

ناله شکینه

گورانییه کانی حسه‌ن زیره‌ک

نۆخه‌ی نۆخه‌ی له و بالایه ۵۷	
ئەرئ بىتىه (۱) ۵۸	کورته به سه رهاتى زيره‌ک ۹
ئەرئ بىتىه (۲) ۵۸	به سه رهاتى زيره‌ک به قەلەمى خۆى ۱۱
ئەرئ ناز (۱) ۵۹	
ئەرئ ناز (۲) ۶۰	چەند دىپرييک له سەر تەعرىيفى هونەر و موسيقا ۲۴
ئەرئ وهى دە بلى وهى ۶۰	مهقامەكان ۲۷
ئەرئ هوچ رېيواز ۶۲	نوورى رو خسارت ۴۲
ئەرئ هوچ لە يلى (۱) ۶۲	ئاخىر زەمانە (دەسمال حەریر) ..... ۴۲.
ئەرئ هوچ لە يلى (۲) ۶۳	ئامان دوكتور ۴۳
ئەسمەران دولبەران ۶۴	ئامىنى، ئەورۇ ئەورۇ ۴۴
ئەسمەر يارم جوانه ۶۴	ئامىنى چاوى تو ۴۵
ئەسمەری دولبەرى گوارەكت زېرە ۶۵	ئامىنى گيان (۱) ۴۶
ئەسمەری، دولبەرى، حاجەرى ۶۶	ئامىنى گيان (۲) ۴۷
ئەمان ۶۷	ئامىنى گيان سوورە گول ۴۸
ئەي گول ۶۷	ئامىنى گيان گوارە كانت ۴۸
ئەي گولى من ۶۸	ئامىنىم سوورە گول (۱) ۴۹
ئەي لە مينا ۶۸	ئامىنىم سوورە گول (۲) ۴۹
ئەي لەنجە ۶۹	ئامىنى من دىينى به تو دىينى ۵۰
ئەي ناكەم ناكەم ۷۰	ئامىنى و ئامىن ۵۱
ئەي وهى لە گول ۷۰	ئامىن تاقانە ۵۲
ئەي وهى وهى بارانە ۷۱	ئامىنى ئەورۇ ۵۳
ئەي يار... ئەي يار ۷۲	ئاي شل ئاي شل ۵۴
ئېران ئېران ۷۲	ئايشىلى ئازەننىنى ۵۴
ئېران و هەي عىراق ۷۳	ئايشىلى تاسكە جوانى ۵۶

نیوەرۆک

۲/ ناله‌شکینه

خونچه‌ی دله‌کم (۱)	۱۳۵
خونچه‌ی دله‌کم (۲)	۱۳۵
خه‌مخور و خوین شیرینم (۱)	۱۳۶
خه‌مخور و خوین شیرینم (۲)	۱۳۶
خنه بهندان	۱۳۷
دانه دانه	۱۳۸
داوهت (۱)	۱۳۹
داوهت (۲)	۱۴۰
داینی تو داینی	۱۴۱
دهردت له من شوره ژن	۱۴۱
دله‌که‌ی وهر گرتم (۱)	۱۴۲
دله‌که‌ی وهر گرتم (۲)	۱۴۳
دوگمه‌ت داخه (۱)	۱۴۳
دوگمه‌ت داخه (۲)	۱۴۴
دووبه‌دوو	۱۴۵
ده تئی که	۱۴۵
ده چمه سه ر ناله‌شکینی	۱۴۶
دهردت له من رهش ئه سمه‌ر	۱۴۷
دهردی بی ده رمانه دل	۱۴۸
دهسمال حه‌ریر (ئائی لاجن)	۱۴۸
ده لالولو	۱۵۰
دهنگ دی له به ر مووره‌که‌ی	۱۵۱
دهنگ دی له شیلانه‌که‌ی (۱)	۱۵۱
دهنگ دی له شیلانه‌که‌ی (۲)	۱۵۲
دهنگیان نایه	۱۵۳
دهوره گولم	۱۵۴
دین دین دین	۱۵۵
توبه (چاروکه سوور)	۱۱۴
جوانی جوانی	۱۱۵
جوانی لای بانه	۱۱۶
جهلسه	۱۱۶
جهه میله	۱۱۸
چاروکه (۱)	۱۱۹
چاروکه (۲)	۱۱۹
چاروکه (۳)	۱۲۰
چاروکه (۴)	۱۲۰
چاروکه (۵)	۱۲۱
چاوت جوانه له‌یلا	۱۲۲
چاو جوان به قوربانت بم (۱)	۱۲۳
چاو جوانی به قوربانت بم (۲)	۱۲۴
چاوره‌شی تو مه‌رۆ	۱۲۴
چاوره‌شی واوهه‌رە	۱۲۵
چاو که‌ژال (له‌نگه)	۱۲۶
چه‌خماخ لیده!!	۱۲۷
چهند جوانی	۱۲۷
چی بکم نیمه چاره (۱)	۱۲۹
چی بکم نیمه چاره (۲)	۱۲۹
خاسی تو خانمی	۱۳۰
خان باجى	۱۳۱
خانزاده خان	۱۳۱
خانمی مه‌زه‌دار	۱۳۲
خرینگى جهواهیران	۱۳۲
خۆم به غولامى	۱۳۳
خۆم لیدهی خوت لیدم	۱۳۴

۴ / ناله‌شکینه

به تهورات (۱)	۹۴
به تهورات (۲)	۹۴
به تهورات (۳)	۹۵
به دیناری (۱)	۹۷
به دیناری (۲)	۹۷
به رهه	۹۸
به رهه لبینه (۱)	۹۸
به رهه لبینه (۲)	۹۹
به زمه	۹۹
به لارت بم	۱۰۰
به له‌رزانه (۱)	۱۰۱
به له‌رزانه (۲)	۱۰۱
به ناز	۱۰۲
به ناز به ناز، به نازی	۱۰۲
به هارهاته‌وه (۱)	۱۰۳
به هارهاته‌وه (۲)	۱۰۴
به هاره به هاره (دهوهه و هره)	۱۰۴
به یام که	۱۰۵
بی دوکتور دهوا و ده رمان (۱)	۱۰۶
بی دوکتور دهوا و ده رمان (۲)	۱۰۷
پولی جوانی	۱۰۸
خونچه‌ی دله‌که‌ی من	۱۰۸
په‌ری	۱۰۹
پیکه‌نه با بتیینم	۱۱۰
پیم گوت دهستم دهستوکه	۱۱۱
توبه توبه (۱)	۱۱۲
توبه توبه (۲)	۱۱۳
باخه‌وان خۆم غه‌ریبم	۷۳
باخه‌وان گیان خۆم غه‌ریبم	۷۵
باران بارانه (۱)	۷۵
باران بارانه (۲)	۷۶
باران بارانه (۳)	۷۶
باره‌کم به لالوکه	۷۷
بازی بی‌ریان	۷۸
باغی زه‌مبیل	۷۸
باغی نازه‌نیفی	۷۹
بانه و مه‌ریوان	۷۹
باوا بی	۸۰
باوابی (ده‌سمال حه‌ریر)	۸۱
بریندارم	۸۲
به یام که	۸۲
بوق ده‌لیم توزه توزه	۸۳
بوق مریم ناسکه جوانی	۸۴
بوق منت ناوی (۱)	۸۵
بوق منت ناوی (۲)	۸۶
بوق منت ناوی (۳)	۸۶
بوم بلی (۱)	۸۷
بوم بلی (۲)	۸۷
بوم بلی نه‌رمه نه‌رمه	۸۸
بووک زینی	۸۹
بووک مریم (۱)	۹۰
بووک مریم (۲)	۹۰
بوي دینم	۹۲
به تویی عاره‌قچین	۹۳

ناله شکینه /

دینی مهروق دینی (۱).....	۱۵۵
دینی مهروق دینی (۲).....	۱۵۶
دیوانه بوم.....	۱۵۷
راسته‌ی خیابان (لای لای).....	۱۵۷
راستی راستی	۱۵۸
رهزیه	۱۵۹
ریبور ریبور (۱).....	۱۶۱
ریبور و ریبور (۲).....	۱۶۱
زارا (۱).....	۱۶۲
زارا (۲).....	۱۶۳
زارا (۳).....	۱۶۳
زاوا له بووکی مهد (۱).....	۱۶۴
زاوا له بووکی مهد (۲).....	۱۶۵
زاوا له بووکی مهد (۳).....	۱۶۶
وهی وهره باونم.....	۱۶۶
ساقی.....	۱۶۷
سه‌بری (۱).....	۱۶۸
سه‌بری (۲).....	۱۶۹
سه‌بری (۳).....	۱۷۰
سه‌وزه‌لی (۱).....	۱۷۰
سه‌وزه‌لی (۲).....	۱۷۱
سه‌وزه‌لی (۳).....	۱۷۱
سیله‌ی قه‌بران.....	۱۷۲
سیو پیگه‌بیشت.....	۱۷۲
سیوه لاسووره	۱۷۳
شایی ده‌گه‌پی	۱۷۴
سویبه بالا به‌رز.....	۱۷۴
شایی ده‌گه‌ری ئامۆزا	۱۷۵
شلیزه	۱۷۵
شنو	۱۷۵
شۆری (۱).....	۱۷۶
شۆری (۲).....	۱۷۸
شوغیر	۱۷۹
شهده لار (۱).....	۱۸۰
شهده لار (۲).....	۱۸۱
شهمامه و شلیزه (۱).....	۱۸۱
شهمامه و شلیزه (۲).....	۱۸۲
شهمال وهره	۱۸۳
شیرین گیان	۱۸۳
شیرین و شیرین و شهمامه ...	۱۸۴
عه‌مره‌که‌م، چاوه‌که‌م (۱).....	۱۸۵
عه‌مره‌که‌م، چاوه‌که‌م (۲).....	۱۸۶
عه‌مره‌که‌م فاتم	۱۸۶
فاتمۆکی	۱۸۷
قاسپه‌ی که‌و (۱).....	۱۸۸
قاسپه‌ی که‌و (۲).....	۱۸۸
قه‌ت نه‌مری یاری	۱۸۹
قه‌لای هه‌ولیر	۱۹۰
كاروانه ههی كاروانه	۱۹۰
كاروانه كاروانه	۱۹۲
كالي ههی ليمو	۱۹۳
كانی و سه‌ر كانی	۱۹۳
كاوهی دلیر	۱۹۴
كراس رهش (۱).....	۱۹۵

۶ / ناله شکینه

گه‌وهه‌ری (۲).....	۲۱۷
لاده (۱).....	۲۱۸
لاده (۲).....	۲۱۹
لاله به دهستان (۱).....	۲۱۹
لاله به دهستان (۲).....	۲۲۰
لانک لانک لانکولی	۲۲۰
لانکولی	۲۲۱
لانه‌ولاتن کهم (۱).....	۲۲۲
لانه و لانت کهم (۲).....	۲۲۲
لای لای سووره گول (۱).....	۲۲۳
لای لای سووره گول (۲).....	۲۲۴
لای لای سووره گول (۳).....	۲۲۵
لای لایه	۲۲۵
لایلۇنه	۲۲۶
لایه لایهت بق ده‌کهم (۱).....	۲۲۶
لایه لایهت بق ده‌کهم (۲).....	۲۲۷
لۆركى (۱).....	۲۲۸
لۆركى (۲).....	۲۲۹
لەبەر بىرى بانه‌مه‌پى	۲۳۰
لە پىيىدا	۲۳۰
لەرزانه	۲۳۱
لەنگەر (۱).....	۲۳۲
لەنگەر (۲).....	۲۳۳
لەنيو سابلاخدا (ھەی لەيلى)	۲۳۴
لە سەرە دەنگى سازدى	۲۳۴
لە يلاھى هى	۲۳۵
لىيم زىزە بىۋەفا	۲۳۶
كراس رهش (۲).....	۱۹۵
كراس رهش (۳).....	۱۹۶
كرماشان	۱۹۷
كوره مەكەھەتىوه مەكە	۱۹۷
كۆلۈانە سوور	۱۹۸
كۆلۈانە بق گرى دەدەم	۱۹۹
كويستانان خال خال (۱).....	۲۰۰
كويستانان خال خال (۲).....	۲۰۰
كويستانان خال خال (۳).....	۲۰۱
كەتانه و كەتانه (۱).....	۲۰۲
كەتانه و كەتانه (۲).....	۲۰۲
كەتانه و كەتانه (۳).....	۲۰۳
كەتانه و كەتانه (۱).....	۲۰۴
كەڭ و كەڭالى (۱).....	۲۰۵
كەڭ و كەڭالى (۲).....	۲۰۵
كەومل	۲۰۶
كەويار (۱).....	۲۰۷
كەويار (۲).....	۲۰۸
كەويار (۳).....	۲۰۸
كىيغان دەچنە مىر گۆلان (۱).....	۲۰۹
كىيغان دەچنە مىر گۆلان (۲).....	۲۱۰
كىيژى كوردىستان زەمین	۲۱۱
كىيژه مەرق جوانى (۱).....	۲۱۳
كىيژه مەرق جوانى (۲).....	۲۱۳
گولى خوتىناوى	۲۱۴
گەرد و گەردانه	۲۱۴
گەردە و گەردە	۲۱۵
گەوهه‌ری (۱).....	۲۱۶

۸ / نالهشکینه

- ۲۸۱ ..... ههی ئیران خوشە (۲)
- ۲۸۲ ..... ههی بى دەبلى بى
- ۲۸۳ ..... ههی بىيىنە (دەسمال حەرير)
- ۲۸۴ ..... ههی نار (۱)
- ۲۸۴ ..... ههی نار (۲)
- ۲۸۴ ..... ههی نار (۳)
- ۲۸۵ ..... ههی نايە نايە
- ۲۸۵ ..... يارهېسى چى بوو؟
- ۲۸۶ ..... يارهەكم دلدارەكم
- ۲۸۷ ..... يار يار
- ۲۸۷ ..... يا عەبابەيلى

نالهشکينه / ۷

- ۲۷۴ ..... هو نازەنин
- ۲۷۴ ..... هەر تۆم دەھوي تو (۱)
- ۲۷۵ ..... هەر تۆم دەھوي تو (۲)
- ۲۷۶ ..... هەروايە
- ۲۷۶ ..... هەلامە
- ۲۷۷ ..... هەم نارنج و هەم بىيە (۱)
- ۲۷۸ ..... هەم نارنج و هەم بىيە (۲)
- ۲۷۸ ..... هەوارە
- ۲۷۹ ..... هەورى لار
- ۲۸۰ ..... هەورى له كۆل
- ۲۸۰ ..... ههی ئیران خوشە (۱)
- ۲۵۶ ..... نەمدىوھ و نەمدىوھ
- ۲۵۷ ..... نىزام (۱)
- ۲۵۸ ..... نىزام (۲)
- ۲۵۹ ..... نىزام (۳)
- ۲۶۰ ..... نەورۆز
- ۲۶۰ ..... نى يە لەمال
- ۲۶۱ ..... وا مەكە (۱)
- ۲۶۲ ..... وا مەكە (۲)
- ۲۶۲ ..... وەرگەپى ئاۋىزانت بىم (سېلىھى)
- ۲۶۳ ..... قەبران)
- ۲۶۴ ..... وەرگەپى بالات بېيىم
- ۲۶۵ ..... وەرە قوربان (۱)
- ۲۶۵ ..... وەرە قوربان (۲)
- ۲۶۶ ..... وەرە قوربان (۳)
- ۲۶۶ ..... وەرە وەرە بەر پەنجهەرە (۱)
- ۲۶۷ ..... وەرە وەرە بەر پەنجهەوە (۲)
- ۲۶۷ ..... وەك قومرى سەربالىم شىينە (۱)
- ۲۶۸ ..... وەك قومرى سەربالىم شىينە (۲)
- ۲۶۸ ..... وەي لە منو واي لە كى؟
- ۲۶۸ ..... هات بە لەنجه (پەرچەم خەياتە)
- ۲۶۹ ..... هاتەوە
- ۲۷۰ ..... هو كاكى جووتىار (۱)
- ۲۷۱ ..... هو كاكى جووتىار (۲)
- ۲۷۲ ..... هو لەيل و لەيل و لەيلانە
- ۲۷۳ ..... هو لەيلى

- ۲۳۷ ..... لېم زىزە چاو كەزالم (۱)
- ۲۳۸ ..... لېم زىزە چاو كەزالم (۲)
- ۲۳۸ ..... لېم زىزە (يارى نىو دەبستان)
- ۲۳۸ ..... مالى بابم نەسرىيە
- ۲۴۰ ..... مرىيەم بۆكانى (۱)
- ۲۴۰ ..... مرىيەم بۆكانى (۲)
- ۲۴۱ ..... مەستم مەستم
- ۲۴۱ ..... مەلەرزە
- ۲۴۲ ..... مەلەرزە مەلەرزە
- ۲۴۳ ..... مەناڭە بولبۇل
- ۲۴۳ ..... نارنج لە گەل ھەرمى بى (۱)
- ۲۴۵ ..... نارنج لە گەل ھەرمى بى (۲)
- ۲۴۷ ..... نازانم لە كى پرسىم (۱)
- ۲۴۸ ..... نازانم لە كى پرسىم (۲)
- ۲۴۸ ..... نازانم لە كى پرسىم؟ (۳)
- ۲۴۹ ..... نازدارو نازدار (۱)
- ۲۵۰ ..... نازدار و نازدار (۲)
- ۲۵۰ ..... نازدار و نازدار (۳)
- ۲۵۱ ..... نامدوېنى (۱)
- ۲۵۲ ..... نامدوېنى (۲)
- ۲۵۳ ..... نامدوېنى (۳)
- ۲۵۴ ..... نامدوېنى (۴)
- ۲۵۴ ..... نەسيحەت بى بۇ دلدارى
- ۲۵۵ ..... نەمام نەمامە (۱)
- ۲۵۵ ..... نەمام نەمامە (۲)
- ۲۵۶ ..... نەمام نەمامە (۳)

له سالی ۱۹۵۸میلادی زندی هیناوه و دوو کچی بهناوی (ثارهزوو) و (ساکار) هەیە.

۳۶ زنی هیناوه ناخیره که یان رابیعه خانمه که خه لکی سه قزه و نیستا شووی
کردوهنهوه. خوشه ویستترین ڙنیشی ناوی (زینی) بوروه که شریتیکی هه یه و
ئه لئن ئه گهر هات ومن مردم یان ئازاری (سیلم) گرت بزانن له تاوی (زینی) یه
. میدیای زهندی و رابیعه خانم هه ردووکیان له کاتی نه خوشیه که هی دا
زیره کیان به جی نه هیشت و به لایه و بیون.

له پوشیده بری سال ۱۳۵۱ هـ تا اوی به راه بر ب ۶/۲۶ زایینی ۱۹۷۲ هـ ای زایینی جیهانی
ئیمه‌ی به جن هیشت و رووی کرده جیهانی ئاسو و دهگی و بی غم و رهنج و بی
ئازار و دهدسه‌هاری .
خوای لئی خوش بیت.

کورته به سه رهاتی زیره ک

حسهن کوری عهبدوللایه. له سالی ۱۹۲۱ زاینی به رابه ر به ۱۳۰۰ هـ تاوی، له دایک بوهه ناز ناوی، زیره که.

دایکیان ناوی (ئامینه) يه دواي زيرهك زور نهڙيا و مرد هه ره زوموه باوکي ئهمرئ و رهنجي بهخيوکردنى دايکى ئهكويته ئهستقى ، بهلام هيئندىه پڻا چا دايکى شوو ئه کاتهوه (حهسنهن) يشن دهربهدهرهئهبي و لهتهمهنى ١٢ سالانيدا دووباره ئه گههريتهوه دىي هه رمئيله لاي خانان و ئهبي بهمهيته . پاش ماوهېيىك سهري خوى هه ل ئهگرى و ئهروا بهرهو غهريبي . پاش گهپان و سورانىكى زور ئه و جار به جه حيلى سهري خانان ئه داتهوه ئهبي به يهك تفه نكچى ئاغا و زور ئيشى وا ئه كات كه پياوه كانى ترى ئاغا پييان نه گراوه . خه لکى زوريان خوش ئه ويست ، تا رۆزىك بير ئه كاتهوه و تفه نكچى كەي ئه داتهوه به ئاغا و روو ده كاتهوه كاسبى و ئه بيته شاگرد شوقير، بهلام له بهختى رهشى ئه و لمبهينى (سهقز و بانه) به ماشىن ئه دات له كوره جه حيله كەي مە حمود نارنج كه خه لکى دىي قوره دهرهيءو كوره ئهمرئ و حهسنهن يش له ترسان هەلدېت ديسان ويل و سه رگه ردان يال به يال دى به دى تا ئه مجاره يان پهنا دېتت بۇ عىراق و شار به شار تائە كات به غدا و له ميوناخانەي شمال الكبير ئيش ده كات و بهدم ئيشهوه كورانى ئه لى و خه لکيش دەنگىيان زورىيە خوش ئه بىي و يارمهتى، ئه دەن .

سالی ۱۹۵۳ زایینی به هفتم کاک نهشئهت عه بدولت رحمان و کاک حمه‌ی دهرویش که ریم و قوتابیه‌کی ئیسک سوک و بیدارمه‌تی دانی کاک عادل عرفان له ئیستگه‌ی رادیویی عراق بهشی کوردی دا مانگی به ۱ دینار دایان مه‌زد اند، که له مانگ دا جواړ به نامه، ګډ، انم، هېوو.

له رورژی ۱۴ مانگی که لاویزی سالی ۱۹۵۸ پاش شورش که رایه وه ئەودیو ھویی کەشی ئەوه بوبو له سالی تاج گوزاری مەلیک فەیسەل ی دوومم و مەلیک (حسین) گۇرانى بەسەر دا ھەتكۇتىبۇون وئەلتى :

ده لییدهن لییدهن له ته پلی شادومانی
نهواته تهوجیان کرد حوسین و فهیسه هال السانی
وای ئهزانی که له سهرئه و کورانی گونته هی به دوای دا ئه گه رین و بهندی
ئه کهن!

به سه رهاتی زیره ک به قمه لمه می خوی

به سه رهاتی حسه ن زیره ک له زمانی خویه و
ئم چهند وشهیه که لام چهند لایه رهیه دا، دیاری کراوه، ئمه ویت ببیته
هؤی نه سیحه تیک، نه ک هر بق توی برای خوینده وار، به لکوو بق همه موو
برایه کی کورد، که ببیته هؤی ئه وی که له خراپه لادهن و رووبکه نه،
چاکه، چونکه چاکه، چاکه له شوینه و به ریکی شیرینی هه یه، له دنیا و
قیامه تدا، خراپه ش خراپه له دوایه...!

له دوازده ساله بووم به قاوه چی
ئیتر له کویر و من له ناوم چی
حق سیزده شایی رؤز تا ئیواری
ئیدی له و رسه و من له و داوم چی
له سیزده ساله پهيدام کردیبوو نیو
نه مده ویست که سئی من بکا به خیو
چون ورده ورده بور بوو سه ری لیو
له چوارده ساله رؤیم نیو به نیو
پشت له ئاوا یی و باش رووم کرده کیو
چونکه غرور بووم و هکوو فه رخه دیو
رؤییک لام دییه و رؤییک له و شاره
بی شوین، بی جیگه بی لانه و بی خیو
هیچ نهمده پرسی خراپی و چاکی
هیچ نهمده زانی پاکی و ناپاکی
ژده میکم ده خوارد زور به چالاکی
ژده میک لیم ده که ووت، لاش و که لاکی
له پانزده ساله فکم هاته سر
خوم رازانده و جلم کرده بهر
ده مگوت کوریکم گه نج و پیگه بیو
نابی عمری خوم بدم به ههد در
ده مگوت کوا برا؟ کوا خوشکه کانم؟
ئه کوا و هتن و خاکی بُکانم؟
کوانی جیران و کوا خزمه کانم
بُق دهربه دهه بووم له نیشتمانم؟
هه مووم دینه وه، یه ک یه ک و دوو دوو
به خراپ یان زانیم لیم یان نه گرت خوو
گوتم کوا بوو رووبکه مه نیو جوو
دوستی قه دیمی پاک له دهست ده رچوو
دووباره هه روا که وتمه غه ریبی
نه خوش ده که وتم له بی ته بیبی
به بی دوکتور و بیده و او ده رمان
چونکه بیکه س بووم نه بوو عه جیبی

خه لکی بُکانم، کوردی خوین پاکم
برام حوسه ینه خاتو ئامین داکم
ناوم حسه نه و باوکم عه بدوللا
خوشکم سارایه و کاک مینه کاکم
دهستی قودرهت ببوو بام کۆچی کرد
دايکم میردی کرد زوو به دهس و برد
به و جو ره مالی ئیمه هی به قور گرت
بزني ده فروشت، ده یکوت، مانگا مرد
خوشک و برامی وا دهربه دهه کرد
خه لکی بُکانی لیمان خه بهه کرد
بناغه هی مالی له بن ده رهیانا
سه بارت به میرد گشتمانی ده رکرد
هه شت نو ساله بووم، بووم به عمه له
له کارکردن زور ئه مکرد په له
لهم دی بُق ئه و دی، لهم شار بُق ئه و شار
له بهه بیکه سی که وتمه ئه و هله
تا يازده ساله ئاوا کارم کرد
مانگی شهش تمدن من بیگارم کرد
براكه مه ور ببو، کچیکی رفاند
ئه منیشی تار کرد، هه ردی و شارم کرد
تار بووم، هه لاتم رووم کرده سه قز
بوومه چاوساغی مه لایه حافز
مه لاج مه لاج به توانج و بوختان
له جیاتی ئامانچ کردیشمى به دز

چوومه «ئەھواز» و «مەسجد سلیمان»
تا «خوبىم شەھر» و شارى «ئابادان»
ھەر چەندە گەپام كارم دەست نەكەوت
نە لە كارخانە نە شېرىكەتى نەوت
شەھە پەرييەھە و بە دىزى بۇق «بەسرا»
ئەھە وەختە لەھۇي زۆر زولم ئەكرا
چەندە غەریب و بىكەس دەكۈزۈ
ئەمنىش لە ترسان كارم بۇق ئەكرا
وتم وا چاکە بچەمەھە ئىران
بەرهە دوا هاتم دل پېر لە گەريان
يەكسەرە هاتمە چۆمى «مەجيدخان»
هاتمە لاي برا لە «قەرەمۇسىالىان»
دل پېر لە ئاوات هاتمە لاي برا
تا براڭنى باش بۆم ھەلکا چرا
برا و براڭن، برازاي جوانم
ئەوان دەولەمەند، ئەمن بىن نانم
ھەرچەند ھەلۋەدا و دىز و عاجز بۇوم
وەللا لاۋىكى پاك و تەمیز بۇوم
براڭنم وتنى واهات «كولكەن»
براڭاش وتنى چەند ئەسپىيەنە
بۇومە نۆكەريان، ببۇومە كاردار
بەشە و ئىشىكچى، بە رۆز بار و كار
سەرەپا روانىم براڭەم كزە
براڭنم وتبۇوى كە «حەسەن» دىزە
پىيم وت برا الله، من كارىگەرم
بۇق تو كار دەكەم، وەكۈو سېرم
ئەمما سەد لەعنهت لە پىاۋى بەدھۇو
چونكە براڭەم زۆر ئۇن سفەت بۇو
ھەقەكم چەندە، بۇوهتە چىل تەمن
كە داۋاملىنى كرد پېيى وتم «بۇگەن»
كە هانى لىيدام بە داس و بە شەن
وتنى كاڭ بەدم پارچە پارچەت كەن

يەكى بىن گەورە، كە بەرەللا بىن
وەك منى لىنى دىز و زەممەتە چابىن
ھەر كەسى دايىكى بىرە حەمى وائى بىن
دەبىن بەم جۆرە وىلەل و رىسىوا بىن
لە شازىدە سالاھ چەند دەركەم تەقاند
چەندە دىزىم كرد، چەند سەرم شىكاند
لە چەند كەسىدا، چەندە زامدار كرد
چەند مالىم بىرى، گۇيىسوانەم رووخاند
لە مەراغەدا بۇوم بە تۈوتىنجى
رۇيىشتەمە تەورىز بۇوم بە قاچاقچى
شەۋىك كە گىرام مەدىن لاي وى چى؟!
تا رۆز لىيان دام بە دار و قەمچى
ھەتا بىست سالاھ كەس نەي گوت تو چى
ھەر كە بەريان دام رووت وەكۈو نەي چى
لە «تەورىز» بۇومە، شاگىر «قەناد» چى
رەفيقىم كى بۇو، پاك ھەرجى و پەرجى
رۆزى حەقىم چەند؟ بىست و پېتىج قەران
چى بەدم بە سىغار، چىم دەدا بە نان
چىم بۇق لىباس بۇو، چىم بۇق كىرىخان
ئاوا دەمگۈزەرەند، موسۇلماڭەكان
ئەوەندىم كاركىد ببۇوم شەل و گىتېر
ھاتمەدەر، بۇوم بە، شاگىرى شۇقىز
نەم دەدا خاوه، نەشم دەستىند باج
مال و مەنزىلم قولنجىكى گاراج
چەندە پەندىم دى بۇوم بە بىست و چوار
باز بىن عەقل بۇوم، بىن شەرم و بىن عار
رۇوم كىدە تاران بۇق ئىش و بۇق كار
تاكەي بەم جۆرە هاوار سەد هاوار
بىكەس و بىتەر كەيىشىمە تاران
چەند شەنخۇونى، چەند بەفر و باران
مەئىوس و بىتەر، بىن پۇول و بىن نان
ئىنجا خۇم كوتا بەرە خۇوزستان

له بهرى هەستان «ئەمنىيە» و «سەروان»
 رووی كرده ئېمە و مساپىرەكان
 گۇوتى بى بارنى؟ بۆچى كورەكان
 بۆچى بە خالى هاتنە كەلى خان
 بۆمان كېرى اوھ بىبارى بانە
 ئەمەش «لۇرى» يەكە حاج ئاغا كيانە
 دەستوورى فەرمۇو پەتاو كورانە
 دادەي دار بېرىن لەم دارستانە
 لە دواى دەنگ دان هاتن چەند نەفەر
 كۆلکەيان دەبىرى وەك كەلاكى كەر
 چەند پىاو، چەند جەھىل چەند كور و كچە
 باريان بۇ لى دايىن لە كن «قۇروچە»
 هيىندمان بار لېتىنا كەوتىنە عەسر
 بارمان زۇر زۇر بۇو، كردىبۇومان غەدر
 بە يەك سەركەوتىن «كۆمەك» ئەينالان
 كوتكم لە سەر شان هەتا كەلى خان
 بە پرسى هاتىن تا «قۇرەددەرە»
 ماشىن خراپ بۇو، بۇويىنە، مەخسەرە
 لە قۇرەددەرە كە بۇوين بە ميوان
 نان و چامان خوارد بۇوين بە پالەوان
 هەندىلەمان لىتىدا و ماشىنمان رفان
 چون بى بىنزىن بۇو كەوتە هانە هان
 مسافرمان بۇون، هەشت زەلام يَا حەوت
 بە جارى وتيان بۆچى بەكمان كەوت؟
 شۇفيىرمان وتنى هىيج مەبن سەرقەوت
 پۇولمان بەدەن با زۇو بىرىن نەوت
 چۈون بىنزىن نىيە ماشىن وَا خەوت
 فكىرى رۆز مەكە، سارد ئەبى شەوت
 بە زەممەت هاتىن هەتاکوو «ئايچى»
 شۇفيىر بانگى كرد كاكى قاوهچى
 ئەوه بى پۇولىن ئەپقى، لادەچى
 لە جوابا وتنى، برام بە من چى!

ئىتىر من دەستم لە روحە لەگرت
 شەپېكىم لىتىدا و، قور قورچەم كرت
 بىرازا و بىراژىن كە هاوارىيان كرد
 ۋاندرەمە، هاتن، كەلەبچەميان كرد
 ئاغايى دېيىە كە كەورمەم «ۋېنس خان»
 برا و كورپى خۆى، خانە و مەحمۇودخان
 وتيان كاڭ مىنە، بۆچ وە هەراتە!
 تو عېب ناكەيت؟ حەسەن براتە!
 جا حەقى خۆم سەندەتام بۇ «بۆكان»
 هاتىمەوھ «سەقز» بەرزى باوه خان
 بۇوم بە شاگىرى حاجىن بە ئىيمان
 ئەويش تەماعكار، شەخسى زۇر گىرفان
 لە ماشىنى ئەو، تا شەش حەوت مانگان
 ئەمن شاگىرى بۇوم، شوفىئر بەستەزمان
 بە شەو و بە رۆز نەمان بۇو و وېستان
 كار و پېشەمان رېگاي دارستان
 بارمان «مازوو» بۇو، تالۇو، يَا كەلوان
 يَا «كەزۆ» و «پېستە» سەربارمان ئىنسان
 بەم جۇرە كاروان، بىن خەۋى شەھوان
 دايىمە خەتەر بۇو، پېتچ و كەلى خان
 رۆزىك چوينە نىتو شارەكى بانە
 بارمان دەستنە كەوت دەرچۈۋىن كورانە
 تا كەيشتنە بەر دېيى «سەبەتلىو»
 شوفىئر پاراوه لە ترسا وەك جوو
 ئەمنىش وەك چەند خان «ئاغ كەندم» بۇو
 قەزايى رۆزىكار لە دەستم دەرچۈۋ
 ئىستا شۇفېرمەنەن بەدەخوو
 چۈن بلىم لە «بانە» حاجى بار نەبۇو
 سوارېك پەيدا بۇ، سەلام، ئەحمدە خان
 ئاغايى «بەلۇھ» بۇو تەرىپقىشى كوردان
 پېاۋىكى مەزن وىئەنە قارەمان
 سلاۋىتكى كرد بە دابى خۆيان

رقى هەلسابوو، كردى پەله پەل
وتى، بۇ؟ وا ئەكا؟ ئەم حاجى خانە
ئەرزى گرتۇوه، تەمای ئاسمانە
قاوهخانە بۇو كافەي سەفەرى
من چوومە ڈۈورى بۇوم بە مشتەرى
ھەرچەندە كۆلكەم باش خستبۇوه سەرى
لە دالىدا بۇو، ماشىن خەتەرى
چەند چايەكمان خوارد، وەكۈو ۋارى مار
لە رەنجى ماشىن، بېبۈين شىت و ھار
عالەم ئاسوودە، ئىيمە دىوانە
چەندە بەدەخت بۇو ئەقەدىم خانە
كۈرەكەي «مەحمۇو» چوبۇوه سەر رکاب
بەراپەر، «ساحىب» و شارەكەي «تىكاب»
چوومە پشت فەرمان، زۇر چىت و چالاڭ
ئا بەم زەممەتە وا، ماندوو و ھىلاڭ
يا رەبى خۇدا زەممەتم چەندە
ماشىن دەرۋىيى، خەلاس بۇو دەندە
ئەمن بەم نەوعە كەوتەم ئەم پەندە
چاوم نەى دەدى راستى، يا كەندە
ماشىن پې دەور و، رۆيى سەرەخوار
وەك ماينى كەحلان ھەلى گرت بۇوغار
فەرمانم گرتبۇو ئەمما زۇر ناچار
چونكە ناشى بۇوم، پىشۇوم بېبۇو سوار
دېباپى حاجى ئەو تەيمۇرزا دە!
كەرىم بە سېپەر، لۆرىم پېيدا، دا!
ئەولاكم شىو بۇو، بن دەستم جادە
چونكە پەشۇكام كەوتەم بە لادا
من بىن خەبەر بۇوم كە لە «مسەتفا»
كۈرى «مەحمۇو» بۇو، كېشىباپلىرى جەفا
بۇ من وا نەبۇو ئا ئەم ماشىنە
«مچە» يى بىرىيەوە ھەنە پېشىنە
مسەتفا جەنچ چ شىرىن لاؤھ

پۇول بۇ حاجى ئاغا كەلىن مەباھە
چون پىباۋى خراب و زۇر پې تەماھە
دایم لە خراپەي كارچى، فەلاھە
لەبەر بىن پۇولى و لە بەر ناچارى
بە پالەستن بىبىن تا شارى
كۆمەكىان كەردىن زۇر بە زۇردارى
ماشىنمان ھېنناو ھاتىنە شارى
كەيشتىنە لىيىزى مال «تەيمۇرزا دە»
ماشىن بىن بېنزاين وەستا لە جادە
شۇقىر ناچار ما، ماشىنى راڭرت
بە بىن تاقەتى كەوتە دەست و بىر
گۇوتى لە نىيۇ چى ئەمە ماشىنە
«حەسەن» نىيۇشەوە، زۇو بېنزاين بىنە
رۇوم كەردى مالى ئەربابى جاران
پۇولم بېنەبۇو خالى بۇو گىرفان
كۆتم حاجى خان بىن بېنزاين ماوين
وەكۈو رۆزى رەش ئاوا داماواين
حاجى خان فەرمۇوى، بىر قەمدۇنە
بچۇ لە دىيوه، دوو بېنزاين بىنە
بېنزاين ھېننا چەندە؟ دوو شىشە
«خوا» بەتەماح بۇو ئەم حاجى يە رىشە
كۆتم حاجى خان ئەمە دوو بىترە
ئەگەر بى پىيۆى، دوو نىيۇ لېتە
بېنزاين گەيیمە ماشىنمان
ھەموو، رۆيى بۇون، موسافىرەكان
كۈرى «مەحمۇو» نا، لاويىكى زۇر جوان
ئەويش وەك شاڭىردى بۇ يارمەتى مان
برايم وەرە بە قوربان
دەستورى، خانە لېخورە بۇ دوخان
برايم كېپىو؟ پىباۋى حاجى خان
كۆتى وا مەرقى دەخىلەن ئامان
شۇقىر كەمان ھېچ نەبۇو مەحتەل

دهبانگ کهنه دوکتور، کوا دهوا و دهرمان
حمدالله کن بیو؟ سه لیم بانه بی
جوان هه لئی گرتم زور به شینه بی
ئه و که، نه پره رزا، بنیزی پاسهوان
من و سه لیم بوبین، به جووت هه ردووکمان
سه قز به لهد، پاک کولانه کان
بی پهروا رووم کرد له مالی خومان
مالی خومان بیو، که ونمه بیابان
چهند که لهد کمند، له پوستی ثازان
چهند رییان گرتم سه ره باز و نه بان
ده رچووم له شار و یه کسمر تیم ته قان
رووم کرده کیوی، لای کانی نیاز
به لکوو بیو یه کن بکم راز و نیاز
مانگه شهودی خوش دیم له دور که پری
نه مزانی فکر و کاری و اده کری
چوون، دوو نه فهر بوبون، ته واو دایان تاو
جه حیل و پیری، لیم کردن سلاو
کورسی یان، نابوو، نه خمه و تبوبون ته واو
ئاگر نابین؟ من لیقه و ماو
یه کیکیان جه حیل ئه وی تریان بیر
کوتیان به خیر بیی، به راو ته گبیر
له پشت که پره که زور سرتیان کرد
رایان ئوه بیو من بکنه ده سگیر
پیم نه دان ئه مان و هک شیری سه رمه است
هه ستام له جیم و بی پهروا و سه ره است
کوتم وا نابی کار ده کنه بن هه است
خودا ده میزانی ده تان کم قول به است
جه قوم ده رهیتنا لیم نه کردن باک
جه حیله کم گرت، و هک پلنگ چالاک
له کوره کم و اگرت، پیر، که وته هاوار
و تی ٹینسا ف که، ئه برای ریبوار
جه حیل پاراوه و داوینی بادام

کیرۆدەی کەردۇون، خستىيە ئەممداوه
تەماعى حاجى ئاوا پې خويىن بولۇ
رېشىھى زىينىدەگى مچە بپارادى
جەوانچ جوانى ساھىب دەزگىران
پشتى باب شكا، و مالى بولۇ وىئان
«نەنك» بە رۆ رۆ دايىك وەك برييان
بە ورد و درشت كەوتەنە قورپىۋان
«مسىتەفا» ئاكام جوانى خىر نەدىيۇ
والە دنبا رۆپىيى، سوتاواو بىرژىيۇ
خودا لىتى خۆش بىن يەزدان ئىينىشەللا
خەتام تىبا نەبۇو بە «كەلاموللا»
خۆم كرد بە مردوو وەك رىيۇ توپىو
وەككۈ شەخسىتىكى هىچ دنبا نەدىيۇ
كوتىم وا چاكە خۆ كەمە مردوو
وەك دەرددەدارى يۆرى بىكەن نوشتوو
منىيان دەرهەتىنا چەند رەھفيق و دۆست
ئىنان كەم مابۇون، رووتىم كەن وەكپۇر
ھەر يەك بە جۆرئى قىسەسى لى ئەكىرد
ماشىن بەم جۆرە ئاوا ئاڭرى گرت
ئاڭرى گرت ماشىن، چ بار چەته گەر
جەھەندىم لە خۆم، شار كەوتە خەتەر
من كە كەوتبووم، هاتن پاسەبان
«ئەمنىيە» و «زاڭدارم» سەرپاز و دېجان
عالەم سەرپاڭى كەوتە مشت و مىز
كەپپىيان دامى، يەكجار كوت و پېر
كەوتىم سەر دەستىيان وەككۈ توپە خىر
دەورم كىراپۇو، بە ئىن، كچ و كور
چۈنىيان فېرندىم، پاسەبانەكان
ئىدارەي كۆئى بولۇ؟ بەرزى باوهەخان
خۆم كرد بە مردوو كەلتەكم وەشان
سەر پاسەبان بولۇ، ئاڭدان «عەزىزخان
كۇوتى مردوووه «حەسەن» بەسزمان

خودا، گهوره بwoo، نه يخستمه داوان
بيدهنگ بى خه بهر، باش خۆم كرد بwoo گوم
«سرويسىم» ئەكىد لە تاران بۆ «قۇم»
لە پاش دوو سالە كىرتە نەخۆشى
بۆ برا و كەسم كريم، پەرۋىشى
عەزمەم جەزم كرد، دالىم تىكۈشى
مال و ئەساسىم كەوتەمە فرۇشى
ھاتەمەوە تەورىز چۈوەمە مەھاباد
لە لاي «دادستان» كريم عەرز و داد
نه پارامەوە كە بىمدا نەجات
واش تىئەكۆشام بەمداقى خەلات
بەس دەستوورى دا بۆ لاي «بازپرسى»
جوابىم دايىھەوە زۆر بە نەترسى
شتىكىيان نۇووسى بۆ شارەبانى
من خۆم تەحويل دا بە پەشىمانى
نۆ مانڭم كېشىا زىيىدان بە خەتا
دەولەت بە خشىنى پىن كىرمە عەتا
ئەم كەين و بەينە سالىك بwoo تەواو
جا چۈن پىر نەبم؛ چۈن بەيتىم لاو؟!
بىست و حەوت سالىم ئەوا هاتە بان
جا خۆت كۆمەك بە خوداي لا مەكان
زانىم ئە ئاوا لىيم وشك دەبى خوين
پىئناوم پىيچا بۆ شارى پېنجوين
ياللا بۆ پېنجوين يا بۆ سلىمانى
ھەموو كەس ئەيکوت كاكە ئىراني
ئەمگوت ئىرانيم ئاوا تەھللام
نه حاجى زادە، و نە بەچكە مەلام
بۈوم بە موسافىر چۈوم بەرھە كەركۈك
ئىراني بىكىر بwoo، ھىچ خۆم نەكىد سووڭ
كۈتمەغەرىيەم وابۈوم ھەلۋەدا
بچەمە زىيارەتى غەوسمە كەي بەغدا
«بەغدا» پاڭ كەپام، شارع، چاخانە

سەرى دانەواند جوان خۆى ليلادام
ووتى بە خىر بىي ئەمى كاكى ميوان
«مە» بىن عەقل بۇوین، ببورە ئامان
لە جوابدا ووتى برا و بابەكم
منىش دەرھەقتان جاريڭ چا دەكم
من خۆم نەقلم كرد پېشە و كارەكم
وتم ئاگىرى گرت، لۆرى بارەكم
ئەمجا دانىشتن لەم شانە و شانە
پىر ووتى سەد سال ببە ميوان
كەوشت لە سەر چاۋ منهت بە گيائىن
ئەمنىش لەم كىيە واتۇوتەۋان
با تۇوتەن بېتىم، تىكە سىغارى
ھېيشتا شەۋ زووه، دانىشە جارى
كە زانى يان من لاوى بە كارم
ئەجار تىكۈشان رېك بخەن كارم
شەوگار گەيشتە كاتى نىوه شەو
پىر بە زمانى خۆش ھەستاندى لە خەو
ووتى كورەكم ئەجار بەيانە
بىدەرە كىيۇي و ھەلگەرە (ء) نانە
دەست و دەم ماج بwoo، زۆر بە دلىكى خۆش
شەرتىم كرد ئەمى پىر، نەتكەم فەرامۇش
دەستىم دا كىيۇي، بەرھە موکريان
بۆ نىيۇ بەگىزادە، لاي كانى سەيران
كە من تى فكريم وا بىبوم بېھىز
ھىچ كەس نەم بىيىن، بە دىزى و بە پارىز
كەم لە شانىم دا بارانى پېر ئىز
لەوانە باشتىر بچەمەوە «تەورىز»
دواى بانگى عەسر گەيشتە تەورىز
رۇوم كردى مالى ھەستان بە رېز
خەبەریان بېدان و دەتكەن تەعقيب
بچۇ بۆ تاران، بە لۆرى يا جىب
زەحمەت يا رەممەت گەيشتە تاران

هیندە به سۆز بۇون دل دەبۇو به هوون
ئەمما داد لە دەست دايىرە زەنگى
ھەر كەس بە نەوعى گرتبووپە چەنگى
مەخلىس دامەزرام لە بەشى كوردى
لە رادىق «بەغدا» ھېڭكار بە مەردى
زولمىيان لىن كردى مانگى شەش دىنار
مانگ لە گەل مانگى زىadiyan كرد ناچار
ئەوا بەم جۆرە چەند سال غۇربەتى
چەندە بىكەسى و چەند بى تاقەتى
ھەر چەند غەریب بۇوم، بۇوم ھەلۋەدا
ئەمما دۆستم خۆش، نىيۇم كرد پەيدا
مەخلىس پەنجا و ھەشت مالىم بە جىھەيىشت
ھىچم نەھىئىنا بە عەزمى خويى چىشت
مال و زىندهگىم لە خۆم كرد و يەران
زۆر بە فەخرەوە ھاتىمەوە ئىران

چەند دېرىپىك لە سەرتەعرىفى ھونەر و موسىقا
موسىقا خۆشى رۆحى بەشەرى
ساحىبى دەست و پەنجەي گەوهەرى
ئۆركىيىتىر مەرىم لە سەر قەبرەكەم
بىت دەنگى نەوات بۇ ھونەرەكەم
موسىقا، شەرتە ھاوارازم تۆ بى
پاشى مردىنىش لە سازىم تۆ بى
مۆسىقا ھەر تۆى رۆح و گىانى من
مۆسىقا خۆشى بۇ ئىيانى من
موسىقا بەستە و نەغمە و كۆرانى
مردوو، بانگ دەكا لە قەبرىستانى
لا دە بەن غەم و: دەبەن دلتەنگى
ھەر كەس بە نەوعى دەبىسىن دەنگى
ئەمما داد لە دەس دەنگى گۈنفۇن
بە شىدەت دەدا جوابىن بە باسۇن
ئەوەل وىبراافقۇن دووھەميش ئەرگ

بۇوم بە شاگىرى ماسافرخانە
باش كارم ئەكىد رۆز و شەوانە
لە ئۇتىل شىمال كە جىيى كوردانە
مسافرىكمان كە مام جەلال بۇو
يەكجار گەنجىكى بە بىن غەلال بۇو
خو پىريش نەبۇو، پىتىيان دەگوت مام
كورىيىكى شىرىين، وەكۈو شەكىرى خام
«سەلاح» كورىي بۇو پىتى كۇوتىم بدوى
بە خوا ئازايىھ شەو و رۆز نانوى
پىتى كۇوت بام بىت بەم بۇ رادۇي
ھەولت بۇ ئەدمەن بەلكو بۇت بلۇي
پىتى كۇوت ئەي برام ئەي لاوى جەسسور
لە بىردى من ھىچ مەكە قسۇور
جنسىيم نىيە و خەلکى ئىيرانم
مەشھۇور بە زېرىدە ئاوازە خوانم
بىردى بۇ رادىق بىن مەنت بە گىان
جوان رەتى كردى، لە پۇللىسەكان
جوان ناساندىم بە عادل ئىيرفان
ھەمەكارە بۇو، لە رادىقى كوردان
گوتى برام كوردى؟ تۆش لە خۆمانى
ئا بۇمان بلى بەندى گۆرانى
كە بەندىكىم گوت بە دلى پىر كىيان
لە خواوه جەرگىيان بۇم بۇو بە برىيان
گوتىان بە راستى لەھەجەي شىرىينە
بەلام داخەكەم كە بىن تەمرىينە
چەندە رىكخەر و سەدای غەمگىنە
چەندە بە جۆش و چەندە بە تىنە
«ئۆركىيىت» كە هاتن ھەممۇ كۆپر و شەل
لە خۆشىيا كېشىيان كەوتىنە پەلە پەل
يەكىك عوودى بۇ، يەكىك ساز، يَا، نەي
يەكىك بە قانۇون ئەيگوت بلى دەي
يەكىك بە جىپىش ئەۋىتەر وىيەلۇون

شوان، دینیتە رەقس، لە دەشت و لە بان
شىمال، تايىېتى دەستى شوانە
مۆسىقاي كوردان، نەغمەي كويستانە
سەدای فلۇوت دىچەندە بە لەنگى
بانگ دەكابرام دايرە زەنگى
زەرب و دائىرە گەر دینە زمان
بە بىن ئىختىيار دەمكەن سەرگەردان
چەنگ مۆسىقىكە چەندىن قەرن پېتىش
وەختى لىدەرى دل دەكتە كېش
ئەمما داد لە دەس جازى فەرەنگى
گەر ھونەرمەندى دەيگەريتە چەنگى
وبيەلۇن سل دەدا سەدای دالنەنگى
پروانە سىمى، بېسىهە دەنگى
پىانق شاي ھونەر و موسىقەدارە
خۆشتر لە كول شت و بىيەلۇن و تارە
عود گەر بانگ دەكائەرى ھۆ قانۇون
سىمى دەلەرزى دل دەكازەبۈون
ئۆكرىدىئۇن سەدای لە چەندىن نەزمە
جونبىش كاسەرى زېۋى، چەند نەزمى جەزمە
ئەمانە ھەر كام بە سۆز و سازى
بۇت دەكەن بە دل راز و نيازى
مۆسىقاي كوردى ئەرازىنەوە
ريشەى دل بە جۇش دەلەرزاينەوە

پىاو نەجات دەدا لە غەم و لە مەرك
ئەۋەلىان سەنجەوە دوووهەميان بانجۇ
پىاو رىزگار دەكەن لە شىن و رۆ رۆ
هارمونىك وەختى ئەگرىتە دەستى
ئىنسان ئەخاتە عالەمى مەستى
زەمانى گەر دى سەدای ساكسىفۇن
لە دەنگى دەپسى پەردەي مېكروۋۇن
نەواى قەرەنەي بانگ دەكا تەنبۇور
پەردەي گۈئى دەپرى لە نزىك و لە دوور
تەنبۇور نەجىبە سەدای زۇر گەرمە
دەنگى مەحزوونە، پەردەي لە بەرمە
دۇوتار و گىتار شاڭىرىدى سېتار
دەنگىيان زۇر خۆشە، لە دل دەبەن بار
ئافەرین سەنتۇور دەنگىت زۇر خۆشە
ساحىب ھونەران دەكەي بىنەوشە
دەنگى ماندۇلىن گرمەي تۈرمىت
دەتخاتە خەيال سوارى ئەسپى كۆيت
وەختى دەبىسىرى دەنگى كۆنترباس
دەنگى لىتىوھ دى بە هەزار تەماس
دەنگى دەمبەك و سەدای دووزەلە
دەتخاتە شايى و ھەراو ھەل ھەل
دەنگى دەف چاكە بۇ دەرۋىشە كان
بۇ سۆفى و مورىد بۇ قۇرکىشە كان
دەھۇلۇ و زۇرنا خۆشە سەھرى
سەر لە سەر، سەرین بىتكا خەبەرى
يا لە بۇ سوارە و لە بۇ شەرە كەل
ئىنسانى بە زەوق دەخاتە گونگەل
لە خە و ھەلەستن ياران خەرامان
دەچنە ھەلپەرلىكى بە ھەلە داداوان
ئەمما كەمانچە دەكاقىكە فيك
دلى جوان و پىر دېتە جىكە جىك
ئەمما داد لە دەست دەنگى بالەبان

مهقامه کان

مهقام (۷) شیعری: گۇزان

كام ئەستىرەي گەش؛ كام گولى كىيى؟
سۇورە وەك كولىمى، ئالە وەك لىيۇي
كام رەشى ئەگات بە رەشى چاوى؟
بىرەنگ و بىرۇ، ئەگرىچەي خاوى
مهقام (۸) شیعری: ن. ئازى

جىم نى يە تىا بىرسەوم، خاكم وەسەر، بى لانە خۆم
بىيکەسوبى دەربىيارو ھاودەم بى مەى و مەيخانە خۆم
يار ئەلىن تۇراوه لېم دەك كافرى بىتخانە خۆم
ئەي بە رووزەردى ھەلاتۇرى ئەم كەز و كىوانە خۆم
وەي بە رىسىوايى لە كۈچەي شاردا دېوانە خۆم
مسەحەقى تىرو تانەي ئاشنا و بىگانە خۆم
لافى دىلدارىم لى ئەدا، دويىنى لە مەيدانا بە دل
ھات و چۆى لاي دولېرم بۇو، زۇر بەتاسە، زۇر بەكول
ھەر وەك و بولبىل لە كولزارا، ئەچۈومە سەيرى كول
ئىيىستەكەش بىيکەس لە ساحەي عەشقدا بىييانە خۆم
ھات و چۆى بېتىرس و تانەي، دوئىمنم بۇو ئەي برا
شۇوشە كەي دل، وردوخاش بۇو، بەردى جەورى لىدرا
ھاودەم نالەي دەررۇن بۇو، ئىيىستەوا دەنكى برا
دۇور لە چاوى يارى شىرىن سوحبەتى جانانە خۆم
واي بەررىسىوايى لە كۈچەي شاردا دېوانە خۆم
كەس لە رۇزانى ژيانە بېدل و بىن لەيل نەبىن
وەك منى بېچارە هەركىز وادەررۇنى كەيل نەبىن
ھەر وەك و مەجنۇونى بىيکەس وىلى كۆچى لەيل نەبىن
پەنجى فەرھادىم بە باچۇو، قەيسى سەر كەردا نە خۆم
مهقام (۹)

من بىرىندارم، ئەگريم ئەنالىم
روحى خىرت بى بۇ تو عەبدالىم
شىت و ماخولىياد دوو لىيۇي ئالىم
وا من نە خۆشم دەرىم گرانە

مهقام (۱) شیعری سەيد گامىلى ئىمام زەنبىلى «ئاوات»

له پېدا پېرىم لى وەدەر كەوت
بەختىش وەك و خۆم هات و لىيى خەوت
فتىلەي عومرم ھاتقۇتە كزى
ھەر بىبا ئەويش لە سووتان كەوت
مهقام (۲) شیعری: ھەزار

بەزىن شۇرۇر و زولف شۇرۇر و خەزىم شۇرۇر
سەرەو شۇرۇم دەكەن ھەر سىن بەرەو گۆر
ھەزار و خوار و لەشبىمار و دىلدار
دەبا بىكىشىم مافى خۆمە ئەي گۆر

مهقام (۳) شیعری: نالى

گەر ئەپرسى من لە بەرچى كەم ئەخۆم
من بە بىرسى قەد مەزانە خەم ئەخۆم
ئاوى سوپىرى چاو و بارى تالى لىيو
سوپىرو تالى دەم دەم و ژەممە ئەخۆم

مهقام (۴) شیعری: ھەزىز

ڈيان و ئەركى ناخۇشى پەپوولە ئارەزووى كوشتم
شەرابى جامى دىلدارى لە تافى لاوى دا پىشتىم

مهقام (۵) شیعری: ھەرىق

چاوه كەم ئەمرۇ لە كولشەن، كول بە عىشۇر خۆي نواند
نەك نەمەك گىرىم، بە چاوى تو قەسمەم ھىچ نەم دواند
كول بە تۆزى پاتەوە، لاف و كەزافى لى ئەدا
وا شكور سۆزەي نەسىم هات و ئەھۋىشى لېستاند

مهقام (۶) شیعری: گۈزى

«كىانەكەم زانىوتە بۆچى خەو لە چاوم ناكەۋى»
«چونكە من پېش خزمەتم، پېش خزمەتان نانۇون شەۋى»

مهقام (۱۴)

عه زیزه کم به تیری عه شقت جه رگم بپراوه
 دلم به داوی زولفت به ستراوه
 به نازی چاوت گیرودهت کریم
 ئومیدی ژینم له دهست به رداوه

مهقام (۱۵) شیعری: پیروه میلزد

ئهی نائومیدی ئهی نائومیدی
 ئهی رهنجه رقیبی و دل نائومیدی
 به دبه ختنی و دک من تو خواسا ، کنی دی
 نه که روز گه رام وادی به وادی
 جن راوه کهی هه ممو عیلی مورادی
 هر له نه که روز تادر بهندی خان
 ئه و ناوه يه کسهر شیواوه ویران
 ئه و ناوه يه کسهر شیواوه ویرانه
 با یه قوش تییدا بهست بوبو هیلانه
 پرسیم بوج وا ویران بوبو ئه و مه رز و بومه
 له من پهیدا بوبو ئه شوومه شوومه
 کونده بوبو دای جواب به قول په کریان
 ئه منیش ده رونم بؤی بوبو به بریان
 وتنی: ئه مسال به هارم که بی بارانه
 گولالهی سوورم خوینی یارانه
 له هر چوار لاوه شایی به بریزه
 خنه بندانمان شینی ئازیزه

مهقام (۱۶) شیعری: فایق بیکه س

ئهی مانگ من و تو هر دووک هاوده دین
 هر دوو گرفتار يه ک ئاهی سه دین
 تو زه رد و زه عیف به ئاسما نه و
 منیش ده ریه ده ر به شارانه و
 ده خیلم ئهی مانگ قیبله دلداران
 ده رمانی ده دی دله بیماران

ماچی لیوی تو بو من ده رمانه

روحی خیرت بن به مه حرمانه، بوم به دیوانه

مهقام (۱۰) شیعری: وھ فایق

دهمنی ساقی دهست بینه دخیلی چاوه کانت بم
 به جامیک دهستی من بگره، فیدای پیری موغانست بم
 له دوو لا مهست و حهیرانم، به قووهی جه زبه نازانم؟
 نه سرگه ردي سه ر و گه ردن، نه قوربانی له بانت بم

مهقام (۱۱) شیعری: فایق بیکه س

ئهی دل لهم دنیا چاکهی چیت ئه وی؟

ئاسو ده گی قهت به ر تو ناکه وی

داوای ده رمان کهی ده ده ده زور ئه کا

ئیشی ده دی تو ئاوا ناسره وی

مهقام (۱۲) شیعری: هیلمن

قهت له دنیادا نه بوبو بیجکه له ناخوشی به شم

ئهی خودا چهن بیکه س و به دبه خت و چهن چاره ده شم
 موده تیک ئاواره بوم و سه رده میکیش ده ربه ده ر

قهت نه دی رووی ئاسو ده بی هر تووشی کیرمه و قه رقه شم

گوشی تنهایی من هر ئه ژنۆ که مه

بؤیه وا مه حکم گرت و مه ته نیو با وهم شم

نا یاه لئی ره قیب پهی به ری به ره نگه زه رده کم

تا مردن من مه منوونی فرمیسکی گه شم

حه ریف شه ش خانی ئومیدی لیم گرت ووه

هه ره مه ره هه لداویم و بی به وده به هیوای دوو شه شم

سنه نگی مه کم بؤچی به دلداری بی غه لل و غه شم

مهقام (۱۳) شیعری: وھ فایق

گول ئه ندام ئهی ته نافی گه دنم زولفی په ریشانت

عیلاجیک چاره یه ک روح میک ئه مان دهست به دامانت

غه ریبی توم نه خوشی توم به گوشی چاوی بیمارت

ئه سیری توم شه هیدی توم به نووکی تیری موژگانت

جا له داخا، ورده ورده، کم ئەکاو ئەتوقیتهوه
مهقام (۲۰)

مايەی ئومىدمەنەناسەی ئىينم
رەگى حەيات و خويىن و ئەسرىينم
تا بەكەي لە سوپىي جەمالى ماھت
ئەستىرە كەشى نىوه نگاھت

تابەكەي هەروا شېتوماخوليا و لال بىم
تاکەي لە هيجرى بالات عەبدال بىم

مهقام (۲۱) شىعرى: بىلمۇد

لەو رۆزەوە رۆيىشتىووه تۈراوە دلى من
ھەر چەند ئەگەر بى سەر و شوپىن ماوە دلى من
ئاخۇ بە چ شاشىكەوە كىرساواھ دلى من
ياخۇ بە چ داخىكەوە سووتاواھ دلى من
مهقام (۲۲)

بارەگا و تەكىيە و خانەقا و كۆپى زىكىر و دەنكى دەف
جەلىي كرىم شەم نورانى بىكەمەند و بىيەدەف
سوپىندىت دەممە تۆمە حەممە دەلمىستە فاتقۇملۇ شاھى نەجەف
بىكەسمىروو خۆتمىيەرنە كىيپى مورشىدمەنە مەكەي خەرەف
مهقام (۲۳)

چون دانەى سەر سېل سۈرم خوارد ئەوجار
جەداخ دووکەل لە شەرارەي نار
شەرارەي ئاخت چون دلى پى دەرىم
كەپ و كۆي دووکەل ھەناسەي سەرىم
ھەناسەي سارىم كىيە لە بن دېنى
دا خودا خوداي من چىت وەسەر بىتنى
خۆمن نەخۆشم دەرىم گرانە
ماچى ليىوي تۆ بۇ من دەرمانە
مهقام (۲۴)

بىيىتون ئىستاش كە فەسىلى لالەي لى سەۋۇز ئەبى

شەويىكە و ئەمشەو بىگەوە فريام
بىيار و ھاودەم عاجز و تەنھام
ئەي مانگ تۆ بىتو عەشقى پېرۇزى
تۆ نەشئە بەخشى دلەي بە سۆزى
چەند جوانانت دى بە پەشيمانى
چەندە يارت دى بە سەرگەردانى
دەرىدى دلى خۆت بۇ من بەيان كە
دەرىدى گرائىم لە سەر ھاسان كە
مهقام (۱۷)

من بىرىندارم بۇ چاوى كالت
دايمە دەنالىم بۇ ليىوي ئالت
خۆ من نەخۆشم دەرىم گرانە
ماچى ليىوي تۆ بۇ من دەرمانە
خۆ من نەخۆشم بىن دەرمان مامۇ
وەرەنۇر سەرم ھىز و ھەنام
كەتووم بە جىوبان لە خەستەخانە
رۆحى خىرت بىن مەرد و مەردانە
خۆ من نەخۆشم نىيە تەبىب
تەقەلا دەدم بىبىھ نەسىبىم
مهقام (۱۸)

گيانە قەسەمت دەدمەن تۆ ھەزرەت داود
ھەر خۆم بە تەنبا قوربانى ناوت
دنىا بفرۇشم بۇ سورمەي چاوت
خۆمن كاور نىم كەتوومە داوت
ھەتكەي جووت كەم پا و بىللاوت
تاكەي دا بىنەم ئەگرچەي خاوت
مهقام (۱۹) شىعرى: عەلى كەمال باپىدراغا

مانگى يەكشەو بۆيە دايىم، زىياد دەكا و ئەشىتىتەوه
تا جوانى خۆى وەككۈر رۇوى تۆ بېازىنىتەوه
تا دەگاتە چارده ھەم شەو، تىن دەغا، ناگا بە رووت

و هگ من (تا) بوم، به ملویتنی نیوم ههبوو
مووی سفید باعیسی منه و به ملوین جنیوم ههبوو
له پاش مردنم، له سهر قهبرم گریه و زاریم بچییه
له خودان و خورنین و بن قهرازیم بچییه
هات و چوی لای دهلا تو نزیک ئەغیارم بچییه
خوپنین و سئ روژانه و حلتوا به خشینم بچییه
مهقام (۱۱)

سەلام له دۆستان جەڙنى دلداره
جەڙنى زەھمەتكىش چىنى ھەزاره
ئازىز له بەرچى له من تۇراوى؟
ھەستە سورپوش بە جەڙنى دلداره
جەڙنى زەھمەت كىش يارى وەفادار
بپوانه شادى و ئەم دالىم بىمارە
مهقام (۱۲)

سېرىكە وا له دالما، بىلىم زمان ئەسووتى
بىشارمەوه، نە بىيۇم مىشكو ئىسقان ئەسووتى
ئەستىرەي من، نە جوم گەر، له بورجىدا وەدرخا
لەتاوى ئامە و نالىم حەوت ئاسمان ئەسووتى
مهقام (۱۳)

جاوهكم چاوت هەلینە، سوورمەی چاوم ئەتۆى
تاوسى باخى بەھەشتى، يا بە عەمدەن وادەرۆى
عالەم گرتۇوه بە شاهىد، كۆلەكەي دىنەم ئەتۆى
عاشق و مەعشوق چلتۇن وايە؟ دەمکۈزى، خوپنەم دەخۇى
مهقام (۱۴) شىعرى: بىڭەس

ساقى وەبالى منت وە ئەستق
دنيا يە وەسيەت ئەكمەم لە لاي تۆ

كە مرىم هەر بە مەي بىمشۇ

بۆم مەكە شىن و گريان و رۆپو

مهقام (۱۵) شىعرى: ھەدى

باسى خوپنی دىدە و داغى دلى فەرھاد ئەكا
مهقام (۱۶)

بىيۇن وە گولالە سورەكان سەر دەرىيەن لە خاك
نە وەك دلەكەي من نېيشتن وە غەمناك

مهقام (۱۷) شىعرى: وەفايى

لە باغان ئامە و نالىن دى دەلىن شاي نىو گولان رۆپى
لە مەيخانە سەدادى شىن دى دەلىن پېرى موغان رۆپى
بولبول وەك من لە دەستى كۈل بە سەد نالە و فغان رۆپى
ئە دلە... نەما قوربان كە ئارامى دلان رۆپى

مهقام (۱۸) شىعرى: مەممەد سەدىق مەممۇودى

بۇ بىرەھرى دەورەي مەدائى
بۇ بىر لە ڈيان مېخەت و تائى
بىمېنە وېنە وېنە ئاوىينە
رۆزى رەشى من دوا رۆز بىنۋىنە

مهقام (۱۹)

قاسپانىم چون كەو كىيىم خوارد چون مار
ئالقىمدا له دەورى لق و پۇي چنار
پرسىم لە چنار بەرزى سەركانى
ئەحوالى لە يەكم ناشى نەيزانى؟

جوابى دامەوه، چنار بە زمانە

بۇچ شىت بوبى؟ مەجنۇون، دىيوانە

لە تاوى يارى خوت بۇچ كەتووپى، ئەو كىوانە

عەرمىز كرد وەللا چىبكەم دل پەريشانە

ئىمەرۇ دوو رۆزە لەيل بى نازە

نە قاسپەي كەوه نە دەنگى بازە

نە ھارەي «تەپل» نە سەدادى «ساز»

مهقام (۲۰)

گەنجى ئىنسان تا مىزانىك بە ملوپن غەوغا دەكى
ئەگەر پېربوو، پىشتى كۆمە، شەرم لە غيرفان دەكى

ئەتو سەرۇرى پەوانت چوو، ئەمن پۇھى پەوانم
مەقام (۱۴۹)

(گيانه) قەسەمت دەدم، تو حەزرت عيسا
ئەگەر موسولمانى، سەزاي من بەسە
ئەرى ئەگەر مۇوساپىت تۆبى تۇو موسا
ئەرى ئەگەر عيساپىت تۆبى، تۇو عيسا
گەر موسولمانى تۆ بىت و قورغان
ئەگەر سەيزادەيت تۆ بى و شاتى جوان
بە هەر چوار مەزھەب لازىمەوە لە تۆ
كىدمان تۆ ئىسلام رۇحى خېرت بۇ

مەقام (۱۵۰) شىعرى: شىخ (ەزاى تالىبانى)
لە دەوري نىڭىزى مەستت كەسى نەمە مەيلى مە
لە بۇ شەھدى لەبى لەعلت، دەنالىتنى داتم وەك نە
لە تاوى ئاتەشى عىشقت بىكم نالە و فەغان تاكە؟
ئەوهند سوتاوم ئەسلىن، تابى فەرياتم نەما سادەي

مەقام (۱۵۱) شىعرى: كۈردى
چىشىتم ئىمپۇ ژەھرى مار و رۇحى شىرىيەنم نەھات
زەخمى كۆنەمەن ئەسلىن، تابى فەرياتم نەھات
مەقام (۱۵۲)

فەلەك بىشىۋى دەورو دو كانت
فەلەك بىرۇوخى حەوت ئاسمانت
فەلەك وەرگىز، مەنداڭە كانت
(كۈرە)!! بىبات پاڭ بىبابانت
دەردەدار بۇوم لە شوين يارى خۆم
قەد بۇوه، رېم نەبۇوه، بۇت بىدم لە چۆم
مەقام (۱۵۳)

ئەمى وەتن شاخەكانت لانە شىزە، ھەر بىتىنى
بەچەكە شېرىت ئەى وەتن حازر و ئامادەيە
كەنگى كوا دۇزمۇن، لە دۇورى ئىئەمەيە

لە تەنھايى شەھى شەھى ئەنیم ھەنگاوى كويىرانە
نى يە دەستىن دەرم بىتىن لە ناو ئەم گۆپ وېرانە
لە بىتكەسى و لە بەدبەختىم پەنام بىدووە بە مەيخانە
نى يە جوانى سەرى كاسم بنىمە سەر دلى نەرمى
كە هيلاكى لەشم دەركا خەھى سەر باوهشى گەرمى
ئەكتىم چاوى بىن تىنەم، بە تارىكى شەوا سەرسام
نى يە پەشنىكى دوو چاوى، كە رووناکى بى رىيگام

مەقام (۱۵۴) شىعرى: ۋەفايى

بە حەمدىلا گولى رەعنە شەكاندى رەونەقى لەيلا
بلىن مەجنوونەكەي شەيدا رەۋىسى عاشقان بابى
زەمانە بەزمى رەندانە بەد ساقى بە پەيمانە
لە بەر تەعزىزمى مەيخانە بلىن پىرى موغان بابى

مەقام (۱۵۵) شىعرى: ھەدە(د)

ئەو دەلەي وەك بۇت پەرەستى رۇو ئەكاتە چاوهكەت
نويىز ئەكا بۇ تىشكى چاوه زولفە تىك ئالاوهكەت
گەرچى ئەيشىلى بەزەبرى قۇندەرە و پىلاوهكەت
قەت بە دل پەق باست ناكەم ناپىزىپەن ناوهكەت
چونكە ئەيزانم تەلارى يارە خوا پىداوهكەت
مەستى كەدووى، بۇيە نابىنە لە حەندىم چاوهكەت

مەقام (۱۵۶) شىعرى: ھەدە(د)

باخەوان بۇ ئەو مەبەستە گول ئەلاۋىنېتەوە
بۇ ئەوهى گەورەي بکاۋو بە پارە بىكىرېتەوە
بىفرۇشى بەو كەسە كە خەلکى ئەرۇوتىنېتەوە
بۇ ئەوهى مىزى شەرابى بىن بىرازىنېتەوە
كچ لە نىيوكوردى گولتىكە بۇيە پەرەندە ئەكەن
بۇ ئەوهى بىرازىنېتەوە، مىزى شەرابى دەولەمەن

مەقام (۱۵۷) شىعرى: ۋەفايى

وەرە بولبۇل ھەتا عمرى من و تۆيە بنالىن
ئەتو باخى كولانت چوو، ئەمن داخى دلانم
وەرە قومرى بگەين ھەتا پۇھى من و تۆيە

پر به دل من دهیپه رستم، ئایا تەکلیف چیبە
تا له دهر بیووم، دۆست بە ملیون، رى نەبۇو، بکات سلاو
گەر گیرام و کەوتەمە بەندىخانە، كەس نەبۇو لېم بىتى ناو
يانا كۈرۈم و تىدا چووم، وەك ئاورىيکى ئاو پىتىدا كراو
تا له دهر بیووم، دۆست بە ملیون، رى نەبۇو، سلاو بكا
گەر گیرام و کەوتەمە، بەندىخانە بەدىنە كەس نەبۇو بانگم بكا
ھەر لە گەنجى تا بە پىرى ئەو دالىم بىن غەم نەبۇو
گەردشى ئەو چەرخە كۆنە قەد لە من غافل نەبۇو
بەويىزدانم، كشتىدرۇبۇو، لەدىنا دۆست و براو ئەغىارم نەبۇو
ئەلغان رەپەرەھە عومرمە سورعەت بەپېبەنلىزىن كەوتە رى
چەند نەفەر دەست بە پاچ و پېيمەرە ئەتەخەنە جى
رەپەرەھە عومرم بە سورعەت ئەواھات و تىپەپى
پەردەي حىجابى بىمارىم جله‌وى سەند ھەلبى

مەقام (٤٩)

كۈر دەلىن فەلەكا بىرادەرىنە
كەلەكە لە بەحرانم دەگەرىيەتەوە
گەمەيە لە چۆمانم دەگەرىيەتەوە
كەلەكا لە عالەمى خودايە
بە تالان دەچىتەوە مەر و مالات
دەولاتە شەھەلە دەكە
لەمنى ھەزار بە تالان دەچىتەوە
دەكۆ لال بىم
بەزىنەكە بارىكە لە دووجاوايى بەلەكە
لۆلۆ لۆلۆ ھەى لۆلۆ ھى لۆلۆ

مەقام (٥٠)

ھەتا جھىل بیووم فەرە پىر نەبۇوم
ئەم كەد راوى باز، سۆنە گىر نەبۇوم
ئىستا كە پىر بیووم من دەگرم سۆنە
سۆنەش سل دەكە، لە اوى كۆنە

مەقام (٥١)

لاؤ وەتەن مىستى ئاسىن قامكى سەرەنیزە يە
مەقام (٤٤)

شەرتە پەش پۇش بىم لەداخى باغى عمرى بىن سەمەر
دابىنيشە دەستە ئەۋۇنۇ وەك ھەتىويى بىن پدرە
تا بە ئەشكى دىدە تەركەم، خاك و خۆلى پەھگۈزەر
خۆم لە قور بىگرم بەجارى ھەر لە پى تا تەوقى سەر

مەقام (٤٥) شىھىرى: ھەزار

دلىپىك شەراب كائينات دىئنى
بەزمى مەبىخانە دل ئەبزوپىنى
ئەو دەسرەي يارم لىويى بىن ئەسرى
قىيمەتى ملىون بەرمال ئەشكىنى

مەقام (٤٦) شىھىرى: ئەممەد مۇفتار و تايىر بەگى جاف

فەلەك زانى كە دەشكى پەنەقى بازارى مانگ و پۇز
شەكاندى پەنچەكەم تامن نەنۇوسىم وەسفى روحسارت
دەبىن كاغەز لە بەرگى كول، قەلەم، جانا، لە عەنبەر بىن
ئىستا ئەمن مەيلم ھەيە، بىنۇوسىم وەسفى روحسارت

مەقام (٤٧)

ئەى مردن، ئەى پەشىمانى
ئەى بىير و ھۆشى دەم قەبرستانى
خرابى و بەدى و بەدەپى و مەرдум ئازارى
تو گوناھبارى، تو بەخەروارى
شەرتە فېيت دەم بەدو بەدەپى
خرابى دايىم تالىب بە شەپى
خودايە تۆبە فىرم كرده و
تو لە چاكان، پىاواباشان، ھەر لات كرده و

مەقام (٤٨)

گەرددەم كەى روو لە كۈى كەم؟ ھىچ پەنایەكى دېكەم نىيە
گەر بە دان پۇستىم دەرىيەنى، دېمەوە چارم چىبە
دۆست و دوژمن مەمكەن لۆمە، سىنگى كاغەزى سىپىيە

بەرروو زەردى ھەلات و كەوتە كىوان
مەقام (۵۶)

بە تىرى عىشقت جەركم بېراوه
دەلم بە داوى زولفت بەستراوه
بە نازى چاوت گىرۇدەت كىرم
ئومىدى ژىنم لە دەست بەرداوه

مەقام (۵۷)

دەنیاي بېۋەفا كاروانسەرای رەنگ
ساتىك وەك ساتىك وەك دلتەنگ
بالا وەك عەرۇھەر راست بۇو وەك خەدەنگ
لە دەستم دەرچۇو يارى شۆخ و شەنگ
وەك قەسابى چاڭ لە دلى گىرتۇوم چەنگ

مەقام (۵۸) شىھىزى: ۋەقايى

نەماوه تاقەتى ژىنم لە دەست چوو رۆحى شىرىيىنم
رەفيقان بىن بىن شىپىم سەدايى كىريه و فغان باپى
ئەسىرى تارى گىسووتىم ھىلاكى چاوى جادۇوتىم
شەھىدى تىغى ئەبرۇوتىم دەسا عىسای زەمان باپى

مەقام (۵۹) شىھىزى: ھافزى شىرازى

فاش مى گويم و از گفته خود دلشارم
بندە عشقم و از ھر دو جەھان آزادم
طاير گلشن قدسم چە دەم شەرخ فراق
كە در اين دام گە حادثە چۈن افتادم
من ملک بودم و فردوس بىرىن جايىم بود
آدم آورد در اين دىر خراب آبادم

بولبول ئەو سال من زور بەختىيارم
ساحىبى مەھتاب گولى بەھارم
ئاواتى دلەكم ئەوا هاتە دى
شوكرانە بىزىرى، پەروەردگارم
شام، بە شىادي گەل و براى ھۆز
ئەرى رەفيق و برام جەننان پېرۇز
مەقام (۵۲)

مادام ئەم دەنیا ھېچە و وەفای نەماوه
رۆزگار بېۋەفا واى كرد لە لاوه
ياربى رۆزگار دو كورت مرئ
ھىج عالەم بۇ تو نەعزى نەگرى
چ شوپىنى خۆشە دايىھە لىتى بىزىم
بە وەللا و بىللا بە رەھمان و رەھىم
قەرار بۇو لە رەندۇل بى چى بۇو چادر
بچىن بۇ شكار من لە گەل قادر
مادمم قادر ئەمۇق لاوه نەماوه
ھەللى گىن ئەم شىرىتە تا دەنیا وا ماوه
ئەوا من دەمرەم وەسىتى دەكمەم
تالى لە زولفت بىخەرە كفنه كەم
نەك لە قىامەت فەرامۇشت كەم
مەقام (۵۳) شىھىزى: ئا(ى)

مېشى خالت نافرئ بەسەن باوهشىنى كە به ناز
چونكە پابەندە به شەھدى شەكەرى گۇناتەوە
مەقام (۵۴) شىھىزى: ئالى

چېنى ئەگرچەت بە سەر لەوحى جەبىنتىدا مەدە
رېشەبى زولفت بە عەزمى گىتنى من با مەدە
مەقام (۵۵) شىھىزى: ئالى
لەدوگەمە سو خەمە دويىنى نوپىزى شىوان
بەيانىدا سەفیدە باغى سىوان
لە خەوفى تەلەھەت رۆز ھەر وەك و شىت

نووری رو خسارتم

شیعر: ئاوات

نووری رو خسارتم و ده رخه ده ردی بىن ده رمانه شەو
زولەمەتى زولفت لە سەر رووتە، لە رۆز میوانە شەو
دۇئى شكور مەردانە، من رېم بىردى ناو زولفى سیات
تا بىزانن، ئەھلى مولى دل، قەلای مېرداڭە شەو
ھەر لە مەغىریب تا بە يانى بىن وچان دېت و دەچىن
ھەر لە دۇوی خورشیدى خاواھ و ئەلو سەرگەرداڭە شەو
قەدرى شەو چا بىگە عاشق، شەمع و پەروانە دەللىن
سۆزو گىريھى شەمع، ھەر شەو سوتىنى پەروانە شەو
كۈپىر و نابىنايە ئىستاكە لە داخى رۆزى رووت
بۆيە پەش پۇش و فەقىر و ماتو بەستەزمانە شەو
عاشق و مەعشوق لە رۆزدا خۆ دەپارىزىن لە خەلک
گەر پەنای چاكت دەۋى، بۇ ئەو دۇوه بەروانە شەو
ھەستە كاميل، بەستە سىستى، دەي بېرى لېپاڭە و
تا ولات بىن دەنگ و باسە، تا لە رۆز میوانە شەو

گۈرانىيەكان

ئاھىزەمانە (دەسمال حەریر)

دەسمال حەریرى سوورە ئەھاوار

قەدى دەللىي بلوورە

ھىچ رۆحىم بىن ناكا گيان و گيان

كافرەو لە خوا بە دۇورە

قسە دەكابە زارى

دەللىي سازو سەمتۇورە

ئەي ئامان، يار ئەمانە، كول ئەمانە، ئاھىزەمانە

دەسمال حەریرى ئابى ئەھاوار

عەمرو چاوه كەم رابى

دەبېرىق بابانت شىۋى شۇرەزىن

زووم زانى بۇ من ئابى

عاشقان دین لە دوور را دیارن
رەنگیان زەردە ئەی ھاوار لىو بە بارن
لۇمە مەكەن ساھەب يارن
ئەمان ئەللا بەدەردى دل گرفتارن
جووتى ساقى مەی دەگىپىن
عاشقان لە دین وەردەگىپىن
ھەتا كچ بۇوي عىنۋانت بۇو
مېسىلى میران دیوانت بۇو
سەدى وەك من غولامت بۇو
غولامى چاوى جوانت بۇو

ئامىنى، نەورق نەورق
ئامىنى، نەورق نەورق، نەورق
كىل گەرن گیان دوينىن فەسىلى نىوەرق
ئەي ھاوار سوورە گولەكەي تانجەرۇ
بۇت مرىم ھىننە، بە لەنجە مەرۇ
ئامىنى گیان لە سەر پردى بۇكانى
ئەي ھاوار، ناسكى گوارە جۈلانى
بۇيى مرىم بۇچ بە دەرىم نازانى
پىيى بلىن پېرىبۇوه، ئەو مەكرە دانى
ئامىنى گیان لە سەر پردى مىاندواۋى
بۇت مرىم ئىستىرم لى كەوتە ئاۋى
چى لى بىكم وەللا شىتە ھەلداۋى
بە خودا دنيام بە بىن تو ناوى
ئەي ھاوار سېبەر لە من حەرام بى
ناسكۇلىن باپسووتىم لە بەرتاۋى
ئەي ھاوار كولمت گولى سېلادۇ
ئامىنى گیان، لە سەر پردى سەقزلىو
چى لى بىكم؟ عاشق بۇوم بە كچىكى جوو

ئەي ئامان، يار ئەمانە، گول ئەمانە، ئاخىرى زەمانە
جاوت ئەستىرەي شەۋى ئەي ھاوار
كولمەت دەندۇوكى كەۋى
باڭمۇ بۇ بىكە بە سەرين
بە جووت خەمان لىن بىكەۋى
دەسمال حەريرى سادە ئەي ھاوار
نە عەبىيە و نە ئىرادە
بەمكۈزە بەو شەرت جوانى
رووبەندت بۇ من لادە
ئەي ئامان، يار ئەمانە، گول ئەمانە، ئاخىرى زەمانە
لە سەر پردى گرتىيان سەنگەر
دەستى نىزامى خۆل بەسەر
لەنگىان دامىن دەستەو خەنچەر
بۇ تو نەمام رەش ئەسمەر
ئەي ئامان، يار ئەمانە، گول ئەمانە، ئاخىرى زەمانە
سەنگ بەفرى كەلى خانە ئەي ھاوار
يارم دەللىي جەيرانە
نەخۇشم بۇ لىو ئاتى
دەللىي خەرمانى كولانە
ئەي ئامان، يار ئەمانە، گول ئەمانە، ئاخىرى زەمانە
بەفرى بە باي بارىيى
وەك سوورە گول خەملىيى
لە دوينى وە نەم دىيى
جاو جوان دام ھەتىيى
ئەي ئامان، يار ئەمانە، گول ئەمانە، ئاخىرى زەمانە

ئامان دوكتور

ئەمان دوكتور عەرم چاوم دوكتور دەرىم چارەكە
بنووسە بۇ لاي قازى بلى ئەو كچە مارەكە

ئامينى، به بيللا، سويىندىدە خۆم بەو خودايە
خۇشم دەھۈئى چى لى بىكمۇم؟
شوعلەي وينەي چرايە
ئامينى بۆچى دەرى؟
شەھۈ لە ۋاونم نايە؟
دەترىسم بىرم نەتىبىنەمەوە
كوشەي دل، لەلاي كى بىكەمەوە!!

بىمكۈن رۆيى و لە دەستم دەرچىو
بە وەللا بەئىنى نەمامى سنجۇو
بە خودا مەمكى خى بۇون وەك ھولۇو
ئىھاوار سىنگى بەفرى ئەلمالىو
ئامينى گيان، لە سەر پىرى شاروپىران
ئىھاوار سوورە گولەكەي موکريان
ئىھاوار لېي بىرم باي زريان

ئامينى گيان (۱)

سلیمانىم شارى كۆنە
لىيى دەخويىنى سەقرو سۆنە
ھاتووم بىزام يار چۆنە؟
سلیمانىم شارى تازە
لىيى دەخويىنى سەقرو بازە
زولفت مارى بى ئىجازە
سلیمانىم شارى جوانە
يارى من شىرىين زماňە
خۇى شۆخە، گيان مىھەبانە
خەمى خۆمۇ دەردى دوowan
پەنگ زەردى تۆم وەك مەدوowan
بەقا ناكرى بە نۇوشتووان
سلیمانىم بە رېيۇ جىڭىھە
ھەر سال حاكمىتى لېيە
سەرى سىنگت ئەلفو بىتىھە
نەم خويىندووه، دەرسىم پىتىھە
ئامينى گيان، گوارەكانى مەلەرزىنە
بىلەرزىنە، دەتىزۈيتنە
نەمرەم لەو بەندەت دەردىنەم

ئامينى چاوى تو

لەبەر ئەھەنە پەشتالە
من سەر كەمە سەر رانت
خزمىنە لۆممە كەن
ناسكە، دايىكى مەنداڭە
ئامينى، نازىلىي....
نازەكە...چاوازەكە...دەم سازەكە
ئامينى...چاوى تو، جامى شەرابى منه
لەبەندەت دەمكۈزى بىللا عەزابى منه
بۆچى لېم زىزى؟ بۆچى تۇراوى؟
ھەر دەلىي ئاسكى گەردى خويىناوى
يا دەلىي تو بۇوكى زاوا لېي داوى
ئامينى چاوى تو...
بۆچى زىزى بۆ نامدوپىنى
(ھەر) دەلىي ئاسكى گەردى بەخويىنى
يا دەلىي ژالەي دەورى پېنچۈپىنى
ئامينى چاوى تو جامى شەرابى منه
لەبەندەت دەمكۈزى بەبىللا عەزابى منه
ئامينى، سويىند بە وەللاو بىللايە

ئامىنىڭ گييان سووره گول

مال لە مەريوان دل لە دوو جىڭا
من غەریب ماوم لە سەرە رىڭا
ئامىنىڭ گييان سوورە گول تۇم بە لەنچە ولارى
بە رەنگ بە گىزادە بەشى ھەۋشارى
عالەم دەيىزانىلە گولە خەسارى
مال لە مەريوان دل لە دەروپىشان
مردۇم خۇشتەرە لە ئاخ ھەل كېشان
مال لە مەريوان دل لە غەریبى
جەركم سووتاوه من بە بى تەبىبى
مال لە مەريوان دل بۇو ھەلۋەدا
دلەكەي غەریبم كەي دەبى پەيدا

ئامىنىڭ گييان گوارەكانىت

لە بەر دەركىيان بۇوم بە خاكا
يەخەي خۆم دەدىم سەر پاكا
ئەو بى دىنە مەتمانم پى ناكا
ئامىنىڭ گييان گوارەكانىت مەلەرزىنە نەي لەرزىنە من دەت بىزۇپىن
نەمرم لە كابرات دەستىتىن
لە بەر دەركىيان بۇوم بە نۆكەر هەم خزمەتچى ھەميش چابىر
باوھەناكەم پىت رەش ئەسمەر
شەدەي سەرت بە مېرات بىن
نەبا شىتىك بە تەمات بىن
شەدەي سەرت كارى تاران بۇ چىم دەكەي بەردەباران
بۇچ نەماي لە سەر قەولى جاران
شەدەي سەرت بە مېحرابە لىپا دىيارە مالى كابە
ئەمنىن چۈنم ئەتۇش وابە
شەدەي سەرت كارى كاشان بۇ تو مرىم كچى باشان
تۇ بىمشىلە دەكچى باشان

ئامىنىڭ گييان (٢)

ئامىنىڭ گييان گوارەكانىت مەلەرزىنە
بە خەندە دەرىم بدوپىنە
دەمبۇپىنە دەتبزۇپىنە
نەمرم لەو بەندەت دەردىنە
شەدەي سەرت ئالەو ئابى
ئامىنىڭ گوارەكانىت مەلەرزىنە
سەر ھەلبىنە، بى بەلا بى
سووك بېر گوشەكانىت مەچەسپىنە
ئەمن چۈنم با تۇش وابى
ئامىنىڭ گوارەكانىت مەلەرزىنە
شەدەي سەرت بە بۇوك رابە
ئامىنىڭ گوارەكانىت مەلەرزىنە
زولف و پەرچەمەت بۇ لابە
ئامىنىڭ گوارەكانىت مەلەرزىنە
شەدەي سەرت كارى تاران
ئامىنىڭ گوارەكانىت مەلەرزىنە
بۇچ من دەكەي بەردە باران
سووك بېر گوشەكانىت مەچەسپىنە
نەماي لەسەر قەولى جاران
ئامىنىڭ گوارەكانىت مەلەرزىنە
شەدەي سەرت كارى كاشان
ئامىنىڭ گوارەكانىت مەلەرزىنە
پەيمانت بەست لە قەدىاشان
ئامىنىڭ گوارەكانىت مەلەرزىنە
نەماوم من بۇ گول باشان
ئامىنىڭ گوارەكانىت مەلەرزىنە

ئامینیم سووره گول توم به لهنجه و لاری
 به پەنگ بەگزاده بەشى ھەوشاري
 گول و گول خونچەی فەسلى بەهارى
 عالم دەیزانى، لە گولەي خەسارى
 هېندىم نەمىنى بەمەنە گویىزى
 نە چاو تىرئەخوا نە دل ئەبىزى
 بۆ خۆم لە بەغدا گول لە تەورىزى
 تەمەنا ئەكمە خوا بى پارىزى
 مال لە مەريوان دل لە دوو جىڭا
 من غەرىپ مامۇ لە سەرمەرىڭا
 مال لە مەريوان دل لە دەرۋىشان
 مردىم خۇشتە لە ئاخ ھەتكىشان

ئامىنى من دىنىت بە تو دىنىت
 ئامىنى كيان لە سەر پىرى دل كانى
 ئەي ھاوار ناسكى خال دانە دانى
 ئوف نەزىم بۆت مەرمى
 مەيلى جارانت كوانى
 ئامىنى ئامىنى بە ھەردووكمان سەرىنى
 دەي وەرەبا جووت بىن گولە بەمەرىونە تېيىنى
 ئامىنى كيان لە سەر پىرى مەراگە
 بە وەللا جەركم بۆ رۆحەت داغە
 ئامىنى بە كراس چىتى قاچاغە
 ئەي ھاوار ئەو پەرچەم و سەرچاغە
 ئامىنى كيان من خاسى بە تو خاسى
 لىيۇ ئال كيان بە ھەردووكمان كراسى
 دەدەرە دەي دەبىرق دەي
 گولە كويىز بىن و بىناسى
 ئامىنى ئامىنى من دىنىت بە تو دىنىت

ئامىنىم سووره گول (۱)

ئەوا من مەرمى خۇتان سەلامەت
 دايدارたن بەخىر بن تاكوو قىامەت
 داوم كەتوتە داوى من نام بن نەجات
 ئامىنىم سووره گول ئاخ بە لەنجەوە لارى
 بە پەنگ بە گزادە بەشى ھەوشاري
 كارخانەي قەندو بىنۇوی سەوارى
 بە تالان كەوتىيە دەس كوردهوارى
 بەينەو بەينە للا لە گولەي خەسارى
 يارھى كەس وەك من شەو غەرىپ نەبىن
 دل بىرىندار و بىن تەبىب نەبىن
 لە دەنیاي رۆشن بىن نىسىب نەبىن
 لە دوورى بالات بۇوم پەرموازە
 غەمبارت كەرم زۇر بىن ئەندازە
 بەقات پىن ناكەم ڏىن بىن مەجازە
 عەشقى ئامىنىم بۇوم چاوى وەك بازە
 عاشقى لىيۇ ئالىم لە «كانى نيازە»
 عاشقى مەرىيەم بەكجار بە نازە
 گلەيى دەكەم بە لاي خوداوه
 دەرۋازەي مەينەت بۆج؟ بۆ من كراوه
 ئاورى تى بەردام ئەو بەلەك چاوه
 رۆح وەللاھى كيان لە لام نەماوه
 جووتى مەمکانى، شەمامەمى ساوا!

ئامىنىم سووره گول (۲)

لە دوورى بالات بۇوم پەرموازە
 خەمبارت كەردووم زۇر بىن ئەندازە
 بەقات پىن ناكەم ڏىن بىن مەجازە
 كوشتوومى لىيۇ ئال لە كانى نيازە

ئەو مانگ ھەلات مانگ خەیلى بەرزە
دۇست و دەزگىران، ئەمشەو فەرزە

ئامىن تاقانە

ئامىن و ئامىن دەرىم توئى دنيا و دينم
قۆلەكەت دانى، وەي بىكە بە سەرینم
ئامىن تاقانە من مەركەت نەبىنم
ئامىن و ئامىن بە تو دەلىم كالى
ھەستە با بىرىپەن بە جى بىلەن مالى
خەتاي خۆم نى يە دل بۆت دەنالى
ئەو دەستەي كىيە؟ وەي لە نىيە شەودا
يارمى راپەرەند وەي لە شىريين خەودا
ئەنگوستت دەرزى، زولفت خەياتە
رۆح ئىشكەچى دەورى بالاتە
شەرتە تا مردن ھەر دل بە تەماتە
ھەي داد ھەي بىداد، دەرىم تاوتاوه
شەو لە نالىھى من (وەي) سىروان بىئاواه
ئەو مانگ ھەلات داي لە نىيە ھۆ بە
ماج كردن خۆشە نۆبە بە نۆبە
خۆمن سوفى نىيم بۆچ پېم كەي توپە
ئەوا مانگ ھەلات دەربەند بۇو خالى
ھەستە بېۋشىن بەرگى عەodalى
شلشل بىپېچە وەي پەنجەي نەنالى
ئامىن و ئامىن ئامىن تاقانە
بم دەيە ماچى بە مەحرەمانە
چەند رۆزە نات بىنم دەرىم گرانە

كىيل گەردن بە هەردووكمان سەرینى
ئاشقى بالا ئامىنىم
بى وەفا نامدوپىنى
ئامىنى من كالى بە تو كالى
ئەي ھاوار دەنۈين لە سەر ھەرزالى
بە وەللا جەرگت بۇ من ھىچ نالى

ئامىن و ئامىن

ئامىن و ئامىن «وەي دەرىم تاوتاوه»
شەو لە نالىھى من ئەي سىروان بىئاواه
ئەو مانگ ھەلات داي لە ناو ھۆبە
ماج كردن خۆشە، نۆبە، بە نۆبە
ئامىن و ئامىن دەرىم بۇوكافى
بۆچم؛ دەكۈزى بەپى ئىنساسى
ئەو مانگ ھەلات دەربەند بۇو خالى
دەپى بېۋشم بەرگى عەبدالى
شلشل دەپى بېچم پەنجەي نەنالى
ئەو مانگ ھەلات داي لە پىدى سور
جيڭوان خالى يە، بۆچ نەھات قەد بلوور
ئامىنىو ئامىن بە تو دەلىن كالى
ريشىوھى شەدەكەت، عەرزى دەمالى
ھەستە با بىرىپەن، بە جىي بىلەن مالى
خەتاي من نى يە، دل بۆت دەنالى
ئامىن و ئامىن ھەرتقى دەنیا و ۋېنم
قۆلەكەت دانى، بىكە بە سەرینم
چونكى تاقانەي قەت مەركەت نەبىنم
ئامىن تاقانە قەت مەركەت نەبىنم
ئەو مانگ ھەلات ھەي مانگى يەكشەوە
لە كىيۇ شاخان، ھەر چۈركەي كەوھ

لیو ئالى گیان به هەر دو کمان ھەرزالى
دەوەرە دەی با بە جى بىللىن مائى
ئامىنى گیان من كاتى بە و تۆ كاتى
ئەي ھاوار بۇ تۆ مردم خەزالى

ئاي شل ئاي شل

چاوت ئەستىرەي دەريازى
ھەلپىان دېنى چەند بە نازى
بە كوشتنم ئاوات خوازى
دەللىن، هات پابورى، گەردىن بە خال
دنيا ي روونى لىن كردىم تال
ئەرى ئاي شل ئاي شل باوانم شل
نەجىب زادە و چاو پە لە كىل
حاشام بۇ بىكە ھەي شل و مل
چاوى ئەستىرەي ئىۋارە
ھەلدى لە سەر تاقەدارە
يارى خۆمە لېم بىزارە
چاوى ئەستىرەي سىۋەيلە
ئەمن مە جىنۇن، يارم لە يەلە
بىيۇھفایە، دەرۇون كە يەلە
چاوت ئەستىرەي سەھەرى
ھەلدى لە بىيۇنگ بە سەرئى
خۆشىم دەوى، رەش ئە سەھەرى

ئايىشىلىق نازەنинى

لە بەر دەركىيان دارە ھەنجىرىھ يان ھەنارە
لە سەر بالا لیو ئالى با بىمدەن لە سىدارە
شەرتە تاكۇو نەمكۈن دەست ھەلگىر نىم لەو يارە

ئامىنى ئە ورۇ...

ئامىنى گیان ئە ورۇ ئە ورۇ ئە ورۇ
كىل گەردىن گیان دويىنى فەسلى نىيەرۇ
كىل گەردىن گیان بۇوكىيان بىر بۇ تانجەرۇ
ئامىنى گیان لە سەر پەرىدى سەقزلۇ
كىل گەردىن گیان قەولم دا بە كچىكى جوو
ئامىنى رۆبىي و لە دەستم دەرچوو
بۇي نەمام بەزىنى نەمامى سەنجۇو
ئامىنى گیان لە سەر پەرىدى مىانداواى
ئامىنى گیان كولمەت گولى سېڭلەۋى
بۇت نەزىم ئە و نارنچەم بۇ باۋى
ئامىنى گیان جوانى بەينە للا جوانى
كىل گەردىن حەر دەرى شار و يېرانى
ئامىنى دەي بە ملۇيىنى ھەرزانى
دەوەرە دەي سەرتقىپى كوردىستانى
ئامىنى گیان يەكسەر لە سەر پەرىدى سوور
بۇت نەمام قەدت بە وېنەي بلوور
ئامىنى گیان لە سەر پەرىدى بۇكانى
كىل گەردىن ناسكى گوارە جۇلانى
بۇت نەزىم پېر بۇوى ئە و مەكرەي دانى
ئامىنى گیان گۆزەي ھەلگەت بۇكانى
ئامىنى گیان من خاسى بە و تۆ خاسى
كىل گەردىن بە ھەر دو کمان كراسى
دەوەرە دەي با گولە كويىر بىن و نەتناسى
ئامىنى گیان كولە بىرئ و بىماسى
ئامىنى گیان من دېنى بە و تۆ دېنى
كىل گەردىن گیان بە ھەر دو کمان سەرىپىنى
ئەي ھاوار گولە كويىر بىن و نەتىپىنى
ئەي ھاوار گولەت بىرئ لە قىينى

ههی ده لیم ئاویزانت بم گیان رووبهندت بق من لاده
بقو رووبهند چاکم کچن لیو ئالى به رووی خالانم داده
ئای شیلی ناسکە جوانى کچن مەیلى جارانت کوانى
پیم کوت ئاویزانت بم دهی له راستەی خیابانى
ئاورت له من بەرداوە تو پیر بوی ئەو مەکرە دانى
گرتم دوو ماچم لیستاند وەی له راستەی خیابانى

ئایشیلیم ناسکە جوانى

بەو خودايدەی بىن مەكانە غەربىم لېرىھكانە
ئاورى له من بەرداوە ئامىن زېدە جوانە
ئەو دلەم بەحرى غەمانە
ئاورى له من بەرداوە سەر تۆپى كوردىستانە
وەي ده لیم بىمەدەيە ماچى بە دزى و بە مەحرەمانە
ئایشیلیم ناسکە جوانى مەیلى جارانت کوانى
گرتم دوو ماچم لیستاند له راستەی خەيابانى
پیم گوت دەستم دەئەستقى كە پیر بووی ئەو مەکرە دانى
خۆزگە لەو دنیايدا حاصل بايە مرام
چەند جەفام له دووی كىشا، عاقىبەت رەنچ به بام
لە دنیا خۆشىم نەدى، لیم يەقىنە و ئازام
چى بكم يارى سەنگەسەر، ئەلغان كەتووته يام
مەگەر شىخانى شەمزىن، جارجار بىن به فريام
چەند شارى عەزىم كەرام، عىراق و رۇم و ئەلمان
نەمدى جوانىك وەكۈ تو چاواباز و ئەبرۇ كەوان
بە قوربانى بالات بىن چوار پارچە مولىكى سەيدان
قەلا دزىيۆ كەندووان سەنگەسەر و بنگردان
ئەو دلەم بىت شىيت و شەيدايدە بقىت مرىم كچن ئامىن گیان
خزمىنە مەمكەن لۇمە ئامىن ئامىن زېدە جوانە
سەر تۆپى كوردىستانە ئەو دلەم بقى سەرگەرداڭە
سەفەر نەيەي لە ئىرانە

شەو و رۆز لەيل و نەھار دل بۇوى بىقەرارە
ئاي شىلەن نازەنинى بەھە دەل سېرەت پۇتىنى
دەبم بە چەترى سەرى يار لە بقى رېتى مەردىشىنى
ئەگەر بىت و رادەبۇورى سەلالە نايىبىنى
بە چىم زانى يارى خۆم دى بە قاقاى پېكەننى
وەي لە بەر دەركيان ئاوه قەدبىلندە و بەلەك چاوه
نازانم براذر بقى لیو ئالى، له من تۇراوا
پیم گوت ئاویزانت بم رۆزى تاكۇو رۆزئاوا
رۆحى خودا له دلدا بى ئاي خەدەنگىت له دلەم داوه
ئامىن نازەنинى ئۆخەي لە سېرەت پۇتىنى
دەبم بە چەترى سەرى يار من لە بۇرىتى مەردىشىنى
ئەگەر دىت و رادەبۇورى سەلالە نايىبىنى
ئاورى له من بەرداوە قەد بارىكەي لیو نەخشىنى
لە بەر ئەو ۋەنە رەشتالە گیان قەدى دەلەي شەمالە
سەر كەمە سەر رانى نەرمەت پیم دادە بەو دەسمالە
گەر گولە پرسى كىيە گیان بەمشىلە بلىن بىحالە
عورووسىم، جووم، ئەرمەنیم من دىنەم بقى تو بەتالە
وەي لە بەرئەو ۋەنە چەند جوانە گیان بەئىنى دارەزەنە
رىك و پېك بەينەللا وايە ئەبرۇي مانگى كەوانە
پیم گوت ئاویزانت بم من تا سېرىي ئەو دەمانە
ئاورى له من بەرداوە وەي بە ملوتىنىك هەرزانە
ئاي شىلەن نازەنинى بەھە دەل سېرەت پۇتىنى
بالام بە بالاي ئەو كە گرتوھ چوار قامك كورتى دىنى
دەلەم بىمەدەيە ماچىك تو بەپرۇ بە سېن و بەدوتىنى
ئاورت له من بەرداوە سورە قورىنگى لە بىتىۋىنى
جوانە بەينەللا جوانە دەي مامزى دەشتى بقىكانە
پیم گوت ئاویزانت بم وەي حدودى شاروپرانە
دەلەم ئاویزانى بم وەي سەرتۆپى كوردىستانە
ئاورى له من يار بەرداوە يارى كرد نەمام له بانە
دەسمال حەريرى سادە گیان رووبەندت بقى من لادە
بۇ تو نەماوم من كۈزىم مرىم ناسکە سەيدىزادە

له شهو پاوی ده زانی
فیری ماینی خوش ته علیم
ئاورت له من به رداوه
لای لای... چهند شوخ و نازه نینی
گیان گیان، ... چهند جوانه پیکه نینی
سبجه ینی زوو من هله ده ستم
عارز ده بم چیشتانی
ئاوری له من به رداوه
ده چم بؤ لای یاری خوم
ناسکول ده ریم نازانی
بار ده کم بؤ نارانی

ئه رئ بیتنه (۱)

ئه رئ بیتنه بؤم بیتنه
کابانی دهوله مهندی
کابانی دهوله مهندی
بازی، که اوی کوتري
ده با له سیدارم دهن
که اوی یا نه که او باری؟
با له سهر تو بمکوژن
که اوی په ردهی سولتانی
ئاوری له من به رداوه
ئاوری له من به رداوه
بازی یا نه شه هینی؟
ده لیم ئاویزانت بم
که اوی په ردهی ئه لمالوو
ئاوری له من به رداوه

ئه رئ بیتنه (۲)

ئه رئ بیتنه بؤ من بیتنه
کابانی دهوله مهندی

ئه و گه دنه زه ده دت بیتنه
لیت جوانه به ره هل بیتنه
مه رده، دله کم مه شکینه
رۆز له رۆز جوان تری
با برم له خاتری
شه هینی یا شمقاری؟
وه کابراي له بازاری
ده قاسپینی چهند جوانی!
ههی به ملوینی! هه رزانی
کوشتمی خالی لامانی
سوروه قورینگی گه رمینی
خو تو سه دملوین دینی
به تاق ده خوینی دوو روو
کوشتمی ئاورم تى به ربوو

ئه و گه دنه زه ده دت بیتنه
لیت جوانه به ره هل بیتنه

ئوخهی ئوخهی له و بالایه

هه ده لی خه لفی بن گه لایه
ئیشتیای له دانی ته لایه
لای لای...، چهند شوخ و نازه نینی باری په زا شیرینی
ئه یاره بی من زوو تر برم، ئه ممان یاره بی مه رگی نه بینی
جووت مه مکی وینهی هه ناره
بیتنه لای به له نجه و لاره
ئاوری له من به رداوه
لای لای...، که اوی گه دن به خالی
کیان گیان...، ناسکی وه قد شمشالی
ته ماشای به زن و بالای که
له سه ر بالای جوانی کیان
شهرتے تاکوو، نه مکوژن
شه و رۆز، له يل و نه هار
ئه که اوی په ردهی ئه لامه لتوو
برژانگ ئه لاما سی دووسه
نه منع که نه لۆمه
قوبری دنیام و سه ر که ن
که اوی په ردهی سولتانی
بؤ ده دی من ده رمانی
حه له به ئه و گۆزه ده مر
باسکم وه ژوور سه ر ده
لای لای...، که اوی په ردهی ئه لاما لتوو

گیان گیان...، خاسه که و له ده ستم ده رچوو
ناسکوله و چهند جوانی
پیم بلی له کوی میوانی؟

ئاوری له من به رداوه به ملوینی هه رزانه
ئاوری له من به رداوه ته سکه لیم زیده جوانه
هه ده لیم بمه دیه ماجنی به دزی و به مه حرمانه

ئەرى ئاز (۲)

ئەو شەو، شەو زستانە
بەفران گرت كۆلانە
پارى من زۆر جوانە
ئەرى ئاز، وەى ئاز، خانم ئاز مەكە / بگە سىۋەكتە باڭھواز مەكە
ئەو شەو، شەو ھاوينە
يام خويىن شيرينە
بە چاوى من بىبىنە
ئەرى ئاز...
ئەو شەو، شەو پايىزە
يام لە من زىزە
جوانە وەك كەزىزە
ئەرى ئاز....

ئەرى وەى دە بلىن وەى

دەردت لە مالىم جوانى
قىتىن كوارە جۆلانى
مەيلى جارانت كوانى؟
پىم كوت دوو ماچم لى سەند
لە راستەن خەيابانى
ئەرى وەى، وەى، وەى
ناسكۈلەن چاوجوان ئۆخەن
تاۋى لەلام دانىشە
بە كويىرى چاوى كابراى
دەنا، هەلگەن جلى حەمام
بچىنە حەمامى نەرمەن
تاۋەلات و رۇزەلات
داى لە پىرىدى مەھاباد
بە سەركەردى بالات بىم

مەرد بە دلەكمەشكىنە
رۇز لە رۇزى جوان ترى
باپىرم لە خاترى
زۇر جوان و خەمەروينە
لىتى جوانە، بەرھەن بىتنە
شەھىتىنى ياشماقابى
وەك كابراى لە بازارى
كابانى دەولەمەندى
بازى، كەوى، كۆترى
دەبا لە سىدارم دەن
ھەى بىتنە، بۆم بىتنە
كابانى دەولەمەندە
كەوى، يانە كەوبارى
با لەسەر تۆ بمکۈزۈن

ئەرى ئاز (۱)

ئەو شەو شەوى بەدرە / شەوى بەدرە
ھەلدىت لەيل و قەدرە / لەيل و قەدرە
من لە خۆم دەگرم نەدرە / دەگرم نەدرە
ئەرى ئاز ھەى ئاز تۆ خودا ئازمەكە
بگە سىۋەكتە چاوجوان باڭھواز مەكە
ئەو شەو شەو بەھارە / شەو بەھارە
يام سىمین عوزارە / كۈل عوزارە
لە بەر چىم لى بىزارە / لى بىزارە
ئەرى ئاز ھەى ئاز نە شىۋى ئازت
من بە ماشىتىنى جىب جوانى دېم بۇ پېشوازت
ئەو شەو شەوى خۆشە / شەوى خۆشە
با دانىشىن لە حەوشە / كچى لە حەوشە
لە بەينى كۈل و وەنەوشە / كۈل و وەنەوشە
ئەرى ئاز...
ئەو شەو شەو زريانە / شەو زريانە
يارى من مىھەربانە / مىھەربانە
ئىستا لە جىئۈوانە / وەى لە جى ئۈوانە
ئەرى ئاز

ئەرىٽ ھۆ رىبوار

لە دوورى بالات من بۇوم پەرموازە
خەمبارت كردووم گيآن زۆر بى ئەندازە
بە قات پىتاكەم وەي ژىن بىن مەجازە
ئەرىٽ ھۆى رىبوار گيآن بە رىبوارت بىم
چۈن مەزەدارى وەي بە قوربانت بىم
شەو لە نىوهى شەو با دەست لە ملانت بىم
بۆج من لە جوملهى گيآن عەبدى خودا نىم
سەعاتىك لە دەست گيآن مىحنەت رەھانىم
بىكە بە خاتىر گيآن زەردەھى خۆراوه
سەرىز دەربىتنە گيآن لە باغچەي ساوه
رۆحەكم بىللا گيآن بۇ يارى نەماوه
تەقسىيرم چىيە بۆج لە من تۆ راوه
ئىيوارە تەگبىر گيآن سېھىينى بارە
پايىزەھەوارم ئەي نىزىك بە بارە
گەنكى پىك دەپرىن خۇ دل ئىنلىزارە
گەنكى پىكىدەگەين بۇت دل بىقەرارە

ئەرىٽ ھۆ لەيلى (١)

دىل و ئەسىرىي من دوو چاوى كالىم
حەقىم بە دەستەھەي تا رۆز بىنالىم
ئەرىٽ ھۆ لەيلى باوانم لەيلى
روحى خىرت بىن، بۆج وا بىن مەيلى؟
من بۇوم بە مەجنۇون، تۇش بۇوى بە لەيلى
ئەسىريو دىلى دوو زوللفى خاوم
باوەرم پىن بىكە من بۇ تۆ نەماوم
ئەرىٽ ھۆ لەيلى، من بە لەيلەت بىم

گەردىن قورىنگ و لىيو نەبات
ئەرى بۇ خۆت قەولەت دا
مانگى تازە لەنۇي ھات
چاوهرىپىي بالاى تۆمە
كەي دىئ، يار دەلم دەرھات
بازى ياناتەپلەنى؟
بە ملوپىنى ھەرزىلەنى
كچى ژىنى گولەي مىردانى
باسكەم وەزۇور سەرى دە
خۆشەويىستى مىوانى
نەخۆش و دەرددەرام
بۇ بالات بىن قەرام
ئەرى روحى خىرت بىن
پەنگ زەردو لىيو بەبارم
كەوى يانان كەوبارى؟
خاسە كەوى يان بارى
با لەسەر تۆ بمکۈزۈن
وەك كابراى لە بازارى
باسكت وەزۇور سەرم دە
كورتى بىچۇھ توچارى
لەبەر ئەو ژىنە پەشتالە
قەدى دەلىيى شەمىشالە
من سەركەمە سەر رانت
پىيم دادە بەو دەسمالە
كەر گولە پرسى كىيە
پامۇيىنە بلىنى مندالە
چاوت ئەستىرەي شەۋى
كولۇمت دەندۇوكى كەوى
مەركەم وەپېشىت كەوى
لەمن و گولە كەي مىردىت
كاممامات زۆر خۆش دەۋى؟!

واپیرت کریم تاکه‌ی من به مهیلت بم؟
 دیل و بال بهسته و زنجیری تو مه
 شه و روز فکری جووتیک لیمومه
 ج خوا بهرداره غهرقم که‌ی لهغم
 مهیلم بددهیه یان زور و یان کم
 ئه‌سیرو دیلی من دوو چاوی جوانم
 ئیجازم بده، ئه‌و شه و میوانم
 ئه‌رئی هق له‌یلی له‌یلی بان یالتی
 باوهشینم که دهی گه‌رمه به لکه‌ی ده‌سمالی
 خه‌تای من نی‌یه، چی‌بکه‌م، دل بقت ده‌نالتی

ئه‌رئی هق له‌یلی (۲)

به‌و بایه‌ی ده‌زیم دیت له لای تزووه
 مه‌مکت شه‌مامه ده‌یکه‌م به بزووه
 عه‌شقی بالاًتم به دل له خووه
 مالی دل شیوی په‌ردہی لئی بزووه
 ئه‌رئی هق له‌یلی بوج واشیو اوی
 ده‌لیی ونه‌وشه‌ی شه‌ونم لیی داوی
 به‌و بایه‌ی ده‌زیم دی به بای شه‌مال
 له دووری بالات سووتام به خه‌یال
 له ده‌ستم ده‌رچوو یاری خوش جه‌مال
 به‌بايه‌ه ده‌زیم دی به بای نزیان
 به پیشکه‌شت بی شه‌ش دانگ موکریان
 رؤحی خیّرت بی دل بوبه بربیان
 باوانم شه‌وی کافر نه‌مینی
 بایه‌قوش له سه‌ر یارم بخوینی
 هه‌رچی به‌دکاره وهرهم هه‌لینی

ئه‌رئی هق له‌یلی باوانم له‌یلی
 روحی خیّرت بی بوج وابن مه‌یلی
 من بوبوم به مه‌جنون توش ببووی به له‌یلی

ئه‌سمه‌ران دولبه‌ران

ئه‌ی نه‌خوش و ده‌رددارم ده‌رده‌کم بی ده‌مانه
 من ده‌چم بق‌لای یاری خوم وه‌ک حه‌کیم و لوقامانه
 ئه‌سمه‌ران دولبه‌ران هه‌ی وه‌ک بن بق‌گول چنین
 یاره‌کم له که‌لی دایه به قورئانی سه‌ر فه‌رشین
 پینج فه‌رزه‌ی نویزیم دواعایه (شل و مل) بق‌یه‌ک ببین
 ئه‌ی نه‌خوش و ده‌رده‌دارم ده‌رده‌کم توولانی‌یه
 کچن ده‌چم بق‌لای یاری خوم قه‌ت حه‌کیمی وانی‌یه
 مالیان وا له گوشی سابلاخ له کن چرا به‌رقی‌یه
 ئه‌ی نه‌خوش و ده‌رده‌دارم ده‌رده‌کم بیده‌رمانه
 کچن ده‌چم بق‌لای یاری خوم مالیان وا له بق‌کانه
 ئه‌ی نه‌خوش و ده‌رده‌دارم ده‌رده‌کم له به‌غدایه
 من زور نه‌خوشم بق‌یار زولفی هه‌ودا هه‌ودایه
 خوئه‌و ده‌رده‌ی من ده‌کوژی له با‌غه‌ل گوله‌ی دایه

ئه‌سمه‌ر یارم جوانه

خوزگم به‌وهی یاری جوانه   له ناو جه‌حیلان سولتانه
 که ده‌مری ساحیب نیمانه
 ئه‌سمه‌ر یارم جوانه   پووی مانگی تابانه
 ئه‌سمه‌ر ئه‌سمه‌ر...
 له حوجریدا خه‌تم ده‌کرد   یه‌ک له ناکاودا بانگی کرد
 قورت به سه‌ر لیو ئالیان برد
 چاوم به چاوه کاله‌که‌ت   لیوی به لیوی ئاله‌که‌ت
 گه‌ر بصرم دیممه ماله‌که‌ت

مهري خودابه، ليوت مهبيزيوه
نيو ليرهی ئەسلى ئەشرەفى پىوه
شهرتە تا مردن عاشق ئىخلاس بىم
كابه كەچ نەكمەن هەر تو شناس بىم
ئەسمەرى، دولبەرى، گوارەكەت زېرە
مردى خودا بە چاوى بىكىرە
يارم كارمازمى، دەشتى بازېرە

پۇزى جومعە پاش سەلايە دوو شت خۇشىن لە دنیا يە
ئىمان و چاوى لەيالىيە
قەسم بە خالى نەخشىنت بە دوو لىمۇي زېر پۇشىنت
كچى ناۋىرەم بىكم شىنت
قەسم بەو خالى لە رووتە فنجانە دەستت ياقووتە
دەلم لەكەل دلت جووتە

ئەسمەرى، دولبەرى، حاجەرى
سى جار بە و مانگەي خەرمانەي داوه
ھېشتا مەيلى تۆم بەكس نەداوه
ئەسمەرى دولبەرى حاجەرى
گەوهەرى تۆ مەرق میوان بە
بۇ بىرىنەكائىم هەر تو دەرمان بە
بۇ دەردەكەي من ئەتو لوقمان بە
سى جار بە و مانگەي پۇو لە تو دەكا
دەلەكەم كەلكەلەي بالاى كۇ دەكا
ئەسمەرى گىيان دولبەرىئۇف حاجەرى دەى
گەوهەرى مەرق لە دواتم
رەنگم نەدىيۇي عەشقى بالاتم
تا بە رۇوى مردن هەر بەتەماتم
خودا بىسىتىنى حەقىم لە دايەت
خۆم جەورم كېشاي كىنىشىت لە سايەت
ئەو چاوه جوانەي، ئەو تەل بەسەرە
ئەمنى كوشتووه، خۆى بىن خەبەرە

ئەسمەرى، دولبەرى گوارەكەت زېرە
بەختى لە ئەزەل سىيا چارە بىن
دەستى لىن مەدەن با ئاوازەر بىن
ئەسمەرى، دولبەرى، گوارەكەت مەبىزىوە
بىمدەيە ماچى لەو دەم و لىپوە
چۈن بەفرى كويستان، زەرددەي خۆر پىپوە
كراسى لە غەم يەكى لە مەينەت
بىپرین بە بالاى يارى بىن مەينەت
ئەسمەرى، دولبەرى گوارەكەت زېرە
مهري خودا بە جوانى، چاوى بىكىرە
ھەركەسى بىكا مەنۇي ئەمن و تو
لە مالى بىرە بەھەشت و بە نۆ
بابچىن بۇ بانە بۇ بنارى كىلىنى
بۇ ورده بىچۇو بۇ پاي كىلىكىلىنى
قەلاؤ دار سەيران بۇت دەدەم بە جل
بۇ شىربابايىيەكەت تەوق ئەكمەن لە مل
ئەسمەرى، دولبەرى، گوارەكەت زېرە
مهري خودا بە، ليوت مەبىزىوە
مەمكىكتەنار مەمكىكت سىپوە
خوا دايىت بىرى باوكت بىئىمان
وا بۇون بە باعيسى دلى ھەردووكمان
ئەسمەرى، گەوهەرى، گوارەكەت زېرە

ئەی گول، ئەی گول
دەستم لە بانى كەلامو لە بىن
لە تو زیاتر مەگەر خودا بىن
پشت و پەناھم غەوسى بەغدا بىن
ئەی گول ئەی گول

ئەی گولى من

شەۋى نانۇوم تا بەياني	بە سلامەتى چاوى جوانى
بە وېڏان شىرىن زبانى	
مەرق، مەرق، ئەی گولى من	ئاگرت بەردا ئاي دلى من
تۆى هيڭلەنەي سەرچلى من	
خەبەر بەرن بۇ خزمانى	ئاوري بەر بۈوهەتە خەرمانى
زىز بۇ رؤىيى يارى جوانى	
ساقى بە خوداو بە پىغەمبەر	بە مىحرابى، چاوى ئەسمەر
كەوتۇومە گىزى ئەسکەندەر	لە من زىزە ناسكە دولبەر

ئەی لە مينا

ئەي لە مىنالى بە قوربان بە چاوشى دەكا
داواى كەمبەرەي من نىيمە قىلىن جەر دەكا
داواى شەشدانگەي ئەي هاوار بلەجەر دەكا
خۇ من وام لە بانە يار لە سلىمانى
سەلامى لى بکە لە چاوهەكانى
ئەي لە مىنالى ئەي هاوار شەر دەكا چاوى
تاکەي دابىئىم بە شانە ئەگرىچەي خاوى
تاکەي جووتى كەم قۇندەرە و پىلاوى
سى مانگەي پايدىز رابە كيان بريا شەر بوايە
دەم لە ناو دەم و بە قوربان چاولە خەر بوايە
خرمەي دالان دى خودايە بەلكوو يار بايە

ئەمان

ئەو كۆلانەي تەنكە بەرە	بەر دەركى ناسكە دولبەرە
لەبۇ ئەمن تانجى سەرە	لەبۇ ئەمن تانجى سەرە
ھەي ئەمان يار ئەمان كول ئەمان بۇكۈي دەچى؟ زۇو بگەریيە بەقوربان	ھەي ئەمان يار ئەمان كول ئەمان بۇكۈي دەچى؟ زۇو بگەریيە بەقوربان
بەر دەركى مالى نازدارە	بەر دەركى مالى نازدارە
ئەو دلەم لە بۇي دەردەدارە	ئەو دلەم لە بۇي دەردەدارە
دەردى بىن دەرمان ئەمان	دەردى بىن دەرمان ئەمان
میوانى تۆم شىرىن گىان	میوانى تۆم شىرىن گىان
فرمیسکم دى وەك بارانى	فرمیسکم دى وەك بارانى
پېت لەسەر دوو چاوم دانى	پېت لەسەر دوو چاوم دانى
كوشتوومى دوو چاوى جوانى	كوشتوومى دوو چاوى جوانى
بە بىللاھى خان و مانى	بە بىللاھى خان و مانى
سەرتقىپى كوردىستانى	سەرتقىپى كوردىستانى
پېم بلىق لە كۈي میوانى؟	پېم بلىق لە كۈي میوانى؟
كىچۈلەي زىيە جوانى	كىچۈلەي زىيە جوانى
يارەكم تازە بۈوكە	يارەكم تازە بۈوكە
وەك ئەشرەفى بچووكە	وەك ئەشرەفى بچووكە
قييمەت گران، وەزن سووکە	قييمەت گران، وەزن سووکە

ئەي گول

ھېنندىم نەمېنىت بەمنىتە كۆپىزى
نە چاوشى دەبىن، نە دل دەبىزى
نە خۆشم بۇ يار مال لە تەورىزى
ئەي گول وەي گول
گولە كىان نامەھەۋى ئەمجار بتىبىنم
چۈن ھېنندە بىن روحى بىزاز لە ژىننم
نېيۇت دەھېننم گەيۈەتە تىنەم
ئەي گول، ئەرى گول
ھەر كەسى دەيىكا مەنۇ دەلدەرى
پەر و بۇ دەركا وېنەي پاسارى
ھەر لائى دەچم، ناسكەن لېم دىيارى

ئەی ناكەم ناكەم

لە تو زىاتر مەگەر خودا بىن
دەستم لەبانى كەلاموللا بىن
ئەي ناكەم ناكەم براادر من ناكەم
ئەسلام بەگزادە بەدلى خۆم دەكەم
خۇ من مەنگۈرنىم چەكمەسى لە پىكەم
ئەسلام بەگزادە بە دلى خۆم
دەكەم
ئەرئى ناكەم، ناكەم براادر گيان ناكەم
ئازادى ڙنانە حاشاي لى دەكەم
كانى و سەركانى سەرچاوهى گول بىن
نەحلەت لەو كىيىھى شۇوى نابەدل بىن

ئەي وەي لە گول

شەربەتى دەستى ئەسمەر بىن
دەيىخەمەوە قەستە سەربىن
ئەي وەي لە گولخونچەي سەرچەل
لە گەل تۆمە ئەي حەبىب
خودا بىنكتات بە نەسيب
لە گەل تۆمە ئەي فاتمە
من قاوهچىم پېيم لازمە
بە كەل و دەرمان دەپەنگىنى
بە گۆشەي چاو دەمدۇيىنى
ھەتا لەو دەنياپەي دەپەيم
زەحەمەتە من بىن تو بېيم
فەسلەن دەمبەن بۇ گوئى قەبرى
بىزانم لىتو ئال چۈن بۇم دەگرى
دايمە دەتكەم پەلە غەمە
چۈن بىن لوتفى عومرم كەمە

ئەو چاوانەي هەللىان دېنى
رۇز نى يە مردوويكىم نەمرىئىنى
قەسەم بە رەھمان و رەھيم
نەنیم مەيلى يارى قەدىم
قەسەم بە سورەي وەلفەجري
تۆزىك لە من بىرەن سەبرى
قەسەم بە سورەتى عەمە
چۈن بىن دۆستم عومرم كەمە

ئەي لەنجه

ھەروك بازوو بەند بىتكەمە بالم
ئىستا لېم دوورى تالان بە مالىم
ئەي وەي لەنجه و خانم لەنجه يە
ئىشتىياتى لە كراسى كريشەيە
ئەگەر نەم دەيەي حەو ماج بە جارى
حەو كۆستت كەۋىھەرييەك لەشارى
كىن تەفرەت داوى بەردى لى بارى
ئەي وەي لەنجه و خانم تالان بە مالىم
وەك پەروانە، من، سووتا بالم
ھەركەسىن ئەي بىن دوو دۆست و يارى
سەر بىگىن لەقۇر سوبج و ئىوارى
بەشل و مل، هانتە میوانى
كوارەزىپ، دېنەمە جۇلانى
تۆى بارىك و نەشمەيلانى
دايكەكت بەرلى، بابت بىن ئىيمان
وا بۇون بە باعيسى دلى ھەردووكمان
بە رۇز ھەرھول ئاڭام لە پۆستە
چاوهپىي كىيىكىم دوو چاوى مەستە
بە رۇز ھەرسەن وام لە ئىدارە
عاشقى كىيىكىم يەكجار غەددارە
ئەي وەي لەنجه و خانم لەنجه يە
لەنجه يە بە سەرى پەنجه يە
بە رۇز ھەرسەن ئاڭام لە كالە
عاشقى كىيىكىم چاوى غەزالە
بە رۇز ھەرسەن مەئمۇر مەركەزم
دۇو بىنى رووتەم ھەي بەبىن مەرھەزم
ئەي وەي لەنجه و خانم لەنجه يە
ئىشتىياتى لە كراسى، ئائى كريشەيە
رۇينەي بە سەرى پەنجه يە

نهی یار... نهی یار

به هاران خوشی زمزیران
له خری و دوچن دهس به گیران
تیکه ل بوون دوست و دهز گیران
نهی یار نهی یار بوج روی یارم
بی وی تاریکه روزگارم
نهی یار نهی یار رقیبی یارم
بنی، وی، زیندانیم زینهارم
به هار خوشی شاری سه ردشت
بچیه شاخی، بچی بچی گهشت
کولمه می جوانی سیوی به ههشت
نهی یار نهی یار بوج روی یارم
نه للا چه نده! اگوناه بارم
به هار خوشی شاری شنقاً
کولمه ت جوان و هک کولی لیمو
شوخ و شهنگ و مه روز چاو، هه لتو

ئیران ئیران

بوو به مه سکه نی شیران
جله و کیشی ئه ستیران
دنیای بچ کوته گریان
بچ بالات په ریشانم
ته سکن ده درت له گیانم
هر من نازت ده تو انم
برینداری خه نجه رم
لیو ئال و مهه ژوور سه رم
نه و جار له سه ره فه رم
قه دی ده لیتی شمشاله

ئیران ئیران

چاوت و هک گه لاویزه
ئه گهر بارگه کهی لینا
غه ریب و سه رگه ردانم
ده و هر ره بمده یه ماچی
غه ریبم لیم قه و ماده
هه موو جه رگم له ت له ته
جوانی ده ستم ده ستو که
به جووت ده ستم ده ستو که
له بھر نه و ژنه ره ش تاله

نهی و هی و هی بارانه

له با غی ده ستم برد بچ بهی
با غه وان کازی کرد نه یکهی
ماران گاز بwoo، به ده ستی حهی
ئه ری ده ستیان لئی مه ده
ئه سمه ران چا ویان جوانه

نهی بمرم و هی بارانه

له با غی ده ستم برد بچ سیو
ده ستم حه یه ف بwoo گرتم به لیو
بنی سا حیب بwoo، کردم به خیو
له با خدا ده ستم برد بچ گول
به لکم مه قسود بنی، به ندی دل
لیم پسا ریشه هی جه رگ و دل
له با خی من چنیم هه نار

با خه وان لیم که وته هاوار

با خه وان لیم که وته هاوار
جه رگ و دل بwoo به بیمار
له مابهینی گول و گولزار
شلیر بوون وا که وته هاوار

میوانی گول و خات گولان

له با غی دا بووم به میوان
میوانی گول و خات گولان

که وتمه جن ژوان، له نیو دلان

چوومه مالیان به میوانی

په نجم کوشی له که ل رانی

دایکی عه یار بwoo پی زانی

مه حبوبان چاویان جوانه

له با غی دا چنیم هولوو

یار که له گهت و خال له روو

تیرتیر، دانیشتن دوو به دوو

ئەو رەنجهى نە دەي بە بادا
مانگى تازە لە نويەتات
رېگاي باخت لە كويىيە!
مالىان لە سەر خەزىيە
لە عىراق و لە ئىران

برىم بۇ سىلەي قەبران
تورانى مەردۇ مەرداڭان
نىزىكە بە خەيابان

رېگاي باخت ھەورازە
قەد بلندە و بىن مەجازە
وە بالت بە ئەستۆم جوانى
بۇ خۆم بۇوم بە میوانى
بابى عەيار پىيى زانى
بە ملوېنىن ھەرزانى
رېگاي باخت بە كويىدا؟
ھاوار لە شارەدىدا
جەركم خوين دەدەلىتىنى
لىچ زىيە و نامدوېنى
بە رۇ و بە سبە و بە دوېنى
رېگاي باخت ھەورازە
زۇر جوان و زۇر مومنتازە
بە دەردى لە دالىم دايىه!
زولفى ھەودا ھەودايى
خوشكە گەورەي توبايى
ھىچ كەسم و بېرىنایە
دوورە لىقى بىكم سلاۋە
وەك شەمامە رەنگاواھ
بە بالاڭەي بېراوه
لەسەر پانىيە وەستاواھ

تۇ بە قىسىي بابت نەكەي
توران بۇ خۆت قولتدا
باخەوان گيان من غەرېبىم
عەشقى چاوى تورانم
ھەر دەكەم باسى توران
جوانى رەحمى خىرت بى
ئەو شەوانم! كچى ھەلگرت
پىيم ووت دەستم دە ئەستۆكە
مالىان لە سەر خەزىيە
دەستم دەستۆكە
باخەوان گيان من غەرېبىم
عەشقى چاوى توران بۇوم
سەرتۆپى كورىستانى
شەۋى لە نىيەھى شەسودا
ئەوجارە ئەمن چى بىكم؟
ئاورى لە من بەرداوا
باخەوان گيان خۆم غەرېبىم
عاشقى چاوى كەزىال بۇوم
ھاتم لە لاي نەللىتىنى
نەخۆشم بۇ، كەزىالى
پىيم گوت دەستم دەستۆكە
بە خەوان گيان من غەرېبىم
عەشقى چاوى كەزىال بۇوم
بە خەوسى لە بەغدايى
بەھەمى بادى ھەوايى
نەخۆشم بۇ توران چاۋ جوان

لەھەتا كە نەم دىيوھ
عەنتىكە و زىيە لاوھ
لە پشتىتىنى بەرە ژۇور
كراس مەخەمەر، دارابى
نە كورتە و نە درېيىھ

پىيم دادە بەو دەستىمالە
رامۇيىنە بلىن مەنداڭە
بۇ تو بە تالە
بە دەبانى پۇ جەوهەر
لە دىنيا بۇوم دەربەدەر
ئەھۋى دىكەت وەك كەوهەر
لە جەھرم بۇو كارىگەر
دەستم لە بۇ مەمكى بىردى
تىيدا يە خالى ورد ورد
داواى دوو ماچم لىن كەد

من سەر كەمە سەر رانت
گەر گولە پرسى كېيە
(.....) ئامماڭە دېنەم
وەرن جەركم ھەلېدەن
لە سەر بالاڭى تۆۋە گيان
مەمكى چەپت فېنجانە
تىيرىكت لە دلى داوم
بالا بەرز و گرد و مرد
كولمۇ سېيۇي لاسوورە
توشى بۇوم لە رېي كانى

ئىران و ھەي عىراق

چۈنى لىن بىكم سلاۋە!
زولفت كىابەند و خاوه
لىتو ئال بە مست لىتى داوه
خودا حافىز مائىأوا
قەد قەد لىتى ئالاپشتىنى
گەر بۇى دىيت لە بىتىۋىنى
قەدبارىك و چاۋ شەھىتىنى
ئەو قىسىي من دەپلەيم ھەقە
پانىيەي دەلىتى مەزىرەقە
كافرييکى موتتەقە
با دوڑمن بەرئى شەقە
خاشخاش بۇون، گولەمەتلاق
با دالەكەم نەكا، فيراق
كىانە بەمدەرى ماجى

باخەوان خۆم غەرېبىم
شەوھەلات و رۇز ھەلھات
بۇ تو نەماوم توران گيان

داى لە پىرىدى مەھابادا
كەردن قورىتىك و لىتو نەبات

مردن له بیرمی، بیرم کرددهوه
سهر له بهیانی نویژم کرددهوه
نه حلهت له و شهیتان هوشم کرددهوه
هوشیار بومهوه..

باران بارانه، دهباری باران
دهدا، له شانی سیمین عوزاران

باران بارانه (۲)

ریگاکم دووره منهزلم کویستانه
شهو به سهربدا دی خم لیم میوانه
ئه و دلتم له تاوی بالات سه رگردانه
یاره ب مالی باوکت بین ویرانه
په حمن بکه به حالم مال بی کابانه
باران بارانه، ههورو بارانه
یار خودا حافظ دهست لیک به ردانه
بمدهیه ماجیک به مهحره مانه
کم بن و کم بچو کم بکه لاره
خوت مهده له تیغ من له سیداره
ئه و دلتم له تاوی بالات بیقه راره
چی بکم با بمرم چارم ناچاره
نه خوش و مهستی دوو چاوی کالم
حه قم به دهسته ئامین تا رفیع بنالتم
ئه و دلتم له حه سرهت، بق تو عهودالتم
ئاورت له من به رداوه، من ته نیا بالتم

باران بارانه (۳)

باران بارانه دهباری باران
دهباری له سه رناسک و نازداران

پاوانهی تن کراوه
مه مکی سه رزارت ناوه
مارهت له من براوه

پوزی وک کری سپی
له بهر ئه و دایکه ت ئه مرم
توران دهستم دهستویکه

باخه وان گیان خۆم غەریبم

له بھر ئه و ئىنه رەشتاله
سەر كەمە سەر رانت گیان
گەر گولە پرسى كىيە
باخه وان گیان من غەریبم
عەشقى بالاي لیو ئال بۇوم
ئه و دلتم بۇوه بە مەجنۇون
ياللا ياسولتان هاوار
سەيدىزادە بارى كردوه
دەورە دەستە ملانت بم
جا ئه و دەردىي من دەكۈزى
***

عەنتىكە و زىيە لاوه
سەنگت پەنيرى تەرە
لیو ئال بە مست لیقىداوه
ئاوري له من بەرداوه

باران بارانه (۱)

باران، بارانه مەزرای كرد رەنگىن
يار خودا حافظ بە دلىكى غەمگىن
مردن له بيرمى لەمە دواوه
پال دەدمە و پال قاپى خوداوه
غەوسى بەغداوه

باران بارانه، ههورو و بارانه
يار خودا حافظ دهست لیک به ردانه

لیی دیاری دام هه تیوی دیاره له یار بپاوم
غه مگین و سه رگه ردانم بُو بالات په ریشانم
خوشم ده ویی یاری خوم ده وره ده دت له گیانم

بازی بیربیان

ئه مان ئه مان	بازی بیربیان دووره شاره
چاویان خوماره	بیربی دین دل ده بهن
ئه مان ئه مان	یارم شوخه به له نجه و لاره
ئه مان ئه مان	بینه بگوشم ئه و دوو هه ناره
بوقم ده کوژی	ئه مان یار و دیدم یار
بُو خوینم ده رُزی	ئه کهر ده مکوژی
ئه مان ئه مان	بازی بیربیان دووره کیوه
ئه مان ئه مان	بینه ماج کم ئه و دهمولیوه
ئه مان ئه مان	یا نه بگوشم ئه و جوتھ سیوه
ئه مان ئه مان	بازی بیربیان دووره ماله
چاویان غەزاله	بیربی دین دل ده بهن
ئه مان ئه مان	بینه ماج کم ئه و لیوه ئاله
ئه مان ئه مان	یانا بگوشم ئه و پرته قاله
ئه مان ئه مان	بازی بیربیان دووره دییه
شیر مهشکیان پییه	بیربی دین دل ده بهن
ئه مان ئه مان	یارم شوخه گواره له گوییه
ئه مان ئه مان	بینه بگوشم ئه و دوو هه رمییه

باغی زه مبیل

له و دهمهی رؤژ ده گاته ئیواره
بروانه شاخی زه مبیل جوان دیاره
مورشیدم هیند ناسکه و نازداره
له نیو باغی گولاندا جوان دیاره

دهی دا له گونهی سیمین عوزاران
یاران یاران ههور و بارانه

بمدهری ماچی به مه حره مانه
له دواى بالای یار بوم به دیوانه
ههسته بی بولام و هک جاری جاران
به کوییری دوژمن، به دیدهی یاران

باران بارانه، ده باری ته رزه

بی به نسبیم ئه و بالا به رزه

مه مکی شه مامهی بی خەل و تەرزه
ههسته بی بولام تو خودا و هک جاری جاران

بۇت مریم و هک جاری جاران

به کوییری دوژمن تو خودا به دیدهی یاران

بۇت مردووم، کەوی نسaran

نه نوشتهی مەلا گیانه نه دوعای سەبی
ھیچیان بە فریای ئهی ھاوار دەریم نەگەبی

بارەکم بە ڭلۇكە

بارەکم بە لالۇوكە دۆستەکم تازە بۈوكە
قىيمەت گران وەزن سووکە وەک ئەشرەفی بچووکە
خال نى يە بە رووتەوە دیار بى
كول نى يە بە مووتەوە دیار بى
غەمکىن و دل پەشىيۇم بپوانە بارى لىوم
خوشم ده ویی یارى جوان ھر ئەنۋى باغى سېيۇم
غەمکىن رەنگم زەردە دلە ئالۇودەی دەردە
لە بى لوتى یارى خوم دەدم بە كىي و ھەردە
غەمکىن و زەرد نە ماوم سوتاوه پەر و باوم
غەمکىن و زەرد نە ماوم دیاره له یار بپاوم
نە خوش و دەردە دارم پە روانەی بال سوتاوم

سەبارەت بە تو من دەكمم گەشتە
بانە و مەريوان بۆت دەدم بە جل
بۆ شىر باييەكەت تەوق دەكمم لە مل
ئەو مالەى ھەممە نەزرى ئەللا بىن
بە شەرت كۆچەكەت بەرھو دوابىن
ھېندەم نەمیىنى بەنىتەن گوئىزى
نە چاۋ تىر دەبىن نە دل دەبىزى
بۆ خۆم لە تاران گول لە تەورىزى
ئەمان ئەمان ئەمان ئەمان
پار ئەمان ئەمان ئەمان
مرىم لە غەریبى ئەمان

باوا بىن
مەمكىت زىرد لىمۇيە
مىسىلى نارنجى خۆيە
كولەت گولى لىمۇيە
لە گەل تۈران تىكەل بۇوين
تىرېبوون لە گفتۇ گۆيە
پىيم ووت روحى خېرت بىن
ئەو دالەم بۆت پەنچە رۆيە
باوا بىن باوا بىن
دەستم لە مەمكىت دابى
ئەگەر مەمکان عەزىزەت كەم
سەر پەنجم كۆلەوار بىن
ھىچ عەزىزەتىيان نادەم
وھى نەبا لىيەم تەوهەللا بىن
ھەي مالى بابم كائىن
كەزىيەت بەندى پەشمالىن
سى گەز بە گەزى قەدىم

لە دەممەي روژ دەگاتە روژئاوا
بپروانە باغى زەمبىل غەملاوە
(چەندە خانەقاي منھو رازاوە)
كانىيە دۆل ئاوى سارده و شىرىيەنە
چونكى نورانى گيان دەستى لىداوە
زەمزەممەي بولبولى بەهارانى
وردە بارانەي ژىير دەوارانى
لە شەھى بەزمى خانەقاي زەمبىل
هاوار دەكەن ياللا و يا گەيلانى

باغى نازەنینى

چوومە باغى نازەنینى
من بە قاقا و پېكەنینى
دەستم كرد بە گول چىننى
ئەوهى من دىم، كەس نەيدىننى
ئەي وھى لە گول، خونچەي سەرچەل
دەپسىننى رىشەي بەندى دل
باگەوان عەمرت نەمىنى
بولبول لە باغت دەخويىنى
بە سۆزەوە دەچرىيكتىنى
سەرى خونچەت هەل دەستىننى
لە گەل تۆمە، خونچە سېيىم
ئەگەر تۆ نەكەي بەخىر
دىيەمە دەركى قور دەپىيۇم

بانە و مەريوان

بانە و مەريوان مەيدان و دەشتە
جووتە مەمكەكەت سېيۇي سەر دەشتە

گه‌ردنی ده‌لیّی بلووره
هه‌ر ده‌لیّی عوود و سه‌متووه
ده‌سمال حه‌ریری شینه
ته‌عجب له بار ده‌مینم
باواپی باواپی
ئیمه ئاشت ده‌بینه‌وه
حه‌سوود مالتی ویزان بی
راپه‌ری ده‌لیّی ئاسکه
هه‌لات ئهم باسکه و باسکه

ده‌سمال حه‌ریری سووره
گه‌ر قسه ده‌کا ده‌دوزه
باواپی باواپی
شیرین ده‌لیّی هه‌نگوینه
بۆچی دلتی غه‌مگینه
گولی من له من تورابی
خودا دوژمن رسوابی
ده‌سمال حه‌ریری که‌سکه
داوای دوو ماچم لیکرد
باواپی باواپی ...

بریندارم

ئه‌هلى ئهم شاره کافرن
قەدرى غەربیان ناگرن
بریندارم بریندارم
من لهو شاره گرفتارم
ئه‌هلى ساپلاخ ئیوه و خوداتان
ئه‌گەر يارم هاته ناوتن
قەدرى بگرن له سەرتان
تۆ لیم گەپری بریندارم
عاشق به چاوی نازدارم
بۆی رەنگ زەرد و لیو بەبارم
بە یادم کە

ھەرووا دەروا عەینى تۇوتى
ده‌بىمە لۇوتەوانەی لۇوتى
يا رەب بىمکەی بە ھاۋ جووتى
چىم كۈتوھ ئەو گولە رەنجاۋە
بە یادم کە، تۆ یادم کە
بە ماچىكت دەلشام کە

بۆچم نادویىنى ئەسمەر
بمشىلە ناسكى دولبەر
ئه‌گەر مەمکان عەزىيەت كەم
ھېج عەزىيەتىيان ناكەم
با واپى با واپى

باسکم له گەردنىت هاڭى
تۆ بۆ بابت رازى كە
دايىكت بۆ من ھېج نالى
پېم عەيىبەو پېم ئىرادە
له بۆت بكم مالەو مالى
ده‌سمالى شىلەي ئالە
قەدى ده‌لیّى شەمسالە
عرووسم، جوووم ئەرمەنیم
دینم بۇوي بە تالە
خزمىنە مەمکەن لۆمە
ناسك و شلک و مەندالە
ئاورى له من بەرداوه
مەمکى ھەلۇوجەي كالە
ھى من بى بۆت دەفرۇشم
محالى، مەروى و پىشىدەر
لەسەر بالاى تۆيە گىان
لە دنيا بۇوم دەر بە دەر
مەمکى چەپت فنجانە
ئەوى دىكەت وەك گەوھەر
چى بكم ئەي ھاوار چى بكم
خۇشم دەھوئى پەش ئەسمەر

باواپی (ده‌سمال حه‌ریر)

ده‌سمال حه‌ریرى دووبەر
ئه‌گەر حەز دەكەي نەمرم
من دەستم لەمەمکى دا بىن
سەر پەنجم كۆلەوار بىن
وھى نە با لیم تەھەللا بىن
***

لیو ئال به مست لیی داوه
 پیم کوت نابی به یارم
 خودا حافظ مال ئاوا
 مانگی چارده ئه و کچه دی
 خه جالت بوبو گپراوه
 بوقت ده لیم تؤزه تؤزه
 ههوریت له ملان ئال تؤزه
 له بھر دایکت ناویرم
 لیت بکم جیئنھ پیر قوزه
 با سکم و هژور سه ری ده
 جه حهندم ده شکتت گوزه
 ده و هر ده و هر ده با جووت بین
 بهو گه رما و تھپ و تؤزه

بوقت مردم ناسکه جوانی

یاللا يا غالب هاوار ده پوانیتھ بورهانی
 سه یدی کاکه جان هاوار له و مهزراي سه هو لانی
 مه نعم مه کهن و هلا لاهی عاشقمن به چاو جوانی
 کیز قلهی کورد قهد باریک گوله له ناو شاخانی
 پیم گوت ئاویزانی بم به لکوو قه درم بزانی
 بوقت مردم ناسک و جوانی کیز قلهی کور دستانی
 ئاسکی کیوی ئه لمه لوو شه مامهی چوار بیستانی
 ئاورت له من بھرد او و وینهی بھفری کویستانی
 ده و هر ده ئاویزانت بم و وینهی بھفری کویستانی
 هاتووم له لای میاندواوی کولمت گولی سیلاوی
 سیبهر له من حه رام بی باب سوتیم له بھر تاوی
 ده و هر ده ئاویزانت بم دنیام به بی تؤ ناوی
 بوقت مردم ناسک و جوانی تؤ گولی له نیو گولانی
 ئاویزانی بالات بم جوانی ده لیی خه رمانی

هه رچه ند جاریت و دکهی یام
 به خه و ده تبینم، دلشام
 هه رچه ند جاری یام ده کهی
 ده ردی له من هاسان ده کهی
 ئاره قی دهستی ئه سمه ر بی
 ژه هری هه زدیهای حه و سه ربی
 دهی خو مه وه قهسته سه ربی
 له بھرجی یارم ره نجاوه

بوقت ده لیم تؤزه تؤزه

له بھر ئه و ژنه ره شتاله
 قه دی ده لیی شمشاله
 من سه ر که مه سه رانت
 پیم داده بھو ده سماله
 گھر گوله پرسی کییه
 رام زینه بلی منداله
 گھر بؤ یه کجاري قسی کرد
 بمشیله بلی بی حالت
 له بھر ده رکیان داره
 ههنجیره یا هه ناره
 له سه ر بالای لیو ئالی
 با بمدهن له سیداره
 شهرته تاکوو نه مکوژن
 دهست هه لکیر نیم له و یاره
 شه و روژن، لهیل و نه هار
 دل بؤ تو بیقه راره
 یاری خوم لی توراوه
 له من رهش بوو هه ناره
 که له کهی چه پم کونه

من له بهر ئەو گۆزە دەمەرم لىيۇ ئاڭ دەبىبا بۆ كانى
دەوەرە ئاوىيىزانت بىم ھەر تۆ قەدەرم دەزانى
ھاتووم لە لاي مەراغە كولەمەت گوللى چوارباخە
يارى خۆم گوللى گولدانى بە كەيف و بە دەماماغە
لە بۆ خاترى ليئۇئاڭ ئاواهدان بىن سابلاغا
بۆت مەيم ناسكۇ جوانى كىچۈلەمى كورىستانى
من له بهر ئەو گۆزە دەمەرم كولان دەبىبات بۆ كانى
دەوەرە ئاوىيىزانت بىم خوشە ويستى میوانى
بىلا بەرزۇ چاۋ كالى وەللا لە بهر دلانى
بۆت مەيم ناسكە جوانى مەيلى جارانت كوانى
گىرم دوو ماچم لى سەند لەو راستە خىيابانى
پىم گوت ئاوىيىزانت بىم پېر بۇوى ئەو مەكرە دانى
لەگەل يار قەولمان يەكە بەر دەركىيۇ نىيۇ دالانى
پىم گوت ئاوىيىزانت بىم لە چۈلنى و لە بىستانى

بۆج منت ناوى؟ (١)

دەبم بە غولام بۆ چاۋى كالت
خۆ من گاور نىم ھاتوومە مالت
بۆج منت ناقى بۆجى منت ناوى؟
خۆ من وابى تۆ دەلم ناسىرەمۇئى
خۆمن بەبىن تۆ ھەل ناكەم تاوى
دەبم بە غولام بۆ چاۋى مەستت
خۆ من گاور نىم ھاتوومە دەستت
شل شل بىمكۇتە، بە نەباتە و
بەمنىرە زەخمى سەر گۆناتە و
ھەتا مەيلەت بۇو، بە مەيلەت ڙىام
ئىستا بىن مەيلى مەنيش دەلىام
ھەتا مەيلەت بۇو بە مەيلەم كردى
ئىستا تۆ بىن مەيلى و مە زانى مردى

بۆج منت ناوى؟ (٢)

ھەستە لە خەوى جوانى بىزانە چىم دەوى
لە گەردىنى زەردى جوانات دوو ماچم دەوى
ھەر كەس لېكى كەدىن حەوت كۆستى كەوى
ئاھىر بۆچى پىم بىلەن بۆج ئەمنت ناوى
ھات و چۆيەكەت بىللا لېم بۇوه بە داوى
دەل وەك مندالى ساوا گپووم لىتەگرى
ھەر دەلىن بە وىزدانم يارى خۆم دەوى
شەرتە تا دەمەرم جوانى عاشق ئىخلاس بىم
كەعبە كەچ نەكەم بىللا ھەر تۆ شناسى بىم
لە رەعيەت دەرجم ئەمجار تەنیا قول بەس بىم
لە دوورى بالات جوانى بۇوم پەرەوازە
غەمبارت كەنەم بىللا زۇر بىن ئەندازە
بە قات پىنناكم دەپرۇ ئۇن بىن مەجازە

بۆج منت ناوى؟ (٣)

ماسى لە دەرييا، دور لە خەزىتىنى
عاشقى يارىيەم بىللا، كە مەرەشىتىنى
كوشتومى چى لېكەم، دوو چاۋى زىتىنى
ئەبرۇ پەيوەستە وەللا بۆج نامدۇينى
دادەي پىم بىلەن تو خودا، بۆج ئەمنت ناوى
ھات و چۆيەكەت، ئەسمەر لېم بۇوه بە داوى
دەل وەك مندالى ساوا گپووم لى دەگرى
ھەر دەلىن بە وىزدانم يارى خۆم دەوى
قەستەم بەونامەي، نامى تۆي پىيە
چۈن بەفرى كويستانە، زەردەي خۇر پىيە
فرزەندى خەلگى يە چەندى دل پىيە

باسكم وه ڙوور سهري ده
تاکوو ده لئين نه ورقوze
له بهر دايکي ناوييرم
ليي بکم جهڙنه پيرقوze
سويند، به و هلاؤ بيلاليه
به و ده ردي له دلم دايه
جووتن چاوي به لئکه
زولفي ههودا ههودايه
ئه و ده رده ئه من ده کوژئ
ها له با غه ل گوله دايه
له گه ل، ليو ئال تيکه ل بي
له زهت هه ر له وه دايه
خزمينه، مه مکهن لؤمه
جه رگم هه لا، هه لايه
هيند، جوان و رېك و پېك
وهک تفه نگي - ئينتیهایه !!
بوم بلئ نه خته نه خته
ده ردي دله کم چه ند سه خته
پيشه عاشقان گرينه
چه ند کلو لو به ده خته»

بوم بلئ نه رمه نه رمه

سینگت ناقى كيسرايه
به وهى بادى ههوايه
به پڙڙ قهولم ده داتى
بوم بلئ نه رمه نه رمه
به دل حه زت لئ ده کم
نه خوش و دل په شيووم
مه جبورت كريم جوانى

ئاخر بزانن يار بُو تواروه
قد باريک و بيللا زولفي زور خاوه
به بيللا چيم نه گوتوه له من رهنجاوه
ئاخر له به رچي نازدار مهيلى مني ناوه

بوم بلئ (١)

بوم بلئ توزه، توزه
ههوريت له ملان ئال توزه
باسكم وه ڙوور سهري ده
جاچش با بشكى گۆزه
له بهر به دكار ناوييرم
ليي بکم جهڙنه پيرقوze
وه ره ده ستم ده ئه ستوكه
به و گه رماو ته پ و توزه
ئاورى له من به رداوه
خالى شينى پيرقوze
چه ند هى لئ پارامه و
ئاورى لئ نه دامه و
ئه و ئاوره هى ليي دامه و
كه و تم هه لئه ستامه و
نه خوش و ده رده دارم
نه سرين بىن به لامه و
له بىن لوتى ياري خوم
بى دكتور، ده تلامه و

بوم بلئ (٢)

بوم بلئ توزه توزه
ههوريت له ملان ئال توزه

ئه و نزيكي به غادي
زولفي ههودا ههودايه
شهوي له ڙوانم نايه
ئه و سال به غدا زور گرمه
پېيم عهبيه، ده کم شرمه
بروانه، باري ليوم
له ده رکت قور بپيووم

له بهر ئەو گۆزە دەمەرم ناسكى دەيىبا بۇ كانى
ئاورت لە من بەردادە خەمەرەپىنى، دەرمانى
وپىنهى ماينى خۇش تەعلیم فيرى تەقلەو لىنگ دانى
ئەمشەو بۆم وەرە ئۇوانى لە شەپەراوى دەزانى
ئۆخەى ئۆخەى بۇوك زېنى ئەمنم خەلکى گەرمىتنى
باسكىم وە ژۇور سەرى دەپىي بلىن دلەم نەشكىنى
ملوپىنكەكى زۆر قورسە بەرم مەمكى دېشىتنى

مه جبۇرم مالىم باتن
جوانى بەينەللا جوانى
سەپىدى كاكە جان ھاوار
دللى لېو ئال نەرم كەى
چەندىت لى پارامەوه
ئاپەرەت لى نەدامەوه
كەوتىم ھەلنى سامەوه
كە تۆم دى، حەسامەوه
رىيگام دوور بۇو، ماندۇو بۇوم
سېنگ وەك لۆكە نەرمە
باسكت خر كرد وەك ھولۇو

بۇوك مرىيەم (۱)

ئۆخەى ئۆخەى بۇوك مرىيەم
ئەتتى گوارەي ئەمن گۆيم
سەعات لەچوارى شەودا
پياو مەنېرە بۇ خۆم دېم
بۇوكى پازاوهى جوانى
شۆخى خەلکى بۆكانى
دەوەرە، بىنە، ماجت كەم
بە ملوپىنىك ھەرزانى
بۇوكى جوان، تازە بۇوكى
قىيمەت گران، ئىسىك سوووكى
دەوەرە بىنە ماجت كەم
وەك ئەشرەفى بچووکى
بۇوك دەرقى لەسەر سوارى
وا دەرقى بەيەك جارى
دەوەرە بىنە ماجت كەم
ناسكۇل، ناسكۇ نازدارى

بۇوك مرىيەم (۲)

تەيرى بىن دان و ئاوم

بۇوك زېنى
تەماشاي بەزىن و بالاى كەن مەغزى بەدەنى دىيارە
لەسەر ئەو بالاى جوانى بابى دەن لە سېدارە
شەرتە، تا نەمكۈزىن دەس ھەل گر نىم، لەو يارە
شەو و رۆز، لەيلو نەھار دل بۇ وى بىن قەرارە
دەوەرە، دەوەرە، با جووت بىن جووت مەمكى وەك ھەنارە
خزمىنە مەمكەن لۆمە بەينەللا مەزىدارە
ئۆخەى ئۆخەى بۇوك جوانى ئەمنم خەلکى بۆكانى
با كەوشەكەت پىيس نەبىت پىت لەسەر چاوم دانى
نەرم و نۇل و گردو مەد دەستم لە بۇ مەمكى بىد
كولىمى سېتى، لا سوورە تىيى دايە خالى ورد ورد
رەبى مالىم وېران بىن من كفرى وام بۇچى كردا
تۇوشى بۇوم لە خىابان داواى دوو ماجم لىنى
ئۆخەى ئۆخەى بۇوك زېنى ئەمنم خەلکى گەرمىتنى
وە ملوانكەي نايلىزىنە خويىن لە مەمكى دەتكىتىنى
پىي بلىن بەيانى بپوا بەس بىن، دلەم بشكىتىنى
ئىنى گولەي مېردانى دەرمانى حەوت دەردانى
بەين و بەينەللا جوانى بە ملوپىنى ھەرزانى
مەخەمەلى ھەممەدانى بىنچى رەشت و گىللانى
باسكىم وە ژۇور سەرى دەپىي بلىن دلەم نەشكىنى

بۇي دىئنم

نەخۆش و سەرگەردانم
 بۇ بالات پەريشانم
 دەللىم دەستم، دەستقە
 تەسکىن دەردت لە كىبان
 غەرېپ و دل پەشىيۇم
 ئەمن نازىت ناتوانم
 بۇي دىئنم بۇي دىئنم
 لە گول و گوارەمى بۇ دىئنم
 دوو كۆرپەمى لە لانك بىن
 هەر دووكىيان را دەزىئىنم
 يان ئەو باسکى خۆم دەبرىم
 يان هيچيان ناڭرىئىم
 كەي دانىشىين دوو بە دوو
 كەلەگەت و خال لە پۇو
 مەمكەت خەپە وەگ ھولۇو
 سىنگت بەفرى ئەلمالۇو
 دەوەرە دەستم دەستقە
 بۇ تۈم ئاور تى بەربۇو
 سوپىند بە وەللا و بىللايە
 بەو دەردەي لە دالىم دايە
 زولفى ھەودا ھەودايە
 بەھەي بادى ھەوايە
 بە رۆز قەولم دەداتى
 شەۋى لە ۋۇانم نايە
 دەردت لە مالىم كالى
 كەزىيەت بەندى رەشمەلى
 سىن گەز بە گەزى كوردى
 باسكم لە گەردەت ئالى
 پىيم عەيىبە و پىيم ئىرادە

پەروانەي بال سووتاوم

لەو رۆزەي لىت بېراوم
 رەش بۇو جەرك و ھەناوم
 جوانى رۆحى خىرت بىن بىرم
 غەرېپ و لېقەوماوم
 دەرت لە من بۇوك مەريم
 ئەتك گوارەي ئەمن گويم
 وەك مەجنوونم لىن ھاتوه
 كوشتەي دوو چاوى لەيلىم
 تەيرىكى بال شكاوم
 لە شاخان دا لىن دراوم
 دەللىم دەستم دەستقە
 رەش بۇو جەرك و ھەناوم
 نەرم و نۇل و گىر و مرد
 دەستم لە بۇ مەمكى بىردى
 كولىمەي سېتى لاسۇورىن
 كيانە تىيدايە خالى ورد ورد
 كفرى لە من واقىع بۇو
 داواي دوو ماچىم لىن كرد
 رەبى مالى من و ئىران بىن
 من كفرى وام بۇ چى كرد
 چاوت ئەستىرەي شەۋى
 كولىمەت دەنۇوكى كەۋى
 مەر بەرخى خۆى چۈن دەۋى
 ئەمنىش يارم وادە وى
 باسكم بۇ بکە بە سەرين نەرمىن
 بە جووت خەومان لىن بکەۋى

شهرابی مهرگی پی چیشت
هاتم ماجی بکم نه هیشتم
ررقی به تویی تاس کلاوی
بوج ررقی و بهجیم دیلی
به غولامی جووتی چاوی
له غهربیم به جن دیلی
دیم ماجی بکم نام هیلی

به تهورات (۱)

دهبرق لهمن حهرام بین ههروهک شهراب له شیخان
هیچ قهولی راستت نی یه غهیری درقو تهفره دان
ئهگه قهولم دهده یهی به راستی وهره کهوان
روحی خودات له دلدا نی یه کافری بین دین و ئیمان
دهبرق بهو نه عله ته بی که خودا کردی له شهیتان
به تهورات و به تهورات گهون قورینگ و لیو نهبات
چاو جوان بؤ خوت قهولت بهست شهرت کهت به درق دمرهات
وهره بؤ خوت قهولت دا مانگی تازه له نوی هات

***

جووتی گوارهت بؤ دهکرم، له دنیادا مهنشور بی
که له بابی مرواری، پرپرهی زیپری سوور بی
که ژال گیان له گویی بکا، به لکوو دنیا خاپوور بی
نه حلہت لهو دله به دبه ختم، دهبا کم وا مه جبور بی

به تهورات (۲)

به تهورات به تهورات وهی به قورغان و ئینجبله
چاو جوان ئاورت تی به ردام ئه و دالم بؤ تو زه لیله
له بؤ لیو ئالیی دهکرم کچن ده سهند و ئه نگوستیله
عهنتیکه و زیده لاوه لیو ئال له من توراوه

له بؤت بکم ماله و مالی
تو برق باوکت رازی که
دایکت بؤ من هیچ نالی
عهنتیکه و زیده لاوه
چونی لئ بکم سلاوه
خهدهنگی له دلم داوه
ئاوری له من به رداوه
قهه بلند و به لک چاوه
له وهتا ئه و ژنه توراوه
هیزی ئه ژنوم نه ماوه
غه مبارو دل پهشیوم
بروانه باری لیوم
هر ئه تویی خونچه سیوم
غه ریب و دل پهشیوم
ده بی تؤ بکهی به خیوم

به تویی عاره قچین

ئه ری به تویی عه رهق چین
وا رؤیی و به جیی هیشتم
زولفی دانا چین به چین
دیم ماجی کم، نه هیشتم
ئه ری به تویی ده سمالی
هر ده رواو به جیم دیلی
به غولامی وورده خالی
له غهربیم به جن دیلی
دیم ماجی کم نام هیلی
ئه ری به تویی که تانی
وا رؤیی و به جیی هیشتم
دل غولامی چاوی جوانی

ئەمن دچمه غەریبى
كى بالات بشەمزىننى
وەكۈو مايىنى كاڭ ئاغا
نامەردىك دەتەفيتنى
سبەيتنى زۇو ھەلدىستم
عارض دەبم نىيەرقۇ
دەدمە لەسەر بۇ باڭ
سنگەكت باخى شنۇ
روحى خېرتى بى لە دەلم
دىتىن بە وەللا بۇسۇ
لە قەمتەرە و بورھانى
لە كولىجە و لە دەرمانى
سەيد كاكەجان هاوار
لە مەزراى سەھۇلانى
ئاگادارى يارم بى
كاڭ ئەحمدەد لە سلىمانى
عەنتىكە و زىيەد لاوە
چۈنى لى بىكم سلاۋە
خەدەنگى لە دەلم داوه
سینگى پەنیرى كوردى
زولفى گىابەند و خاوه
كەلهكەي چەپەم كونە
لىيۇ ئال بە مست لىيى داوه
بە تەورات و بە تەورات
بە تەورات و ئىنجىلە
دەردو دەرمانىم كورتى ڏىن
چاوى راستم كەنيلە
بىيىگە لە منى مال و يىران
دنىيا بۇ تو زەليلە

سینگى پەنیرى كوردى وەي زولفى گىا بەند و خاوه
كەلهكەي چەپەم كونە ئەو كەچە بە مست لىيى داوه
مانگى چارده كەۋالى دى خەجالەت بۇو گەپراوه
ئەگەر نابى بە يارم خودا حافيز مال ئاوا
بە تەورات بە تەورات لە دۇورىت دەلم دەرھات
لىيۇ ئال بۇ خۆت قەولت بەست شەرتەكت بە درۆدەرھات
بۇ خۆت قەولتدا جوانى گىان مانگى تازە لە نۇئى هات

بە تەورات (٣)

مەجلىسيكىيان گرتۇوه، قورعەي والە تارانى
چوار كەسيان پەسند كردووه، لە عىراق و ئىرماقى
ئامىن كىان لە سەنگەسەر، سەيىزادە لە بازىيانى
يارى خۆم لە سابلاخە و لىيۇ ئاللىم لە بۇكانى

***

بە تەورات و بە تەورات
گەردىن قورىنگ و لىيۇ نەبات
ئەرى بۇ خۆت قەولت دا
مانگى تازە لەنۇئى هات
بە سەرگەردى بالات بىم
ئەو رەنجمەن نەدەي بە باد
بەئىن دارى شەمشادە
دىنەت بىردووم بە بادە
پۇوم دېئىم زولف لادە
بۇ پۇوبەند چاكم لىيۇ ئال
بە پۇوي خالانم دا، دە
كراسەكەي شىركەتى
كەوشەكەي كەلوو زادە
ھېننەيى من دوعا دەكمەم
پەبى گول ھەرنەمەننى

ئەی وەی ئەی وەی بە دینارى
ئەی وەی ئەی وەی بە دینارى

دال پاکم هېيچ نازانم
من دەردى تۇ دەزانم
دەبىرۇ بەرۇڭم بەردە
ئىتىر بەسە و پىئى ناوى

ھەرچى ئەلېي وانى يە

بەسىيە ئەم حالتە چىيە

پارم بى، مەحرەمانە

دلتەم لەتۇ «مېپانە»

ئەو چاوانەي مىسىلى بازن
مەست و خۆمار بېر لە نازن

بەردە
تۇ دەتكوت ئەمن جوانم
دەبىرۇ بېرۇ با بەس بىن
ھەي بەردەو بەردەو بەردە
سەد جارم گوت تۆم ناوى

حەسەن:
دالدارى، ئەفسانەيە
ئۇن:

دەبىرۇ دەبىرۇ با بەس بىن
حەسەن:

سوينىدت خوارد بە و قورغانە
ئافرهت:

دەبىرۇ بېرۇ با بەس بىن

ئەی وەی ئەی وەی بە دینارى
دەوەرە دەي دەي بە دینارى
ئەی وەی ئەی وەی بە دینارى
جوانى، كورتنى، بە دینارى
دەورە دەوەرە بە دینارى
چەند عەنتىكە و مەزەدارى

بۇچىپەيان بىر لە بۇشارى
تاخ دەلىن گولە لېتى داوى

ھەرچەند دەكم فکر و خەبال
بۇ تو مرىم مەم پىرتەقال

داھىھەۋى رۇزى بىتىپەم
تاقانەي مەركەت نەبىپەم
كۆتۈر دەفپى لە سىلەي دار
توشت بىم من لە پىئى بازار

بە دینارى (٢)

جاوت رەشن ئەبرۇت بەگول

بە خالانەي دەوەرە لېمۇت

دايىكت ماج كەم يا هەر بۇ خۆت

بە دینارى بە دینارى

دەرمانى دەردى بىمارى

جاوت جوان ئەبرۇت قەيتانە

سېنگ دووكان مەمكەت فينجانە

يارى منه و خان و مانە

سولەيمانىم شارى كۆنە

لىي دەخويىنى سەقىر و سۇنە

تۆ خودا يارم كەيىت چۆنە

بەرھەلبىتىنە (١)

بە شىيتم قەت مەزانە بە دىيەن دەي پەرسەتم
دەستم گىرما بەرۇكى، مەمكۇلەي كەوتە دەستم
ھاوارى كەر وەي دايە لەپى سەر پەنچەي گەستم
دەنا لېتى دەي بەرھەلبىتىنە
بەرھەلبىتىنەي خام ھەلاوه، ھەر دەرۇقىي و دەكراوه
قەرارم كەد بە دوو ماج، راوهستاوا بۆم گۈئ داوه
سەعات لە ھەشت و حەوت، دېتمو چاوم پىئى كەوت
كىرىم دوو ماچم لىن سەند، دايىكى زانى رېم كەوت
بەرھەلبىتىنە و بەرھەلبىتىنە، بەرھەلبىتىنە كەي كراوه

نهرم و چکوله و خال له پوو
بپ توم ئاور تى بېربوو
مه مكت خپه وەك هوڭوو
سینگت بە فرى ئالماڭوو
بىرڙانگ ئەلماسى دووسەر
يەك يەك لە گیانم هەلچوو
قورى دنيام وە سەر كەن
رۇيى و لە دەستم دەرچوو

بە ڭۈرت بەم

ئەي بەلار و بە لار و بەلارەوە
مه مکۆلت شەكرە سىيون بە دارەوە
ئەي بەلار و بەلار و بەلارت بەم
فيدائى مە مکۆلتى گولەنارت بەم
مه مکەكت هەنار كىلى قەبرىم بى
زولفەكت هەنگوين شەو لە دەورم بى
مه مکۆلتەت هەنار، هەنارى ساۋە
بەينە للا خۇش و مە يخۇش پە ئاۋە
مه مکۆلتەت هەنارن، هەنارى بانە
بچووک و جوانى وىنەي فينجانە
مه مکۆلتەت هەنار، هەنارى سەردىھشت
جووتە كۆلمەت وەك سىيۇ بەھەشت
مه مکۆلتەت هەنار، مزە و مە يخۇشە
مەردى خودا بە بە منى بفرۇشە
مه مکۆلتەت هەنار، هەنارى رەزە
وينەي شەمامە، دوون لە سەر تەرزە

يارم كىيۇقلەي كوردى، لە سەر چىم لى تۇراوە

بەر ھەلبىنە (۲)

بەر ھەلبىنە كەي شىينە
خۇي شىرىن وەك ھەنگوينە
بپ من گولى باخى ژىينە
دەنا لىيى دە، بەر ھەلبىنە
بەر ھەلبىنە كەي كراوه
ھەر يەرەو باي نەداوه
دەوەرە بېنە ماچت كەم
رووى خۇت بېنە بەم لاوه
بەر ھەلبىنە كەي سوورە
قەدى وەكۈو بلىورە
بەلەك سېپى، دەلىي تۈورە
دەنا لىيى دە بەر ھەلبىنە
بەر ھەلبىنە كەي كراوه....

بەزىمە

سويند بە وەللاو بىللايە
بەو دەردىھى لە داتم دايىھ
زولفى ھەودا ھەودايىھ
بەزىنى دارى بىزايىھ
گەردىن دەلىي لامپايىھ
جووتى چاوى بەلەكە و
لە باغەل گولەي دايىھ
بەزمە، بەزمى ئاورىنگە
بەھارەو وە عددەي شىنگە
مه مکۆلتەي پې بە چىنگە

به له رزانه (۱)

ئەی بەلەرز و لەرز و سووک وەرە بە لەرزانه
کىڭىلە كەی دەورى سەرت پەخشە، پەريشانه
***

ھىزى پىم نى يە بچەمە بان يالىن
ئا خۇ يارەكەم وا لە ج مالىن
ھىزى پىم نى يە بپۇم بەرى دا
چۈن يار نەخۆشە، كەوتۇوه لە جىدا
ھىزى پىمنى يە من بچەمە مالىيان
سەبارەت بەيار، بپىزم حالىيان
ھىزى پىم نى يە بپۇم بىدىۋىنم
من وەك پەروانە مەگەر خۇم بسووتىنم
ھىزى پىم نى يە بپۇم راومەستم
چۈن شىت و شەيداي دوو چاوى مەستم

به له رزانه (۲)

ئەي وەي بە لەرزانه، ناسكۈل بە لەرزانه
کىڭىلە كەي دەورى سەرت پەخشە پەريشانه
خۆشم دەويى، ئاسكى ناسكى تەسکى بەو قورغانە
بۇ لاي كى بچم؟ گىيانە دەست وەزامە و
كى دەرمانم كا ئەي هاوار شەو بەلامە و
لە دەرەوە زېكرو لائىلاھە ئىلە للايە
قور وەسەرم گىيانە، يارم بە تەنیابە
دەنكى، بە بىللا جوانى، خوات وەبىرنايە
ئەي وەي بە لەرزانه، .....
لە كەل دەر كەوتەم بناسە دەنگم
تۆزى غەربىي ناسكۈل نىشتۇوه لە رەنگم
جا چۈن وادەبى شەرتى دلدارى
تۆ لەعەپيش و نۆشى داي من لە غەمباري

بەناز

ھەلەم بىگەن لەنگەر لەنگەر
بىمېن بۇ مالى بە نۆكەر
شىنەم بۇ بکەن شەدە بەسەر
ئەي بەناز، وەي بەناز، بەناز بەناز
چاوجوان گىيان مەمكۈز بە ناز...
ھەلەم گەن بە سېيۇ بە دوو
بىمېن بۇ گەپەكى ژۇورۇو
شىنەم بۇ بکەن، مل بە موورۇو
ھەلەم بىگەن بە سېيۇ بە چوار
دەي بىمېن بۇ گەپەكى لاي خوار
شىنەم بۇ بکەن ناسك و نازدار
ھەلەم گەن بە سېيۇ بە شەش
ھەي با بىمەن بېغەل و بېغەش
شىنەم بۇ بکەن دەستەي چاپەش
ھەلەم گەن بە بىن قسۇور
بىمېن بۇ گەپەكى لاي ژۇور
دەي شىنەم بۇ بکەن مل بە موور
ھەلەم گەن بە بەر ڙالان
بىمېن بۇ ژۇورۇو لاي مالان
شىنەم بۇ بکەن دەي چاو كالان
ھەلەم گەن بە بىن تەكىپير
دەي دەي دەستەي جوان لە كەل پىر
ئەمن بازىم مرىم بىن نىچىر
بەناز بەناز، بەنازى
لە پلىكانان وەسەر كەوت
پىشەي شەدەي وەبرۇي كەوت
لە عەبىبەتا ناوكەم كەوت
بەناز، بەناز، بە نازى

ئاوازى كردووه له دنيا مەنشۇور
كوانى مېليلەتم بۆچى لە وەتن بۇون دوور
ئەورۇكە شاخت جوانە، سەراسەر بلوور

بەھار ھاتەمە وە (۲)

ئەمرۇ بەھارە بىبابان خۇشە
لە دۇلا رىحانانە، لە كەل وەنۋەشە
بەھار ھاتەمە، نەسرين رازاواھ
سوئىنسەو ھەلاتەم بەيپۇن سەريان لىتكاواھ
دەنگى بولبلەم نايە، ھەلبەت تۇراواھ
لىزە مەمكۈن، خاكەكەي سوورە
بىمبەنە بۆكان نىئۆم مەنشۇورە
ئەمرۇ بەھارە بابچىنە سەيران
لەكەل يام پىكشادبۇوين وەكجارى جاران
ئىّوارى تەگىبىر سبەھىنى باران
پايىزە ھەوارم نزىك بە يارانە
ئىّوارى تەگىبىر سبەھىنى كاروانە
باركەن لە چىمەنان، بابچىن بۆ سەيران

بەھار بەھارە (دەوەرە وەرە)

بەھارە بەھارە گول دەبى پەيدا
گول لە عىشقى گول شىئەت دەبن شەيدا
دەوەرە وەرە ئەسمەر وەرە مەركەت نەبىنەم
گرىيانم دى بۆ تۆ وەللا رۆحى شىرىيەن
بەھارە بەھارە ئۇمۇنیا شىئە
يارىكەم ھەيە خويىنى شىرىيەن
بەھار بەھارە بولبىول دەخويىنى
سوورە گول زىزە بۆچ نامدوئىنى

پى، بە پەردە، مىسلى قازى
وەك مارى و بىن ئىجازى
ئەو گەپەكە سەران سەرە
ھەرچى دى خەنە لەسەرە
يارى من خۇ پەش ئەسمەرە
بەناز، بەناز، بەنازى
پى بە پەردە، مىسلى قازى
وەك مارى بىن ئىجازى
فەرمۇو با بچىن بۆ مال قازى
گەرەكى خېرى سەرە خوارە
يارى من چاۋ بە خومارە
پىيىدا دى ئامىن و زارا
لە حوجىدا خەتمە دەكىد
يەك لە ناكاودا بانگى كرد
قورت وەسەر لىق ئالىيان بىد
ھىئند نەرمى ھەر دەلىي ھولۇوى
ھىئند سووكى دەلىي مشتۇوى
بە قىيمەت وەكۈو مۇورۇووى
ھەرچى من دېم تۆ نۇوشتووى
سەعاتىك بۆ من نەبۈوى

بەھار ھاتەمە وە (۱)

بەھار ھاتەمە بە رەنگى جوانى
بۇ ئاسكەكانى سەر شاشە كانى
بۆ گول و گولزارى نىئۇ باغچە كانى
بۆ سەر دەركاكانى رىحانە كانى
بەھار ھاتەمە، بەھار ھاتەمە
دۆست و دەسگىران ئاشت دەكتەمە
پەرچەمى سى رەنگى سېپى و سەوز و سوور

بەھار بەھارە لە نیۆ کوردستان
لە دامیئن گولە لە سەران بیستان

بىچىرىت دەھۋا و دەرمان (۱)

بىچىرىت دەھۋا، دەھۋا و دەرمان
شىيىت كريم، سەرگەردان
دەورەدەستم بە داماڭ
خۇشم دەۋىيى بە دېنم
جوانى وىتىنى خەرامان
دەھەرە جارى جووت بىن
شەۋىتكە تاكۇو بەيان
پى بىكەنە با بتېيىن
دەرچى كىيانى شىرىرىن
رەبى لەپېش دا بىرم
كەڭال مەركەت نەبىيىن
ئەللا من زۇوتر بىرم
بەلكۇو ئۇ بىكا شىين
سېنگەت باغى شەنۋىيە
كولەت گولى لىمۇيە
گوارەت لە گۈئى سى گۈيە
خەلگى شىيىتى جىيانى
ئەو دالەيى من شىيىتى توپىيە
خزمىنە مەمكەن لۇمەم
ھەروەك تۈولە كەزۆيە
ئاوري لە من بەرداوە
برنجى عەنبەر بۆيە
خزمىنە لۇمەم مەكەن
لە جەرگم دى بۆسۇيە

بە يادم كە

بە يام كە تو يام كە
ئەي يام كە تو يام كە
ھەر چەند جارىك يام دەكەي
دەردىك لە من هەسان دەكەي
ھەر چەند جارىك دەكەي يام
بە خۇشى تو من داشىام
عارەقى دەستى ئەسمەر بى
ژەھرى ئەزدىيەلەر حەوت سەربى
دەي خۆمە وە قەستە سەربى
ئاخر يارم بۇ تۇراوە
دەي خۆمە وە قەستە سەربى
چى بۇوە يارم رەنجاوە
قوربانت بە ئەي فاتىمە
مەمكەت فينجانەي گەمگە
من قاوهچى بېم لازمە
پىيى بلېن لە سەرچى تۇراوە
من قاوهچى بېم لازمە
لە بەرچى دلى شەقاوە
ئارەقى دەستى ئەسمەر ناوا
ژەھرى ئەزدىيە بى تەواو
دەي خۆمە وە كەشووشەي گولۇو
پىيى بلېن بە يارم بۇ تۇراوە
ساقى بە خودا و بە پىغەمبەر
بە مېحرابى چاوى ئەسمەر
كەتوومە كېئى ئەسکەندەر

پۆلە جوانى

له بەر بىرى بازه مەرى
شل شل دەرۇن بۆ لەپەرى
غەمى خۆم نى يە غەمى تۆمە
خەمبار و رەنچەرۇمە
لە دوورى تو سېبەرۇمە
خەونم دىووه، من ھى تۆمە
پۆلە جوانى ماپىرۇ
كچە جوانى ماپىرۇ
لە بەر كىيىنى ناوبۇكانى
پىيم گوت جوانى خان و مانى
شل شل دەرۇوا بۆ ھەيوانى
لە بەر كىيىنى سلىمانى
عاشقەم بە دوو چاوى جوانى
غەمى تۆمە، خۆت دەيزانى
لە بەر كىيىنى ناوسەقزى
چۈومە ژوانى زۇربە بە دىزى
لە بەر كىيىنى ناوهەلەبجە
دەچمە ژوانى من بە پەيجه

خونچەي دلەكمى من

خونچەي دلەكمى من باوشى توى دەوى
گپۇوم لىن دەگرېت بۆم نانۇ شەھوئى
پىيم بلىن مەزەدار، بۆچى تۇراوى
پىيم بلىن چاۋ بەخومار بۆچى تۇراوى
رەقىب چى گوتوه لە من تۇراوى
وھى حەسۋود چى گوتوه لە من رەنچاوى
يارم بىلەندە نايلىقۇن قىشى وار
كافرن گىز دا گۇر نەيەرش وار
دى گۆرم ئالە كۆز نى يە غلانيسىن

بىن دوكتور دەوا و دەرمان (۲)

بىن دوكتور دەوا و دەرمان
شىقتەت كەريم سەرگەرداڭ
دەوەرە دەورە كەزآل گىيان
نەخۆشم بۆ تۆ بىيلا
كەي دىيى دەستم بە دامان
پىتكەنин بۇو بە گريان
دەت بىنم چاۋ بە گريان
نەخۆش و دەردەدارم
دەوەر دەوەر بە قوربان

بۇو دەرەدەن خان كىدار
ئاچما يارام كان كىدار
حەكىم كەلسىن نەينەسن
ئەجەل كەلەپ جان كىدار
گولدر مەنى گولدىر
دەرىم نەدى بىلدىر

لىم تۇراوه كەزآل
دەشت و كىيۇ مال و حالت
دەوەرە دەوەرە بە قوربان
تۇراوه چاۋ كەزآل
سوپىندەت بۆ بخۆم بە وەللا
من وا بۇت تەنبا بالىم
پىتكەنە با بتېيىم
دەرجى كىيانى شىرىيەن
نەخۆش و دەردەدارم
دەوەرە رۆحى شىرىيەن

داغ لارى كىزانەرم
ئەھدىم وار بىزەنەرم
ئەياخلارم باش ئاچخ
سەرگەرداڭ كىزانەرم
گولدر مەنى گولدىر
دەرىم نەدى بىلدىر

با له سهرت بم قهرزدار
زولغى ههودا ههوداي
له باخهـل گولـهـي دـايـهـ
لهـزـهـتـهـرـلـهـوـهـيـ دـايـهـ
بهـزـنـتـ دـارـيـ بـيزـاـيـهـ!
برـنـجـيـ رـهـشتـ وـ گـيـلانـيـ
بهـ مـلـوـيـنـهـ هـرـزـانـيـ
ڦـنـىـ گـولـهـيـ مـيـرـدـانـيـ
سـوـلـانـ،ـ دـهـگـوشـنـ،ـ پـانـيـانـيـ
لهـ كـولـيـجـهـ وـ لهـ دـهـرـمـانـيـ
لهـ مـهـزـرـاـيـ سـهـهـوـلـانـيـ
هـهـسـتـيـ بـئـ بـوـ رـيـيـ كـانـيـ
منـ مـاـجـ كـمـ كـوـلـمـهـكـانـيـ

دهـتـبـمـ وـ دـهـتـرـفـيـنـمـ
بـهـوهـيـ بـادـيـ هـهـوـاـيـهـ
ئـاـورـىـ لـهـ منـ بـهـرـداـوـهـ
لـهـگـهـلـ لـيـوـ ئـالـىـ جـوـوـتـ بـيـنـ
دهـوـهـرـهـ كـچـىـ دـهـ بـاـ جـوـوـتـ بـيـنـ
دهـرـمـانـيـ حـهـوتـ دـهـرـدـانـيـ
كارـخـانـهـيـ هـهـمـهـدـانـيـ
ئـهـ وـ دـهـرـدـهـ ئـهـمـنـ دـهـكـوـزـيـ
چـاوـيـ وـهـسـتـاـكـهـيـ كـوـيـرـ بـيـ
لـهـ قـهـمـتـهـرـهـ وـ بـورـهـانـيـ
سـهـيـديـ كـاـكـهـ جـانـ هـاـوارـ
دـلـىـ لـيـوـ ئـالـ نـهـرـمـ كـهـيـ
روـحـمـىـ خـودـاـيـ لـهـ دـلـ دـاـ بـيـ

عـهـرـفـهـ ...ـ گـونـ كـمـ بـاـغـلـانـسـهـنـ
خـونـجـهـيـ دـلـهـكـهـيـ منـ گـريـهـ وـ زـارـ دـهـكـاـ
تـقـ خـوتـ دـهـزـانـيـ بـوـجـ هـاـوارـ دـهـكـاـ
پـيـمـ بـلـىـ مـهـزـهـدـارـ بـوـجـيـ گـرـيـاـوـيـ
حـهـسـوـوـدـ چـىـ گـوـتـوـهـ لـهـ منـ تـوـرـاـوـيـ
دـهـلـيـنـ وـهـنـهـوـشـهـيـ شـهـوـنـمـ لـيـ دـاوـيـ
كـزـ مـهـمـهـ ئـوـسـتـنـدـهـ دـرـنـاخـ يـيـرـمـ وـارـ
مـهـنـ سـهـنـىـ سـيـوـ مـيـشـمـ ئـهـمـانـ نـيـيـنـمـوـارـ
غـونـجـهـيـ دـلـهـكـهـيـ منـ تـوـرـاـوـهـ لـهـ تـقـ
مـهـمـكـيـتـ نـارـنـجـ يـهـكـيـكـتـ لـيـمـقـ
پـيـمـ بـلـىـ مـهـزـهـدـارـ،ـ بـوـجـيـ تـوـرـاـوـيـ

پـهـرىـ

پـيـبـكـهـنـهـ بـاـ بـتـبـيـنـمـ
دـهـرـچـنـ گـيـانـيـ شـيـرـيـنـمـ
ياـ رـهـبـ لـهـپـيـشـداـ بـمـرـ
كـهـڙـاـلـ مـهـرـگـتـ نـهـبـيـنـمـ
خـودـاـيـهـ زـوـوـتـ بـمـرـ
بـهـلـكـوـ توـ بـكـهـيـ شـيـنـمـ
بـيـ دـكـتـورـ،ـ دـهـواـ وـ دـهـرـمانـ
شـيـتـتـ كـرـدـوـومـ سـهـرـگـهـرـدانـ
دهـوـهـرـ،ـ دـهـوـهـرـ فـانـ گـيـانـ
دـهـسـتـيـ مـنـتـ بـهـ دـامـانـ
هـرـ خـوـمـ غـهـرـيـبـيـ شـارـانـ
ئـاـورـتـ لـهـمـنـ بـهـرـداـوـهـ
لـيـمـ تـوـرـاـوـهـ كـهـڙـاـلـ گـيـانـ
لـيـمـ تـوـرـاـوـهـ كـهـڙـاـلـ

بـقـ تـقـ مـرـنـمـ رـهـشـ ئـهـسـمـهـرـ
لـهـ دـنـيـاـ بـوـومـ دـهـرـبـهـدـهـرـ
ئـهـوـيـ رـاـسـتـ وـهـ گـهـوـهـهـرـ
لـهـ دـنـيـاـ بـوـومـ دـهـرـبـهـدـهـرـ
قـورـيـنـگـيـ چـوـمـيـ گـاـ دـهـرـيـ
بـقـ خـوـمـ دـهـبـمـهـ مـشـتـهـرـيـ
چـهـنـدـ جـوـانـ وـ رـهـشـ ئـهـسـمـهـرـيـ
شـيـرـيـنـيـ دـهـلـيـ شـهـكـهـرـيـ
بـهـنـدـيـ لـهـ دـلـمـ پـسـاـوـهـ
دـهـسـتـ لـهـ مـهـمـكـيـ دـاـوـهـ
زـوـلـفـيـ گـيـابـهـنـدوـ خـاـوـهـ
لـيـوـ ئـالـ بـهـ مـسـتـ لـيـ دـاـوـهـ
خـودـاـ حـافـيـزـ مـاـلـ ئـاـواـ.
قـهـدـ بـارـيـكـهـيـ شـهـدـهـلـارـ
لـهـ جـيـاتـيـ جـارـيـكـ سـهـدـ جـارـ
هـرـ ئـهـوـسـاـلـ خـوـزـگـمـ بـهـ پـارـ

بۇت مرىم ناسكە جوانى
مەيلى جارانت كوانى
گرتم دوو ماچم لىسەند
لە راستەي خىابانى
لە قەمتەرە و بورھانى
لە كولىجە و دەرمانى
سەيدى كاکە كىان ھاوار
لەو مەزراي سەھۆلانى
پىيم گوت دەستم دەستقە
كۈرتى خال دانە دانى
ئاورى لە من بەرداوه
بارىكەي نەشمىلانى

تۆبە تۆبە (۱)

ئەو چاوانەي هەلیان دىئنى
رۆز نى يە مردۇوم لىن نەمرىېنى
بەكلەودەرمان، دەيانپەنكىنى
بۇچ لېم زىزى و نام دويىنى
تۆبە تۆبە، تۆبە تۆبە تۆبە، مەركەم
يارى من تۇراوە كىزەي جەرگەم
چاوت رەشە دەگەل بىرۇت
بەو خالانەي دەوري لىمۇت
دايىكتماچ كەم؟ يانھەربۇخۇت
كەپەكى خرى ئەمبەر، ئەوبەر
ئاوى گونجىي وەكۈو كەوسەر
لەبۇ تو نەمام رەش ئەسمەر
وەختە لە دىن بچەمە دەر
لەسەر چى زىزى كچى كىانە
بۇ تو مرىم وەي مال و يەران

دەشت و كىيۇ، مال و حالت
وەك پەروانە سووتا بالىم
نەخۆش و دەردە دارم
موبتەلاي چاو كەۋالىم
ئاورى لەمن بەرداوه
كۈزراوى دو و پىرتەقالىم
بالا بەرزەي مەزەدار
جووت مەمكەت و ئىنهى ھەنار
لە ئىرانەت كرده دەر
ئاورىت لەمن بەرداوه
دەگەرېم وەك شىيت و ھار
شەۋى سەرخۆش بۇوم فاتم
ياره جوانە كەم ئەغىyar
روحىمك بکە به حالت
بى ڙىن و حالت و مالىم
وەك پەروانە سووتا بالىم
لە دواى تو، من عەبدالىم

پىيم گوت دەستم دەستقە
دەبرۇ لە من حەرام بى
ھەر وەك شەراب لە شىخان
ھىچ قەولى راستت نىه
غەيرى درۇو تەفرەدان
ئەگەر قەولم دەددەيەي
بە راستى وەرە كەوان
دەنا بەو نەعلەتەي بى
كە خودا كردى لە شەيتان
پىيم گوت دەستم دەستقە
پىر بۇوي ئەو مەكرە دانى

دەيدىم لەپى ى پېكەننى
گوشتومى بە چاوى شىنى
چاوت رەشە لە گەل ئەبرۇت
بەو خالانەي دەھرى ليمۇت
دايىكت ماج كەم يَا نا بۇ خۇت؟
قەسەم بە رەھمان و رەھيم
ھەتا لەو دەنیا يەي دەزىم
نانىم مەيلى يارى قەدىم
تۆبە، تۆبە، تۆبەي مەركەم
يارى رەزا شىرىيەن كۈھى جەرگەم
يارى خوبىن شىرىيەن كۈھى جەرگەم

تۆبە (چارۆكە سوور)

ئەي چارۆكە سوور تۆبە بى
كولوانە سوور كىيان تۆبە
من ئەويارمەن خۇش دەھۋى
بۇم بىتە تاولە و ھۆبە
ھەي بەھەي بادى ھەۋايە
زولفى ھەودا ھەۋادا
جووتىك چاوى بەلەكە و
شەۋى لە ڙوانم نايە
چارۆكە سوور تۆ بەھى
كولوانە سوور تۆبە بى
ئەو يارمەن خۇش دەھۋى
فيئىرى تاولە و ھۆبە بى
جا بۆيەم وا لى تۆراواه
پېم گۇت زولفت ڇاكاواه
سوينى خوارد بە ھەللایە
ھەر خۇت دەستت لېداوه

رۇھى مەن بى بە قوربان
دەلە ئەسىرو سەر گەردان
يارى من، مال لە ئىرلان
بۇ تو مەن مال و ئىران
غەمى خۇمە و دەھرى دوان
رەنگ زەردى تۆم وەك مردوان
بەقا مەكە بە كېھتىوان
ئەي رەندى مالىم رەندى
كچى سەنگت كارخانەي قەندى
ماشاللا رەندو مەندى
لەسەر چىم لى دەلمەندى؟
داواي ماچىكىم لى كرد
دایىم بە رەندو مەندى
سلیمانىم شارى كۆنە
لىيى دەخويىن سەقرو سۆنە
داخۇ يارم حالى چۆنە؟
وەككۈ رىحانەي بە بۇنە

تۆبە تۆبە (۲)

قەسەم بەھەي يارى جوانە
لە نىيو جەھىلەن سولتانە
كە دەمرى ساحىپ ئىمامەنە
لە كەل تۆمە چاو ئەستىرە
ھەر ئەورۇڭم مَاوە لېرە
سبەھىيەن بە خودامان بىسپېرە
تۈوبى تۇو سورەي وەل فەجرى
فەسلى دەمبەن بۇ گۈي قەبرى
ساتى لە من بىگە سەبرى
مولكى سابلاخ و لاجىنى

چاوى گىپرا عاشقى قىرىكىد و قىرىكىد
عاشق دەبىن جانانە بىن، جانانە بىن
جام و پېتى مەيخانە بىن و مەيخانە بىن
عاشقى چاوى ئەفسانە بىن و ئەفسانە بىن
لە بۇ ساقى دىيوانە بىن و دىيوانە بىن

جوانى ئىبانە

شل شل بىمكتون بەنباتەوە
بەمنىتە زەخمى سەر گۇناتەوە
كەمەرە شل، خال لە مل، جوانى جوانى لاي بانە
دەبىتەوە ماچت كەم دەم بچۈلانە بە مەحرەمانە
شلشل بىمكتون تۆزۈن نەمەنلىنى
بە شەرت يارى خۆم چاوى هەلبىتىنى
شەھەلار، مەزەدار، بۇوكى پار جوانى لاي بانە
دەبىتە، بىتە ماچت كەم خال دانە دانە
شلشل بىمكتون، با بۇ خۆم بىرم
غەم و مىحنەت و دەرد تاكەرى رابىگەم؟
كەفە كەم بېرىن بە دەملى مەقەست
شەرتە مەيلەكت بەر نەدەم لە دەست
دەست لەبانى دەست، هەر خزمەتكارم
بە جواب دانەكت، هەرمەنت بارم
ھەي داد ھەي بىندا، لەم دەوران دىلە
ھەر جوانىك بە دەستى پىرىك زەلەلە

جەئىسە

دەك ماتى بابم ئايىشى
پاژنەي كەوشى، دەكەوشى
ئاوى گولان دەدىرى

سینگى تەختى مەرمەرە
زولفى مارى لاشەرە
ئاورى لە من بەرداوه
زۆر جوان و لىيۇي تەرە
ئە ماتى بابم كاتى
كەزىيەت بەندى رەشمەلاتى
تۆ بچۇ بابت رازى بکە
داكت بۇ من هيچ ناتى
پىيم عەبىبە و پىيم ئىيرادە
لە بۆت بكم مالە و ماتى
بەزىنى دار حەيزەرانە
سینگى بەفرى كەلى خانە
پىيم گوت ئاۋىزانت بە
بە دىزى و بە مەحرەمانە

جوانى جوانى

عاشقان دىن لە دوور دىيارن و دىيارن
پەنكىيان زەرددە و لىيۇ بە بارن و بارن
بە دەردى دل گرفتارن و گرفتارن
مەنعيان مەكەن ساحىب يارن و يارن
جوانى، جوانى، جوانى، جوانى، زۆر جوانى
ئاسكى شاخو كارمامىزى كەرمىانى، بۆكانى
جووتى ساقى گوارە زېپن و زېپن
مەى لە مەيخانان دە گىپن و دە گىپن
عاشقان لە دين وەردە گىپن
كارمامىزى دەشتى بازىپن و بازىپن
دەستەي عاشقان مەجليسىيان گرت و گرت
بە عام ناردىيان ساقى يان بانگ كردو بانگ كرد
ساقى مەست بۇو پىالەي پېرىك و پېرىك

جهه میله

ئەو قورغانە بتگرئ ھینات لېكت كردەوە
 حەوت جار دەستت پىدادا بۇ مزگەوتت بىرددەوە
 ئەمەن سەر گەرداڭ كردۇوە بە ھەناسەي سەرددەوە
 بۇ خۆت كەيەم بۇ دەكەي بە دەسمالى زەرددەوە
 جەمیله ھەي جەمەكەو جەمەكە
 جەمیله بىنە ماج كەم دەمەكە
 بازى يان شەقاري
 خاسەكەوى يان بارى
 كۆتۈرى لە سىنە جارى
 لە سەر تۆ با بىمكۈن
 وەك كاپراى لە بازاپرى
 بە دىنەم خۆشەم دەۋىپى
 چونكە بىيچۇوه تۆ جارى
 جەمیله، جەمەو جەمەو جەمیله
 رەحمەت بىن، ئەو دەلەم بۇ تۆ زەلەلە
 بۇت مەريم بەرۇكت بۇ دەرزىلە
 ئەي ھاوار سىنگت بەفرى قەندىلە
 چەند جوانە قامكەت بۇ ئەنگوستىلە
 بۇ خۆم دوورم نايگەمنى
 كەس نى يە وەلامى دەمى
 ئەبرۇقى رەشى پەيوەستت
 چى لى بىكم كەوتونە ژىر بەرجەمنى
 سەبر و ھۆشيان لى بېرىيەم
 كەوتۈومە بەحرى خەمنى
 سووچى پەچەكەت لادە
 مانگ دەركەوى لە نەمنى
 جەمیله بۇ خۆم دوورم نايگەمنى

ماندووه بۇوه پەنجەي دېشى
 پشتىنەكەي كراوه
 لۆيەكى لە دۇوى دەخشى
 دەك خەجالەت بى شەمال
 تۆز لە يارم دەنىشى
 دەسمال حەریرى سادە
 تاو لىيى دەداو دەروشى
 جەلسە كارى سليمانى
 بەينەللا زىدە جوانى
 ئاسكۆل دەلىي خەرمانى
 بە ملوىيەنە رەزانى
 ئەو دەردىي ئەمن دەكۈزى
 ژنى گولەي مېردانى
 چاوى وەستاكەي كويىرى بىن
 سۆلان، دەگوشى، پانيانى
 دەوەرە ئاۋىزانت بىم
 ئەمشەو تاكوو بەيانى
 بەسەر خۆشەم مەزانى
 بە دىنەم دەي پەرسەت
 دەستم كېپا بە رۆكى
 مەمكۇلەي كەوتە دەستم
 ھاوارى كرد وەي دايى
 لە پې سەر پەنجەي گەستم
 خزمىنە لۆمەم مەكەن
 ماخۇلىيائى چاوى مەستم
 جەلسە، كارى تارانى
 تەپ نابىن بە بارانى
 با كەوشەكەت بېس نەبىن
 پېت لەسەر چاوم دافنى
 دەبىنە دەي ماجت كەم
 ناسكى گوارە جۆلانى

دەبا بىن بە تاوى چارۆكى
دىچىن بۇ - مەندىۋىنى
دەبا بىن بە تاوى چارۆكى
دەبا بىن بە تاوى چارۆكى
دىچىن بۇ مەندىۋىنى

كوشتمى چاوى ئامە
لىيۇ شەكىرى خامە
چارۆكەكەي شىينە
وەك كۆتۈرى نەخشىنە
تو خودا كەي بمبىنە

مال وېران كەس نىيە، وەلامى دەمىن
جەمەيلە ئەبرۇقى رەشى پەيوەستت
چى لى بىكمە، كەوتۇونە ئىزىز پەرچەمنى
ئەي هاوار، سەبىر و ھۆشىيان لى بېرىيەم
مال وېران، كەوتۇومە بەحرى خەمىن
جەمەيلە سوچى پەچەكەت لادە
مال وېران، مانگ دەركەۋى لە دەمىن

چارۆكە (۳)

ئەمشەو شەھى بەدرە
ھەلدىن لەيلو قەدرە
لەخۇم دەگرم نەزەرە
چارۆكەو چارۆكى
يار قەولى پېداوەم
ئەمشەو، شەو زىستانە
بەفران گرت كۆلانە
يارم خان و مانە
ئەمشەو شەو بەھارە
يارى من خەمبارە
مەمكى وەك ھەنارە

چارۆكە (۱)

ئەوا هات بەتاوى چارۆكى
ئەوا هات بەتاوى چارۆكى
ئەوا هات بەتاوى دەسروكى
دەبا بىت بە تاوى چارۆكى
بلىڭ ساز بىبىت بۇ مەندىۋىنى
دەبا بىت بە تاوى دەسروكى
ئەوا هات بە تاوى چارۆكى
دەبا بىت بە تاوى دەسروكى
ئەوا هات بە تاوى چارۆكى
دەبا بىت بە تاوى دەسروكى
دەبا بىت بە تاوى دەسروكى
دەبا بىت بە تاوى دەسروكى
دەچىن بۇ دەسکەنە ئۆتكى
يار قەولى پېداوەم

چارۆكە (۲)

دەبا بىت بە تاوى چارۆكى
دەبا بىت بە تاوى چارۆكى
دەبا بىت بە تاوى چارۆكى
شلى كەو گرىتى دەسروكى
ساز بن بۇ مەندىۋىنى
دەبا بىت بە تاوى چارۆكى
دەبا بىت بە تاوى چارۆكى
دەبا بىت بە تاوى چارۆكى

ئەوا هات بە تاوى دەسروكى
ئەوا هات بە تاوى چارۆكى
ئەوا هات بە تاوى چارۆكى
دەبا بىت بە تاوى چارۆكى
يار قەولى پېداوەم كىانە
ھەوران كازە كازە
دەخويىنە كەلوازە
يارم خومارى نازە

دەبا بىن بە تاوى چارۆكى
دەبا بىن بە تاوى چارۆكى
دەبا بىن بە تاوى چارۆكى
شلە كەي گرىتى دەسروكى
بەھار دەچىن بۇ مەندىۋىنى
دەبا بىن بە تاوى چارۆكى
دەبا بىن بە تاوى چارۆكى
ئەوا هات بە تاوى چارۆكى
ئەوا هات بە تاوى چارۆكى
ئەوا هات بە تاوى چارۆكى

چارۆكە (۴)

لەسەر مەممۇود كانى
بەفران گرت گويسوانى
كوشتمى چاوى جوانى
چارۆكى و چارۆكى
يار قەولى پېداوەم كىانە
ھەوران كازە كازە
دەخويىنە كەلوازە
يارم خومارى نازە

بیشه‌مزینم، بیرهنجینم
دایکی له‌وی حازره
تونده ده‌لئی ئاگره

چاوت جوانه له‌یلا

ههوران کو به‌کویه
دهخوینی، هه‌لؤیه
دل موبته‌لای تؤیه
بوق تو مرید له‌یلا
چاوت جوانه له‌یلا
له‌یلا...هیّی، هیّی، هیّی
ههوران تیکیان دهخوپی
مه‌مکان کراسیان دادرپی
نه‌مری دایکی کوپی
ئه‌مشه‌و، شه‌و زستانه
به‌فران گرت کو‌لانه
یاری من زور جوانه
ههوران گازه، گازه
دهخوینی، گه‌لوازه
یارم خوماری نازه
بریا، هر نهم دی‌با
دمدمی نهم ناسی‌با
ناسیم به دلئی خۆم با
له‌یلام له بوق بانگ کهن
ده کله‌ی له چاوان کهن
دەردئی من تیمار کهن
چاوت جوانه له‌یلا
زور جه‌وانه له‌یلا
له‌یلا له‌یلا هیّی هیّی

بەهار بىن بچىن بوق مەندۇكى
دەبا بىت بە تاوى چارۆكى
دەبا بىت بە تاوى چارۆكى
دەبا بىت بە تاوى چارۆكى
دەبا بىت بە تاوى دەسروكى
دەبا بىت بە تاوى دەسروكى
دەبا بىت بە تاوى دەسروكى
شلى كە گىرىي دەسروكى
دەبا بىت بە تاوى دەسروكى
دەبا بىت بە تاوى دەسروكى
دەبا بىت بە تاوى دەسروكى
ههوران كۆبەكۆيە
دەخويىنى هەلؤيە
دل موفته‌لای تؤيە
چارۆكى و چارۆكى
ههوران تیکیان دەخوپى
مه‌مکان کراسیان دادرپى
نه‌مری دایکی کوپى

چارۆكە (۵)

سوينىند خواردووه، هەتا ماوم
عاشقى چاوى به‌لەك چاوم
سووتاوه، جەرگو هەناوم
بە بىلاھى بوق نەماوم
چارۆكە هەولىرىيە كولوانه هەولىرىيە
ئەوا دە چە سەر پىي مەپى يارم لەبەر بېرىيە
يارم شەنگە بېرىيە...
لە حوجرەدا خەتمم دەكەد
يەك لە ناكاودا بانگى كرد
قورت بە سەر لىيۇ ئالىيان برد
چارۆكەكەي گازره
چارۆكەكەي گازره
مه‌مکى ده‌لئى ئاگره
خۆ ناوىرم كولىمى ماج كەم
دایكى له وئى حازره
خۆ ناوىرم بىدوپىنم

عاشق به چاوی بیلا جهیرانم
گهرهات و ریت بن له بؤکانم.

چاو جوانی به قوربانت بم (۲)

له بهر گاراج بیوم یارم سوار بیو
خمهو مهراق و دهد له دلی من بار بیو
سهری هه لئینا جیی گازم دیار بیو
سهری دانه واند، زور شه رمه زار بیو
چاو جوانی به قوربانت بم
سوک برق، دهسته ملانت بم
ریم بکه شه و میوانت بم
ئه و مالهی من همه نه زری ئه للا بنی
به شهرت کوچه کهی تو بهره و دوا بنی
بؤ لای کت بچم دهس به زامه و
کن ده رمانم کا؟ شه و بهلامه و
ئه وا من مریم، خوتان سلامه ت
دیدار ئاخر بن هه مو توکوو قیامه ت
شل شل بمکوتن به نه باتوه
بم نینه زه خمی سه رکوناته و
یاره بی که س و هک من شه و ده رویش نه بنی
ته و هلای و هتن و قهوم و خویش نه بنی

چاورهشی تۆصەرە

هه روا ده روا ده کا رهوتى / چاوره شى تو مه رق
وه کوو کوتى بھر مزگه وتى / دهی و مه ره لیو ئالى
سووتام بریام چۆقەم کەوتى
ھەرچەند ده کەم فکرو ئەندیش / چاوره شى
له تاو بالات بیوم به ده رویش / چاوره شى

ده روم ریم نه دیوه
بە فرم لئ باریوه
یارم لئ غە ملیوه
ئە مرۆکە بە هاره
یاری من نازدارده
له دوور را لیم دیاره

چاو جوان به قوربانت بم (۱)

سەرئ هه لئینه، روو له خودا کە
تە ماشای قاپبیه کەی غەوسى بە غدا کە
بەس لە وە زیاتر من شیت و شەیدا کە
چاو جوان، بە قوربانت بم
ریم بکه دهسته ملانت بم
با شەوی بە میوانت بم
نیئن ده روا بؤ ئیران، جیگای من قەسرە
عاشقى بالای بیوم بە بیلا غەدرە
پیم ووت و مه ره بؤ ئوان، پیی ووت عەسرە
چاو جوان بە قوربانت بم
دە ترسىم بىرم من، تو نە بىنمه و
بە جوانە مەرگى سەر بىنیمه و
مال وا لە تاران خۆم لە سلیمانى
عاشقى بالاتم بوج پى نازانى
بە دین و بە ملم زور زیدە جوانى
خودا قىسمەت کەی، بىمە میوانى
بە بن تە سکەرە، من بە بى جنسىيە
خودا گرتۇو، بېرگارت لىرە چىيە
عەسکەر پى نالى و هللا كامە هەوی يە
پیم ووت ئەی هاوار ئە وە جە وى يە !!
جنسىيم بؤ چىيە و خەلکى ئیرانم

یاره‌کم به ناز و ناسک و نازداره
یاری من به ناز و سیمین عوزاره
پاوانه‌کانی زیوی خالیسه
یاری خوم خوش دهور جوان و تمیزه
یاری خوم خوش دهور جوان و تمیزه

چاو که‌زار (له‌نگه)

هه‌لام بگرن، له‌نگه له‌نگه — چاو که‌زار
بم به‌نه، مالی باب نوکه — روو به‌حال
شینم بق بکهن، دانه‌ی گوهه — روو به‌حال
ئه‌مان چاو که‌زار نه‌مری روو به‌حال
چه‌ندت لئ جوانه باوهش و مندال
توبوی، تو سوره‌ی وهل فه‌جری — چاو که‌زار
فه‌سلی ده‌مبه‌ن بق کوئی قه‌بری — روو به‌حال
ساتن له من بگرن سه‌بری — چاو که‌زار
بزانن لیو ئال چون بوم ده‌گری — چاو که‌زار
سویندم خوار دووه ناجمه هجه — چاو که‌زار
هه‌جم بق بینته نیو له‌جه — روو به‌حال
تا ماج نه‌کم خالی خه‌جه — چاو که‌زار
قه‌سهم به ره‌حمان و ره‌حیم — چاو که‌زار
هه‌تا له دنیایه ده‌زیم — روو به‌حال
نانیم مه‌یلی یاری قه‌دیم — چاو که‌زار
ملکی «سابلاخ» و «لاچین»ی — چاو که‌زار
ده‌یدم له ریی پیکه‌نینی — روو به‌حال
تاقه گولی سه‌حرای چینی — چاو که‌زار
ده‌یدم له ریی پیکه‌نینی — روو به‌حال
چاوم به چاوه کاله‌کهت — چاو که‌زار
لیووم به لیووه ئاله‌کهت — روو به‌حال
ماج کم یه‌خه‌ی ده‌سماله‌کهت — چاو که‌زار

تهوه للا بoom له خزم و خویش/ چاوره‌شی
چاوره‌شی گه‌ردن سوونه/ چاوره‌شی
جگه‌رم بق بالای تو کون کونه/ چاوره‌شی
غه‌ریب ماوم له سلیمانی/ چاوره‌شی
کوشتوومی دوو چاوی جوانی/ چاوره‌شی
ئه‌وه سه‌فری یه‌ک جاری مه/ چاوره‌شی
ده‌مرم خم له دل‌م باری مه/ چاوره‌شی
خودا حافظ له برا‌دهران/ چاوره‌شی
یه‌کسهر ده‌ریم له بق تاران/ چاوره‌شی
توق بمبوره به‌راده‌ر گیان/ چاوره‌شی
ده‌ریم ده‌مرم له قه‌برستان/ چاوره‌شی
چاوره‌شی توق مه‌ری، وره لیو ئالی/ چاوره‌شی
نه مه‌جنوونم نه فه‌رهايم/ چاوره‌شی
حه‌سره‌ت کیش و ره‌نج به بادم/ چاوره‌شی
ره‌بی حاسلکه‌ی مرانم/ چاوره‌شی

چاوره‌شی واوهره

پاوانه‌کانی ده‌زینگیت‌هه‌وه
قافله له‌ورمن بی وهی گیریت‌هه‌وه
قافله له ته‌رگه‌وه‌ر ده‌یکیریت‌هه‌وه
چاوره‌شی واوهره بون خوشن وا وره
مه‌رگت نه‌بینم وره وره وره
توق روحی شیرینم وره وره وره
پاوانه‌ی زیپری بی خه‌وه‌شه
یارم قه‌ولی داوه بوم بیت‌هه‌وه‌شه
چاوره‌شی واوهره بون خوشن واوهره
ره‌گی حه‌یاتم وره وره وره
من هه‌ر به ته‌ماتم وره وره وره وره
پاوانه‌کانی زیپری هه‌زدده عه‌یاره

رُوی بے پهنجه	ئاخ، ئاخ، هات بەلەنجه
پەرچەم خەیاتە	زىيە و گەنجه
كىيانە دل بە تەماتە	دەورە رۆحەم لە لاتە
چۈنى لىن بکەم سلاۋە	عەنتىكە و زىيەدە لاۋە
بۇچى لە من تۆراواھ	ئاوري لە من بەردادە
چەند جوانى	ئەو شۇڭە، شەھە زىستانە
چەند جوانى	بەفران گرتى كۆلانە
چەند جوانى	دەردى من بىن دەرمانە
چەند جوانى	كەي دانىشىن دوو بە دوو؟
چەند جوانى	گەردىت تەھەنگى بېنۇو
چەند جوانى	مەمكەت خەرە وەك هوڭۇو
چەند جوانى	رۇبيي و لە دەستم دەرچوو
چەند جوانى	ئەسېرىو سەرگەردانم
چەند جوانى	بەدبەخت و مال وېرائىم
چەند جوانى	بۇچى لە من ناپېرسى
چەند جوانى	كۆرتى خەلکى بۇكامن
چەند جوانى	چەند جوان و رەش ئەسمەرى
چەند جوانى	چاوباز و برق سەقىرى
چەند جوانى	خەلکى ووللاتى پىشەدرى
چەند جوانى	بەدەركىي دا رابورىم
چەند جوانى	دايىكى بەرۇكى گىتم
چەند جوانى	تۈوران گروولى يېگىتم
چەند جوانى	بۇ كراسى دايىدرە مرىم
چەند جوانى	سەنگت باخى شىيخانە
چەند جوانى	لە نزىك (كۆلانە)
چەند جوانى	چى بکەم، پارىزى بەرمىن
چەند جوانى	شەو دېزى باخەوانە
چەند جوانى	برىا هەرنەمدى بايە
چەند جوانى	دېبام، نەمناسى بايە
چەند جوانى	ناسىم يارى خۆم بايە
چەند جوانى	سۈورە كولەم بە تەننیايم

چہ خماخ لپڑھ!

نه خوش و سه رگه ردانم

بُو بالات په ریشانم

ددهوره، ددهوره، با جووت بین
ناسکؤل دهدرت له گیانم

چه خماخ لیدہ، چراکھی هەل نەکردووھ

کەوشم بۆ یار کری بوو، تاب
شەكە ۱۱-۰۱-۲۰۱۶

لہ عذیبہ و تھے مسحويہ
ئہو دلہی من عاشقی

خزمینه مه مکهن لوما

وەک بىرنىجى عەنېھەر بۇيە
تە كىشىلەن، كەم دىستانى

ناسکوٰلہ و زیڈہ جوا

ئاورت له من بەردادوھ

سەرتۆپى كوردىستان لەبەر ئەو گەزە دەم

ناسکوں دھیبا بو کانی

باسم وہزوور سہری

حوسه ویسی میوانی
ئاگاداری یارم بى

کاک ئە حمەد لە سلیمان

چہند جوانی

یاللا یا سولتان هاوار

بهرام بهر بورهانی

سەيزادە بۈچ نەماوە
دەپىم لە سەھە لان

کەس ناناسم له و شاره یارى خۆمە و لیم بیزاره
 خۆزگە له و دنیا يەدا حاسل بايە مرام
 چەند جەفام له دووت کىشا، عاقىبەت رەنچ به بام
 عەنتىكەو زىدەلاوه چۇنى لەن بكم سلاوه
 سنگى پەئىرى كوردى زولقى كىيا بەندو خاوه
 كەله كەي چەپم كونه ليو ئال به مىست لېيداوه
 كچى ئەگەر نابى بەيارم خودا حافىز، مائىشا....
 غەربىپ ماوم له بەغدايە بەزىت چەل بىزايه
 دەلىم بىمەدەيە ماچى بەزىت چەل بىزايه
 هىچ كەسم وە بىرنايە
 داوم كەوتۇوهتە داوى
 قەتقةت كۆتايى نايە چى بكم نىمە چاره
 ئەرى قوربان كۆچەكەي ئەمى وەي ئەحمدە ئاوات بىم
 ئەرى باوهش و مندالى جوانى كۆرپەي ساوات بىم
 ئەرى له خوام تەلەبە هەر من خۆم بە زاوات بىم

خاسى تۆ خانمى

خالان ئاخىز بۇون، پىرۇزە گوم بۇو
 گەوهەر، لە شاران قىيمەتىان كەم بۇو
 خاسى تۆ خانمى ئارامى گيانمى
 ئەو دەردەيى گرتومە ھەرتۈددەرمانى / ئارامى دلانمى
 خاتىك وا بەبان پەنجەي پاتوه
 قولوەللا له بىر من دەباتەوه
 خالانم دەبىزارد سەدو بىست و نۆ
 هىچ خالىم نەدى، وينە خالى تۆ
 سەرم، سەرگەردان، پىيم بە كۆتەوه
 سەر پەنجەم بېرىن بە لىمۇ تەوه
 شىيت كە شىيت دەبن دەبىن بۇ زەمبىل
 ئەمنىش شىيتى تۆم كەردوومت زەللىل

دەردت لە مالىم نوسرهت
 بۇ تۆ نەماوم عىسمەت
 جوانى وەك ماینى بەلەك
 بەزەبى پىم دانايەت
 مەنم غەربىپ و بەدبەخت
 شىرىنە دەلىتى كىشمېشە
 مال لە ساروو و قامىشە
 لە بۇ توورانى دەكەم
 كراسى فەرمۇو دانىشە

چى بكم نىمە چاره (۱)

ئەرى ئىيوارى تەكبير سېجەينى بارە
 مەرق پايىزە ھاوارم نىزىك بە يارە
 ئەي چى بەكم نىمە چارە
 دل عاشقە و بىقىرارە يارى خۆمە لىم بیزارە
 ئەرى قوربان كۆچەكەي ئەحمدە ئاوات بىم
 مەرق باوش و مندال و كۆرپەي ساوات بىم
 ئەرى بىريا من بایيم لە جىئى ئە تولاقە
 ئەرى شەربەت بنۇشم لە ساي ئە و زولفە
 ئەرى خودا ھەلتانگىز غەرقىم كەي لە غەم
 وەرە مەيلم بىدەيە يان زۇر و يان كەم
 ئەرى خالى سەر لىوت من دەكەم بە دەم
 ئەرى كەر بىبىه دۆستم ئەوجار دەبىم خاتىر جەم

چى بكم نىمە چاره (۲)

ئەرى ئە و بالا بەرزەي ئە و تىل بەسەرە
 ئەرى ئەمنى كوشتووە، خۆى بىخەبەرە
 ئەرى رۇح و ئىمامەن، ئە و رەش ئەسەرە
 چى بكم نىمە چارە دل عاشقە و بىریندارە

خانمی مه زه دار

ئەنگوستت دەرزى زولفت خەياتە
رۇح كېشىكچى وەرە دەورە بالاتە
تۆ وەرە، تۆ وەرە، تۆ وەرە خانىمى مەزەدار
وەرە وەرە، وەرە خانىمى مەزەدار
ئەي وەي ھەردۇوكمان رېبوار
تۆ مەرۇ، شۇخى مەزەدار
ئەنگوستت دەرزى زولفت ئاوريشىم
خودا نەمكۈزى شىل و مل كىيان دايىمە لە لات بەم
ئەو كچە لەو مالە قەولى داوه پېيم
دەركو دەروازەلى لە بەرجى داخراوە لىيم
ئەو كچە لەو مالە خۇرى دا نىشانم
ئاوري پى نەبىو وەرە وەرە سوتاندى گىانم
تۆ وەرە، تۆ وەرە، خانىمى شلو مل
وەرە، وەرە، شۇخى چاۋ بەكل
ئەو كچە لەو مالە جوان وەك ھەلالە
ھىچ لۆممە كەن ئەي ھاوار دل بۆي عەبدالاھ

خرنگی حه و اهران

به خرینگه خرینگی و هی جه و اهیران
سینگه که ته ختنی پادشاهی ئیران
یان به دوستم به یان به ده سگیران
هه لاله و سویسنان دهراویان داپری
مه مکی یاری خوم کراسیان داپری
یاری خوم لیم زیزه بق پیم ده خوری
وهی شه ویک و دووشه و به میوانت بم
چون مهزداری به قوربانت بم
چ خودا به داره غه و رقم کهی له غم

خان باجی

کول باجی	مه مکت دوو میم و کافیکه
خان باجی	له سینه‌ی، سینه سافیکه
کول باجی	هر ماچیکت ته وافیکه
مهرو گول باجی	خان باجی، ئەمان خان باجی
کول باجی	گەر دەمکوژى هانى خەنچەر
تۇران يانى چى؟!	هانى خەنچەر لېم دە،
خان باجی	صور تگر نقاش چىن!
کول باجی	رو صورت يارم بىيىن
خان باجی	يا كش هەمچىن صورتى
کول باجی	يا ترک كن صور تگرى
خان باجی	خۆزگەم بەوهى يارى جوانە
کول باجی	لە نىئو جەھىلەن سولتانە
کول باجی	تا دەمرى ساھىپ ئىيمانە
خان باجی	چاوت باز، ئەبرۇت كەمانە
کول باجی	و خەتكە بۆت بىم بە دىوانە
خان باجی	وەكۈو مەجنۇون لەو كىيوانە
کول باجی	خەبەر بەرن بۆ خزمانە
خان باجی	ئاۋرى بەر بۆتە خەرمانەم
گول باجی	لېم زىز بۇوه مىھەبانەم
خان باجی	بە جارى مالى وېرائىم
کول باجی	

خانزاده خان

کورپه‌ی شیرین و ئازیزت هەر لە داوان بى
كۆچى سورى بۇو كېنىت بەرەو باوان بى
هاتەوە شۇخى شیرین خانزادە خان يَا خوا بە خىربىن
ئاسكەكەي باخى شىقۇ چاۋىكت لىم بى

خۆم بە خوڵامی سو خمهی تازە
پىن بە پەردە مىسىلى قازە
مىسىلى مارى بىئىجازە
لە دلى عاشق دەگرى گازە
غەریب ماوم لە تارانى
فرمیسکم دى وەك بارانى
کوشته‌ي تۆم خودا، دەیزانى
پىت لە سەر دوو چاوم دانى

خۆم لىدەي خۆت لىدەم
خۆم لىدەي، خۆت لىدەم
جەركت دەردېتىم
ھەر دەت سو ووتىنەم
چاوت دەردېتىم
ھەر دەتخنکىنەم
يەكچار ئازامە
وەکوو پۇلامە
تەماتەي رزىيۇ بىگوشىم
ئاوى لىت دېتىم
پرچت بەرىيۇ جىتىيە
پېرى و رشىك و ئەسپىتىيە
مەمكىن كۈندەي ئاۋىنە
زىكت رەشكەي كاڭىي يە
خۆم لىدەي خۆت لىدەم
جەركت دەردېتىم
ھەر دەت سو ووتىنەم
ھەر دەتخنکىنەم
پشتىت دەشکىنەم

مەيلم بىدەيە يان زۆر و يان كەم
خالى سەر لىوت من دەگرم بە دەم
وەي دەترىم بەرم نەت بىنەمەوە
بە جوانە مەرگى سەر بىنەمەوە
ئەو ماتەي ھەممە نەزىرى ئەللا بىن
بە شەرت كۆچەكەت بەرە و دوابىن
بە قەموم و خويشمان ھەر تاپەزابىن

خۆم بە خوڵامى

غەریب ماوم دەكەم زارى
دەكەم شىين و بىن قەرارى
بە فيدايى كۆنای نازدارى
تۆم وەنەوشەي ئەوەل بەھارى
خۆم بە خوڵامى سو خمهى كۆنى
وەك مىخەكىبەند ئەپوا بۇنى
ھاتووم، بىزانم چلۇنى؟
وېنەي شەمامەي بەبۇنى
غەریب ماوم سەر گەردانم
لەبۇ تو خانە وىرائىم
رەھمىك بکە سو ووتا گىانم
چى نابىنىن چاوه كاڭم
خۆم بە خوڵامى سو خمهى جوانى
چەندە شىك و مىھەبانى
ھەر بۇ خۆم دەبىمە مىوانى
بەين و بەينەللا زۆر جوانى
غەریب ماوم ھەر دەخويىنەم
فرمیسکى چاوه بارىنەم
لە دنيا دل دەتارىنەم
نەمرم لەو بەندەت دەردېتىم

خەمۇر و خوین شىرىينم (۱)

خویناۋ دى لە بىرىنم
يارى رەزا شىرىينم
عاشقى چاوى ئامىيەم
با سارىيىز بىن بىرىنم
يارەبى مەركەت نەبىنم
بە گۈمىسى دەلىي بایە
لە بۇ لەنجەمى توبايە
قەد كەسم و بېرىنايە
ئەو دەلم شىيتۇ شەيدايە
زولفى ھەودا ھەودايە
سەرپاكى مەرۇنى و پىشىدەر

لە دەلم بۇوه كارىيەر
مەمكى چەپەت وەك گەوھەر
بۇ تو مرىم رەش ئەسەمەر
دىيمو چاوم بېنى كەوت
عەترى حەفتادۇ حەوت
دايىكى زانى رېم كەوت
سەرسەمىكى داو كەوت
سەددارم وئى دەكەوت

خەمۇر و خوین شىرىينم
يارەبى بە خىير بىتەوە
ھېيشتا لە سەر لانك بۇو
دەوەرە، دەستم دەستو بىكە
تەمەننا دەكمەن لە خودا
بەھارەي دەلىي ھەورە
نە خۆشم بۇ لىۋىتالى
لە وەتا ئامىيەم دىيە
خزمىنە مەمكەن لۆمە
جووتى چاوى بەلەك و
چەند قەزاو لىيا كەرام
بو تو مرىم رەش ئەسەمەر
تىرىيەت لە جەرگەم دا
ئاورت لە من بەرداوە
ھەي دەلىم بىمەدەيە ماچى
وھى سەعات لەھەشت و حەوت
گىرتەن بە زولفىمدا كرد
گىرتەن دوو ماچى لى سەند
جا خودا بۇوه روھى كرد
گەر بەھاتباو نەكەوتبا

خەمۇر و خوین شىرىينم (۲)

ھەورى گەوال گەوالە
ھەردوو كچى مامە خالە
«ئامىن» يان خۇى لە مالە
مەمكى وەك پىرتەقالە
پېم كوت حەوشى مەمالە
خویناۋ دى لە بىرىنم

يا خودا شەمال بە خىير بىتى
ئاورى لە من بەرداوە
ھەمەن يان چاوى جوانە
سەنگى دووکانى بە قالان
تۇوشى بۇوم لە دەركى دەر
خەمۇوارو خوین شىرىينم

خونچەي دلەكەم (۱)

خونچەي دلەكەم ئارەزۇو
بۇم بېبە بە گول زۇوبەزۇو
خودايە شوکور بە تو
من ھەممە «مەھەتاب» خال لە روو
رېشىھى جەرگەم مەھەتابە
ماچى بۇ من كەبابە
رېشىھى جەرگ و دل مەھەتاب
ماچت بۇ من وەك شەراب
خودا، ھېنەدمەن كۈزى تا
«مەھەتاب» بېم دەلىي بابە
كىژۆلەي نازدار ھات بە لەنجەولار
مەھەتاب مەزەدار... نامەۋىنى
قەسىيە بە ناز بىم سوتىنى
خەرىكە جەرگەم دەرىيىنى

خونچەي دلەكەم (۲)

پېم بلىن مەزەدار بۇچى تۇراوى
پېم بلىن چاو بە خۇمار بۇچى تۇراوى
حەسۈد چى كوت والە من رەنجلەواى
رەقىب چى كوت والە من رەنجلەواى
خونچەي دلەكەي من پىشكۈوت بۇو بە گول
ھاودەرە لە گەل بولبولى سەر چىل
خونچەي دلەكەي من بەھارە پىشكۈوت
تاكەي بىنالى لە بۇ خالى رووت

له دهست، خنه له سهرييتنى
زيرهك به نوکهرييتنى
يار خنه بهندانىتى
شهده له ملانىتى
ئاي خنه بهندانىتى
خنه له پىيەتى

دaiيکى به قوربانىتى
پەلكە له نىيۇ شانىتى
ئەو تىرەي دويىنى لېت داوم
بە ويىدانم، بۆت نەماوم

ئەي خنه له پىن، خنه
خۇنمزانى بە بىلاھى
رۇزى مەھەلەي كانىسکان
هارەي دەھات دەھى هاسكان
لآل بەم خۇرى له دهست راپسکان
خنه بهندان، خنه له سەر،
ئەو دالە عەشقى بالا يەتى
ئەو كچە بىللا زۇر جوانە
ئەو دالە عەشقى بالا بۇوه
سەر ھەلتىنە، چاوى چاوم
رەش بۇوه، جەرك و ھەناوم

دانە دانە

شەۋى بۇوم بە میوانى
میوانى چاوى جوانى
ناوەخت كەس پىيى نەزانى
فەرمۇسى بىرۇ بەولۇو
ئەرى دانە دانە گولۇم دانە دانە
خالى ناو مەمکان چ جوانە
وەللا كوشتمى ئەو خانومانە
شەۋى وەختى بەيانى
كەدىم دوو چاوى جوانى
وتى بىرۇ بەولۇو
ھېشتا باڭى نەداوە
كوشتمى چاوى خومارى
له نىيۇ ياران دا دىيارى
وەنەوشەي ئەوەل بەھارى
فەرمۇسى بىرۇ بەولۇو
نەرم و نوڭل و گەرد و مرد

پارى رەزا شىرىيەن
كوشتهى چاوى نەسەرىيەن
با ساپىيۇ بى بىرىيەن
يا رەبى مەرگت نەبىن
زۇلۇھەودا ھەۋادايد
بە شەو له ۋۇانم نايە
قەت كەسم وەبىر نايە
قەت قەت، كۆتايى نايە
ئەشا جەركى لەت لەت
عاشقى چاوى «نوسرەت»م
قورعەي وا له تارانى
لە «عىراق» و «ئىراني»
«سەيزادە» لەو بازىيانى
«ئامىن» كىيان لە بۆكانى
عىراق و رۇم ئىرەن
چاوازۇ ئەبرۇ قەيتان
چوار پارچە مولكى سەيدان
دەرۇم كۈلان بە كۈلان
ھەموو شەرىكەي دووکان
بە و غەوسەي له بەغدايد
ھىچ كەسم وەبىر نايە
لەزەت ھەر لەھەي دايە
شەۋى وينەي لەمپايد

يا رەبى بە خىر بېتىھە و
ھېشتىن لەسەر لانك بۇو
دەوەرە دەستم دەستق كە
تەمەنای لە خودا، دەكمەم
بەھەي بادى ھەوايد
بە رۇز قەولم دەداتى
لەھەتە ئەو ۋۇنەم دىوھ
داوم كەتووھە داوى
خەمخوارو دل حەسەرتەم
ھېشتىن لەسەر لانك بۇو
مەجلىسيكىيان گرتۇوھ
چوار كەسيان پەسند كردووھ
ئامىن» كىيان لە سەنگەسەر
تۇوبا خال شىن» لە بانە
چەند شارى عەزىيم گەرام
نەم دى جوانى وەكۈو تۇ
بە قوربانى تۆى دەكمەم
لەبەر خاترى ناسكۈلان
بە قوربانى يارم بىن
خەمخۇر و زېدەوايد
لەھەتە ئەو كچەم دىوھ
بە دەردەي لە دالىم دايە
پىم گوت ئاوىزانت بەم
سەنگى تاقى كىسرايد

خەنە بەندان

ئاي خنه بهندانىتى
شەدە له ملانىتى
ئاي خنه بهندانىتى
رۇز نىيە مەردووم لە نەمرىنى

غهیری دروو ته فره دان
به راستی و هر کهوان
که خودا کردی له شهستان
کافری بئ دین و ئیمان

هیچ قهولی راستت نی یه
جا ئه گهر قهولم دهده یتن
دهنا بهو له عنه تهی بی
روحمنی خوات له دل دا نی یه

دهستم له بق مه مکی برد
کولمی سیوی لاسووره
تیی دایه خالی ورد ورد

داوهت (۱)

له هیچ که س مه علوم نی یه
نیولیرهی پهلهوی یه
له کن چرابه رقی یه
جوانی و هک یارم نی یه
خوشکه چکلهی ئهستی یه
داوهت که رمه و خۆمانه
ساز بن با بچین بق داوهتن
شایی و گووندی وا خوشە،
کەلئ لە بەر دلانه
کەس نییه و ھامی دەمی
کەوتونه ژیر پەرچەمی
خستومیه بەحری غەمی
با مانگ دەرچى لە تەمنی
داوای دوو ماچم لى کرد
تیی دایه خالی ورد ورد
من کفری وام بوقچى کرد
یارم گلهی لە من کرد
دیتمو چاوم پیی کەوت
عەترى حەفتادو حەوت
دایکی زانی و ریم کەوت
سەر سەمیتکى داو کەوت
سەد دارم وئ دەکەوت
تۆزى بکەین راو تەگبیر
دەست لە مەمکان دەکم گیر
ئە تو جەھیل ئە من پیر
ھەروهک شەراب له شیخان
دەبرق لە من حەرام بى

داوهت (۲)

کولمەت دەنۈوكى كەۋى
مەرگم وەپېشىت كەۋى
كامماشت زۆر خۆش دەوى
مەرگم وەپېشىت كەۋى
داوهت خۆشە و خۆمانە
كەلئ لە بەر دلانه
ھەورى لە ملان ئالۇزە
جەھەندىم دەشكىن گۈزە
لىيى بکەم جەئىن بېرۇزە
بەو دەردى لە دلەم دایه
لەززەت ھەر لە وەدایه
زووبە، وەرە، سەودايە
بە، غەوسى لە بە غەدایه
داوهت خۆشە و خۆمانە
كەلئ لە بەر دلانه
كېچۆلەی کوردىستانە
بە فيدائى خەندەتى لېوت بىم
***

تىچرىكىتىنە و راچلەكتىنە، بە چرىكىتى تىرانە
با بچىنە مەلبەندى شەپى، شەپداوهتى کوردانە

بازی باره‌گای بانی
ده لیم دهستم دهسته که
به زنت شه تلی شلیره
قسمت هیناومیه نیره
ده لیم بمده‌یه ماچن
چاوت ئه ستیره‌ی روزی
ده لیم دهستم دهسته که
به پاریز بزم شه‌وی وره
دمردت له من بوبک مریم
ههی تو قمه‌رهی
ساعه‌ت له چواری شه‌وی
پیاو مه‌نیره بق خوّم دیم

خوشه ویستی میوانی
روومه‌ت گولی که‌نیره
گویت له بندم بدیره
غه‌ریبم بق من خیره
ئه بربوت له خه و ده‌مینی
غه‌وس له منت نه‌سینی
با گوله‌ت و هرهم هه‌لینی
ئه تو گواره‌ی ئه‌من گویم
ئه‌منیش ریم
پیاو مه‌نیره بق خوّم دیم

دلله‌که‌ی و هر گرتم (۱)
چون خودا هله‌لده‌گری غه‌رقم که‌ی له خم
مه‌یلم بدده‌یه یان زور و یان کم
ئه‌ی چاوبازو ئه بربو که‌وان
کچی روحی خیرت بن چاو جوان
ئه‌ی بق تو مردم، پن نه‌زان
ئاورت تیبه‌ردام، فاتم گیان
دلله‌که‌ی و هر گرتم وازی لیه‌ینام
نه‌مزانی چی بwoo؟ جه‌رگی ده‌رہینام
ئه‌ی عه‌نتیکه و توی به‌له‌ک چاو
روحی خیرت بن زولف خاو
ئاورت تیبه‌ردام که‌س نه‌ماو
بق تو نه‌ماوم کچی خوّشناو
دلله‌که‌ی و هر گرتم....
ئه‌ی چاوبازو ئه بربو که‌وان
سنگه‌که‌ت به‌فری که‌لی خان
من بق تو مردووم، سه‌ر گه‌ردان

داینی تو داینی

بوق لای کی بجم دهس و دزامه‌وه
کن ده‌رمانم کا شهو به‌لامه‌وه
داینی تو داینی چونی ده‌یزانی
کوزه‌که‌ی هه‌لکرت ئه سمه‌ر بوق‌کانی
خوزگم به کوزه ده‌ینیته سه‌رشان
له گهل ئه سمه‌ر گیان ده‌بن دهس له ملان
یا «هه‌یوان سانی» مال به به‌رزه‌وه
به‌دکارمان بمرئ به دم له‌رزه‌وه
ئیواری ئه‌گبیر سبجه‌ینی باره
پایزه و هه‌وارم نزیک به یاره
ئه‌لغان له کویستان ده‌باری باران
دهیدا له کونه‌ی ناسک و نازداران
داینی تو داینی هه‌رچون ده‌یزانی
کوزه‌که‌ی هه‌لکرت به نیازی کانی
به‌ین و به‌ینه‌للا تو زیده جوانی
عالمم ده‌یزانی له گوله‌ی نه‌بانی

دهردت له من شوره زن

په‌روانه‌ی بال سووتاوم
رهش بwoo جه‌رگ و هه‌ناوم
من غه‌ریب و لیقه‌وماوم
دهردت له من شوره زن
باله سه‌ر تو بمکوژن
نؤ مندال مه‌مکت بمژن
با به بپنوو بمکوژن
کولمه‌ت ده‌ندووکی که‌وی
به جووت خه‌ومان لیبکه‌وی
کاممانت زور خوّش ده‌وی
برنجی رهشت و کیلانی
ده‌رمانی حه‌وت ده‌ردانی

ته‌یری بن دان و ئاوم
له‌و روزه‌ی لیت براوم
دهی و هره روحی خیرت بن
ده‌رددت له بالات هه‌لناگرم
قهی ناکه له غه‌ریبی
چاوت ئه‌ستیره‌ی شه‌وی
باسکم بؤبکه به سه‌رین
له‌من و له گوله‌که‌ی میردت

که س نه بینی، خالی نیوان، مه مکه که
گول و ریحانه بیون به برا
گول له ریحانه جوانتره
ریحانان بونیان خوشتره
قده باریکی، ئهی بالا به رز
مه مکت دوو شه مامه سه ته رز
خود او هند بف منی کرد ووه فهرز
مه مکت دوو میم و کافیکه
له سینه هی، سینه سافیکه
هر ما چیکت ته او فیکه
خودا چونت کردمه هه تیو؟
عه شقی بالای بیوم له نه دیو
به قام پن ناکا کجه تیو
له سه ر پر دی گرتیان سه نگمر
دهستن نیز امی خویل به سه ر
لنگیان دامن دهسته و خه نجه ر

دو گمهت داخه (۲)

قوربانت بم ئهی بای واده
رووبه ند له سه ر یارم لاده
به بینینی دل م شاده
دو گمهت داخه، دو گمهت داخه دو گمهت
که س نه بینی خالی نیوان مه مکه که
قوربانت بم ئهی بای شه وی
خه و بین له چاوم ناکه وی
دل مه جنوونه و له یلی ده وی
یا ره ب هه لکه کی بای شه مالی
بیدهی له ده سره و ده سمالی
با ده که وی ورده خالی

کوشتو و مت به چلهی زستان
ئه و مالهی هه مه با بچی به تالان
بالای توم ده وی دم له سه ر خالان
ئهی یاللا یا سولتان هاوار، دئ ده روانیتیه بورهانی
کیان تاگاداری یارم بی وهی کاک ئه حمه د له سلیمانی
د لکه کی و هرگر تم بخ خوی لیی دا روی
پرسی پینه کریم، ده روی یا ناروی؟

دله کمه و هرگر تم (۲)

ئهی دل هه لدریتی به نووکی خه نجه ر
بؤچی له دنیا لیم بیووی بی خه به ر
بؤچی له دنیا کردمت ده ربهده ر
دله کمه و هرگر تم وازی لئ هینام
نهم زانی چی بیو جه رگی ده هینام
ئهی دل هه لدریتی به نووکی ده بان
بؤچی له دنیا کردمت سه رگه ردان
ئهی دل م زه لیل بی زه لیلت کریم
موحتاج به ده رکی نامه ردت کریم
ئهی دل هه میشیه له گریه و زار بی
ئهی دل هه میشیه ره نج به خه سار بی
هه روا ره نگ زه ره و تو لیو به باربی
که دلی منیشی دائمه بیمار بی

دو گمهت داخه (۱)

چوو مه باخی نازه نینی
ده ستم کرد به گول چنینی
هیچ کافر حالم نه بینی
دو گمهت داخه، دو گمهت داخه، دو گمهت

جامن شهربابی تازه
پاره‌کم جوانه و مومنتازه
پن به په‌رد، میسلی قازه
ناویرم، بیشه مزینم
بیره‌نجینم بیگه‌وزینم
وهک ماری بی ئیجازه
له دلی من ده‌گرئ کازه
ئه من بولبول تو ریحانه
سیپه‌ر بووی له و باخچانه
ده‌چریکینم بهم بهیانه
ئه من بولبول تو سنه‌وبه
له عیشقم بووی بیخه‌به
بیپه‌حمی هه‌تاکه‌ی ئه‌سمه‌ر؟
ئه تو خونچه من بولبولم
ده‌چریکینم پر به دلم
عاشقم، عاشقم عاشقی گولم
بولبولم بیچاره ماوم
چونکه له گول براوم
کولخانه لئ داخراوم

دەچمە سەر ناله‌شکینى
دەچمە سەر ناله‌شکینى بەرامبەر بە بۆکانى
ئەي وەي بەرامبەر بە بۆکانى
يارى من هەر نەجىبە، بارىكە و نەشمیلانى
مرىم - كورتى خال دانە دانى
دەچمە سەر ناله‌شکینى بەرامبەر مەحمۇدئاوا
ئەي وەي بەرامبەر بە میراوا
يارى من هەر كەۋاڭ، چاوى كالە
سوورە گولى باخى ساوا

حالق هەلكەي باي موکريان
خونچە گول بى، بە باي زريان
جهىگ و داتم بوو بە بريان

دووبەدوو

نەخوش و دەردەدارم دەردەكم توولانى يە
دەچم بۆ لاي يارى خۆم قەد حەكيمى وانى يە
دووبەدوو وائى دووبەدوو
ئاور له جەركم بەربوو
ئەرىپ بىتنە ماجت كەم
ئەرىپ روو بە خال
قەولت له دلەنم دەرجوو
نەخوش و دەردەدارم
بۆ بالات بېقەرام
رۆحى خىرت بى لىيو ئاڭ
ئەرىپ شۇرەن گيانە روو بە خال
رەنگ زەرد و لىيو بەبارم
نەخوش و دەردەدارم
جهىگ و داتم سووتاوه
رۆحى خىرت بى لىيو ئاڭ
گيانە روو بە خال
ھىز لە ئەڙنۇم براوه

دەتىيى كە

ئەمن بولبول ئە تو گولى
خونچەي جوان لە سەر چالى
نامدوينى، لېم دوو دلى
دەتىيى كە، دە پېرى كە

پیت له سهر چاوم دانی
قیتهی گواره جو لانی
به زنت داری بیزایه
بوج به زهیت پیتمدا نایه؟
بیکهسم لهو «بەغدا» یه
سویسنهی باخی حهوشیوه

به فرمو به بای باربویه
کوشتمی ئه و کچه تیوه
وه بالم پهستو، جوانی
کارخانهی هەممەدانی
برنۇوی شانى كوردانی
به شەو راوی دەزانی

با کەوشەکەت پیس نەبى
بې تو نەمامۆ ئامینی
بە خودای تاق و تەنیا يە
نەمرى لەررووی دنیا يە
غەربیب و سەرگەردانم
وا بىرینم دیواو دیوه
لە دوینىيە و نەم دیوه
دەكچى دەستە ملانت بم
عەقلى لە لا بېرىوم
دەرمانى حەوت دەردانى
برنجى رەشت و گیلانى
سەرتۆپى كوردىستانى
دەوەرە دەستە ملانت بم

دەردی بې دەرمانە دل
دەس مەدەن ياران له دەردم دەردی بې دەرمانە دل
دل شکاو نامورادە مالەکەی ویزانە دل
تا پەچەی لادا له سەر رۇوی سەبر و ئارامم نەما
ماتە دل مەبھووته دل مەفتۇونە دل حەیرانە دل
ھات و رابىدوو بە جارىك ئاوري بەردايە من
بوجى لهو ساوه عەبدال و كز و وەيلانە دل
كەرجى پەيمانە مرامى پر له خويىنى دل بۇوه
با بىزانى تو كەوا هيشتا له سەر پەيمانە دل
حوكى تەقدىرى ئەزەل بۇو گەر لە دەشتى مەحنەتا
بۇ سەرابى وەسىلى جانان وېل و سەرگەردانە دل

دەسمال حەریر (نای ئەچن)

مېرىدت كرد، خۆلەم وەسەر
دەسمال حەریرى دووبەر
تو بەمشىلە ناسكە دولبەر

دەسمال حەریرى دووبەر
بۇ گەر حەز دەكەي نەمرى

دەچمە سەر نالهشکینى، بەرامبەر بە میاندواوی
ئەي وەي بەرامبەر بە میاندواوی
عەشقى بالا لىيو ئال بۇوم،
چى لى بكم كولمەي گولى سېلاۋى
ئەي وەي دەنیام بىن وى من ناۋى
دەچمە سەر نالهشکینى بەرامبەر بە سابلاڭى
ئەي وەي بەرامبەر خاتۇون باغى
يارى من هەر كەزآلە، چاوى كالە
بۈچى لە من بۇوه ياغى؟
دەچمە سەر نالهشکینى بەرامبەر بە عەلیاباد
ئەي وەي بەيان مالى عەلیاباد
عاشقى چاوى كەزآلە، شىريينە، بە وينەي نەبات
ئەي وەي مەحتەم بۇوم بۈچى نەھات؟
دەچمە سەر نالهشکینى، بەرامبەر مالى شىخلەر
ئەي وەي بەرامبەر من بە شىخلەر
عاشقى بالا نەجىبىم، قەد بارىكەي رەش ئەسمەر
هاوار قەد بارىكەي رەش ئەسمەر
دەچمە سەر نالهشکینى بەرامبەر بە كەرمىتىنى
عاشقى چاوى لىيو ئالىم، خودا لە منى نەستىتىنى
يارى من هەر لىيو ئالە بۇ من سەددە ملىيون دېنى

دەردت لە من رەش ئەسمەر

غەربىم لىزە كانە
لىيو ئالى لە بۈكەنە
بە دىزى و بە مەحرمانە
دەوەرە دەستم دە ئەستو بکە
بۇت مرىم ناسكە دولبەر
لە دنیا بۇوم دەر بە دەر
وەحدۇدى شار وېرانى
بازى بارەگەي بانى
مرىم ئەو مەكرەي دانى

یارم هات پاده بوری
بن شک خودا ده ببوری
میسلی دانه‌ی هه‌ناری
به‌ینه‌للا مه‌هداری
کوشقی سه‌وزه خه‌باری
بچه‌هدردی من تیماری
مه‌مکت وینه‌ی زه‌هدبی
سه‌رپاکی مولکی لاجن
سه‌رپاک شاری میره‌دی
یارم هات پاده بوری
بن شک خودا ده ببوری

ئای لاجن، دهی لاجن،
هر که‌س بیت و بیبینی
کیژولیکی له شاری
ده‌رمانی پاک بیماری
یارم له مه‌کتب هات‌وه
ئاوری له من به‌رداوه
کیژولیکی له لادی
به قوربانی تؤی ده‌کم
به قوربانی بالات بن
ئای لاجن، دهی لاجن،
هر که‌س بیت و بیبینی

ده‌لولق

گووه‌نده زه‌ماوه‌نده دلم به‌نده بچه و نم قه‌نده لولو
گووه‌نده زه‌ماوه‌نده دلم به‌نده بچه و نم قه‌نده لئ لئ
سهر و روح دانانه مه‌جلیسی شیرانه
ئه‌من ژیانی وام بچوچی‌یه ج ژینه و ج ژانه
ئه‌و جه‌زنه به بن تو ناکم که جه‌زنه قوربانه
خزمینه غه‌می ژینه دل حمزینه دل بروینه بوو بسکینه لیائی
خزمینه غه‌می ژینه دل حمزینه دل ئاورینه لئ لئ
سهر و روح دانانه مه‌جلیسی برایانه
ئه‌من ژینی وام بچوچی‌یه ج ژینه و ج ژانه
ئه‌و جه‌زنه‌ی بن تو من ناکم به ده‌رد و سندانه
من ئه‌و جه‌زنه به بیت ناکم به قوزه‌لقورت و زندانه
***

خزمینه دل غه‌مباره غه‌می یاره مهم هه‌ناره ده‌لولو...
دلم زاره بیقه‌راره بچه و نازاداره بن قه‌راره ده‌لولو...
سهر و روح دانانه...
خزمینه دل شکاوه یار توراوه روح نه‌ماوه ده‌لولو...
عه‌قلم وه‌للا گوراوه ئه‌قلم بیلا گوراوه دل پیچراوه لیم توراوه ده‌لولو...

ئه‌مجاریش بووم دهه به دهه
یاره‌کم بی من بی‌بینم
ئه‌و ساریز دهکا بربینم
دینت بردوم به باده
ودره بم شیله نه‌جیبزاده
دهت بینم دلم شاده
.....
قدی ده‌لیکی بلووره
هر ده‌لیکی سازو سه‌متوره
به‌له‌کی ده‌لیکی توره
خوی شیرینه ده‌لیکی هه‌نگوینه
تو له چاوی من بی‌بینه
سنگی به‌فری حه‌وشینه
یاره‌کم وادی دم بینی
با ساریز بکا بربینی
راپه‌پی ده‌لیکی ئاسکه
هه‌لات ئه‌م باسکه و باسکه
هر وه‌کوو کوتر ده‌هاسکه
یارم دیت و راده بوری
بن شک خودا ده ببوری
ناسک و شیرین زبانی
ده‌رمانی حه‌وت ده‌دانی
سه‌توقی شارویرانی
ئاورت له من به‌رداوه
ئای لاجن، دهی لاجن،
هر که‌س بیت و بیبینی
کیژوله‌ی کورستانی
ده‌لیم ئاورت تئ به‌ردام
ئاورت له من به‌رداوه
ئای لاجن، دهی لاجن،
هر که‌س بیت و بیبینی
تو کیژوله‌ی جوانه‌کم
ویرانت کرد ماله‌کم
ئای لاجن، دهی لاجن،
هر که‌س بیت و بیبینی
تو کیژوله‌ی نه‌جیبی
وهره ده‌رم ده‌مان که

باسکم له گەردنت ئالى
دایكىت بۇ من ھېچ نالى
بۇت بكم مالە و مالى
بابچىنە گوئى بانەكەى
بىتتەوه له ناوارانەكەى
ماچ كەين كولمە جوانەكەى
با كويىر بىن جيرانەكەى
كولمت دەننۈكى كەۋى
بە جووت خەومان لى بکەۋى
كاممانىت زۇر خۆش دەۋى؟
لە گولى پىسى بىچارە
نووشتهى شىخى بىيارە
دەردو دەرمانىم زارە
مەمكت وينەي ھەنارە
دالە كەم بۇت بىن قەرارە
ئاوهكەى سارد و سووکە
ھەر دەلىتى تازە بۇوکە
وھك ئەشرەفى بچووکە
كەزآل مال لە كەركووکە

سەن گەز بە گەزى كوردى
تۆ بپۇ بابت پازى كە
پېم عەبىه و پېم ئىرادە
دەنگ دى لە شىلانەكەى
بانگ كەين لە ڙنە جوانەكەى
داخزى بۇھەيوانەكەى
جاوت ئەستىرەت شەۋى
باسكى بۇ بکە بە سەرین
لە من و لە گولەكەى مىرىدت
ھېنىدە من دوعا ئەكەم
دەلىيى لە ئەستۆي دايە
دەوەرە دەستم دەستق كە
ئاوترت لە من بەرداوه
چى بكم ھېچ تاقەت ناگرم
رەبى رانىيە ئاوابىن
عاشقى نەسرىن چاو جوانە
قييمەت گران و وەزن سووکە
تازە يارىكىم كەرتۇوه

دەنگ دى لە شىلانەكەى (۲)

كە تەگەت و خال لە روو
وھى لە باغيكىم لى ھەلچوو
بۇ يار ئاورم تى بەربوو
مەمكى خە وەك ھولۇو
بابچىنە گوئى بانەكەى
بىتتەوه له نىو رانەكەى
داخزى بۇھەيوانەكەى
با كويىر بىن جيرانەكەى

با دانىشىن دوو بە دوو
بەزىنت نەمامى سەنجۇو
خزمىنە مەمكەن لۆمە
ئاوترى لە من بەرداوه
دەنگ دى لە شىلانەكەى
بانگ كەينە كەچە جوانەكەى
بە و شەھى بارانەكەى
ماچ كەين سەر كولمانەكەى

دەنگ دى لە بەر مۇورەكەى

دەستم لە بۇ مەمكى بىر
تىيى دايە خالى ورد، ورد
داواى دوو ماچم لى كرد
من كفرى وام بۇچى كرد؟
كوشتمى كوللمە سوورەكەى
خۆم بخەمە لاي پۇورەكەى
عەشقم بە پامۇورەكەى
بۇ بەلەكە توورەكەى
قەدى دەلىتى شەمالە
پېم دادە بەو دەسمالە
رامژىنە بلۇن مەندالە
بەمشىلە بلۇن مەندالە
با بچىنە گوئى بانەكەى
بىتتەوه له ناوارانەكەى
داخزى بۇھەيوانەكەى
با كويىر بىن جيرانەكەى
زەحەمەتە بە بىت بېزىم
ئەلف و لام و ميم و جيم
لىتى دەردىچى مەعەلەم
سوارى بىن كۆلە بارگىن
غۇوس لە منت نەسىنلىنى
سەن قامك كورتى دېنى
وھى غەوس لە منت نەسىنلىنى
لېم زىزە نامدوينى
ئاوترى لە من بەرداوه

دەنگ دى لە شىلانەكەى (۱)

كەزىيەت بەندى رەشمەلى
دەردىت لە مالىم كالى

«این همه غم دل به کی بگویم
سُراغ گل خود من ز کی جویم»

به خرینگه خرینگی جهواهیران
یان به دوستم بی یان به دهزگیران
تهنیا گوله کهی باعی نیران
هه لاله و سویسن و به بیوون هه لاله
فتوا یان داوه، ماقت حه لاله
خوم فتوا ددهم، ماقت حه لاله

دهوره گولم

خوزگم بهوهی له دووی تو
که دهروانیته رووی تو
نه مریت به ئارهزووی تو
کچن له حهسرهت جووتن لیمۆ
دهوره گولم نیوی دلم تا هیزم ماوه
قولت بکه به سهرينم ئی نازه نینم
باسكت بنی ژوور سهرينم مه رگت نه بینم
خوزگم بهوهی له لاته
وینهی من موخته لاته
کوشتهی پاوانهی پاته
تا مردن هه رله لاته
ته حاله و چاو جوانه
سهر توبی کوردستانه
پیم کوت ئاویزانت بم
به دزی و به مه حرهمانه

وهی عهنتیکه و مه زهدار
بۇ تو مردم خان عوزار
بۇ تو مردم بووکی پار
شوروی کرد به گولهی ده غهزار
وهی له بۇ سهیزاده عوزار
سنگت که يه به راپیت
بۇ يه گله يی ناکەم لیت
بۇت کەوتمه کیوی وەک شیت
من هەر هەویام واته پیت
کەزیهت بەندى رەشمەلى
باسكم له گەردنت ئالى
دايكت بۇ من هیچ نالى
لە بۇت بکەم مالەو مالى
بەھللا تاكوو مردت
دهردو دەرمانم کالىن
سەن گەز بە گەزى سابلاغ
تو بچۇ باوكت رازى كە
توران گیان بیتکجار عەیبە

دەنگیان نایه

هه لاله و سویستان دیراویان تەنی
وینهی خەساسیان له گولان دەفرى
مه مکولەی يارى جوان کراسیان دادرى
دەنگى يار نایه، دەنگى يار نایه
ئايىشلىم، نازىيلەم، دىت خرى دايىه
يارەكم لىم زىزە، هاوار خودايىه
هه لاله و سویستان، به بیوون و گەزىزە
عەشقى يارىكىم جوان و تەمیزە
عەشقى يارىكىم شيرين و لەزىزە
دەنگى يار نایه، دەنگى يار نایه
ئايىشلىم، نازىيلە دىت خرى دايىه

سالانا سالانا چخدى چادردان
ئەلام يارادب بىگەترە سوودان

بە چاو دیم دواندم به زار
شۆخ و شەنگو گوئ بە گوار
شۆخ و شەنگو گوئ بە گوار
زیاده لە عەبدى خوا
نەخۆشم بۇ توران گیان
دهردد و دەرمانم زېيد
لە بەر بابت ئاۋىرى
شىت و شەيدام، دېوانە
بەھللا تاكوو مردت
دهردو دەرمانم کالىن
سەن گەز بە گەزى سابلاغ
تو بچۇ باوكت رازى كە
توران گیان بیتکجار عەیبە

دینی مهربق دینی
خاله‌که‌ی نه‌سرینی
دینی مهربق دینی
دینی مهربق دینی
خاکه‌که‌ی نه‌سرینی

دینی مهرو دینی
دینی مهرو دینی
حاله که ئامینی
دینی مهرو دینی
دینی مهرو دینی
بەھ لەبر ئامینی
دینی مهرو دینی
دینی مهرو دینی
بەھ لەبر ئامینی
دینی مهرو دینی
حاله کی نەسریفی
بەھ لەبر ئامینی
دینی مهرو دینی
حاله کی ئامینی
دینی مهرو دینی

و هکو و من دیم که س نهی بینی
له بؤی و هر گه رام له دینی
چاو و ئه بروت به ته نیایه
جه فاکیش بوم لم دنیایه
هه رچی ده لیم بوم خه تایه
پیت کوتم و ه بیرم نایه
خودای من له سهر دنیایه
کول و ریحان بون به برا
ریحانه بونی خوشتره
کول له ریحانه نه جوانتره

دینت مه رق دینی (۲)
قهسم به دوو چاوی مهست
به جووتئ ببروی په یو هست
ده بمه بازن له برق دهست
قهسم به دوو چاوی جوان
به دوو بروی میسلی که وانت
خوم ده بمه قوچی قوربان
قهسم به زولف و په رچه مت
حالی جوانی دهورهی دهمت
من ده بم به شهريکي غهمت
قهسم به بالای لاولاوت
به ئه گریجهی تیک نالاوت
له بهر خله کی نایلیم ناوت
توبی توو ئهندامی ناسکت
نیوه نکای میسلی ئاسکت
له ئه ستومی بئالینه باسکت

له دووری تویه رهش پوشم
مهست و غهه مبار و سه هر خوشم
به ماچت دی فه راموشم
دین دین دین ...
باسکت دانی و بازو ووت نه رمه
ئه و چاوانه ه میسلی بازن
مهست و خومار پر له نازن
بر زانگت تیری سه ربان
ئه و هرامه ه من ده بیزان
به ره دی بق بکیشم به شام
هیشتا منه ته به کیام
ئه و هرامه ه کن بق کانی
یار کورتییه و دانه دانی
کوشته ه ویم خودا ده بیزانی

دین دین دین

له دووری تو یه رهش پوشم
مهست و غه مبار و سه رخوشم
به ماچت دی فه رامؤشم
دین دین دین ...
باسکت دانی و بازو ووت نه رمه
ئه و چاوانه میسلی بازن
مهست و خومار پر له نازن
برزانگت تیری سه ربان
ئه و هه رامه من دهیزانم
به رهی بق بکیشم به شانم
هیشتا منه ته به گیانم
ئه و هه رامه کن بق کانی
یار کورتیه و دانه دانی
کوشته ی ویم خودا دهیزانی

دینی صہر و دینی (۱)

له بهر دهر کیان بیوم به خاکه
یه خهی خوّم دهدرم سه رپاکه
کابرا، متفانهم پن ناکا
چاوه ئه بیروت له یه ک تیرن
میسلی شاهان به ته گبیرن
ساحبیی کوت و زنجیرن
وه کو باز ده گری نیچیرن
ساقی به خوداو به پیغمه بر
به میحرابی چاوه دلبه ر
که و توومه گیزی ئه سکه ندھر
چاوت چراي سه حرای چینی
کولمهت گولی نیو په رژینی

ئەری راستەی خیابان گیانە گول و گولزارە
مەپق لە نیو گولان دا دایم یارم دیارە
ئەری بۆج نامدوپىنى ئەی وەی دل بىقەرارە
ئەری راستەی خیابان گیانە چىمەن و ئاواه
وەرە دەمكۈزى بە ناز يارەكەم زولف خاوه
قوپى دنيام وەسەر كەن بۇچى لە من تۇراوە
ئەری راستەی خیابان گیانە پېر گول و رىحانە
ئەری لە نیو گولان دا عەرۇھەپى كوردىستانە
گیانە بە ناز دەمكۈزى بۇچى لە من نەبانە

راستى راستى

دەسمال حەریرى دووبەر
مېرىت كرد، خۆلەم وەسەر
ئەگەر حەز دەكەي نەمرم
كچى بەم شىئە، پەش ئەسمەر
پاستى، پاستى، پاستى
من نەمام بۇ چاوى مەستى
بۇ خۆم دەچمە سەرينى
چون نەجييە درەنگ ھەلەستى
بە چىم زانى يار خۆم دى
بە خرىنگەي بازنهى دەستى

دەسمال حەریرى سادە
روو بەندت بۇ من لادە
ئەگەر حەز دەكەي نەمرم
بەم شىئە حاجى زادە
نەخۆش و سەرگەردانم
بەو پەشمىنە پېيم دادە
كراسەكەت شىرەكتى
كەوشەكەت كالۇزادە

ديوانە بۇوم

چاوى جوانە و پىرچى دەپەزە
ئەم شەو جىئۈوان سەرەو لېزە
بۇ خۆت كوشتوتم، بەمنىزە
دىوانە بۇوم، دىوانە بۇوم
من بۇو يارە دىوانە بۇوم
ئەو شەمەن و من پەرروانە بۇوم
چى بۇو؟ لە پېتىغانە بۇوم!
قوربانت بەم ئەى باى وادە
چارشىۋ لەسەر يارم لادە
ھەر بە وىنەي مانگى چاردە
ھەروا دەپروا دەلىپى پۇرە
كوارەي ئالتوون لە كويى شۇرە
توكخا جوانى دل مەكۈرە
قوربانت بەم باى شەمالى
بىت و ئەم ھەورە پامالى
وھ دەركەۋى خەت و خالى
ھەروا دەپروا شىلان شىلان
بۇ خۆى يەكە و دۆستى چالان
بەقا مەكەن بە كچە تىوان

راستەي خیابان (نە لاي)

ئەری راستەي خیابان گیانە باغى مىللەتى
مەپق مەبارەكت بىن كراس چىتى شرکەتى
ئەری ھەر لە تو جوانە خانم چەن بە قىيمەتى
لاي لاي... كەۋى گەردن بە خالى
كىان گىان گىان... كوشتمى باوش و مەندالى
واى واى... ھەلەتى ھەلۇوجە كاتى
كىان و... واى كوشتمى قەد و شالى

گیانه شین بwooی له دیپه
دهمه رق ئەمنیش نەخوش
خانم سایه‌ی تۆم له سەر
رەزیه تۆم داره بهنى
گیانه ریشه‌ی داڭھەنى
خۇ من دەس هەلگر نیم قەت
خانم له و مىخەک بهنى
رەزیه، تۆم داره بىيەكەی
گیانه شین بwooی له بەر دى
هاوار جووتە مەمکەكت
دهمه رق ويئەی زەردەبى
ئاي تۆم شۆرە بىيەكەی
خانم شین بwooی له چۆمى
دەوەرە عىشۇو ناز مەكە
جوانى تۆ پارى خۆمى
رەزیه، رەزیه دارەكە
رەزەيە شەدە لارەكە
دهەرم بۆ تۆ، بار مەكە
ئاي تۆم داره بىيەكەی
جوانى شین بwooی له بەر دى
دەوەرە سازبە بۆ كويستان
بەرم بۆ بىزا و مەندى
رەزیيە تۆم داره بهنى
گیانه شىرىن وەك قەنى
هاوار من دەس هەلگرنىم
خانم له و مىخەک بهنى

دەسمال حەریرى سوورە
قەدى دەلىيى بللورە
قسە دەكا بە زارى
دەلىيى سازو سەمتۈورە
بۆچى نايەتە كەوان
كافرە لە خوا بە دوورە
نە عەبىەو نە شىكىيە
مەمكەكت نارنجى خۆيە!
سنگت باخى شىقىيە
كولمەت گولى ليمۇيە
خەلكى شىتى جىندىيان
ئەو دالەيى من شىتى تۆيە
بەو خودايەي بى مەكانە
من غەريبىم لېرە كانە
دەلىم بىدەيە ماچى
بە دزى و بە مەحرەمانە
ئەو دالەم بۆي سەرگەرداňە
ئامىنېم لە بۆ كانە
دەلىم ئاورت تى بەردام
بەينە للازىدە جوانە

رەزیه
ئاي تۆم داره مىۋى
گیانه شین بwooی له كىۋى
دەوەرە ماچى دەمەكە
دهەرم نۆبەرە سىتۇي
ئەي وەي ماج دەكمەن گۈنات
بەشەرت لېوت نەبزىيۇي
ئاي تۆم داره بىيەكەي

پىييان بفەرمۇو مال و يېران نە دەن عەزابم
 رىبىوار و رىبىوار خانم گيان ئەمنىش رىبىوارم
 ئەمنىش وەكۈو تو شۇرەئىن دل بىرىندارم
 شهرتە تا مەحشەر جوانىيەن عاشق ئىخلاس بىم
 كابە كەچ نەكەم چاوجوان گيان هەرتق شوناس بىم
 ئەگەر نەبوايە جوانى ڏىن بە بۇنىە خالت
 جا من چىم دە كرد مال و يېران لە دەورى مالت
 پشتىن شل و مل جوانى گيان هەستە لە خەوى
 لە گەردىنى زەردەت ئەي ھاوار دوو ماچم دەۋى
 دەردى ئەمن و تو شۇرەئىن لە گولە كەت كەھۋى

(1) زارا

ھەركىتو دەبىنى ئەمى لەبىنە
 ئەوه تمە نىيەھەناسەسى منە
 ئەرى وەي زارا، گيان دىيدەم زارا
 با بىروات يارم بەھەنچەو لاوه
 سوبج و ئىوارە، ماج قەرزىدارە
 شاهىدىم بۆ بەدەن لە گولەي خەسارە
 لە دۇورى بالات بۇوم پەرەوازە
 غەمبارت كەيم زۇر بىن ئەندازە
 بەقات پىن ناكەم ڏىن بى مەجازە
 ئەي خودايە چى بكم بۆ تۇزى دەرمان
 بىيدەم بە گولە كەت بىرى بىئىمان
 ھەر كويىيە دەچم ھەر دىمۇ ئىرە
 يان يارى خۆمى يان زەينم كويىرە

(1) رىبىوار رىبىوار

لە دۇورى بالات كەۋالى بۇوم پەرەوازە
 غەمبارت كەيم بە وەللا زۇر بىئەندازە
 بەقات پىن ناكەم (دەپرۇ دەي) ڏىن بىئەمجازە
 ئاوري تى بەردا ماندوو بۇوم رىكام ھەوارزە
 رىبىوار و رىبىوار (كەۋالى) بە رىبىارت بىم
 لە موجەي بەردىي (نازەنин) نیوھكارت بىم
 تو زېرى خالىيس (كەۋالى) من عەيارت بىم
 شهرتە تا مردن (بابەكەم) فيداكارت بىم
 رىڭا كەم دۇورە مەنزىلم شىقىيە
 چى بكم دالە سەگەكم تالىبى تۆيە
 ھاوار بە مالىم بە بىللا دلەنچەرۆيە
 وەك كەو لە قەفس دالەكم لە كفتوكۇيە
 رىڭاكم دۇورە مەنزىلم ورمىيە
 دلەم زۇر خۆشە نازەنин يارم نەرمىيە
 كۆترى سەر بال شىن نامەي يارى بېيە
 ئەو چاوه جوانەي ئەي ھاوار خودا بە توى داوه
 مەينەتى دنيا كەۋالى ھەر بۇ من ماوه
 لە دۇورى بالات كەۋال گيان جەرگم سووتاوه
 تو بىتو وەللا بە قوربان بەر كە بەم لاوه

(2) رىبىوار و رىبىوار

ئەو چاوه بازەي بە قوربان خوا بە توى داوه
 مەينەتى دنيا بابەكەم ھەر بۇ من ماوه
 رىبىوار و رىبىوار سوورە گول بە رىبىارت بىم
 لەمۇوچەي بەردىي سەيزىزادە نىوھكارت بىم
 تو زېرى خالىيس بە قوربان من عەيارت بىم
 شهرتە تا دەمرەم شۇرەئىن فيدا كارت بىم
 دوو چاوى بازى تو بىللا بۇون بە جەلابىم

خودای بانی سهر کارم پیبکه سهر
بیزارم له گیان ئامین گیان رازیم به مردن
له نیو سابلاغ دا بورجیک دیاره
به قده و بورجه غم له داتم باره
رهنگ زهره و زهعیف لیوم به باره

زاوا له بووکی مەدە (۱)

ياللا يا سولتان هاوار، دەروانیتە میاندواوی
داتی لیو ئال نەرم کە، ھەستى بى لە بۆ ئاوان
ئاورى له من بەرداوە، ناسکۇلە و بەلەك چاوان
دە وەرە ئاویزانت بەم، بىنەو مېنەی پېناوانى
ياللا يا سولتان هاوار، دەروانیتە بۆكانى
ئاورى له من بەرداوە، كوشتوومى نازى جوانى
پىم گوت ئاویزانت بەم، پىر بووی ئەو مەكرە، دانى
با كەوشەكتە پىس نەبى، پىت لە سەر چاوم دانى
زاوا له بووکى مەدە، تو خوا لە بووکى مەدە
ئەگەر له بووکى بىدەت تىكىدەچى دەسرەو شەدە
من لەبەر دەركىيى رادەگرم جىيمىس و جىيب و پاگەدە
شەو گەر و داوهت خۆشە، مەرد بە ، لە منى تىك مەدە
ياللا يا سولتان هاوار، دەروانیتە سەقزى
ئاورى له من بەرداوە، دەمم و لیوی قرمىزى
ناسكۇل، تو خوا پىم بلن ئەمرو لە بۆ چى كزى؟
دەوەرە ئاویزانت بەم، ھەر دەلتى كار مامزى
زاوا له بووکى مەدە، تو خودا له بووکى مەدە
ئەگەر له بووکى بىدەت، دەشىۋى دەسرەو شەدە
لەبەر دەركايى رادەگرم جىيمىس و جىيب و پاگەدە
ناسكۇل دەبەم و دەرۈم يەكسەر دەچمە نەغەدە
شەو گەر و داوهت خۆشە مەرد بە لە منى تىك مەدە

زارا (۲)

خودا بىسىئىن حەق لە دايەت
ئەى وەى زارا گیان دىدەم زارا
من جەورم كىشىلىكى نىشت لە سايىت
ئەى وەى زارا گیان دىدەم زارا
ئاوري تى بەرداام دوو چاوى سيايىت
ئەى وەى زارا گیان دىدەم زارا
با بىرات يارم بەو لەنچە و لارە
سوبج و ئىوارە، ماج قەرزدارە
شاھىدىم بۆ بەدە لە گولەي خەسارە
ئەى وەى زارا گیان دىدەم زارا
خودای بانی سەر چىم كەدووھ كارى
كولەكەم نابىنەم بە سالىنى جارى
كى تەفرەت داوى بەردى لى بارى
يارەب كەس وەك من شەو دەرويىش نەبى
تەھلای وەتەن قەموم و خىش نەبى
وەك گورگى بىرسى بى ئەندىيىش نەبى
مەمكۇۋە بە ناز مەمبەرە بە تىخ
بىمكە بە خاتىر تەكىيە بابە شىخ

زارا (۳)

ھەستە لە خەۋى بىزانە چىم دەۋى
ئەى وەى زارا گیان دىدەم زارا
لە گەردىنى زەردەت دوو ماجم دەۋى
با بىرات باپى بەو لەنچە و لارە
سېج و ئىوارە ماج قەرزدارە
شاھىدىم بۆ بەدەن لە گولە خەسارە
ماڭەكتەت وېران وەك مالەكەي من
بۆ روحىنى ناكەي بە حالتەكەي من

زاوا له بwooکن مهده (۲)

زیرهک ئەم بەستەیەی بۆ ئىستىگەي كوردى كرماشان تۆمار كردۇ
ھۆنراوهەكان بەم سەرەتايانە دەست پېدەكەن كە لە ھۆنراوهى زاوا له بwooکن
مهده (۱) و (۲) نوسراوهەتەو:

نەرم و نۆل و گرد و مرد...
زاوا له بwooکن مهده ...

ياللا يا سولتان هاوار دەپوانىتە بۆرھانى
ياللا يا سولتان هاوار دەپوانىتە مياندواوى
ياللا يا سولتان هاوار دەپوانىتە بۆكانى
ياللا يا سولتان هاوار دەپوانىتە سەقزى
زاوا له بwooکن مهده

ھەي دلى لىتو ئال نەرم كەي ھەستى بىن بۆ رىي كانى
ھەي رۆحى خوداي لە دلى بىن من ماج كەم كولمەي جوانى
ئاگادارى نازى بىن كاك ئەحمدە لە سليمانى...

وھى وەرە باوانم

لە نىز سابلاغدا بورجىك دىيارە
بە قەدائە و بورجه خەم لە دالم بارە

وھى وەرە باوانم

وھى رۆحى رەوانم

بۆچىم دەكۈزى.....

من بىن تاوانم

سابلاع چەند خۆشە، شارى داڭىرە
دەرمانى جوان و خال خاس و پىرە

وھى وەرە باوانم

وھى بىنابى چاوانم

بۆچىم دەكۈزى؟

من بىن تاوانم

زاوا له بwooکن مهده (۲)

زاوا له بwooکن مهده تو خودا له بwooکن مهده
ئەگەر لە بwooکن بەدەي دەشىۋى دەسەرە و شەدە
لە بەر دەركەم راگرتۇوە جىميس و جىب و پاگەدە
ئەسمەر دەبەم و دەرۇم يەكسەر دەچەمە نەغەدە
شەو گەر و داوهەت خۆشە مەرد بە لە منى تىك مەدە
دەبپۇ لە من حەرام بىن ھەر وەك شەراب لە شىخان
ھىچ قەولى راستت نى يە غەيرى درۇ و تەفرە دان
ئەگەر قەولم دەدەيەي بە راستى وەرە كەوان
دەنا بەو نەعلەتە بى كە خودا كرى لە شەيتان
دەبپۇ دەبپۇ با دوور بى كافرى بىن دىن و ئىيمان
نەرم و نۆل و گرد و مرد دەستم بەبۇ مەمكى بىد
كولمۇ سېيۇ لاسوورە تىيى دايە خالى ورد ورد
كفرى لە من واقىع بۇو داواى دوو ماچم لېتكىد
شەۋى تاكۇو بەيانى ئەو باسکەت بۆ بكم بە پىد
زاوا له بwooکن مهده دەلىن لە بwooكت داوه
دوينى دىم لە خىابان سەر و شەدەي شېيواوه

ئەسمەر دەبەم و دەرۇم يەكسەر دەچەمە شەقلاؤ
چون لە بەر دەركەن بە وەللا جىميس و جىب راوىستاوه
ئەسمەر ھەل دەگرم و دەرۇم يەكسەر دەچەمە مېراوه
چاوت ئەستىرەي شەۋى كولمەت دەنۇوكى كەۋى
باسكەن بۆ بکە بە سەرین مەركم وھ پېشىت كەۋى
لە من و لە كولەكەي مېرىدت كاممانت زۇر خۆش دەھۋى
ئاورت لە من بەرداوه ماجت فېنكە بۆ شەۋى
ئاورت لە من بەرداوه دەرىدت لە كابراى كەۋى
لە بەر دەركىيان دارە ھەنجىرە يان ھەنارە
لە سەر بالايى جوانى گىيان با بىمەن لە سىدارە
شهرتە تاكۇو نەمكۈزۈن دەس ھەلگىر نىم لەو يارە
شەو رۆز لەيل و نەھار دل بۆ وى بىقەرارە

بیخوم به سلامه‌تی جووتی چاوی پهش
 ساقی بوم تیکه شهراابی چلو چوار
 بیخوم به سلامه‌تی دوو چاوی به‌خومار
 نازدار له کویی؟!...

سهبری (۱)

سهبری گیان ههسته به‌یانه
 حازر به بؤ خهسته خانه
 مهربیزای حالتیان په‌ریشانه
 تیماریان که بهو په‌نجانه
 ئهی لیلین جوانی سهبری
 ئه‌مان ئه‌مان، ئه‌مان سهبری
 سه‌د ماشه‌للا چه‌ند به‌مه‌کری؟
 که دانیشی، دله‌لی شه‌کری
 سه‌بری ده‌لین من شووناکم
 جلی کوردی، له‌به‌ر ناکم
 دله‌لی عاشقان له‌خۆم ناکم
 ئه‌لیلین وهی سه‌بری‌یه
 ئه‌مان، ئه‌مان، واي سه‌بری‌یه
 چاوی ئه‌ستیره‌ی جه‌دی‌یه
 چاو ئه‌ستیره‌ی فه‌رنگی‌یه
 سه‌بری به چاوی مه‌سته‌وه
 شووشه‌و پیاله به ده‌سته‌وه
 ریئی له پیواران به‌سته‌وه
 ئه‌مان سه‌بری ئه‌مان سه‌بری
 شیرینی به وینه‌ی شه‌کری
 چ به حزینی تۆ ده‌گری
 سه‌بری به خودا و به پیغامبهر
 به میحرابی چاوی ئه‌سمه‌ر

من ده‌چمه سه‌ر به‌سری به‌ره‌و پردی سور
 ئاوى كه‌وسه‌ره، خاکى وەك بلوور

ساقی

ساقی بوم تیکه شهراابی حهوت ساله
 بیخوم به سلامه‌تی ئه‌و ته‌نیا خاله
 له دله‌لی شکاوی من ده‌نگی سئ تارم دی
 خرنگه‌ی بازنیه‌ی رایم دی سه‌رمه‌ستم ئه‌ی هاوار
 شووشه‌ی دله‌کم شکاوه
 بئ تۆ بیزار و عه‌بدالم ئه‌مشه‌و
 بئ تۆ عه‌بدال و بئ حالم ئه‌مشه‌و
 ئه‌رئ پیاله‌ی دلام شکاوه
 چاو جوان بؤت ده‌نالم
 شیت و شهیدا و عه‌بدالم
 سه‌ر خۆشم من توران
 سه‌ر خۆشم، شیت و عه‌بدالم
 شووشه‌ی دله‌کم شکاوه
 بئ تۆ بیمار و عه‌بدالم ئه‌وشو
 بئ تۆ عه‌بدال و بئ مالم ئه‌وشو
 غه‌مزه‌ی چاوی بازت کوشتومى ئه‌وشو
 له‌ره‌ی مه‌مکلانت کوشتومى ئه‌ورق
 بئ رۆح مه‌شکینه دل
 توران بؤت ده‌نالم
 شیت و شهیدا چاو کالم
 سه‌ر مه‌ستم ئه‌ی هاوار
 شووشه‌ی دله‌کم شکاوه
 بئ تۆ بیمار و عه‌بدالم ئه‌وشو
 بئ تۆ عه‌بدال و بئ مالم ئه‌وشو
 ساقی بوم تیکه سیوه‌که‌ی شه‌ست‌وشه‌ش

سەبرى (٣)

خۆزگەم بە دۆپىنى نىيەرە
سەبىيان بىد بۆ تانجەرە
كراسيان بۇ كرد لە كولى ليما
لە دلى من دى بۇنى بۆسى
ئەمان ئەمان ئەمى سەبىرى يە
قوربانت بىم ئەمان سەبىرى
سەد ماشەللا چەند بە مەكرى
چىم پىيى گوتوى بۇچى دەگرى
بە سەردادە، دەسرەدى ھەورى
خۆزگەم بە دۆپىنى بەيانى
سەبىيان بىد بۆ سەلەيمانى
كراسيان بۇ كرد لە كرمانى
تۆ بە ملوپىنى ھەرزانى

سەوزەلتىن (١)

بەسم لى بىگە سەيزادە سەرە سوپىي بانى
لە من ماتى زۆر لە توش جوانى
ئەتۆ سپاردهى خەوسى گەيلانى
سەوزە مەرۆ سەوزەلتىن، بارىكە تۆم دەۋى
میوانى رۆزىم مەمھەر شەھوى
من لەگەردىنى زەرتىت بەھەللا دوو ماچ دەۋى
مەيلم بە تۈدا نازەنин وامزانى مەردى
نەم زانى بۇ من بە قوربان ھەر ئاخ و دەردى
ھەركەسىن بىبا بە قوربان مەنۇي دىلدارى
پەرۆ بۇ دەركا يارھېنى وىنەي پاسارى
بىريا هي من بواي رەمش ئەسمەر تۆ بە يەكجاري
سەوزە مەرۆ سەوزەلتىن بارىكەي عەمرم
تۆ سەرى بابت..... و مەكە دەرم

كەتوومە گىيى ئەسکەندەر
نەجات نابم تاكوو مەحشەر

سەبرى (٢)

رۆزى جومعە پاش سەلايە
دۇو شت خۆشن لە دەنيايە
ئىمان و چاوى لەيلايە
ئەمان سەبىرى دىدەم سەبىرى
بە سەردادە، دەسرەدى ھەورى
سەد ماشەللا چەند بەمەكرى
قەدرى غەريبان ناگىرى
لە حوجريدا خەتمم كرد
يەك لە ناكاودا بانگى كرد
قورت وەسىر لىيو ئالىيان بىد
ئەو چاوانەي ھەللىيان دېنى
بە كله و دەرمان، دەپەنگىنى
رۆز نىيە مردووم لىن نەمرىنى
بۇچى زىزى نامدۇينى
چاوم بە چاوه كالەكتەت
ماچ كەم ژىير گوبى دەسمالەكتەت
خۆلقم كە بىمە مالەكتەت
قوربانى چاوه كالەكتەت
قەستەم بە زولفى چىنچىنت
بە باغچەي دەورە، پەرەپەنەت
نەخۆش بۇوي ھاتمە سەرىپەت
لەبەر، بەدكار، نەمكەد شىپەت

سیله‌ی قهبران

حاکم بمندا له سیداره
له سیله‌ی قهبران هاواره
«قهت نانیم مه میلی ئهو یاره
قهت نانیم مه میلی ئهو یاره
حاکم بمکوئی له و قهلایه
له سیله‌ی قهبران های سزاشه
نهول ئهدا، شه و له ژوانم نایه
نانیم من مه میلی له یالیه
نه حا له و ریزه خالانه
بۇمن چاکن ئهو چاوانه
یاری خومه (های) له نهبانه
خه بر بەرن بۇ خزمانم
ئاورى بەربووته خەرمامن
شېۋاوه دەرى بابامن
وەرگەرى بىلات های بېبىنم
با دەرچىت، گیانى شىرىيەن
يادبىي من مەركى تو نەبىن
يادبىي من مەركى تو نەبىن
چاوت چراي، سەحرىاي چىنە
كولمت گولى نىتو پەر زىنە
چوون سویسەنە باخى حەوشىنە
وەك من دىيم، كافر مەبىبىنە
يادبىي دەست لە ملانت بىم
وەرگەرى، ئاویزانت بىم
خوا بىكا، شه و بە میوانت بىم
يادبىي من بە جىرات بىم

سیو پىگە يشت

سیو پىگە يشت نەھاتى گیانە كە ليمۇت زەرد بۇون وەرە
نەخۆش كەوتۇم نەھاتى كولەكەم وەددەي گیان كېشان وەرە
بەھار مانگى نىسانە گیانە چۈنكى وەددەي كولانە
بۇنى كول و كول غونچە گیانە چرىكەي بولبۇلانە
مالامان ئەوبەر ئەوبەر گیانە كە منى كوشت ئە دەلبەرە
بە دەم جىنپۇم دەداتى خانم بە چاۋ پېئە دەلى وەرە
جەرگەم ھەمووى لەت لەت بەرم بېيندارى خەنجەرە
سیو پىگە يشت نەھاتى گیانە كە ليمۇت جوانى خانم
رۆحى خىرت بى مۇرىم وەرە ناسكى دەردت لە گیانم
ھەى لە من و واى لە كى گیانە لە بەر لەنچەي مەلەكى
مەلەك وەك مانگى چاردە بەرم كەى لە چاوان دەتكى
لە بەر خۆقى خودام نەبى ئەسمەر بە كولەكەت دەكمەئەتكى

سەوزەلتى (۲)

گەبى دەكمە سەوزەلى بەلای خوداوه
دەرداوه مەينەت جوانى بۇ من كراوه
سەوزەلتى، سەوزە گیان، مەرق ناسكۆلەمى مەنداڭ
من بەرەنگى زەرد، جوانى تو بە لىيۇي ئال
كى لىكى كردىن، ياخوا بىت بە كۆي زوخال
گەبى دەكمە شەو تا بەياني
بەيىنى من و يار... كشت عالمە زانى
سەوزەلتى سەوزە گیان سەوزە گوم بۇوه
تۇخوا، پېئەتلىن مالى كى چووه؟
زۇر بىن وەفایە وامنى لە فەر چووه
بۇچ من لە جوملەمى سەوزە... عەبدى خودا نىم
سەعاتىك لە دەست قوربان مېحنەت رەھا نىم

سەوزەلتى (۳)

بۇچ من لە جوملەمى سەوزە گیان عەبدى خودا نىم
سەعاتىك لە دەست قوربان مېحنەت رەھانىم
سەوزەلتى سەوزە گیان مەرق ناسكۆلەمى چاۋ كال
من بە رەنگى زەرد قوربان تو بە لىيۇي ئال
كى لىكى كردىن خودا بىت بە كۆي زوخال
گەبى دەكمە سەوزە بە لای خوداوه
دەرداوه مەينەت بۇچى بۇ من كراوه
چ خودا بەرداوه جوانى گیان غەرقىم كەى لە غەم
مەيلم بەھىيە حەياتىم زۇر و يان كەم
مەمكۆلەمى جوانى ناسكى خۆم بېگرم بە دەم
سەوزە لىن سەوزە گیان ئەرى مەرق لە دواتىم
رەنگى نە دىبوى بىللا عاشقى بالات
تا قەسپى قيامەت جوانى گیان هەر موبتەلاتم

شایی ده گه پری

شایی یه ده گه پری ئامۆزا له دانگه‌ی مالان
ئه رئ بئ شەمن ھەل بگرین چراى له دالم بچىنە نیو دالان
شایی یه ک ده گه پری ئامۆزا کیان باچىن بى بىنە
دوو کەس لهو شایی یه دلىان غەمگىنە
یەکیان يارى خۆمە به كۆپەت بەم كۆلکەزىپېنە
یەکیان كىۋۇلەتى لە مالان شانەتى هەنگۈنە
شایی یه، ده گه پری، ئامۆزا، له دوور، زەردو سوور
كىۋان چاوا بەلەك لە ھەولىرن، لاوی كوردىجە سوور؟
شایی یه، ده گه پری، و ردو درشت، بەويىنەتى سەستىرە
عەشقى ئامىنەم چى لىيكمۇ ئابىنەم، دەلىن مالىيان والەھەولىرە

سوپىبە باڭ بەرز

ھەرتەمىن لە سەر كىتى ئاسكىنە
ئەوه تەم نىيە ھەناسەتى منە
عالەم لە سەر تۆ لە من دوژمنە
ئەرى وەي سۆپىبە كیان خۇ من يانە نىم
ئەمن خزمى تۆم بە بىلا هىچ بىگانەن ئىم
ھېنىدمە سەبر كرد تاقەتم بېرىا
مالى سەبر شىپۇ ئەرەپە دەل دېرىا
سوپىبە باڭ بەرز، دەردت لە مالىم
سەر كۆي مەمكەكتە بدرى لە بالىم
لە دۆستم دەرچى، نازەگیان بېبىيە حەلالىم
ئەي ئەھلى شقۇ ئىيە و خوداتان
گولەكمە مندالە، كەوتۇتە نیوتان
قەدرى واجبه لە سەر ھەمووتان
سوپىبە باڭ بەرز، دەردت لە كیانم
روحى خودات بى، ئەمشە و میوانم
من بە دەردى تۆ نازى دايىمە دەزانم

سېۋە ئاسوورە

سېۋە لاسوورە زىيۈ
بۆى دەدمە بە كول و گوارە
ئاسكى دەورى شىنۋىيە
دەپقۇ لە من حەرام بى
ھىچ قەولى راستت نىيە
جا ئەگەر قەولم دەدەيتى
دەنا بەو لەعنەتەتى بى
روحى خودات لە دل دا نىيە
شل دەبەستى پېشىتىنى
گولى مەككە و مەدينەتى
تەعەجوب دەبم، نازى
سېۋە لاسوورە كانى
لەبەر ئەو كۆزە دەمرم
باسكم و ڈۇو سەرىنى
ۋىيەت ماینى خۇش تەعلیم
ئەللا كە جوان و ناسكە
شىپۇن و مزو پې ئاو
پېم و ت ئاۋىزانت بە
سېۋە لاسوورە كانى
لە شەپە راۋى دەزانى
ڙىنى گولەتى مېردانى
سۆلان دەكوشى پانىانى
قەدى دەلىي شەشىلە
پېم دادە بەو دەستمالە
پام ڙىنە بلنى مندالە
بەمشىلە بلنى بىحالە
دىنەم بۆ تۆ بەتالە
عرووسم، جۈرم، ئەرمەن ئىم

مەن زەرەتى بەرەپانى
حەۋە كەورەتى بۆكانى
كەۋى پەرەتى بازىيانى
ھەرەتى شەراب لە شىخان
غەيرى درۇو تەفرە دان
بە راستى و مرە كەوان
كە خودا كەدى لە شەيتان
كافرى بئى دين و ئىمان
ئەللا شىپۇن دەخوپىنى
ڙالەتى لە خوار پېتىنجوپىنى
بۆچ؛ لېم زىزە و نامدوپىنى
لە لەرەتى مەمكە كانى
نازى دەبىبابق كانى
خۇشەپىستى، میوانى
فيئى تەقلە و لەنگدانى
خويىن شىپۇن دەلىي ئاسكە
وەكۈو رېۋاسى ئاسكە
ھەلات ئەم باسکە و باسکە
ماينى بەحرى خەمانى
لە شەپە راۋى دەزانى
ڙىنى گولەتى مېردانى
سۆلان دەكوشى پانىانى
قەدى دەلىي شەشىلە
پېم دادە بەو دەستمالە
پام ڙىنە بلنى مندالە
بەمشىلە بلنى بىحالە
دىنەم بۆ تۆ بەتالە

شاری «شنویه» ساحیب دار
ئامان.. گولم، ئامان..، ئامان..، یاری خالدار
یارم شۆخە به دەمارە
ئامان.. گولم، ئامان..، مەرپ یاری نازدار
شاری «شىق» ساحیب ئاواه
ئامان.. مەرپ، ئامان..، مەرپ یاری نازدار
یارم شۆخە بەلەك چاوه
ئامان.. گولم، ئامان..، مەرپ یاری نازدار
***

ئەھلى «شىق» ساحیب ئىمانە،
ئامان..، ئامان..، ئامان..، یاری خالدار
سەرپاکى بىلا مىھەبانە
ئامان.. مەرپ، ئامان..، یاری نازدار
تىيىدايە كىزۇلەي جوانە
ئامان..، ئامان..، مەرپ یاری نازدار
مالىيان لە لېوار رووبارە
ئامان..، ئامان..، مەرپ بۇوكى خالدار
یارم شۆخە به دەمارە
ئامان.. مەرپ، ئامان.. كوشتمت، یاری نازدار
سوينىدم خواردوھ هەتا ماوم
ئامان..، ئامان.. مەرپ، بۇوكى خالدار نازدار
عاشقى چاوى بەلەك چاوم
ئامان.. مەرپ، ئامان..، یاری نازدار

شاپى دەگەرى ئامۇزا

شاپى يە دەگەرى ئامۇزا ئاي لە دانگەي مالان
ئەرى بى شەمنى ھەلبىرىن چراى لە دەنچىنە نىۋ خالان
شاپى يە دەگەرى ئامۇزا تۇ وەرە بىبىنە
رەشبەلەك گىراوە چراى لە دەنچىنە شىرىنە
شاپى يە دەگەرى ئامۇزا ئاي لە كانىيە بەردى
ئەرى بى بىرىپىن بۇ لاي شاپى يە كەگىانم رەشبەلەك دەبى
شاپى يە دەگەرى ئامۇزا تىكەل زەرد و سوور
ئەرى لاوان بە تەرتىپ چراى لە دەنچىن قەدبلىور

شلىرىھ

لەبەر ئەو بەزىنەت دەمەرم	ھەر دەلىي شۇرەبىي يە
سەرى لە عەرشى عەزىم	گەلاكى لە عەرزى يە
چى بىمم تەكلىفم چى يە	شلىرىھ واي شلىرىھ
لەبەر ئەنداشت دەمەرم	بۇن خۇش وەكۈو كەنلىرىھ
لەبەر ئەو بەزىنەت دەمەرم	ھەي لە بەگىزادەي ھەولىرىھ
لەبەر ئەنداشت دەمەرم	عەرپەرى كوردىستانە
لەبەر ئەنداشت دەمەرم	سەنگت باخ و بىستانە
لەبەر ئەو بەزىنەت دەمەرم	بەينە للازىدە جوانە
خودا كارىتكى وا بكا	لىيم بۇوهتە خەلقى سنجۇو
مهمكت خىركەد وەك ھولۇو	دابنىشىن دوو بە دوو

شۇرۇچ (1)

كەي دانىشىن دوو بە دوو كەلە كەت و خال لەپۇو
مهمكت خىركەد وەك ھولۇو
ئۆمەتى موحەممەد وەختە بۇ وى بىمە جوو
رۇپىي لە دەستم دەرچوو

شىق

شارى شىق ساحیب باغە
ئامان..، ئامان..، ئامان..، یارى خالدار
شارى جوانە بە دەماڭە
ئامان.. گولم، ئامان..، مەرپ یارى نازدار

شۆری (۲)

وەرن جەرگم ھەل دەن
بە دەبانى پې جەوهەر
پەكم بۇ بالاى لىۋ ئال
دۇوھەم بۇ چاوى دولبەر
لەسەر بالاى تۆيە گيان
لە دەنيا بۇوم دەربەدەر
لە ئاهى دلى من و تو
سووتا مەروى تا پىشەر
عاشقان ھەموو جووت بۇون
ئەمن و تو ماين خاڭ بە سەر
ئىمەش بە مراد دەگەين
پە نام بە سەيدى سەرور
شۆری ماللم شۆری
دەردت لە ماللم پۆرى
چىم گوتۇوه دل دەكۈرى
ھەرچەند دىت و پادەبرى
خويىن لە دلەم دەچۈرى
دەبىق لە من حەرام بى
ھەر وەك شەراب لە شىخان
ھىچ قەولى راستت نىيە
غەيرى درق و تەفرەدان
ئەگەر قەولم دەدەيتى
بە راست بۇم وەرە كەوان
دەنا بەو نەحلەتە بى
كە خودا كردى لە شەيتان
روحى خوات لە دلدا نىيە
كافرى بى دين و ئىمان

شۆری ماللم شۆری دەرد و دەرمانم پۆرى
چىم گوتۇوه وا دل دەكۈرى
ئەگەر بىتتو نە بىنم خويىن لە بىرىن دەچۈرى
دەسمال حەریرى دووبەر
مېرىدت كەر خۇلەم وەسەر
بۇ تو مەرىم ناز پەرور
ئەگەر حەز دەكەى نەمەرم
كچى بىشىلە رەش ئەسەر
لە دەنيا بۇوم دەر بە دەر
عاشقان وا ھەموو جووت بۇون
ئەمن و تو ماين، خاڭ بەسەر
نە عەيىبە و نە ئىرادە
پۇو بەندت بۇ من لادە
بۇت شېتىم حاجىزادە
كراسەكتە، شىرەكتى
كەوشەكتە كەلەزادە
مەرد بە لە لاي من لادە
دەسمال حەریرى سوورە
قەدى دەلىيى بلوورە
بەلەكى سېپىيە و كافورە
قسە دەكا بە زارى
ھەر دەلىيى سازو سەمتۇورە
كافرە لە خودا بە دوورە
دەسمال حەریرى دوو بەر
كچى بۇ تو مەرىم رەش ئەسەر
مەمكى راستت وەك گەوهەر
تىرييكت لە جەرگم دا
لە بىرىن بۇو كارىگەر

شوفىر ماشىنت كارى تاران
 زوو بپۇ تو مالىم لى مەكە وېران
 زوو بگەرە يارى مېھرەبان
 كوشتوومى بىللا بە قورئان
 شوفىر ماشىنت كادىلاكە
 زوو بگەرە يارم رۆحەم هىلاكە
 يارم بە وهفا و زۆر چاكە
 شوفىر ماشىنت تاكسى شارە
 زوو بگەرە ئەو تەنبا يارە
 لە دوورى من بىن قەرارە
 بىللا لە گيانى بىزازە

شەدە كەر (١)

خودا بىستىنىن حەقىم لە دايەت
 من جەورم كىشا، كى نىشتە سايەت
 شەدەلار، ئۆف شەدەلار، ... حاكمەكەي بانە
 دەبىنە، بىنە ماجت كەم، دەم بچۈلانە.....
 هەر كەسىك نەبىي دوو دۆست و يارى
 سەربىرى لە قور، سوبىح و ئىوارى
 ئەتىق لەوسەرە، لە حوجرەي حەوتەنگ
 ئەمنىش وام لىرە غەريببۇ دل تەنگ
 دەترسم بىرم، چەلى زىستانى
 قەلۇ دال بىم خوا، كەس پېنەزانى
 شەدەلار، ئۆف شەدەلار، حاكمەكەي بۆكان
 دەبىنە، بىنە، ماجت كەم، شۆخى حالتان

شوفىر

ياللا شۆفير ياللا زوو بگە يارم
 زوو بگە يارى تو خودا وەفادارم
 لە دوورى وى بىن قەرام
 بىللا لە گيانم بىزازە
 بۇى رەنگ زەردو لىيۇ بە بارم
 تى بىۋىشە، زوو رىيڭ بخە كارم
 شوفىر ماشىنت لاندرە وېرە
 توندىنى بخورە مەترسە بويىرە
 كەر بگەيە يارم خىرا
 بىللا بىن وى زەينم كويىرە
 شوفىر ماشىنت ئۇتىر پۇستە
 پولم داوه، لى بخورە دەربەستە
 زوو بگەرە ئەو چاو مەستە
 چاو بازو ئەبرۇ پەيوەستە
 بىمكۈزى حەقى بەدەستە
 شۆفير ماشىنت تاكسى شارە
 دلەم بۇ يارم بىقەرارە
 مەمكۈلەي وېنەي ھەنارە
 بىللا لە گولەكەي خەسارە
 شۆفير ماشىنت شەھەرلىتە
 كازى بەدەيە، دەفرىيدەلىنى جىتە
 يارم وېنەي ماينى كويىتە
 توند توند بىرۇ كارم بېتىتە
 قەت قەت مەلىنى زىرەك شىتىتە
 شوفىر ماشىنت تەختى كارە
 توند لى بخورە، لاي ئىوارە
 بگەرە ئەو مەزەدارە
 دل بۇ ئەو بىقەرارە
 جووت مەمكى وېنەي ھەنارە

هەی وەی شلکى	مال بەبن کابانە
شەمام شلکى	ئەو شەو شەو بەھارە
شەمام شلکى	پارى من نازدارە
شەمام شلکى	بى رۆحەم و غەدارە
شەمام شلکى	شەمامە و شلیزە
ئەی وەی شلکى	كەمیک وەرە ئىزە
ئەی وەی شلکى	گوناح نى يە خىزە
ئەی وەی شلکى	چاوت جوانە لە چاو نەرمان
ئەی وەی شلکى	پېت كردۇون لە كله و دەرمان
ئەی وەی شلکى	بۇت ھەل نايە لە بەر شەرمان

شەمامە و شلیزە (۲)

شەمامە خەت خەتە خەت خەت خەت ئەی وەی تەنكى
 بۇ گولە بە قىيمەتە بە قىيمەتە ناسك و شلکى
 جەرگم بۇي لەت لەتە بۇي لەت لەتە شەمام شلیزە
 چاوم بە چاوه كالەكت لىيۇم بە لىيۇھ ئالەكت
 خولقۇم كە بىيىمە مالەكت من ماج كەم خەت و خالەكت
 هەی شەمامە و شلیزە شلیزە ئەی وەی تەنكى
 دەمیک وەرە ئىزە وەرە ئىزە كەسک و تەنكى
 خۇ گوناح نى يە خىزە هەي خىزە نەرم و شلکى
 من هاتووم لە لاي بەغدايە زولفى تو ھەودا ھەدايە
 كچى بە رۆز قەولم دەدەيە بۇج شەۋى لە ۋازانم نايە
 كچىدەرت لەمنرەش ئەسمەر مەمكى چەپەي بۇمۇھەكە وەر
 من لە سەر تو بۇوم دەربەدەر كچى شەوقت جوانە وەكبەسەر
 ئەي چاوه باز و ئەپۇ شەھىن تو سۈورە قورىنگى لە گەرمىن
 ئاوارت لە مندا مل خەزىم دەكچى بەمدەيە بە گىيانى
 من هاتووم لە لاي بۇكانى ئاي كورتى خال دانە دانى
 پىكەت لە سەرچاوم دانى، بۇج گولە قەدرت نازانى

شەددە ئەر (۲)

شەدە لار بۇچى لە من تۇراوى
 جووتە مەمكەكتە هەرمىن گولاؤ
 شەدە لار شەدە لار شەدە لار...
 ئۆف شەدە لار گىيان مەزەدار
 بۇوكى پار چاوه خومار حاكمەكتە باھ
 دەبىنە بىنە ماچت كەم خال دانە دام بچۈلەنە
 شەدە لار بۇچى لە من نەبائى
 تۆم كۆنە دۆستى شارى بۇكانى
 شەدە لار بۇچى لېم بى خەبەرى
 ئەمن موفەتلا و تو چاوه سەقەرى
 شەدەلار بۇچى ئاوا كۆراوى
 پېم بلىق لە بەرچى ئە تو ڇاكاوى
 شەدە لار بۇچى تو لە من زۇپىرى
 دايىكت زا نىويەكۆت و زنجىرى

شەمامە و شلیزە (۱)

شەمام شلکى	شەمامە و شلیزە
ئەی وەی تەنكى	كەمیک وەرە ئىزە
شەمام شلکى	براڭەي خۆت بىنەزەرە
ھەی وەی تەنكى	چاوه كالى برو ۋەشان
شەمام شلکى	ھەي شۇخى بى ئىمان
شەمام شلکى	وەر گەپام لە ئىمان
شەمام شلکى	بۇ تو مرىم بىلا
شەمام شلکى	ئاي واي بە قوربان
شەمام تەنكى	شەمامە و شلیزە
ئەی وەی تەنكى	براڭەي نىيو دلىزە
ھەی وەی شلکى	ئەو بەندە زۇر جوانە
ھەی وەی شلکى	لەپۇ مەندا لانە

شیرین و شیرین و شه‌مامه

توماری له‌ناو خیران
قوخی له‌ناو هنجیران
باسکت له گه‌ردنم و هربینه
ده‌رمانی جوان و پیران
شیرین و شیرین و شه‌مامه
شه‌مامه‌ی چوار بیستانی
به‌ژن ریک و پیک و جوان
ناسک ئەلیی فهرمانی
چه‌کی له‌ناو بپنهوان
ده‌رمانی کوخ و دهوان
لیزه‌وه پیشکه‌شت بى
ھەتاکوو بارام لووان
ده‌وهره ئاویزانت بم
قوخی نیو قەرەلوان
مالیان له سەرشەقامه
وېنەی شەکەرى خامه
باسکم له گه‌ردنی و هربى
ده‌رد و ده‌رمانم ئامه
ده‌با دەستكەين به تاولە
ئەتق داش و من دامه
ده‌با قومارى بکەين
ئەتق داش و من دامه!
يا للا ياسولتان هاوار
ده‌روانىتە بورهانى
سەيدى كاكە جان هاوار
له مەززه‌ی سە هوّلانى
دلى يارم نەرم كەي
با بكا مىھرەبانى
رۆحى خواي له دلداپى

شیرین گیان

شیرین گیان
شیرین گیان

شەھال وەرە
دەترسم بىرم داغ له دلەم بى
ئاوري دلى ئىرە، بەزىتكى بمبى
وەرە وەر شەھال وەرە
دەردى دلەكم بۆ يار بەرە
لە دەردى دلەكم بۆ يار بەرە
يار بى خەبەرە
بۆج من له جومله‌ی عەبدى خودانىم
سەعاتىك له دەست مىحنەت رەھا نىم
وەرە وەر شەھال وەرە
دەردى دلەكم بۆ يار بەرە
لە دەردى دلەكم بۆ يار بەرە
يار بى خەبەرە

شیرین گیان

بۆج من له جومله‌ی شیرین گیان عەبدى خودا نىم
سەعاتى لە دەست شیرین گیان مىحنەت رەھانىم
ھەست لە خەۋى شیرین گیان بزانە چىم دەۋى
لە گەردىنى زەردەت شیرین گیان دوو ماچم دەۋى
دل گپۇوی گرتۇوە شیرین گیان بۆ من ناسىرەۋى
وەى شیرین شیرین، شیرین شیرین، شیرین شیرین،
رۆحى رەوانم، شیرین گیان، ئارامى گیانم،
مال بىتكابانم، شیرین گیان»
شەرتە گەبى بى شیرین گیان بە لاي خوداوه
دەروازمە مەينەت شیرین گیان بۆ من كراوه
ئاوري تى بەردام شیرین گیان ئەو جووته چاوه

ئەگەر بۇ خۆت رازى بى، دايىكەكەت دەرماندا و دەكمەم
ھەر كەسى نەيىبىن، گیان و گیان دوو دۆست نىھانى
خودا بىسۇوتى، مال و روح و دين و گیانى
بۇ لای كىن بچەم؟ دەست وە زامەوه
كىن دەرمانم كا؟ شل و مل، شەو، بە لامەوه
ئەگەر نەمەدەيتى خەوت ماج بە جارى
خەوت كۆستت كەۋى، ھەر يەك لە شارى

من ماج كەم سەر كولمانى
شىرىن و شىرىن و شەمامە
شەمامە كوردىستانى
بەزىن پىك و پىك و جوان
تۆ گولى چوار بىستانى
(وهى) ھەموو دنیا دەيىزانى
لەبەر دلى بابانى
سەبارەت بە چاوى (ئەسمەر)
ئاوهدان بىن سليمانى
دەردت لە مالىم حەلەيم
زەممەتە بىن تۆ بېزىم
سەنگت مەكتەبى قەدىم
لىيى دەردەچى موعەلەيم
روحى خىرت بىن سوتام
ھەچقى بە وىنىي پەزىم
دەردت لە مالىم كالتى
كەزىيەت بەندى رەشمەلتى
دوو كەز بە كەزى كوردى
باسكم لە كەردەت ئالتى
تۆ بېق بابت رازى كە
دايىكت بۇ من هىچ ئالتى
پىيم عەيىبە و پىيم ئىرادە
بۇت بكم مالە و مالىن

عەمرەكەم چاوهكەم (٢)

ئەرى ئىوارى تەكبير جوانى گيان سېبەيىن بارە
مەرق پايزەھەوارم خانمەكەم نزىك بە يارە
عەمرەكەم چاوهكەم تەكبيرە من بە تۆى دەكمەم
ئەگەر بە خۆت رازى بى لە و بەندەت رىزگار دەكمەم
ئەگەر بىم دەيە ماچى خۆمت بە قوربانت دەكمەم
ئەرى ئىوارى تەكبير درەنگە وەختى پارشىۋە
بۇ خۆم بە دەم رايىمۇسۇم جوانە ئەم دەم و لىيۆ
ئەرى ئىوارى تەكبير درەنگە وەختى بەيانى
ئەرى ئەمن لە جىيۇوان يارم چۈوه بۇ كانى
ئەرى ئىوارى تەكبير ئەى ھاوار سېبەيىن سەفەر
ئەرى خۆ من نەخۆشىم بۇ تۆ وەرە رەش ئەسمەر
ئەرى ئىوارەتى تەكبير درەنگە وەختى بەيانە
ئەرى بۇ خۆم لە جىيۇوان چى بکەم دل سەركەردانە

عەمرەكەم فاتم

سەر ھەلاتىن بابتىيەن / عەمرەكەم فاتم
ھەر ئەتۆى گيانى شىرىنەن / عەمرەكەم فاتم
يارەبى مەركەت نەبىنەن / عەمرەكەم فاتم
تۆى كچى يارى زۇر غەمگىنەن دىدەكەم فاتم

عەمرەكەم، چاوهكەم (١)

ھەر كەسى نەيىبىن، جوانى گيان دوو دۆست و يارى
ئەرى سەر بگرى لەقور، باوانى سوبىج و ئىوارى
عەمرەكەم، چاوهكەم، تەكبيرەو بە تۆى دەكمەم
ئەگەر بۇ خۆت رازى بى، لە و بەندەت رىزگار دەكمەم

قاسپه‌ی که و (۱)

له بەر دەركىيان داره
له سەر بالاى لىيو ئالىن
شەرتە تاكوو نەمكۈن
شەو و رۆز، له يىل و نەھار
قاسپه قاسپى كەو دى
ھەر من بانگ دەكەم لىيو ئال
لەستقى لىيو ئالىن دەپسىن
خۇمن كويستانى لهند نىم
حاجى قەرهنى ئاغا نىم
ھىچ من تەلەفزىيون نىم
عاشقى دوو چاوى بازم
قاسپه قاسپى كەو دى
كەو و كەوبار دەخويىنى
با له سەر بالاى لىيو ئالىن
دەوهەرە دەستم دەستقە
وەكۈن كويستانى بېستۈن
لە بەر خۇفى خودام نەبىن
ناۋىرم ئەو كچەي ماج كەم
دەوهەرە، دەوهەرە، با جووت بىن
تەلاقەت كەسم نەما

قاسپه‌ی که و (۲)

خۇمن كويستانى لهند نىم
ھىچ من تەلەفزىيون نىم
خۇ من قەرهنى ئاغا نىم
عاشقى دوو چاوى بازم
قاسپه قاسپى كەو دى
كەو بۇ كەوبارم دەخويىنى
وەكۈن كويستانى بېستۈن
بىن كەنەن دەللىي خاسە جەيرانە
كويستانان خال خال هيىشتا ماوه كلىلە
فاتم گيان جىڭاي تو بەمان زەمبىلە
فاتم گيان، قەد بارىك رەش ئەسمەرە

عەمرم فاتم، چاوم فاتم، دىدەكم فاتم
پىم دۇورو درىيە، كچى گيانە بمبورە هاتم
سەر هەلىئە كچى ئەم جارە عەمرەكم فاتم
دل بۇ بالات بىقەرارە عەمرەكم فاتم
دەزانم له گولەي خەسارە عەمرەكم فاتم
زور بتىنجم جارو بارە عەمرەكم فاتم
عەمرم فاتم، دىدەم فاتم، چاوى من فاتم
بمبورە، گيانەكم ئەجار بۇ لات درەنگ هاتم

فاتمۇكىن

كويستانان خال خال بەفرى ناچىتى
كەزال تۇراوه، بۇچى ئاشتى نابىتى
فاتمۇكىن كويستانمان كىلەشىنە
بۇت نەزىم، بەھار بپوات ھاوينە
كويستانان خال خال بەفرى شانەوشان
پىم بلىن دەي بۇچى؟ لەمن بۇوي نەبان
فاتمۇكىن كويستانانمان لە قەندىلە
با بەرم ئەو دلەم لەبۇت زەللىلە
كويستانان خال خال كەوبار دەخويىنى
لە نىوه شەو، پىشەي جەركەم دەردىنى
فاتمۇكىن كويستانانمان لە ئىرانە
فاتم گيان دەلىي خاسە جەيرانە
كويستانان خال خال هيىشتا ماوه كلىلە
فاتم گيان جىڭاي تو بەمان زەمبىلە
فاتمۇكىن كويستانم لە پشەرە
فاتم گيان، قەد بارىك رەش ئەسمەرە

قهسم به سوره‌تی عمه
دهستن نیزامی خوّل به سهر
دایمه دله‌کم پر له غمه
لنگیان دامن دسته و خه‌نجر
پیاوی بن دوست عمری که‌مه

قه‌هی هه‌ولیر

ده‌چمه قه‌لای نیو شاری، به رابه‌ر هه‌مو و هه‌ولیری
یاری خقوم نه‌دیته‌وه نامین گیان، پیم بلن جاریک به‌خیری
نامین، نامین، به‌ژنت شه‌تلی شلیری
ماچم کرد له که‌لاله، شیتی کریم ئه و چاو کاله
له هه‌ولیر ماچم نه‌کرد، با لال بم، بمرم بخوه‌ت و خاله
پیم وابن گوله‌که‌ی له ماله
سوره گولی باخی هه‌ولیر، به‌ژنی تقم شه‌تلی شلیر
له‌ت‌له‌تم کهن به‌خه‌نجر، له سه‌ر بالای دوچاو ئه‌ستیر
ده‌چمه سه‌ری شه‌قلاده، به رابه‌ر به ئه‌لدیران
جه‌رگم هه‌مو وی له‌ت له‌ت برینداری خه‌نجر و شیران

کاروانه ههی کاروانه

هاتم له لای نه‌لینی
جه‌رگم خوین ده ده‌لینی
غه‌وس له منت نه‌ستینی
زور به خیر بن له گه‌رمینی
به‌ژنت کاری بتوبینی
حه‌وت جارم خو پیگرت‌تووه
سی قامک کورتی دینی
کاروانه ههی کاروانه
کاروانه لیره و له‌وی

نه‌لاقت که‌ست نه‌ما
پیم ده‌لین خه‌لکی عه‌جه‌مه
کوکی نیو قه‌ره‌لیوان
تا زینوی بارام‌لووان
چه‌ند ده‌ریم له دل دایه
که‌میک کورته بالایه
هر دله‌لی برهشکه کایه
که‌و له بناری به‌ردwoo
ئه‌و پیم ده‌لین ده‌ردwoo
کاره‌با و موور و زه‌ردwoo
ده‌ستقی لیو ئالی ده‌پسینم

دایمه دله‌کم پر‌غمه
من سه‌د سال له عیراق بم
هه‌ناری نیو سن‌جووان
لیره‌وه پیشکه‌شت بی
ئه‌و دله‌لم شیت و شه‌یدایه
زولفی هه‌ودا هه‌ودایه
تیی هه‌لدن له گوله‌ی سه‌گباب
قاسپه قاسپی که‌و دی
هه‌ر من بانگ ده‌که‌ک کورته ژن

قه‌ت نه‌مری یاری.

ئه‌مان له‌یلن جاران چا بووی
چه‌ند یاریکی به وده‌با بووی
له عه‌مر و نییه‌ی مندا بووی
قه‌ت نه‌مری یاری میه‌ربان
بالا به‌رز و شیرین زمان
قه‌د باریک و مه‌مک فنجان
رۆحی خیرت بن به قوربان
هه‌تا کچ بووی عینوانت بوو

سه‌دی وه‌ک من میوانت بوو به غولامت بوو
میسلی شاهان دیوانت بوو
قه‌سهم به وهی دوستی جوانه
له نیو جه‌حیلان سولتانه
که ده‌مری ساحیب ئیمانه
چاوت ئه‌ستیره‌ی ده‌ریازی
هه‌لیان دینی چه‌ند به نازی
به کوشتنم ئاوات خوازی
له سه‌ر پردی گرتیان سه‌نگه‌ر

دهودره مهرد و مهردانه
دوو ماچم له تو دموئ
کاروانه ههی کاروانه
کاروانی شاری بانه
سهر نه کهوت لهو کهلى خانه
پیم ووت دهستم دهستوکه
لیو ئال مهردو مهردانه
ئاوری له من بهرداوه
رمهبی ئه و کولمهت چهند جوانه
بهو خوداییه بیمه کانه
غهربیم لیزه کانه
ئاوری له من بهرداوه
لیو ئال مهرد و مهردانه
ههی ده لیم دهستم دهستوکه
به دزی و به مهحره مانه
ئه و دهردهی ئه منی ده کوژی
خوژنی گولهی میردانه
مالیان له سهر خرییه
نزیک به خهیابانه

کاروانه کاروانه

سبحهینانی لاجانی، ئیواران بهری میرگان
حهوسه دسهر مهربی لان، هه لگری بروئی بۆ کویستان
چادری و پهشمالی هه لادهی، له بهندنی سه مرندان
که ئال چاو جوان، دانیشی، بوئ بلیی هه لبەست و بهندان
کاروانه، کاروانه، کاروان رؤیی، بن ههستی
دنيا مات و حهیرانه، له غه مزهی چاوی مهستی
جوانی گیان لیم ببوروه، نه مزانی ئه وکم گهستی
سوییند ده خوم به ویزدانم، وهکوو بوت ده تپه رستم

باسکم بۆ بکه به سهرين
به جووت خهومان لئى بکه وئ
له من و له گوله کهی میردت
کاممانن زۆر خوش دهوي؟
چهنده هيتدی له سهر خوی
وهک قهندی کلتو کلتوی
وهکوو برنجي عهنبهه بۆی
شیرینى به ميسلى گه زۆرى
پیي بلنى به گوله کهی سه گباب
کەنگر و ماست به وەختى خوی
کاروانه ههی کاروانه
له چۆمى مەجیدخانه
لیو ئالیم له بۆکانه
ده لیم بمدەيە ماچى
به دزى و به مەحرەمانه
پەندىكەم به سەر ھاتووە
ئه و دەردى توورانه
لە بهر ئه و ئىنە پەشتالە
قەدى دەلەتى شەمالە
من سەر كەمە سەر رانت
پیم داده بهو دەسماڵە
گەر گوله پرسى كېيە
رامژىنە بلنى مندالە
عرووسم جووم ئەرمەنیم
دینم بۆ تو بەتالە
ههی دەلەتى بمدەيە ماچى
کوشتومى ئه و چاوكالە
جاوت ئەستىرەي شەھوئى
کولمت دەندوکى كەوى
دهودره لیو ئال با جووت بین
بە كراس چىتى مەسکە وئى!

به له ک زهردی پاژنه پر
ئاوریکم لیده
بؤت سوتام به دل
کانی و سه رکانی سه ر چه شمه می گول بی
نه عله ت له و کیزه هی شووی نابه دل بی
ئه و سه ر زه مینه بؤی توی لئی نایه
ئاوری تئی به ریی هر شه و له لایه
با زاهید پئی بزا فن دل به ته نیایه
بالا که ت به رزه هیندنه مناری
کئی ته فرهی داوی به ردی لئی باری
وه که و ده خوینی شه و له نزاری
ریگا کم دووره مه نزلم کویستانه
شه و به سه ردادی خم لیم میوانه
من له غه ریبی، یار له ئیرانه
هه سته له خه وی، بزانه چیم ده وی؟
له گه ردنی زه دت دوو ماچم ده وی
له خودام ته له به حه وت کوستت که وی
یان جوابی به خیز یان دل نیام که
کم ده سته و دامین شیخ و مه لام که
به س له وه زیاتر دل مو فته لام که

کاوه هی دلیر

ئهی نه ته وهی کاوه هی دلیر
ئهی کورده کان، ئهی به چکه شیرو
ئهی نیشتمان، نیشتمانی جوان
خاکی ثاریا و هتنه نی کوردان
بؤت تئی ده کوشم به دلو به گیان
بؤ سه رکه و تئی خاکی کور دستان
ئهی کاوه که، ئهی لاوه که

دو گمه می سنگیم کرد ووه، مه مکو له می که و ته ده ستم
هاواری کرد وهی دایه، له په سه رپه نجه هی گه ستم

کالتی هه می لیمۆ

کویستانان خال خال به فری ناچیتتو

قیبلم توراوه، ئاشتی نابیتتو

من ده بم به غولامی چاوی تو...

کالتی هه می لیمۆ

چاو جوان مه رگی تو

من کم شه رتم یان ئه تو؟

من ده بم به غولامی چاوی تو

کویستانان خال خال به فری لیماوه که ژال مه يله کهی
بؤچی جارانی نه ماوه

سه و زه، ههی سه و زه....

کالتی هه می لیمۆ

چاوجوان مه رگی تو

من کم شه رتم بوم یان ئه تو؟

ئاخ باعیسی ببئی په نجه برق

کویستانان خال خال به فری له شانی کوا یاری جوانم؟

ههی رۆ ببیمه قور بانی

ئهی ئه من ببیمه میوانی...

کالتی هه می لیمۆ...

کانی و سه ر کانی

نه خوش و مه ستي دوو چاوی کالت

حه قم به ده سته ئه گه ر بنالام

بؤ دوو چاوی جوان ئه مجار عه بدلام

قد باریکه شل و مل

ھەر كەسى دەيىكا مەنۇي ئەمن و تو
لە مالى بىرىت بە ھەشت و بەنۇ
***

كراس رەشى سەودا خۆشى روو داپۇشى خۆت مەشارەوە
خۆت مەكە بەزىزىر (ئەي ھاوار) كۆلىن دارەوە
عاشقى بالات بۇوم بۇت مىدوم لە پىرارەوە
كراس جوانى مىھەبانى لېم نەبانى خۆت مەشارەوە
خۆت مەكە بەزىزىر چىپى و دارەوە

كراس پەش (٣)

ريگاكەم دوورە مەنزىلم كويىستانە
شەو بەسەردا دى غەم لېم میوانە
كراس پەشى ناز دەفروشى
تىن دەكۆشى خۆت مەشارەوە..
خۆت مەكە بەزىزىر كۆلىن دارەوە
عاشقى بالات بۇوم لە پىرارەوە
ريگاكەم دوورە و مەنزىلم گەرمىنە
ئەمن موقتەلاو، يار چاۋ شەھىيەنە
عاشقى يارىكىم، مال لە دەھىسىنە
ريگاكەم دوورە و مەنزىلم بۆكانە
ئەمن عەشقى تۆم چاوت زۇر جوانە
عاشقى يارىكىم زۇر خان و مانە
كراس پەشە زۇر بەعەيشە
ناز مەفرقىشە خۆت مەشارەوە
خۆت مەكە بەزىزىر چىپى و دارەوە
عاشقى بالات بۇوم لە پىرارەوە
رېم سەرە و ژۇورە دەچم بۇ زىارت
بۇ تەوافى پىر نەك بۇ توجارت

تىبکۈشىن، جەرگەم تاوهەكە
ئەي نىشتمانى، نىشتمانى جوان
خاڭى ئاريا، وەتەنى كوردان

كراس رەش (١)

كەوا بۇو يَا رەب توبى تۇو قورغان
ئەمن لىت دوورم، ئەمان سەد ئامان
من بۇ تو مىرم، مەرق خەرامان
كراس رەشى تىدەكۆشى ناز ئەفرۇشى خۆت مەشارەوە
خۆت مەكە بەزىزىر، چىپى و دارەوە
ئەمن عاشقى تۆم لە پىرارەوە
دەچمە شىخەنزا، بەران مالى تو
جەد و ئابايم غولام شالى تو
دەلەم زەعىف بۇو رۆحە نەماوە
من دېم بۇ تۆبە مال لە قاقلاوە
كەوا بۇرى، جۇر بە جۇرى، خۆت مەشارەوە
خۆت مەكە بەزىزىر چىپى و دارەوە
من غولامى تۆم لە پىرارەوە
يارەب بۇ خاتىر سەيدەكەي زەبىل
ئەمن غەریبم دل نەكەي زەللىل

كراس رەش (٢)

ئەگەر دەمزانى بە زمانى بولبۇل
ھەرگىز نەمدەكىد كارى نابەدل
ئەگەر دەمزانى ئەۋەل وادەبۇوى
نوشتمەن دەتكەن بۇ خۆت چادە بۇوى
ھەر كەسى دەيىكا مەنۇي دىلدەرى
پەرو بۇ دەركات وېنەي پاسارى

ئارامى گيام، ههتيو مەكە، پەنا ديوارە
توخوا مەكە، خەلگى ديارە
خەمى عاللم بۆمن چاکە
يەخە خۆم دەدرم سەرپاکە
چونكى ئەو كچە دەلتى كاكە
ئارامى گيام، كورە مەكە، پەنا ديوارە
ھەتيو مەكە عاللم ديارە
خزمىنه، نەرۇن سزايە
مەجنوونم لەو كەله شەيدايمە
وەك من بۆ بالاي لەيلايە
جاوم به چاوه كالەكت
لىيۇم به لييۇھ ئالەكت
ماج كەم ژېر توپىي دەسمالەكت
ئارامى گيام، ههتيو مەكە، شيرەكەم دەرژى
توخوا مەكە، دايىكم دەمكۈزى

كرماشان

كرماشان جىڭاى ئەزىزىم جىڭاى شىرىن، جىڭى فەرھادى
قەت قەت تو ناچى لە يام

***

خۆشم دەۋىيى كچە جىران ئەمن دۆست و تو دەزگىران
دەوەرە، دەوەرە بابان وېران

***

كرماشان شارىيىكى جوانى شارى گەورەمى كوردىستانى
ساحىبىي تاق وەستانى

***

كرماشان شارى رەنگىنى جىڭەمى فەرھاد جىڭى شىرىننى
حەز دەكەي دايىمە بىبىنى

***

خۆشم دەۋىيى كچە جىران من دۆست تو دەزگىران
سوورە گولەكەي نىيۇ موکريان

***

كرماشان شارى دلخۇشى كرماسان نەمكەي تو فەرامۇشى
شارى شىرىن و سەرخۆشى

***

كرماشان تاريفى تۆم تەواوه تىيىدا ماندووى من حەساوه
چۈون وىنەي بۇوك بۆم رازاوه

***

كرماشان شارى شىرىنەم شارى جوان و كوردىشىنەم
پېم خۆشە دايىمە بتىيىنم

***

كۆلتۈانە سورى
بەوهى بادى ھەوايە
زولفى ھەودا، ھەودايمە
جووتىن چاوى بەلەكت
شەۋى لە ڙوانم نايە
چارقۇكە سورى تۆبە بىن كۆلتۈانە سورى تۆبە بىن
ئەو يارمە من خۆش دەۋى، فيرى تاولە و ھۆبە بىن
بۆيە لە من تۆراواه
پېم گوت زولفت ڙاكاوه
سويندى خوارد، بە وەللايە
ھەر خۆت دەستت لىن داوه
سنگى تەختى مەرمەپە
زولفى مارى لاشەپە

كورە مەكە هەتيوھ مەكە
خەمى خۆمە، دەردى دوان
رەنگ زەردى تۆم، وەك مردوان
بەقا ناكەم بە نۇوشتوان

كۆلوانەكەمى گازرە
چارۆكەكەى گازرە
ناویرم دوو قىسىي پېپلىم
دايىكى لەۋى حازرە
تۇندە دەلىتى ئاڭرە
چاوت ئەستىرەمى دەرىيازى
ھەلىان دېنى چەن بە نازى
بە كوشتنم ئاوات خوارى
ئەو چاوانەي ھەلىان دېنى
بۇ لېم زىزى نامدوينى
بە كە و دەرمان دەپەنگىنى
رۇز نى يە مردووم لى نەمرەنلى

كۆيىستانان خال خال (۱)
مال لە مەريوان دل لە دوو جىڭا
من غەریب ماوم، لەو سەرە رېنگا
كۆيىستانان خال خال بە فرى ناچىتۇ
قىبلەم تۇراوه ئاشتى نابېتۇ
مال وا لە تاران خۆم لە سلىمانى
عاشقى چاوى تۆم نابىن نەيزانى
پارەبى چى بكم بۇ تۆزى دەرمان
بىدەم بە گولەكەى بىن دىن و ئىمان
بەختىك لە ئەزەل كە بىن چارەبى
دەستى لىن مەدەن با ئاواره بى
بۇ لای كى بچم دەست بەزامەوه
كى دەرمانم كا شەو بەلامەوه

كۆيىستانان خال خال (۲)
بە ئەستىرەكەى روو لە كۆى دەكا
دەم كە لەكە لەي بالاى تۇ دەكا
دايمە هاوارى بىلاھى چاوى تۇ دەكا
كۆيىستانان خال خال بە فرى ناچىتۇ
قىبلەم تۇراوه ئاشتى نابېتۇ

ئاوري لە من بەرداوه
زور جوانە و لېوي تەپە
ھە مالى بابم كاتى
كەزىيەت بەندى رەشمەلاتى
تۇ بچق بابت رازى كە
دايىت بۇ من هيچ ناتى
پېم عەبىھەو پېم ئىرادە
لە بۇت بكم مالەو مالى
بەزى دارى حەيزەرانە
سینگى بە فرى كەلى خانە
پېم گوت ئاوىزانت بە
بە دزى و بە مەحرەمانە

كۆلوانە بۇ گرى دەدەم
لە دوورى تۈيە رەش پۇشىم مەست و خومار و سەرخۇشىم
بە ماجىت دى فەرامۇشىم

كۆلوانە بۇ گرى دەدەم
چارۆكەكەى بۇ گرى دەدەم
دەستى لە مەمكىت دەدەم
لە دوورى تۈيە بىن حاڭىم
ھىچ گاورى نابىنېت حاڭىم

چارۆكەت ھەولىرى يە
كۆلوانەت ھەولىرى يە
ئەو دەچمە سەر رېي مەرى
ئەو چاوانەت مىسىلى بازن
بىرۇانگىت تىرى سەربازىن

چارۆكەكەى كۆلى تۇ
كۆلوانەكەى كۆلى تۇ
عەترم پېيىھە بۆم ھىنناوى
سەرەت كەنگە بىرەنە
لە سەر پەدى گرتىيان سەنگەر
لېنگىيان دامى دەستە و خەنچەر

نهرم و نوول و گرد و مرد
دهستم له بُو مهمکی برد
کولمه‌ی سیوی لاسووره
جوانه تیی‌دا خالی وردورد

که‌تانه و که‌تانه (۱)

ئى وەي كەتانە	دەي كەتانەم بُو بانگ كەن
شل شل كەتانە	جا كله‌ي له چاوان كەن
خانم كەتانە	دەردى من دەرمان كەن
ئى وەي كەتانە	دەرۆم ريم نەديوه
ئى وەي كەتانە	بەفرم لى باريوه
بەرم كەتانە	جا گولم لى خەملىيوه
يارى من زۇر جوانە	ئەمشە و شەو زستانە
ھەر دەلىي خەرمانە	كلىي له چاوانە
دەخويىن ھەلۆيە	ھەوران كۈ بە كۆيە
	دل موبته‌لاي تۆيە
ھەوران گازە گازە	دەخويىن گەلوازە
دل سووتابى ئەندازە	ھەوران تېكىيان دەخپى
ھەوران تېكىيان دەخپى	مەمكان كراسىيان دادپى
نەمرى دايىكى كورپى	

که‌تانه و که‌تانه (۲)

ئى وەي كەتانە	ھى كەتام بُو بانگ كەن
مرىم كەتانە	دەي كله‌ي له چاوان كەن
ئۆف ئۆف كەتانە	دەردى من تىمار كەن
ئەرى ئەوشەو شەۋى بەدرە	ھەل دى لەيل و قەدرە
لە خۆم دەگرم نەزەرە	
ئى وەي كەتانە	

شهرتە تا مردن عاشق ئىخلاس بىم
كابە كەج نەكمەم ھەر يەكەناس بىم
دەم و ساحىب دەم ھەردوو دەمىكە
ھەردوو بە تەمای نوقلە دەمىكە
يا جوابىن بە خىر يان دەلىنام كە
بەس دەسە و دامىن شىيخ و مەلام كە
دەترسم بەرم نەت بىننمەوە

بە جوانە مەركى سەربىنیمەوە
ھەر لە شارى كۆي ھەتا بىتۈنى
دەكمەم بە غولامى پەرچەم داهىيىن
سەرى ھەللىنە روو لە گەرددوون كە
تەماشى قرقەي پىرە دەردوون كە

كويستانان خال خال (۳)

كويستانان خال خال بە فرى ناچىتۇ
قىبلەم تۆراوه ھەرى رو ۋاشتى نابىتۇ
من دەبم بە غولامى چاوى تۆ
ھەي سەوزە ھەي سەوزە كالى ھەي ليمۇ
جاو جوان مەركى تۆ من كەم شهرت بۇوم يان ئەتۆ
من دەبم بە غولامى چاوى تۆ
كويستانان خال خال خۆ بە فرى ليماوه
كەزاڭ مەيلەكە بىزچى جارانى نەماوه
سەوزە ھەي سەوزە كالى ھەي ليمۇ
جاو جوان مەركى تۆ من كەم شهرت بۇوم يان ئەتۆ
ئەي باعيسى بىز رەنجه رو
كويستانان خال خال بە فرى لە شانى
كوا يارى جوانم ھەي رو بىمە قوربانى
ئەي ئەمن بىمە مىوانى

***

بەھە بەھە کەتانە
کیژۆلەمی کوردستانە
ناسکە و زۆر جوانە
شۆخى بەم قەرار
ج ناسکە و نازدار
یەکجار شەرمەزارە
شۆخ و ئەفسوونکارە
کەتانەم بۆ بانگ کەن
دەی کلەی لە چاوان کەن
دەردى من دەرمان کەن
هاوار کەتانە ...
کەتانەی ئەمیرى
بۆج لە من دلگىرى
من باز و تو نەچىرى
هاوار کەتانە ...
کەتانەی ميرقازى
من دەكەم راوه بازى
چەن جوان و مومنازى
هاوار کەتانە ...
من دىبام ئەمجارە
دەردى ئەمن زارا
لە گویت دايە گوارە
ج شۇخە و نازدارە

کەز و کەزالتق (۱)

کەز و کەزالتق
کەز و کەزالتق
کەز و کەزالتق
کەز و کەزالتق

چاوم بە چاوه کالەکەت
لىيوم بە لييوه ئالەکەت
تانە يە نىيۇي مالەکەت
نابىمە شەرييکى خالەکەت

ئەرى ئەوشەو شەو پاپىزە بارم گولە گەزىزە
پېي بلىن بۆچى زىزە
هاوار کەتانە / کەتانە و کەتانە كلەی لە چاوانە
ئەرى ئەوشەو شەو بەهارە يارى من خال دارە
مەكى وەك هەناوە
بەرم کەتانە / کەتانە و ... كلەی لە چاوانە
بىريا هەر نەم دىبای خىرخ كەتانە
دەم دى نەم ناسىبىاي
ناسك يارى من باى
ئەرى ئەوشەو شەو زىستانە بەفران گرت كۆلانە
يارم خانومانە
بەرم کەتانە /
کەتانەي ئەمیرى وەك باز و نىچىرى
ئەو قابيل بە كورپە ميرى
ئەرى ئەوشەو شەو هاوينە يارم خويىن شىرىينە
وەگەنگوين شىرىينە
بەرم کەتانە / کەتانە و کەتانە
مەم وەجۇلانە يارم نەشمىلانە / بەرم کەتانە

کەتانە و کەتانە (۲)
چەند بلىم زياتر جوانى
كىژى كوردستانى
شۆخ و مىھەربانى
چەن لە بەر دللانى
هاوار کەتانە، و ...
بەرم کەتانە
بەفرى كەلى خانە
بىلا زۆر جوانە
وەنەوشەي كويستانە

خوشم دهويي، ناسك و چاو كالى
مه مكت دوو ميم و كافيتكه، گيان كافيتكه، وهى كافيتكه
له بالاي سينه سافيفكه، وهى سافيفكه ههى كافيتكه
هر ماجيكت ته وافيتكه، ته وافيتكه وهى ته وافيتكه
چاوت ئستيره بيسودوو وهى بيسودوو دهى بيسودوو ددوو
هەلدى لە كەلى كەمەتتوو وهى كەمە دوو، ئەي هەلمەلۇو
موسلمانم مەمكە به جوو، مەمكە به جوو، بۇت دەبەمە جوو
قەستم بەو خالى لە رووتە، لە رووتە هەى لە رووتە
فنجانى دەستت ياقوقوتە دەى ياقوقوتە وهى ياقوقوتە
سەر ھەلتىنە جەركم سووتا جەركم سووتا جەركم سووتا
قەسمە به وهى يارى جوانە يارى جوانە يارى جوانە
لە نىyo جەھىلان سولتانە وهى سولتانە وهى سولتانە
كە دەمرى ساحەب ئىمانە وهى ئىمانە گيان ئىمانە
ھەلەم گرن بە سىن و دوو، بە سىن و دوو، وهى بە سىن و دوو
بېبەنە گەرەگىزۈورۈكىان لەزۈورۈو، وهى ئەمان زۈورۈو
شىئىم بۇ بکەن مل بەمۇرۇو، مل بەمۇرۇو، مل بەمۇرۇو

كەوەل

شهرتە لە داخت كەشكۈل لە كۆل كەم
بىر قەم لە بەغدا بەر چاوت چۆل كەم
كەوەل، كەوەل، كەوانى
كوشتمى چاوى جوانى
ئەو دەردى من دەكۈزى
ئۇنى گولەي مېردىانى
***

لەنیyo سابلاخدا بورجىتك دىيارە
بە قەد ئەو بورجە غەم لە دەلم بارە
پەنگ زەردو زەعىف لەيۇم بە بارە
يا سولتان ھاوار مال و بەرزەوه

ئەمان كەزى، دىدەم كەزى
زولف شۇپو گەردن بە خالى
سوينىدم خوار دوووه بە پەرچەمى
تا دەم نەنېمە نىيۇ دەمى
نابىم بە شەرىكى خەمى
سوينىدم خوار دوووه ناچەمە حەجن
حەجم بۇ بىتە نىيۇ، لەجى
تا ماج نەكەم خالى خەجن
حەجم قەبۇول بىن جىبەجى
شەدەي سەرت بە مېحرابە
لىي رادىارە مالى كابە
عەمرو دىدەم، دىدەم رابە
شەدەي سەرت بە میرات بىن
نەحلەت لەو شەرت و بەقات بىن
نەبا شېتى بە تەمات بىن
ھەروا دەروا دەكا رەوتى
وھكۈو كۆتۈرى بەر مزگەوتى
سووتام بىرۇام چۆقەم كەوتى
قەسمە به وهى دۆستى جوانە
لە نىيۇ جەھىلان سولتانە
كە دەمرى ساحىب ئىمانە

كەز و كەزالتى (۲)

مەمكت ھەنارى ئاودارە، گيان ئاودارە، وهى ئاودارە
ترش و شىريين، مەزەدارە، مەزەدارە، هەى مەزەدارە
حاكم بىدا لە سىدارە، لە سىدارە، لە سىدارە
ئامان كەزى دىدەم كەزى كەز و كەزالتى
زولف شۇپ و گەردن بە خالى
خوشم دهويي، ناسك و مندالى

که ویار (۲)

که ویار ههی که ویار که ویارهی خۆمی
بە رەزای شاخان کەنیرهی چۆمی
لە بەر دلی من زۆر جوانی سولتانی رۆمی
که ویار ههی که ویار ئەردەلانی یه
سەوزهی قەد باریک ئەی وەی موکریانی یه
وەنەوشەم دەچنى مەلۇ بە مەلۇ
دنیا پىی شاد بۇو ئەمنىش رەنجه رۆ
وەنەوشەم دەچنى مەلۇ تای تای
وەختى من غەریب يار بە تەنھاي
دەترسم بەرم نەت بىنەمەو
بە جوانە مەرگى سەر بىنەمەو

که ویار (۳)

که ویارئ که ویار، ئەردەلانی یه
سەوزهی شل و مل موکریانی یه
يان جوابىن بە خىر، يان دلتىام كە
بەس لەوه زىاتر شىت و شەيدام كە
بەس دەستە و داوىن شىيخ و مەلام كە
وەنەوشەم دەچنى پەنجمە دا لە گول
شەوگارم شەق كرد نەگەيىم بە دل
سى جار بەو مانگەي خەرمانەي داوه
ھېشتا مەيلى تۆم بە كەس نەداوه
وەنەوشەم دەچنى، مەلۇ بە مەلۇ
خەلکان پىی شاد بۇون ئەمنىش رەنجه رۆ
خودا جارىتكى دى دەي من بدا بە تۆ
خودا هەلناگرى غەرقىم كە لە غەم
مەيلم بەدهىيە يان زۆر و يان كەم
كەلەيى دەكم بە لاي خوداوه

گولەكەت بەرى بە دەم لەرزەوە
لە سلىمان كەندى خۆم دەم بە چۆمدا
بۇ ئايىشنى چاۋ مەست لە بەردىزەردىدا
ھەستە لە خەوى بىزانە چىم دەۋى
لە كەردىنى زەردەت دوو ماچم دەۋى
دەردى ئەمن و تۆ لە گولەكەت كەۋى

که ویار (۱)

کەوپارىتى كەوپار، خاس كەوپارىتى
نم تەر و لىتو ئاز زولف لۇول عەجەب يارىتى
وەنەوشەم دەچنى، مەلۇ بە مەلۇ
خەلکان پىي شادبۇون، ئەمنىش رەنجه رۆ
كەوپارىتى كەوپار، ئەردەلانىيە
سەوزەي قەد بارىك، شل و مل موکریانىيە
ئەو قەد بارىكە دەيناسىم خۆ بۇ كانىيە
وەنەوشەم دەچنى پەنجمە دا لە گول
شەوگارم شەق كرد نەگەيم بە دل
كەوپارىتى، كەوپار كەوپارهی خۆمى
بە رەزای شاخان، كەنیرهی چۆمى
لە بەر دلی من سولتانى رۆمى
يان جوابىن بە خىر، يان دل نىام كە
بەس لەمه زىاتر شىت و شەيدام كە
وەنەوشەم دەچنى مەلۇ تای تای
دەلەكم غەریب يار بە تەنھاي
دەترسم بەرم نەت بىنەمەو
بە جوانە مەرگى سەر بىنەمەو

عارهق له و کۆلەمی دەتكى
دەی دەی دېئە خوار
تەر دەكەن پانىيەي كوشە
لەيلا له دايىكت مەترسە
بۆم وەرە دەركى حەوشە
كىزىان دەچنە سەر شاخى
ئەي وەي نىتو شاخان
تىكرا دەچنە رىواسان
بەيانى زاھير دەكىد
هات گىيان بۆ لام
خال و مەمان نەناسان
بە پىشكەشى بالات بى
ئەي هەموو مۆلکى سفاسان
كىزىان دەچنە مىر گولان
ئەي وەي مىر گينه
تىكرا دەچنە كەنېرىز
عەرق له و ھەنييەي دەتكى
تىكى دېئە خوار
تەر دەكەن خالى مىرى
عاشقى چاوى لەيلا بۇوم
من تا ماوم بە خىرى

كىزىان دەچنە مىر گۆدن (۲)
كىزىان دەچنە رىواسان
وەللا كويستانانان
تىكرا دەچنە وەنەوشە
عارهق له و ھەنييەي دەتكى
تىكى دېئە خوار
تەر دەكەن پانىيەي كەوشە

دەروازەي مەينەت بۇ من كراوه
گولەكم سوورە گولەكم لە من تۆراوه
كەويارى و كەويار خاس كەويارييلى
دم تەپ و زولف لوول عەجهب يارىكى

كىزىان دەچنە مىر گۆدن (۱)

كىزىان دەچنە مىر گولان
ئەي وەي مىر گينه
بە عام دەچنە ھەللان
عارهق له و ھانىيەي دەتكى
كىانە دېئە خوار
تەر دەكەن ورده خالان
كىزى بىنېيە ماجەت كەم
ھەي وەبال بەستقى دەللان
چاوى خومار و نىڭىز
بۆچى نايە بىبىنە
دەس لە بالاي هەلناگرم
درچى گىيانى شىرىينم
كىزىان دەچنە مىر گولان
ئەي وەي مىر گينه
تىكرا دەچنە بىزايە
عەرق له و ھەنييەي دەتكى
دەي دەي دېئە خوار
تەر بۇون خالى لەيلايە
لەۋەتا ئەو كېم دىيە
قەت كەسم وەبىر نايە
كىزىان دەچنە مىر گولان
ئەي وەي مىر گينه
تىكرا دەچنە وەنەوشە

دهلین نه جیب هاته وه،
وه للا یاری من ....
به عام بلین به خیری
کیزان ده چنه میر گولان
ئهی وهی میر گینه
تیکرا ده چنن هه للان
عارهق له هه نیهی ده تکی
تك تک دینه خوار
ته رده کهن ورده خالان
کیزان بینه ما چت کم
جار جار رات موسم
وه بال به ستوی ده للان

کیزانی کورستان زه مین
سبحه ینانهی لا جانی
ئیوارهی به ری میر گان
جادره و ره شمالی هه لدهی
له کویستانی سامره ندان
یاری ئازیز دانیشی
بؤی بلیتی هه لبه است و به ندان
پیتی بلیتی سهر گه دانت بم
نه قاومم ده وی نه فنجان
ئای وده، گول و مره
کیزانی کورستان زه مین
من فه رهاد و تو شیرین
ده ری بابانت شیوی
زه حمه ته به بیت تو زین
له سهر «سیپریت» کیوانی
ته ربوبوم له به ربارانی

به باری زه حمه ته بی
خو من بؤت نه مام
بؤم وده ده رکن حه وشه
چاوی خومارو نیر گیز
بؤچی نایه ببینم؟
پر به دل ته ماشای بکم
ده رچنی گیانی شیرینم
ئه مان یا ره بی مه رگت نه بینم
کیزان ده چنه کویستانان
وه للا نیو شاخی
به عام ده کهن ریواسی
به سه رگه دی بالات بی
ئه ری بؤت نه مام
تم شهش دانگ بلباسی
خزمی خوتم جوانی گیان
بؤچ بی لونفی و نامناسی
کیزان ده چنه میر گولان
وه للا میر گینه
تیکرا ده چنن وه وشان
عارهق له هه نیهی ده تکی
تك تک، دینه خوار
ته ر ده کهن پانیهی که وشان
کیزان بینه ما چت کم
ده با رات موسم
وه بال به ستوی پن خوشان
کیزان ده چنه میر گولان
ئهی وهی میر گینه
تیکرا ده چنن که نیری
عارهق له هه نیهی ده تکی
تك تک دینه خوار
ته ر ده کهن خالی میری

کیژه کورده که بوج وا داماوه
هر دلیی که وی به تور گیراوی
پاو پامووره جوان، گردن خهناوه

من له بهر ئەگریجهت ده مرم
له هەنبەی دەگرن سانی
ناسکۆلە قهولت دامى
بەس پیم بلئى شهرت کوانى
***

گولى خویناوه

شیعوی گوران

قزکاتى لیو ئالى پرشنگى نیگاکال
ئەی کچه کورده کەی سەرگۇنات نەختىك ئال
كچ لە رېيى جوانىتا كچ لە رېيى جوانىتا
كچ لە رېيى هات و چۆى نیو نیگاي کانىتا
گول نەبى بۇ سەرم: ئال چەپكى زەرد چەپكى
ناچم بۇ زەماوهند ناييم بۇ ھەلپەركى
مالى پاشا له و بەرئاوه
خىللى دوشمن دەورەي داوه
ئەرۇم، رېيگام لى گیراوه
نارۇم، يارم لېم تۈراوه
كانىيەكى رۇونى ترىيەھى مانگەشهو
جىئۈوانى يارم بى دەگرى چرىكەي باز و كەو

گويند کسان بېشت با حور خوش است
من مى گويم كە آب انگور خوش است

کيژه مەرق جوانى (۱)
لە بىن لوتفىيەكت جەركم براوه دەي
سەيد تو شالت (مرىم)، بەركە بەملاوه دەي
توبىي تو خودا، كيانم بەركە بەملاوه دەي
كىژئ مەرق جوانى، سىيۇي سەرلakanى، چەند لە بەردىنى
ج خودا بەردارە، جوانى غەرقىم كەي لە خەم دەي
مەيلم بىدەيە، (مرىم) يان زۇر و يان كەم دەي
ھەلسە لە خەوي ئەي وەي بىزانە چىم دەۋى دەي
لەگەردى زەردەت ئەسمەر دوو ماچم دەۋى دەي
كىژئ مەرق جوانى سىيۇي سەرلakanى باخى حەسەن خانى

گەرد و گەردانە

بە فيداي دەمت بىم بە ددانەوه
دەللىي سەدەفە بە دووكانەوه
ئەي گەردو گەردو گەردانە
دەت بىنم جەڙنى قوربانە
ھەي، نەت بىنم چەلەي زستانە
دۇو كەو لە قەفسەن گفت و گۈيانە
تەماي مەيل بېرىن من و تو يانە
ھەي گەردو گەردو گەردو

کيژه مەرق جوانى (۲)
كىژه کورده کەی سەربەست خولقاوى
بە داوى گەردوون گىرۇدە، ماوي
تو خودا پیم نالىتى بوج وا ڙاكاوى؟
كىژئ مەرق جوانى گولى كوردىستانى
ئاسكى لە كويستانى نەمامى بىستانى
كىژه کورده کەی ھەر دەللىي ئاسكى
دەللىي گەزىزەي سەر باسکە و باسکى
چەندە بۇن خۇشى، چەند تەرۇ ناسكى

گه‌ردن هه‌لآل‌هی سووره
قهدت ده‌لیئی بلووره
عاشقی به‌زُن و بالاًی بعوم
سپی‌یه ده‌لیئی کافوره
هر چونیک ده‌لیئم وايه
ئه‌و دللم بؤی هه‌لودایه
سوئند ده‌خوم به قورغانی
ئه‌و ژنه بؤ من تیدایه
ده‌لیئی بازی ته‌رلانی
که رویشکی گه‌رمه‌لانی
بازی یا باره‌گهی بانی
ئاگاداری یارم بن
کاک ئه‌حهمه‌د له سلیمانی

(۱) گه‌وهه‌ری

گه‌وهه‌ری گیان گه‌وهه‌ری
قه‌د باریکه‌ی ئه‌سمه‌ری
خال له رwoo، وا دیتته ده‌ری
داوای دوو ماچم لیکرد
خه‌ریک بوو، ئابرووم به‌ری
له‌گه‌ل یار قه‌ولمان یه‌که
به‌هار بچینه کافی قه‌مت‌هه‌ری
هاوار به مالم خودایه
قه‌ولی داوه بؤچ نایه؟
سبحه‌ی ده‌چمه به‌غدايه!!
نه‌خوش و ده‌رده‌دارم، بؤ تو
خزمینه مه‌مکهن لۆمه، وه‌للا
ده‌نگ و ساده‌نگم نایه
خزمینه مه‌مکهن لۆمه، وه‌للا

گه‌رمیئ خوشه با بپرؤینه‌وه
سنگت کارخانه‌ی بپنه‌وه
کراس ده‌ماماسی که‌وشه‌که‌ت پۆتین
باوانت شیوئی هیزت لئ بپین
هم که‌ذالی هم غه‌زالی
نه‌رم و ن قول و لیو ئالی
کوشتوومی به سیله‌ی چاوی کالی
پیم کوت لیم گه‌ری ساحبیب مندالی

گه‌رده و گه‌رده

جوانی به ملى من جوانی
به ینه‌للا خان و مانی
سه‌باره‌ت به یاری من
ئاوه‌دان بن سلیمانی
ئه‌و ده‌رده‌ه من ده‌کوژی
ژنی گوله‌ی میردانی
ئه‌ی گه‌رده و مالم گه‌رده
گه‌ردن هه‌لآل‌هی زه‌رده
ده‌وهره مه‌ردو مه‌ردانه
دهست له‌و سه‌گیابه‌ی به‌رده
مه‌مکت لیمۇ و پرتەقال
دینم بؤ تو بوو به‌تال
نه‌خوشت کردووم بیللا
لۆمم ده‌که‌ن کوپو کال
جوانی به‌ینه‌للا جوانی
به ملیقىن هه‌رزانی
ئاورت له من به‌رداوه
ده‌رمانی حه‌وت ده‌ردانی
ئه‌ی گه‌رده و مالم گه‌رده

خوینت مژیم ئەسمەرئ
خۇ من كويستانى لهند نىم بىنم كارگ و رىواسان
ھېچ من كارخانەجار نىم دامدەنىن بۇ قىسىم باسان
عاشقى دوو چاوى جوانم دەپەفيئىم سوك و هاسان

(1) ڭددە

بەئىنى جوان و پېتىك و پېتىكى
دايدەنېم لەسەر تەختىكى
نايەلەم بېروا تاوايىكى
بەو شارە، نادەم چاوايىكى
ميوانى من بىن، لادە، ياخىپى ميوانى من بىن
لادە لادە، تو خودا لادە، بۇ ماتى ئېمە
جوانە، هەر لە تو جوانە، ئەو كول و كوارەو خەزىمە
بەئىنى جوان و نەرم و ناسك
ھات و چۆ، بە وينەي ئاسك
پېر، لە بازن، قول و باسك
پېشىن شىلەمى كراس كەسك
«بەئىن»ى جوان و بالاي بەرزى
ھات و چۈون و شىپۇو تەرزى
لە ملى ئازان بىسکو كەزى
سەرو گەردن ئەلەقۇو دەسى
بەئىنى جوان و قەدو بالا
ھات و چۈئى، پېر ووردە خالە
چاوى جوانە، لىيۇي ئالە
مەمكى وينەي پىرتەقالە
بەئىنى جوان و ناسك و نەرمى
چاوى رەش و خوینى گەرمى
ھات و چۈون و حەباو شەرمى
بە كوردى بەندى جەڭرمى

شوعلىي وينەي چرايە
گەوهەر، گەوهەر، گەوهەر ئى
بە عىشۇو، دېتە دەرى
داواى دوو ماچم لېتكىد، وەللا
نزيك بۇو، ئابپۇوم بەرى
قولكى بەرگەردىت خۇشە، وەللا
وينەي حەوزى كەوسەر ئى

(2) گەوهەر ئى

وەككۇ كويستانى بىستۇون دايىمە سەرم بە تەمە
تەعجىب لە يار دەمەنەم دەرەق من مەيلى كەمە
يارم ئىجازم بىدا ماج كەم ئەو لىيۇ و دەمە
گەوهەر ئى، مالىم كەوهەر ئى
سېنگەت حەوزى كەوسەر ئى
خۆشتەر لە ئاواي زەزمە
حەجاجى دەچنە سەر ئى
داواى دوو ماچم لى كەد
وەخت بۇو، ئابپۇوم بەرى!
وەككۇ كويستانى بىستۇون ئەواسەرم خال خالە
لە چەرخى تاواي گەردون دالەم دەكە سكالا
عەشقى قەد و بالاي بۇوم خوین شىرین و چاۋاكالە
خۇمن كويستانى «لەند» نىم، بىنم كارگ و كەمايە
سەير و سەفایە، سازكەم، لەبۇ چاوى لەيلايە
لەوەتا، ئەو ئىنمەم دىوە، جوانە قەت كەسم وەبىر نايە
گەوهەر ئى مالىم كەوهەر ئى
سېنگەت حەوزى كەوسەر ئى
لە گەل يار قەولمان بەستۇو
بەهار بېچىنە كائىنە قەمتەر ئى
ئاوردەت لە من بەرداوە

بۆچى مالى ويرانم، زهردى لە رەنگ گۆپاوى
كىژۆلەمى كوردىستانىيە، گەل بە جىماوى
برا كۈرزاو بەملە مال سوتاوى
شەو داوهتىيان گرت بە رىزە، لالە بەدەستان
چەند پىك و شۇخ و تەمېزى، كىژۆلەمى كوردىستانى

ڭەلە بە دەستان (۲)

باوانەكەى بابى من تۆى بۆت مرىم جوانى
ناسكۆلەو كىژى كوردىستان، مەيلەكەت كوانى؟
ئاورت لە من بەرداوه، ناسك مال لە بۆكانى
لىرىھوھ بە قوربانىت بى، تاكۇ جىزىرە و بۆتانى
كاغەز دەنۇوسم بۆ لەيلا، بە دلىكى پىر لە خويىنەوە
چرىكەى قورىنگان دىن لە حەوا، دەلىن كۆيستانچىدىنەوە
شەو داوهتىيان گرت بە رىزە، لالە بەدەستان
چەند پىك و شۇخ و تەمېزى، كىژۆلەمى كوردىستان
باوانەكەى بابى من تۆى هيىز و هەناوم
باوھرم پى بکە نەماوم بۆ تۆ سووتاوم
ھاتم لە جىزىۋانى نەبووى، شل بۇو ھەنگاوم
لەو مەريزخانە كەوتۈوم، چاو بە مۇلەق وەستاوم
باوانەكەى بابى من تۆى، بۆت نەمام ئەسەمر
سوپىندىت بۆ دەخۆم بە قورغان بە خودا و پىغەمبەر
لەسەر بالاي تۆ دىسانىش من بۇوم دەربەدەر
بۆ تۆ نەماوم روحمت بى مرىم رەش ئەسەمر

ڭەنگ ڭەنگ ڭەنگ ڭەنگ

قەيتانى دوو لىوانى نەماوم لە سوئ يانى
ئاورى لە من بەرداوه سىقۇي باغى شىخانى
ئىجازام لە دايىكى سەند ئە و شۇ دەبىمە مىوانى

(۲۵۵)

ئەي كىژى لادى و بانە و دارستان
كەسبى تۆم سالىنى ماززووه و گاتوان
ئەرى لادە ئۆف لادە...
ھەي لادە لادە رووبەند پەشمىنە
ئەي ھاوار خويىنت شىرىينە
ئەي كىژى لادىي مەحالى مەنگۈر
بۆ تۆ نەماوم شۇخى جىگەر بىر
كىژە كوردەكەى مەحالى شاروپەران
بۆچى دەت بىنەم تۆ چاول بە گريان
كە كوردەكەى مەحالى بەگزادە
من بۆ تۆ مردووم رووبەندت لادە
كىژە كوردەكە بۆچى داماوى
بە داوى گەردۇون كېرۆدە ماوى
كىژە كوردەكەى مەحالى دېبۈركى
بۆچى داماوى بۆچى تۆ دەگرى
كىژە كوردەكەى دەورى شاماتى
لە قەند شىرىيەنتر دەلىي نەباتى
كىژە كوردەكەى مەحالى مامەشى
تۆخودا پىيم بلىن بۆچ ھېنەدە بۇن خۆشى

ڭەلە بە دەستان (۱)

باوانەكەى بابى من تۆى، هيىز و هەناوم
لەو رۆزەمى من لە تۆ بىرام، لە رەنگ گۆپاوم
ھاتم لە جىزوانى نەبووى، شل بۇو ھەنگاوم
لە خەستەخانە كەوتۈوم، چاول بە مۇلەق وەستاوم
كاغەز دەنۇوسم بۆ لەيلا بە دلىكى پىر لە خويىنەوە
چرىكەى قورىنگان دى لە حەوا، دەلىن كۆيستانچىدىنەوە
باوانەكەى بابى زىرەك شۇخ و داماوى

نه خوش و دهردهدارم بق ئەولىيە قەيتانە
لانك لانك لانكۆلى لانك لە دار ھەناري
باوهستابى لە تارانى لانكى دروستكا بق چاوجوانى
دەلى لەلنكىدا نانووم دەبا بۇوي سازكەين جۇلانى
دەك رۆلە سەر دل خېرى باب مردووبى، شەو درەنگە بق جېڭوانى
ھەي ئەوا رۇزى رووناك كرد ھەموو عالەم دەيزانى

لانه و لانت كەم (۱)

ئەوه من پېر بۇوم ھەي پىشتم چەماوه
گەلای زندهگىم خۆ لە دار كەنىاوه
لانه و لانت كەم شانە و شانەتكەم
شەو لە نىتو جىدا رۇز لە باخچىدا
گەلەي دەكەم من بە لاي خوداوه
دەروازەمى مەيەنت بقچ بق من كراوه
لانه و لانت كەم شانە و شانەتكەم
پامۇورە جوانى مال لە بۆكانى
باقج من لە جوملهى عەبدى خودا نىم
سەعاتىك لە دەست مېھنەت رەھانىم
ھەتا مەيلت بۇو من بە مەيلت ڈيام
ئىستىتا تو بىن مەيلى ھەي ئەمنىش دلنىام
ھەتا مەيلت بۇو منىش بە مەيلم كردى
ئىستىتا تو بىن مەيلى بىر و امىزانى مردى

لانه و لانت كەم (۲)

چ خودا بەردارە تو غەرقەم كەي لەخەم
مەيلم بەدهىيە يان زۇر و يان كەم
لانه و ھەي لانت كەم
شانە و ھەي شانت كەم

پىم گوت ئاوىزانت بە ملوىنە هەرزانى
لانك لانك لانكۆلى بق تو مەرمى ناسكۆلى
باشكەن وەزۈور سەرىنە بارىكە و نەرم و نۆلى
قەيتانى دوو لېوانى بەندى لە دلەم پساوه
سىنگى پەنیرى كوردى زۇلفى كىا بەند و خاوه
كەلەكەي چەپەم كونە ئەو ژۇنە بە مست لېي داوه
پىم گوت نابى بە يارم خودا حافىز مائىوا
لە بەر ئەو ژۇنە رەشتالە قەدى دەلىتى شەمالە
سەر كەمە سەر رانت گيانپىم دادە بەو دەسمالە
گەر گولە پرسى كىيە رام ئېنە بلە مەذالە
گەر بۇ يەك جار چەقهى كرد بە شىلە بلە بىن حالە
لە بەر ئەو ژۇنە چەن جوانە سەرتقۇپى كوردىستانە
سوندت بۇ بخۇم بە قورغان بە ملوىنەكەن ھەرزانە
ئاورى لە من بەرداوه ژۇنى گولەمى مېرداۋە
پىم گوت وەرە با جووت بىن تا سېھىن ئەۋەمانە

لانكۆلى

نەرم و نۆل و زۇر جوانە ئەبرۇرى مالى كەوانە
گولەت لە كىيۇ ئاتىنە يارەب لېيدا، يەكانە
لانكۆلى وەي لانكۆلى لانك لە دار خورمايە
وەستابى، لە بەغدايە لانكى درووستكا بق لەيلايە
دەلى لە بۆچى يار نانوئ بقى ساز كەين، چەرخ و سەمايە
دەي بنوو، رۆلە بنوو لە بەرچى خەوت نايە
دەك رۆلە سەر دل خېرى باب مردووبى، لە بەغدايە
دەرۇم دەچمە رادانە دەلىن يارم زۇر جوانە
لە نىتو قەرەپاپاغا نىزىكە بە ئېرانە
ئاورى لە من بەرداوه سەر تقبى شار و يېرانە
گولەت لە كىيۇ ئاتىنە دەك رەبى لېي دا يەكانە
بەلكم بۇم بە جى بەمېن ئەو سمت و ئەو ساتانە

له دووری بالات بوم په پهوازه
خه مبارت کریم زور بی ئه ندازه
عه شقی ئامین بوم چاوی وەک بازه
له نیو سابلاخدا، بورجیک دیاره
بە قەد ئەو بورجه خەم لە دلەم باره
له دووری بالات هەناسەم سوارە
عه شقی بالات بوم، چارم ناچاره
چ خودا بەرداره، غەرقەم کەی لە خەم
مەیلم بدهیه، يان زور و يان کەم
خالى سەرلىوت، من دەگرم بە دەم
ئەو مالەی ھەممە نەزری ئەللاپى
بە شەرت كۆچەكەت، بەرھو دوابى
بە هەر قەومو خويش با ناپە زابى

ڭىڭى سۇورە گۈل (۲)

دەستم بە دامىن دە گرم كەمبەرت
چونكى بە گۈزادەي دەبەمە نۆكەرت
دەيجا لوتفتىنى، سندۇوقى سەرت
لای لای سۇورە گۈل لای لای چۈنت راژىنم
ئىجازم بده، سەر پەنجەم بىيىن
وات رادەئىن رات نەچەكىن
دەست بە دەستەوە دە گرم داۋىت
خۆم بە سەرگەرد كولمى پېخويت
دىدەم لە تۆلە ملکى لاۋىت
لای لای سۇورە گۈل، لای لای تاقانەي دايى
بەمەيە ماچى لە پىي ئەو خودايى
وابزانە نان بۇو، دات بە گەدايى

شەو لە نىيۇ جىيدا
رۇز لە باخچىدا
خودا بىستىنى حەق لە دايەت
من جەورم كېيشا، كى نىشىتە سايەت؟
لانە و لانت كەم
شانە و شانت كەم
پابەمۇورە جوانى
مال لە بۆكانى
***

جا ئەبى تەممەننام من بە بالاى كى بىن
كى بگرم بە يار؟ كۈل شىيەمى تۆى لى بىن
ئەو مالەي ھەممە من با نەزرى ئەللا بىن
بە شەرت كۆچەكەت بەرھو دوا بىن
سېچار بە مانگەي خەرمانەي داوه
من ھېشىتا مەيلى تۆم بە كەس نەداوه
تو خودا لىيى بېرسىن بۆچى تۇراوه؟!
ھەر مانگى نۇئى بىن من حالىم پەشىيە
چۈن ھىلال شىيەمى ئەبرۇي تۆى پىوە
فرزەندەي خەلکىيە من چەندەم دل پىوە

ڭىڭى سۇورە گۈل (۱)

رىيگاكەم دوورە وەى وەى مەنزاڭم كويىستانە
شەو بە سەر دادى ئامىن كيان خەم لېم مىوانە
لە سوئى بالاى تۆ ئامىن كيان دل سەرگەرداňە
لای لای سۇورە گۈل لای لای چۈنت راژىنم؟
ئىجازم بده سەر پەنجەم بىيىن
خەلکى خەم دەكىرى من خەم دەفروشىم
ھەر وەك سەماوەر، لە كۈل و لە جۆشىم
بەمەيە ماچىك دېت فەرامۇشىم

لایلۇنە

کادەر ویشى کویستانى وەرنە سەر خیابانى
بە مەشمۇلىان نۇوسيوم لە دەفتەرى تارانى
ئەي وەي لایلۇنە بابم لایلۇنە
لایلۇنە ئاي لایلۇنە لایلۇنە كەي حەریرە
جەرگم ھەمووى لەت لەتە بىرىندارى زنجىرە
کادەر ویشى کویستانى بۇ من بچەنە تكايە
هاوار و داد من چى بكم لە دەس باپى لەيلەي
كا دەر ویشى کویستانى بەسىيەتى پەلپ و بەهانە
جەرگم ھەمووى لەت لەتە بىرىندارى دەبانە

لایه لایەت بۇ دەكەم (۱)

شەويىكى شادوبىيلا جەزنى دىدارە
ئەي هاوار جەزنى دىدارە
كەنگى يار دى بۇ لام دل بىن قەرارە
بۇي مردۇوم، ناسك و نازدارە
لا يەلا يەت بۇ دەكەم
بەلكم خە و بىتابەتە
دەست خەمە نىيۇمە مكۇلانت
تاکوو رۆز من بە لاتەوە
با خىرخال بىم شەو بە پاتەوە
شەويىكى خۆش و بىلا مانگى سەفەرە
ئەي هاوار مانگى سەفەرە
يارم نۇجوان و، جوانە، خۇپەش ئەسمەرە
خۆشىم دەۋى مەمك گەوهەرە
بۇت مرىم كەوى نىساران
نەنوشتهى مەلا گيانە نە دواعى سەيد
ھىچى بە فرييائى گيانە دەرىم نەگەيشت
بۇ لاي كى بچم دەست وە زامەوە

لە ئە سۈورە گول (۳)

تەنيا گولەكەي باخى ژيانم
دايمە لە دوورىت چاو بە گريانم
ئەتىشەونمى ئەمن زريانم
لاي لاي سۈورە گول، لاي لاي چۆنت پاڙىئم؟
چۆنت پاڙىئم، رات نەچەلەكىئم
ئىجازم بده، سەرپەنچەم بىنم
سۈورە گولەكەي، باخچۇلەي باغم
گەوهەر دۇرپە لە على قاچاغم
چونكە بىن لوتفى نىيە دەماغم
گولم، گولزارم، باغى بەرىنم
كىزۇلەي نازدار، لەھە شېرىنم
پازىم بە مردن، بە شەرت بتېيىم

لە ئە

رۆلە، ھيواو ئاواتم كۆرپە جوانەكەم
كۆرپەشىرىنم، پشتىوانەكەم
رولە جىڭاي شانازىم، رەگى حەياتم
رۆلە ھۆزى ژيانەكەم، تىنى خەباتم
رۆلە شېرىنە كەم، كوردىستان چاوى لە رېتە
نىشتىمان ھيواي دواپۇزى پېتە
رۆلە توش وەك من، دەدەي، نالەت بىن
لە جەورى فەلەك توش سكالات بىن
رۆلە چونكە تۆ پاكى، لە دەركاي يەزدان
با رىزكارى كا، براكەي بابم خاكى كوردىستان

شیخ حسه‌ن نه‌گری یا ره ب کورپهت له داوان
ئه للا ئه للا کورپهت له داوان
به بیوه‌ئنی به لکه بوم بییه باوان
یاره‌بی بوم بییه باوان
بوج من له جومله‌ی جوانی عه‌بدی خودانیم
ئه‌ی هاوار عه‌بدی خودا نیم
سه‌عاتنی له دهستی می‌حننهت رههانیم
ئه‌ی هاوار می‌حننهت رههانیم
گله‌یی دهکم وه للا به لای خوداوه
هه‌میشه به لای خوداوه
دهروازه‌ی مهینهت بوجی بو من کراوه
ئه‌ی هاوار بو من کراوه

لورکت (۱)

خاتونونیم لورکن	گوزه‌ی دانا جه‌رهی پر کرد
وهی وهی لورکن	به بای شه‌مال مه‌مکی خر کرد
خاتونونیم لورکن	چاوی گیرا ئه‌منی مرکرد
تاقانه‌ی دایکن	لورکن و لورکن و ...
هه‌ناری ده‌نکن	دهم دینم رووی خوت بینه
دهستونیزی ده‌شکن	خو ناویرم ماچی بکم
ئه‌ی وهی لورکن	گوزه‌ی پر کرد جه‌رهی دانا
ئه‌ی وهی لورکن	دهری هینا جام و شانه
ئه‌ی وهی لورکن	چاوی رهشیه بین غایه‌تن
ئه‌ی وهی لورکن	کله‌ی لئی ده‌نکن
گوزه‌ی هه‌لکرت بوجی رووبار	خاتونن لورکن
ئه‌منی کوشت شوخی مه‌زهدار	ئه‌ی هاوار لورکن
هیندہ دهروا به له‌نجه‌ولار	ئه‌ی هاوار لورکن
گوزه‌ی هه‌لکرت بوجی سه‌ر چومی	ئه‌ی هاوار لورکن
خو پیم گوت تو یاری خۆمی	ئه‌ی هاوار لورکن

کن دهرمانم کا شهو به لامهوه
داینی تو داینی چونی دهزانی
گوزه‌که‌ی هه‌لکرت ئه‌سمه‌ر بۆ‌کانی
خۆزگم به گوزه ده‌ینیتە سه‌ر شان
له‌گه‌ل ئه‌سمه‌ر گیان ده‌بن ده‌س له‌ملان
یا هه‌یوانساري مال به به‌رزه‌وه
به‌دكارمان بمرئ به‌دمم له‌رزه‌وه
ئیواری ته‌گبیر سب‌جه‌ینی بارانه
پاییزه هه‌وارم نزیک به یاره
عه‌لغان له کویستان، دهباری باران
دهیدا له گونای ناسکو نازداران
داینی تو داینی هر چون دهیزانی
گوزه‌که‌ی هه‌لکرت به نیازی کانی
به‌ینو به‌ینه للا تو ش زیده جوانی
دنیا دهیزانی، دهسته‌ی نه‌بانی
هه‌سته بئ بوجام تو خودا وهک جاری جاران
به کویی دوژمن تو خودا به دیده‌ی یاران

کیه کیهت بوجه‌کم (۲)

دهستم له بانی بیلا که‌لاموللا بئ
نازداره‌کم که‌لاموللا بئ
له تو زیاتر به خودا مه‌گه‌ر خودا بئ
ئه‌ی هاوار مه‌گه‌ر خودا بئ
***

لایه لایهت بوجه‌کم
به‌لکم خه بتبانه‌وه
دهست خمه نیو مه‌مکولانت
هه‌تاكوو رۆز من به لاته‌وه
يان خرخال بم شهو به پاته‌وه

لہبہر بیڑی بانہ صہری

ئاواز: تورکی په

له بهر بییری نیو زهر زایه
سینگیان کارگی نیو که مایه
غه‌می خوم نی یه، غه‌می تومه
غه‌مبارم، رهنجه‌رۆمه
له دووری تۆ، سیبه‌رۆمه
کشکه جوانی مایرو
له بهر بییری بانه‌مه‌بری
شل شل ده‌رۇن بۆ لابه‌بری
غه‌می خوم نی یه غه‌می تومه
غه‌مبارم، رهنجه‌رۆمه
ئەلئى ھەتیو غه‌منی مەخۇ
خه‌ونم دیوه و ھی تومه
بە لە جوانی مایرو

لہ بیت دا

دهلّن بُو دوايي يه نابم
دهلّن بُو دوايي يه نابم
ليّم دهدهن، دايه و بابم
دل بووه به عه مبارى خم

لورکت (۲)

لۆرکى و لۆرکى و لۆرکى و لۆرکى
شل و مل و چاو بە کلى
گۆزەھى هەلگرت جەبرەھى دانا
دەرى هېتىنا جام و شانە
گۆزەھى هەلگرت جەبرەھى پېر كرد
بە باي شەھەمال مەمكى خې كرد
گۆزەھى سوور و ئاواي شەھەۋى
دەمم وە خاللانت كەھۋى
گۆزەھى سوورى ئاواي سارادە
بۇي تىكىرىم مانڭى چارادە
گۆزەھى هەلگرت بۇگۈپىن رووبار
ئەفسۇنى كرد ناسك و نازدار

ددهم به جو و به ئەرمۇنى
گۆزەي ھەلگرت بۇ سەر بىرى
بە كراسى چىتى گول لىرى
بۇي لىئا و مې زنجىرى
وينەي باز، دەگرى نىچىرى
دەكۇو، مالت بە قور كىرى
گۆزەي ھەلگرت نەي كرد رايە
تۇ بىپارىزى خودايم
با ماچى كەم لەو پەنايە
جوانە، بىلا، بىھاوتايە
گۆزەي ھەلگرت بۇ بەر دىۋوھ
بە جو و تى مەمكى ھەرمىۋوھ
با بىچە باخەل خەجىۋوھ

لۆرکى (۲)	لۆرکى و لۆرکى و لۆرکى و لۆرکى	خاتونى لۆرکى	خاتونى لۆرکى
شل و مل و چاو بە كلى	تاقانه‌ي دايىكى	خاتونى لۆرکى	خاتونى لۆرکى
گۆزه‌ي هەلگرت جەپھى دانا	دەرى هىئنا جام و شانه	خاتونى لۆرکى	خاتونى لۆرکى
دەرى هىئنا جام و شانه	گۆزه‌ي هەلگرت جەپھى پې كرد	خاتونى لۆرکى	خاتونى لۆرکى
گۆزه‌ي هەلگرت جەپھى خې كرد	بە باي شەمال مەمكى خې كرد	بۇت مرىم ناسكى	بۇت مرىم ناسكى
بە باي شەمال مەمكى خې كرد	دەمم وە خالانت كەۋى	دەممەرۇق تەسکى	دەممەرۇق تەسکى
گۆزه‌ي سوور و ئاواي شەۋى	دەمم وە خالانت كەۋى	ھەي مەرۇق ناسكى	ھەي مەرۇق ناسكى
دەمم وە خالانت كەۋى	گۆزه‌ي سوورى ئاواي سارده	خاتونى لۆرکى	خاتونى لۆرکى
دەمم وە خالانت كەۋى	بۇي تىكىرىم مانڭى چاراده	خاتونى لۆرکى	خاتونى لۆرکى
دەمم وە خالانت كەۋى	گۆزه‌ي هەلگرت بۇگۇئى رووبار	بۇي مرىم لۆرکى	بۇي مرىم لۆرکى
دەمم وە خالانت كەۋى	ئەفسونى كەنەنەس كەنەنەس		

ئەوەندىم حەزلىن كرد، بەس لە لام شەرمە
لە دوورى بالات بۇوم پەرھۆزانە
خەمبارت كردووم زۇر بى ئەندازە
بەقات پى ناكەم ئۇن بى مەجازە

لەنگەر (۱)

كولىت دەندۈوكى كەۋى
بە جووت خەومان لى بىكەۋى
مەركەم وەپېشىت كەۋى
كاممانىت زۇر خۇش دەموى
چاوش بازو ئېبرۇ سەقەر
ئىزرايىل بىتە سەر
رازى نابىن بىن دەللىل
بە شالى سەيدى زەمبىل
باوانى مەڭىر بە دىل
دېنت بىردووم بە تالان
ساھىبى خەت و خالان
كوشتمى دايىكى مندالان
دېنى بىردووم بە تالان
ھەلدى لە سەر سولتانى
خۆشەويىستى میوانى
ناسكى دەبىبا بۆكانى
خۆشەويىستى میوانى
ھەلدى بەرى بەيانى
كوشتمى دايىكى كورانى
كوشتمى سۆزەي زريانى

چاوت ئەستىرەي شەۋى
باسكتم بۆ بکە بە سەرين
لە خودا دەكەم تەمەنا
لە من و لە گولەكەي مېرت
ئەي وەي بە لەنگەر
دەست لە بالات ھەنگەرم
بىتە سەرم ئىزرايىل
سويندى دەددەم بە قورغان
دەللىم هيشتا جەوانان
چاوت ئەستىرەي مالان
دەوهەرە دەستم دەستقە
ئاوارى لە من بەردادو
نە عەيىبە نە ئىرادە
چاوت ئەستىرەي رۆزى
باسكم وەزۇور سەرىدى
لە بەر ئە و گۈزە دەمرەم
ئاورت لە من بەر داوه
چاوت ئەستىرە رۆزى
ئاورت لە من بەر داوه
دەوهەرە دەركام لىيەكە

كولەمەت گولى پەيۈەندى
دایمىن بەرەندو مەندى
بۆيە، وا لېم دل مەندى
خاسەكەوى يان بارى
وەك كابرات لە بازارى
دەللىي بېچۈوه توجارى
چۈنى لى بىكم سلاوه
تۇران دالەكەم سوتاوه

كەي دانىشىن دوو بە دوو
مەمكەت خەرە وەك هولىو
مالى بابت خراب بۇو
بۆت مەريم تۇران بەلەك چاو
مالى بابت بۇو شىپواو
قەد بارىك و زولف خاو
دەللىم دەستم دەستقە

وەي پەندى مالىم پەندى
داواي ماجىيىم لى كرد
تۇران داواي ماجىم كرد
بازى يانا شەقاپى
با لەسەر تۆ، بىمكۈن
تۇران دەستم دەستقە
عەنتىكەو زىيەد لاوه
خزمىنە مەمكەن لۆمە
تۇران لە من تۇراواه
جەرگەم ھەمووى لەتلىتە
كەلەگەت تو خال لە پوو
دۇورى ئاورم تى بەربۇو
تۇران نامەيىك بىنېرە
سېنگ كارخانەي مياندواو
جەزىنى قوربان هاتە پېش
دەللىم دەستم دەستقە

لەرزانە

ھەروەك رىحانە شىن بۇوى لە باخى
خۆ تۆ نەمامى مرىيم سابلاخى
ئەي وەي لەرزانە، دەبىرا لەرزانە
لەرزانە كانت، لەرزم لى دېنى
قەستىيە بە چاوان جەرگەم دەرىپېتى
ھەر مانگى نۇئ بۇو حالت پەشىۋە
ھىلال چوون شىپوهى ئەبرۇي تۆي پېۋە
ئىجازم بەدە ماج كەم ئە و لىيە
چاوم چاوهرىيى رېگاي بەرماتت
بەلکوو لە ناكاوا دەركەۋى خالت
دەستمالى سەرت حەریرى نەرمە

نه مری له رووی دنیا يه
قهت کهسم و ببر نایه
زولفی همودا همودایه
وهی له باغه ل گوله دایه
دنیا بوقت هم توهدایه
به ژنی و هک چلی بیزایه
له و هتا ئه و ژنهم دیوه
خزمینه مه مکهن لومه
ئه و دمردی ئه من ده کوژی
جا ئه گهر ده نووی گیانه کم

له نیو سابلاخ دا (همی له یلن)
له نیو سابلاخ دا بور جیک دیاره
به قهد ئه و بورجه خم له دلم باره
له بی لوتقی یار، هه ناسمه سواره
ردهنگ زمردو زه عیف لیوم به باره
ههی له یلى له یلى، له یلى باوانه
بوقچی ده مکوژی؟ من بن تاوانه
سابلاخ چهند خوشه خاکی دلگیره
ئه و کچه له و ماله کوت و زنجیره
له دووری بالات بیوم په پهوازه
خه مبارت کردوم، زور بن ئه ندازه

له و سره ده نگی ساز دی
سالان ده جوومه باخی شه قلاوه
ئه مسال خو پیر بیوم له دووریت که لکم بپراوه
ئه مسال به هارمان به بن بارانه
گولالهی سورمان خوینی یارانه
له و سرهی ده نگی ساز دی
هه لاله و زهم زمه
قریشکهی خانم ناز دی
ماج کم ئه و ده مه
دم له سره ده مه

له نگهه (۲)

عه نتیکه و زیده لاوه
سینگی په نیری کوردي
کله کههی چه پم کونه
ئه گهر نابی به یارم
ههی به له نگه به له نگه
ده ده له بالات هه لانا گرم
ده ده ده مالم چاو جوان
هه من بن بوقت بیوه سه رگه ردان
حه مامی نمرهی بوقان
له ئه مریکا و له ئه لمان
پاکی بوقت له ئه لمان
به عام راهات له تاران
بوقت مردم چاو جوان کیان
له بوقچیکای جله کان
ئا وی ده چیتته ئاسمان
تیی دایه ماسی ئه لوان
تیی دا ده نوینی ئینسان
ئاغا چکوله (نادر) کیان
کوره کهی روستم پاله وان
تاقانهی دایه و بابان
جه رگم خوین ده ده لیتنی
لیم زیزه نامدوینی
کهی بیتتو دوو سه رینی
پاک له ئاسمان ده خوینی
رازی نابی به ده لیل
به شالی سه بیدی زه مبیل
به ملوینی هه رزانه
به دزی و به مه حرمه مانه
مالیان وا له بوقانه
هه موو شه و ئه و ده مانه

ناسک و گولى لهيلا   له بهردلى لهيلا
 له سه رچلى لهيلا
 برييا هر نه مدبياى   دم دى نهم ناسيماى
 ناسيماى به دلى خوم باى
 زيده جوانه لهيلا   خان و مانه لهيلا
 ميهربانه لهيلا
 لهيلام لهبو بانگ كهن   كلهى له چاوان كهن
 دهردى من دهرمان كهن
 چاوي جوانه لهيلا   خان و مانه لهيلا
 زيده جوانه لهيلا
 ئهو شهو شهو زستانه   به فران گرت كولانه
 يارم خان و مانه
 چاوي جوانه لهيلا   لييم نه بانه لهيلا
 زيده جوانه لهيلا

لييم زيزه بيوه ظا
 بوج لييم زيزه بن وdfa
 زورم كيشا جهور و جهفا
 سنكت باخى باسهفا
 لييم زيزه.. لييم زيزه چاو جوانم
 كوههره، لهعله، دووره
 دم قهندو روو ماھي تابانم
 كيژولهى كوردستانى
 ياري له ده بيرستانى
 له گول و باخ و بيستانى
 لييم زيزه... لييم زيزه هاوزينم
 كوههره، لهعله دوره
 دم قهندو رووماه^{DEL} و پهروينم
 لييم زيز بووه يارهكم

دهس له سهر ممه
 لال بم ئاورم كردهوه
 شهو له سهر سنگو مەمكەكت
 رۆزىم كردهوه
 سالان به هارى دەچۈرمە سەپەران
 ئەمسال به هارى لى بۇو به زستان
 له هەر چوار لاوه شايىي يە به رىزە
 خەنە به ندان مان شىنى ئازىزە
 سالان دەچۈرمە شاخى كوردستان
 ئەمسال ووشك بۇو گشت باخ و بىستان
 ئەمسال به هارمان لى بۇو به زستان
 گولالەي سوورم، ئەي هاوار بۇو، خويىنى ياران

لەيلا هيئ هي

لەيلا زيده جوانى   شۇخ و ميهربانى
 كىيى كوردستانى
 ناسك و گولى لهيلا   له سه رچلى لهيلا
 زور به دلى لهيلا   لهيلا لهيلا لهيلا
 هيئ هيئ هيئ هيئ
 لهيلام دى له موسىل   من ماچم كرد به دل
 روومەتى وينەرى گول
 ناسك و جوانى لهيلا   خان و مانى لهيلا
 زيده جوانى لهيلا
 لهيلام لهبو بانگ كهن   كلهى له چاوان كهن
 دهردى من تيمار كهن
 زيده جوانه لهيلا   خان و مانه لهيلا
 ميهربانه لهيلا
 له سهر مەممودكانى   به فران گرت كولانى
 لهيلاى من زور جوانى

لیم زیزه چاو که‌زالم (۲)

ئەو ژنه جیرانى مەيە
قەد بارىك دەلىيى نەيە
زولف شۇپ و كەردىن بە خالىم
بىرىندارم بىرىندار
قەدى دەلىيى شەمالە
حالىم لە بۇيى بىن حالە
گەردىن وينەي وەنەوشە
ئەو جار بۆم وەرە حەوشە
غەوس لە منت نەستىنى
سۈورە قورىنگى كەرمىننى
بۇيە خوین دەدەلىنى
ئەبرۇت لە خەو دەمىننى
رەبى لە منى نەستىنى
رووبەندت بۇ من لادە
بەو پەنجانەت پېم دادە

كراس چىتى لەمسەيە
بۇ خۆى زۇر شۇخ و شەنگە
لیم زیز بۇوه چاو كەزارم
كابرا بە حەيرانت بىن
پشتىنى چىتى ئالە
نە عەبىبە نە ئىرادە
پشتىنى چىتى رەشە
لە گولەي مىردىت مەترىسە
ھاتۇوم لە لاي نالىنى
ئاوري لە من بەرداوه
جەركم ھەممو لەت لەتە
جاوت ئەستىرەي رۇزى
تەمەنا دەكمەن لە خودا
نە عەبىبە و نە ئىرادە
بەو پەنجانەت بەمشىلە

لیم زیزه (يارى نىيۇ دەبستانم)

يارى نىيۇ دەبستانم
ئەي كىيۇقلەي كوردىستانم
كۈل و باع و بىستانم
لیم زیزه.. لیم زیزه ھاۋىزىنم
گەوهەرە، لەعلە دورە
دەم قەند و رووماھە و پەروينم
گيانەكم ئەي جوانەكم
رۇحمنى بە دلە دىوانەكم
رووخا دىيۇھ خانەكم
لیم زیزه لیم زیزه چاو جوانم
گەوهەرى يەك دانەيە

ئەو يارە فيتنە كارەكم
ئا ئەو يارە نازدارەكم
ئا ئەو شۇخە عەبىيارەكم
شىۋاندى گولزارەكم
زىزە يارى ماھوەشم
دەتكى فرمىسى كەشم
نەگبەت و چارمەشم
زىزە يارە جوانەكم
لىيى شەكانم گولدانەكم
تىكىم داوه، دووكانەكم...
...

لیم زیزه چاو که‌زالم (۱)

بە كراس چىتى كريشە
كوشتمى خىستمە كىشە
كراسيىكى لە بەر دا
تەنكە وەك پەرى مىشە
لیم زیزه بۇوه چاو كەزارم
زولف شۇپ، كەردىن بە خالىم
كابرا بە حەيرانت بىن
كىيان بىرىندارم بىرىندار
بە كراس پارچەي حەریرە
كۆي لىتابە زنجلەرە
ئاوري لە من بەرداوه
دەلم بىرىندارە بە سى تىرە
بە كراس چىتى قاقانى گۆزەي ھەلگرت بۇكانى
پېم كوت ئاۋىزىزات بەم بۇچ بە دەرىم نازانى

مریم بۆکانی (۱)

سویند ئەخۆم به گۆشهی چاوت
ئەسیر بووم و کەوتمه داوت
خۆم دای دینم زولفی خاوت
ئەسیرم، دیلی بال بەسته
بمکوئی، حەقت بە دەسته
چاوت جوان ئەبرۆت پەیوەسته
ئەسیرم، کۆتى تۆم لەمل
تۆبى، تۇو چاوى پې لەكل
مەم گۆرەوە بە پیاوى گول
مریم ئامان...
مریم چاو جوان...
مریم بۆکانی... مریمەم!

مریم بۆکانی (۲)

تاکەی من شیت و ماخولياو لاتبم
تاکەی لە تاواي بالات عەبدال بم
ئەو مریمەمی من دەیزانم
بەردى بۆ بکیشىم بە شانم
ھیشتا منهته بە گیانم
مریم ئامان مریم چاو جوان
مریم بۆکانی، مریمەم
ئەو مریمەمی بالاي بەرزە
مەمکى شەمامەمی سەر تەرزە
جوتىك ليمۇي بۆ من فەرزە
ئەو مریمەمی چاوى جوانه
قەد بلندەو خان و مانه
کولە لهنیو كورستانە
ئەو مریمەمی پەش ئەسمەرە

دم قەند و روو ماھى تابان
لېم تۇراوه يارەكم
كەۋالە عىشۇھ كارەكم
روحىن بە دلە غەمبارەكم
لېم زىزە نازەنىم
ئەي گول و ماهەم و پەروينم
دەي وەرە تۆي ھەۋۆيىم
لېم زىزە و لېم تۇراوه
سەر سىنگى باغچەي رەنگاوه
زولفى ئاورىشىمى خاوه

مالى بابم نەسرىنە

دانىشە تىر تىر بگرین
بېھوودە ليكىيان كردىن
باسكم بۆ بکە بە سەرىن
كەلهگەت و خوين شىرىن
ئاپىرى لىن نەدامەوە
كەوتەم ھەل نەستامەوە
لىتو ئال بىت بەلامەوە
من دىيم بەو دەمى عەسرە
غەرەبىم مەكە غەدرە
شىرىنە بە وىنەي شەكرە
سەد ماشەللا بە مەكرە
جوانە و خوينى شىرىنە
مېسىلى كۆلكەزىپىنە
لە سەرچى لېم بە قىنە
وەك كۆتۈئى سەر بالشىنە
دەلىيى دەنكى هەنارى

کوشک و هشانه‌شین، ئالای دوو تەرزه
 گلم و هسمر کەن بە دەمی بىللىن
 نەزاكەتىيان بىر بۇ ئەردەبىللىن
 ئەي كچى مەلهزه، تو خودا مەلهزه
 كوشک و هشانه‌شین، ئالای دوو تەرزه
 ماچى كەورە كچ هەر بۇ من فەرزە
 هەي گلم و هسمر کەن بە دەمی پاچى
 داخى نەزاكەت لە دلەم دەرناجى
 ئەمنى تەرك كرد بۇ تەنيا ماجچى
 دەم قەند و لىيو قەند كشت كىانى قەندە
 ويئەي دار مىخەك مەمکە وە بەندە
 ويئەي دار مىخەك كور پىوهى بەندە

مەلهزز مەلهززه

گلم و هسمر کەن بە دەمی بىللىن
 نزاكەتىيان بىر بۇ ئەردەبىللىن
 مەلهزز مەلهززه، تو خودا مەلهززه
 كوشکەو شەنه و ۋىن ئالاي دوو تەرزه
 ماچى بىيۇئىن هەر بۇ خۆم فەرزە
 هەي گلم و هسمر کەن بە دەمی پاچى
 داخى نەزاكەت لە دلەم دەرناجى
 هەستە لە خەوى بىزانە چىم دەۋى
 لە گەردىنى زەردەت من دوو ماجچى دەۋى
 ئەو مالەيى ھەمە نەزرى ئەللا بى
 بە شەرت كۆچەكەت بەرەو دوابىن
 شىيت گەر شىيت دەبىن دەچىتە كەس نەزان
 ئەمن شىيتى تۆم سېلەي پى نەزان

جاوى باز ئەبرۇي سەقەرە
 جووت مەمكى ويئەي گەوهەرە
 ئەو مرىيەمەي كەزىيە درېئى
 لە هەوراز و سەرەو لېئى
 كوشتوومى بۇ خۇى دەمنىئى

مەستم مەستم

كىانە يا ماجچى بە خىر يَا دلتىيام كە
 بەس، دەستەو دامىن شىيخو مەلام كە
 مەستم مەستم مەستم، مەستم بۇ مەستى چاوى
 كوشتوومى زەردەي لىيوى، كوشتوومى زولفى خاوى
 پشتىن شل و مل هەستە بەيانە

مەرقەستە لە خەوى، بىزانە چىم دەۋى
 لە زولفى تەرت دوو ماجچى دەۋى
 مەستم مەستم مەستم، مەستم بۇ مەستى چاوى
 كوشتمى قەدى بارىكى، ئامان ئەگرچەي خاوى
 ياللا با سولتان هاوار مال بە بەرزەوە
 ئەمچار بابەكەي بىرى بە دەم لەرزەوە
 مەستم مەستم مەستم، مەستم بۇ مەستى چاوى
 ئامان شىرین زبانى، كوشتمى ئەگرچەي خاوى

مەلهززه

مەلهزز، مەلهززه، ئەي كچى مەلهززه
 كوشک و هشانه‌شین، ئالاي دوو تەرزه
 دلەكم بە قورباڭ دالەكەي تەرت بى
 ئەو كۆچەي كەدت كۆچى شەرت بى
 ئەي كچى مەلهززه، تو خودا مەلهززه

ناویرم کولمی ماج کم
 بق عاله من فیر ده بی
 کهی دانیشین دووبه دوو
 که له گهت و خال له پروو
 ئۆممەتى موحەممەدم
 بق یارى خۆم دەبەمە جوو
 خزمىنە مەمکەن لۆمە
 بق ویم ئاور تى به ربوو
 هەنارى تالله بانى
 بق بريئانم دەرمانى
 ئەي دەلیم دەستم دەستۆكە
 سەرتۆپى كوردىستانى
 به ملوپىنىك هەرزانى
 دەنگت هەلېنە بابم
 لە بەندت حالى نابم
 سىنگت باغى مىلاقى
 سى شەوانى تىدا بم
 ئەي دەلیم دەستم دەستۆكە
 بهو جۆرمى خەراب نابم
 عەنتىكە و زىدە جوانى
 پىيم بلۇ لە كۈي مىوانى
 ئەرى دەلیم دەستم دەستۆكە
 ئەو شەو و تاكوو بەيانى
 ئەو دەردەي ئەمن دەگۈزى
 ڦىنى گولەي مىردانى
 هاتووم لە لاي بق كانى
 جوانە ڙن خال دانە دانى
 ئەي دەلیم دەستم دەستۆكە
 پىير بۇوي ئەو مەكرەي دانى

مهنالله بولبۇل

مەنالله بولبۇل، بولبۇل مەنالله
 چون، بەھار ھات وەعدهى گولە
 جوملە جىهان دەيزانى
 بولبۇل عاشق بە گولە
 چاوت ئەستىرەي شەۋى
 كولمەت دەندوکى كەۋى
 باسكم بق بکە بە سەرين
 بە جووت خەومان لى بکەۋى
 دەسمال حەریرى سادە
 روبەندت، بق من لادە
 بق رووبەند چاڭم، جوانى
 بە رووى خالانمدا دە
 رەنگ زەردو لىتو بەبارم
 بق بالات بىن قەرام
 چونكى ناتىبىن لىتو ئال
 دايىمە لە گىيان بېزارم
 عەنتىكە و مەزەدارى
 ئەجار لە گولەي خەسارى
 هەموو عىراق دەيزانى
 ئەنۇ لە گولەي بېزارى

نارنج لە كەلەمەرەقى بىن (۱)

هەم نارنجەو هەم بېبىيە
 مالىيان لە شارە دېبىيە
 ئەو دەلەي من بۇوه بە مەجنۇون
 شىتى بالاى لە يەلەنە
 نارنج لە كەلەمەرەقى بىن
 يارم شىرىن گۈرى بىن

نارنج له گەل ھەرمىيە
 يارم شىريين گپوبييە
 ئاخ دەلىم ئاويزانت بم
 دوو ماج من كەيىم لېيە
 بەر دەركى مالى يارم
 مەراغە و جادەرىيە
 له بەر ئەو ڙنە رەش ناله
 قەدى دەلىي شەمسالە
 من سەرگەمە سەر رانت
 پىيم دادە بەو دەسمالە
 گەر گولە پرسى كىيە
 رامزىيەنە بلۇن مندالە
 گەر گولە پرسى كىيە
 بەمشىلە بلۇن بىن حالە
 ھەم نارنج و ھەم بىتىيە
 مالىيان لەو جادە رىيە
 بەر دەركى مالى يارم
 مەراغە و جادە رىيە
 ئاخ دەلىم بەمدەيە ماچى
 غەربىم كەيىم لېيە
 كەى دانىشىن دوو بە دوو
 كەلەگەت و خال لە روو
 مەمكەت خە كرد وەك هوڭوو
 سىنگ بەفرى ئالماڭوو
 ئاخ نەخۇشم بۆ لىو ئالى
 بۆ ويئم ئاور تى بەربوو
 من چى بىكم يارەب چى بىكم
 رۆپىي و لە دەستم دەرچوو
 ھەم نارنج و ھەم بىتىيە
 مالىيان لە سەر خەرىيە
 بەر دەركى مالى يارم

نارنج له گەل ھەرمىيە بىن (۲)
 قەيتانى دوو لېوانى
 نەماوم لە سوئ يانى
 بە ملوپىنىك ھەرزانى
 ئاخ دەلىم بەمدەيە ماچى
 پىيم بلۇن لە كوى مىوانى
 نارنج له گەل ھەرمىبىن
 يارى من شىريين گپوئى بىن
 خۇ ناوىرەم ئەو كچەي ماج كەم
 بۆ عالەمنى فيئر دەبىن
 من دەلىم يارم بەدوپىن
 دۈزمن چاوى كۈپىر دەبىن
 قەيتانى ھەر دوو لېۋى
 مەمكى نارنج و سېۋى
 باي دى بىسکان دەبىزىپى
 ئاخ دەلىم ئاويزانت بم
 ھەر دەلىي توولە مېۋى
 نارنج له گەل ھەرمىيە
 يارم شىريين گپقىيە
 خۇ بەر دەركى مالى يارم
 مەراغە و جادە رىيە
 بەر دەركى مالى يارم
 بۆسلى كويچەكە دەرىيە
 قەيتانى لېۋى جوانە
 سەرتۇپى كوردىستانە
 مامزى دەشتى بۆكانە
 پىيم كوت ئاويزانت بم
 تا سېھىنە ئەو دەمانە
 ئاوري لە من بەر داوه
 بەزىنى دار حەيزەرانە

نازانم له کن پرسم (۲)

نازانم له کن پرسم، ئەو گولە میوانى کېيىھ؟
سەبارەت بە يارى خۆم، ئاوددان بى ئەو دىيىھ
زېپى ھەڙدە عەيارە دەمانچەھى كەلەكىيە
نازانم هەتا كەي؛ من مەحوى جەمالت بىم؟
مەستو خومارو سەرخۇش، گرفتارى خالت بىم
ناسكۆل من بە غولامى، دوو چاوى كەزالت بىم
نازانم بۆج واجوانى - شۇخ و شىرىين زبانى؟
لەبەر ئەو گۆزە دەمەرم - ناسكۆل دەبىبا بۆ كانى
نازانم دەگەم بە تۆ، لەبەر چى من وا سىست؟!
كەزال گيان بە ويىزدانم، وەكۈو بوت دەنپەرسىتم
دووگەمەي يەخەم كەردهو، مەمكۈلەي كەوتە دەستم

نازانم له کن پرسم؟ (۳)

بازى يانە تەرلانى خاسە كەمەي كويىستانى
دەمەرە ئاوايىزانت بىم شەمامى چوار بىستانى
دەمەرە دەمەرە بتىيىن كىيۇلەي دەبىرستانى
ئاورت لە من بەرداوه يارى تۆ لە كويىستانى
سەبارەت بە يارى خۆم ئاوددان بى ئەو جىيە
زېپى ھەڙدە عەيارە دەمانچەھى كەلەكىيە
دەمەرە بەمدەيە ماچى غەريبىم كەيىم لىيە
ئاوري لە من بەرداوه شۇخ و گوارە لە گوپىيە
بە سەر خۆشم مەزانن بە ۋىنەم دەي پەرسىتم
دەستم بەرۇكى مەمكۈلەي كەوتە دەستم
هاوارى كەر دەي لە پى سەر پەنجەي گەستم
خزمىنە مەمكەن لۆمە موفتەلاي چاوى مەستم
جوانى بە دلى من جوانى سەرتۆپى كورستانى
لە بەر ئەو گۆزە دەمەرم ناسكۆل دەبىبا بۆ كانى
باسكەم وە ژۇور سەرى دە خۆشە ويسىتى میوانى

پۆستى گوپىچە دەرىيە
بەر دەركى مالى بارم
مهراڭە و جادە رېيە

نازانم له کن پرسم (۱)

جوانى بە دىيىم جوانى بە مليونى ھەرزانى
ئاورت لە من بەرداوه سەر تۆپى كورستانى
ھەي لەبەر ئەو گۆزە دەمەرم ناسكۆل دەبىبا بۆ كانى
ناسكەم وە ژۇور سەرى دە خۆشە ويسىتى میوانى
نازانم من لە كن پرسم گولەم میوانى كىيە
سەبارەت بە يارى خۆم ئاوددان بى ئەو دىيىھ
زېپى ھەڙدە عەيارە دەمانچەھى كەلە كىيە
عاشقى قەدو بالاي بۇوم، شۇخ و گوارە لە گوپىيە

***

لەبەر ئەو ژۇنە رەشتالە قەدى دەلىي شەمالە
قەدى لەبۆ كەمبەرە باسکى لە بۆ خەحالە
ھىچ لۆممە كەن جوانى دىيىم بۆ وى بەتالە
سەھات لە چوارى شەھەن ماج كەم ئەم خەت و خالە
كە دانىشىن دوو بە دوو كەلەگەت و خال لە روو
نە لۆممە كەن جوانى بۆ وىم ئاور، تى بەربۇو
سېنگى كارخانەي قەندە لەسەر چەغەتىو
چى لىن بكم؟ مال و يېرەن رۆپى و لە دەستم دەرجوو
سېنگى باغى شەنۋىيە كولەمى گولى ليمۇيە
لەگەل يارم دانىشتم تىپ بۇوم لە كفت و گۆپىيە
پىم كوت روحى خىرت بى ئەو دلىمەن شىئىتى تۆپىيە
خەلكىنە مەمكەن لۆمە شۇخە و گوارە لە گوپىيە

کوٽره باريکه‌ي بال به شوره‌بى

نازدار و نازدار (۲)

نازدار و نازدار نازداره‌ي بابى
کوٽره باريکه‌ي جوانى شابال شوره‌بى
خو من زوم زانى تو بۇ من نابى
نازدار زيزه‌و به بهانه
بۇ يه دەرىم گرانه
وه تاغىكى بۇ درووست دەكم
چىمه‌نتق و بالاخانه
لە خالانه و لەو ليوانه
كاميان ماج كەم لەو دووانه..؟
كردت به عاده‌ت بانى چونى عەمارەت
بە دەس مەشق ئەكەي، بە چاوشىشارەت
نازدارو نازدارو نازدارت كريم
بى سوج، بى تاوان، بى مرادت كريم
خودا گيرم بى، بەنامت كريم

نازدار و نازدار (۳)

ئەو مالەي هەمە نەزىر ئەللا بى
بە شەرت كۆچەكەت بەرھو دوابىن
نازدار و نازدار نازدارى مالان
ئەو خەت و خالىھ مەدە بە تالان
ئەگەر گيان كىشان وەك دوورى تو بى
يارەب بە نەسيب گاورى سەر كۆى بى
وه نەوشەم دەچنى مەلۇ بە مەلۇ
خەلکى پىيى شادبۇون ئەمنىش رەنجه‌رۇ
دەترسم بەرم نەت بىنمه‌و

ئاوردت له من بەرداوه له شەوراۋى دەزانى
جا ئەو دەردە من دەكۈزۈن ئۇنى گولەي مېردانى
جوانى بە ملم جوانى بە ملوپىنى هەرزانى
ناسكۆلە و نازەنبنى بىللا دەلىتى خەرمانى
دلت بە خۇت نەمەتنى سەر تۆپى كوردىستانى
ناسك و شىرىن زبانى
لە بەر ئەو كۆزەي دەمرم ناسكى دەبىبا بۇ كانى
سەبارەت بە يارى خۆم ئاوه‌دان بىن سلىمانى
من عاشقى بالاي تو بۇوم چى بکەم قەدرم نازانى
نازانىم لە كى پرسىم يارم مىوانى كىتىه

نازدارو نازدار (۱)

نازدارو نازدار، نازدارەي مالان
ئەو خەت تو خالەت، بۇدا بە تالان
ئەو مالەي هەمە نەزىر ئەللا بىن
بەلکوم كۆچە كەت بەرھو دوابىن
ئەگەر گيان كىشان وەك دوورى تو بىن
يا رەب بە نسىبى گاورى سەرکو بىن
وه نەوشەم دەچنى مەلۇ بە مەلۇ
خەلکى پىيى شادبۇون ئەمنىش رەنجه‌رۇ
دەترسم بەرم بە جوانە مەرگى
بىبەمە ئىزىر خاك نالەي دەلتەنگى
دەترسم بەرم داخ لە دلەم بىن
خاكەكەي بەغدا ئاواو گلەم بىن
ھەستە بىن بۇ لام، وەك جارى جاران
بە كۆپىرى دوئىمن، بە دىدەي ياران
دەترسم بەرم نەتىبىنەمەو
بە جوانە مەرگى سەر بنىمەمەو
نازدارو نازدار، نازدارى بابى

شل و مل و گرد و مرد
دهستم له بق مه مکی برد
کولمه‌ی سیوی لاسووره
تیی‌دایه خالی ورد ورد

نامدوینی (۲)

سپی ساده شهش دینار
سوورو سپی شهست دینار
ئەسمەر بیتو خال لە روو بىن
مه مک هو لۇو بىن
ھەزارو شەش سەد دینار
نامدوینی بۆچم نادوینی؟
بۆ لیم زیز بۇوی نامدوینی؟
ئەگەر بیتو بەدوینی
سەر ئەدم لە مزگىنى
رۆح ئەدم لە مزگىنى
سپی و ساده بەلاشە
سوورو سپی قوماشە
ئەسمەر بیتو خال لە روو بىن
مه مک هو لۇو بىن
لە دنیا دا ئەو باشە
نە عەيىبە و نە ئىرادە
رووم دىئم زولفت لادە
بۆ روو بەند چاڭم لیتو ئال
بە رووی خالانم دادە
ئەی رەندى گولەكم رەندى
سنگت کارخانى قەندى
داواى ماچىكىم لېكىرد
لە سەر وەی لیم دالمەندى

بە جوانەمەرگى سەر بنىمەوه
دەترسم بەرم بە جوانەمەرگى
بىبەمە ئىر گل نالەن دل تەنگى
دەترسم بەرم داخى لە دالم بىن
خاکەكەن بەغدا ئاو و گلەم بىن
ھەستە بىن بۆ لام وەك جارى جاران
بە كوبىرى دۈزمن بە دىدەي ياران
نازدار و نازدار نازدارى بابى
كۆترە بارىكەن بال بە شۆرە بىن

نامدوینی (۱)

ئەسمەر بۆچى تۇراوى؟
پېيم بلىن بۆچى پەنجاوى؟
وەك گولالە سوورەن بەھار
لە دەشت و كىيۇ غەملاوى
نامدوینى بۆچىم نادوینى؟
بۆ لیم زیز بۇوی نامدوینى؟
ئەگەر بىن بەندەم لە مزگىنى، نەم شەمزمىنى
سەرددەم لە مزگىنى، ئەمان رۆح دەدم لە مزگىنى
ئەسمەر بەينەللا جوانى
سەر تۆپى كورىستانى
لە بەر دلى دۆستانى
بىللا دەلىي خەرمانى
ئەوجار ئارامى دلانى
ئەسمەر لە كوى مىوانى
ئىنى گولەمى مىردانى
بە ملوپىنى هەرزانى
ئىجارم كرد لەخانى
مامزى دەشتى بۆكانى

نامدوينى (٤)

ئەسمەر باوانم ئەسمەر قەد بارىكەي سەھوبەر
 دەس لە بالات ھەل ناگىرم لەت لەتم كەن بە خەنچەر
 نامدوينى بۆچىم نادوينى؟ بۇ لېم زىز بۇوي نامدوينى
 ئەگەر بىن و بەمدوينى نەم رەنجلەنى، نەم شەمزىنى
 سەرددەدم لە مزگىتنى ئەمان رۆح دەدم لە مزگىتنى
 ئەسمەر ماشەللا جوانى بە ملۋىنى ھەرزانى
 لىت جوانە گەر دى ودەچى پەشمەن لە گەل كەتاني
 نەرم و نوقۇل و گرد و مرد
 دەستم لە بۇ مەمكى بىردى
 كولۇمى سېيۇي لاسۇورە
 تىقى دايە خالى ورد ورد

نەسيحەت بىن بۇ دەدارى

نەسيحەت بىن بۇ دەدارى
 عاشق نەبن بە رېبوارى
 چونكە عاشق دالى خوينە
 خۆى دەكۈزى لە ناچارى
 عاشقان پاڭ دلىيان برييانە
 بۆيە ويلىو سەرگەرداڭە
 رەنگىيان زەردو پەريشانە
 عاشق بە بالاى چاوجوانە
 عاشقان دىن لە دوور دىيارن
 رەنگىيان زەردو لىتو بە بارن
 مەنعيان مەكەن گرفتارن
 عاشق بە بالاى چاوكارن
 مەنعيان مەكەن گرفتارن
 بۆيە سەرپاكىيان بىمارن
 عاشقان پاڭ دلىيان ناسكە

ئاورت لە من بەرداوه
 كولمت گولى پەيوەندى
 سېپى سادە بىن كارە
 ئەسمەر بىن چار ناچارە
 ئەسمەر بىن خال لە روو بىن
 مەمك ھولۇو بىن
 ھەر ئەو دەنكى ھەنارە
 دلەم بۇ وى بىقەرارە

نامدوينى (٣)

لېم زىزى نامدوينى
 غەرېبم دەمەنچەنلىنى
 گورجىلە، دەلتىي ئاسكى
 وەكۇو قومرى و شەھىئىنى
 نامدوينى بۆچىم نادوينى؟
 بۇ لېم زىز بۇوي نامدوينى
 ئەگەر بىيۇ بەمدوينى
 رۆح ئەدم لە مزگىتنى
 لېم زىزە و لېم تۇراوه
 بەبىن ھودە پەنجاوه
 رۆخت بىرىم بە قوربان
 بەحال قالبەكم ماوە
 لېم زىزە بەبىن دەللىل
 دەسرو كەو دەسىمالى تىل
 بۆيە زەردو زەبۈونم
 ئەسیرم دەمگىر ئە دىل

بۇ تو سوتاوم يارى نەمام
ئەي ھاوار نەمام
ئەي ھاوار نەمام
ئەي ھاوار نەمام

نەمام نەمامە ئەي ھاوار نەمام
بىيىن سەر دەلم پەنجەي شەمشالىت
جار جار رام مۇوسە بە لىيۇي ئاالت
با منىش بىكۈشم دوو لىيمۇي كاالت
نەمام نەمامە، من بۇت سوتاوم
من شىت و شەيداي ئەگرىچەي خاوم

ئەي ھاوار نەمام
ئەي ھاوار نەمام

ئەي ھاوار نەمام
ئەي ھاوار نەمام
ئەي ھاوار نەمام
ئەي ھاوار نەمام
ئەي ھاوار نەمام
ئەي ھاوار نەمام

نەمام نەمامە (٣)
بىيىن سەر دەلم ناسكە پەنجەكەت
باواشىتىم كە بە ئەگرىچەكەت
نەمام نەمامە نەمام زۆر جوانە
ئاورى تى بەردام پەرچەم رىحانە
بىيىن سەر دەلم پەنجەي شەمشالىت
ئەمن دەيمىزەم دوو لىيۇي ئاالت
بىيىن سەر دەلم پەنجەي بارىكت
بىمكە شەرىك لە لىيمۇي فەرىكت
بىيىن سەر دەلم هەر جار بە جارى
كى تەفرەت داوى بەردى لى بارى
نەمام...نەمامە، نەمام چەند جوانە
ئاورى تى بەردام ئەو نەمامە

نەمدىيە و نەمدىيە

برىئىم ئەو دىيۇھ و دىيۇھ
بىللا بەفرى سەر شىيۇھ
كىانە تۆى بۇ من دىيۇھ
وەك سوورە كولى غەملىيۇھ
ئەو لە نىيۇ تارانە
ھەموو ئەھلى ئىرانە

نەمدىيە و نەمدىيە
سەر سىنگى يارى جوانە
ئەرى رەحەمەت لەو دايىكەي
نەخۇشم بۇ لىيۇ ئاالتى
سنگت كافەي شىمەرانە
تىقى دەچنە سەيرانە

مەعشووقەيان وەك ئاسكە
دەپەپى ئەو باسکە و باسکە
ئەمۇق بۇيە خۆى دەھاسكە

نەمام نەمامە (١)

بىيىن سەر دەلم پەنجە جوانەكەت
دەبىمە مىوانى خان و مانەكەت
نەمام نەمامە، نەمام زۆر جوانە

بە ئۇنى رىك و پىتكە، پەرچەم رىحانە
بىيىن سەر دەلەكەم هەر پېتچ پەنجەكەت
بىمكە بە خاترى برا كەنچەكەت
نەمام نەمامە، نەمام زۆر جوانە

بە ئۇنى رىك و پىتكە پەرچەم رىحانە
بىيىن سەر دەلم پەنجەي كەوهەرت
ئەمن بېچارەم كەوتەمە خەتەرت
نەمام نەمامە، نەمام زۆر جوانە

بە ئۇنى، حەيزەران، مەمكى فنجانە
دەترىسم بەرم نەتبىنەمەوە
بە جوانە مەركى سەر بىنیمەوە
بالېيم نىزىك بىن بە ئۇنى لاۋاوت

دەبىم بە شانە بۇ زولۇنى خاوت
نەمام نەمامە، نەمام زۆر جوانە
بە ئۇنى رىك و پىتكە، كەردىن كولداانە

وەللا بۇت نەمام
جوانى بە تەمام

ئەي ھاوار نەمام
ئەي ھاوار نەمام
بىللا بۇت نەمام

ئەي ھاوار نەمام
ئەي ھاوار نەمام
بىللا بۇت نەمام

ئەي ھاوار نەمام
ئەي ھاوار نەمام
بىللا بۇت نەمام

ئەي ھاوار نەمام
ئەي ھاوار نەمام
ئەي ھاوار نەمام

نەمام نەمامە (٢)

بىيىن بان دەلەكەم ناسكە پەنجەكەت
باواشىتىم كە بە ئەگرىچەكەت
باچىنە سەرجى لە باڭىچەكەت

لیره‌کانه سه‌ر بازم
من ئیزنى لى دەخوازم
دەسرۆکەی دەستم فاتم
حەتمەن نابى نەجاتم!
ئەبرۇت لەخەو دەمیتى
رەبى بابت بەمیتى
جەركم خويىن دەدەللىتى
لىۋ ئال كيان نامدوپىنى
غەريبم لىرە كانه
سنگت تاقى مۇورۇوانه

بە دەبان و كوشتارى
بەر پەنجەرەو دوودەرى
پىيم دەلىڭ براادر كويىندەرى
لېرەكانى سەربازم

رېم دوورە و دەبى لازم
وھى دەبا گيائىن رىزگار بىن
ھەر قور و بەرد و دار بىن
كەر چاۋىكىم لە يار بىن
خۇ من نىظام نىم عەسکەرم
من لە دنیا دەربەدەرم

بە دەبانى پې جەوهەر
دووهەم لە بۇ رەشئەسمەر
من لە دنیا بۇوم دەربەدەر

ھەي نىظام و خۆم نىظام
موبىتلای دوو چاوى بازم
سەفەرىكىم كەوتە بەر
بەردە مۇرەھى كىرفانم
داوم كەوتقە داوى
چاوت ئەستىرەھى رۇزىھ
بەزىن و بالات زۆر جوانه
دەوەرە دەستم دەستقە
ئاورى لە من بەردادو
بەو خودايىھى بىن مەكانه
ئەو دەلم بەحرى غەمانه
پىيم گۇت ئاوىزانت بىم

نىظام (۲)

وھرن جەركم هەلبىن
چەند، جىڙۇانم دەگەل كرد
لىۋ ئال ئەلغان نامناسى
ئەرى نىظام بۇ خۆم نىظام
موبىتلای دوو چاوى بازم
ھەي دەلىم بەدەھىي ماچى
وھرن جەركم هەلبىن
سەر و ۋىزىر راخەرى من
ئەممەن سەر بەو شەرتەي من
ئاي نىظام بۇ خۆم نىظام
موبىتلای رەش ئەسمەرم
لەسەر بالايلىۋ ئالى
وھرن جەركم هەلبىن
ئەوەل لە بۇلىۋ ئالى خۆم
لەسەر بالاي تۆيە كيان

شەهدىيىز باغەوانە
وەرفە سەر خىبابانى
لە دەفتەرى بۆكانى
كەس بە كارم نازانى
خاسە كەھى يَا بارى
وھك كابراى لە بازارى
كۆتىرى لە سىلەھى جابرى
بە پشت مالى كۆنەوه
چەدانەھى دەگەرمەوه
سى شەم، دەگەرىيەمەوه
«تۈران» دېنم و دېمەوه
مالىيان وا لە قاقلاوه
بۇچى لە من تۈراوه
خودا حافىز مال ئاوا
بە بالاڭەي بپراوه
لە سەر پەنجهى وېستاوه

ئەرى پارىزى بە رەمى
كا دەرويىشى كۆپستانى
بە مەشمۇلىيان نۇوسىيوم
ئەرى دەبىم بە نىظام
بازى يانا شەمقابى؟
با لەسەر تو بىكۈن
دەلىم دەستم دەستۆكە
دەچمە سەر دوو شەمبابە
سەبارەت بە تۈران كيان
گەر مارام حاسىل بىن
بە سەفەر دەچمە ئىران
جەدى سەيد كامل ھاوار
نەخۆشم بۇ «تۈران» كيان
پىيم گۇت نابى بە يارى
كراس مەخەمەر دارابى
نە كورتە نەدرىيىز

نىظام (۱)

بىيىم كارگو پىواسان
دامننۇن بۇ قىسەو باسان
گەورەھى عىلى بىلباسان
دەميرفيتىم سووك و ئاسان
من نىظام نىم و عەسکەرم
لە دنیا دەر بە دەرم
موفىتلای پەش ئەسمەرم
«گولىچە» مولىكى «دەرمان»
«حەسار» دەگەل «قازليان»
دەگەل «كاولى سامەندان»
دەگەل «لەگەل» «بۇرھان»
«میراوا» دەگەل «بۆكان»
«ھەرمىلە» مولىكى خانان
ھەمۇت بە قوربانى بىن

لافاوی سلیمانی
تهسکن له دهستم دورجوو
وهی ووهی مالتی ویرانی
ئەرئ لە بەر دەركیان دارە
ھەنجىرىھ يان ھەنارە
با لە سەر بالا لىو ئالى
من بىدەن لە سېدارە
شەرتە تاكوو نەمكۈن
دهس ھەلگىر نىم لەو يارە
جوانى بەيەللا جوانى
حدودى شار ویرانى
ماينى بەحرى غەمانى
باسكم وەزۇور سەرى دە
خۆشەويىسى مىوانى

نەورقۇز

شىعرى پىرەمېرىدى نەمر (بە دەسكارىيەوە)
ئەم رۆزى سالى تازەيە نۇرۇزە هاتەوە
جىئىنىكى كۆنلى كوردە بە خۇشى و بەھاتەوە
وا رۆز ھەلات لە بەندەنى بەرزى و لاتەوە
رەنگى كۈلالە و كەزىزە شەبەق شەوق ئەداتەوە
چەن سال كولى هيواى ئىمە بىبەر بۇو تاكوو پار
تا..... لوتفى فەرمۇو لە كەل جووتىار و كريكار

نىيە لە مال
چاوت نەرمە لە چاو نەرمان
پېت كردوون لە كە و دەرمان
بۆت ھەل نايە لەبەر شەرمان

نیزامم کرد، تەواوە

لىو ئال بە مست لىيى داوه
ئەوكچە بۆچى شەمزاوه
برىندارى خەنچەرم
جوانى وەرە ژۇور سەرم
دەرۆم لە سەر سەفەرم

ئائى نیزام، بۇ خۆم نیزام
لىو ئال لە من تۇراوە
كەلهكەي چەپم كون بۇو
تەلای گەورەم لېلابۇو
ھەموو جەرگم لەت لەتە
لىو ئال تو دەرمانم كە
بە جووت دەستم دەستۆكەن

نیزام (۳)

بەزىنت دارى لاو لاوە
سنگ كارخانەي مياندواوە
كولمەت كولى سېللاوە
دەوەرە بىمەدەيە ماچى
ھېنندەم عومرى نەماوە
ئائى نیزام بۇ خۆم نیزام
لىرەكانە سەربازم
موبىتەلاي دوو چاوى بازم
شوشە عەترى گيرفانم
دەسرۇكەي دەستم فاتم
چاوم كەوتۇتە داوى
زەممەتە بى نەجاتم
عەنتىكە و زىدە لاوە
چۆنى لى بىكم سلاوە
زولفى كىا بەند و خاوه
سېنگى پەنیرى كوردى
لىو ئال لە من تۇراوە
كەنگى؟ بىمە مىوانى
وەبالم بەستق جوانى
سەرتۇپى كوردىستانى

باسكت جوان بۆ خرخال
وا مەكە، وا مەكە، وا مەكە
دايکم ديارهه ئابپووم چوو
دهوهره، دهوهره تىكەل بین
بۆ تۆم ئاورتى بەربوو
چاو بازى ئەبرۆ كەوان
رۆحم بۆ تۆ بwoo ميوان
دهوهره دەستە ملانت بم
شەوان هەتاکوو رۆژان
ئاورت له من بەرداده
دايکى منت بى به قوربان
ئەمنت بۆ؟ دەستەو ئەنۇت
تۆ ئىنى گولەي ميردان

وا مەكە (۲)

لەبەر دەركيان داره
ھەنجىرىه يان ھەناره
با لەسەر بالاي لىتو ئالى
من بىدەن لە سېداره
شەرتە تاكوو نەمکۈن
دەست ھەل ناگرم لەو ياره
وامەكە، وامەكە، وامەكە
دايکم ديارهه، ئابپووم چوو
دەستقى لىتوئال دەپسىنم
كارەبار، مووروو، زەردوو
ئاوري له من بەرداده
كەلە گەتهو خال لە پوو
عەنتىكە و زىيە جوانه
بە ملوپىنيك هەرزانه

ھەرجى دەچم نى يە لە مال
لە مال نى يە قەت نى يە لە مال
نى يە لە مال يارى خۆش جەمال
مەمك پىرە قال نى يە لە مال
ئەو چاوانەي ھەلىيان دېنى
بە كە و دەرمان، دەپەنگىنى
رۆز نى يە مردۇم لى نەمرىنى
بۆ لېم زىزى نامدۇينى
چاوى رەشت رەش و بىشىن
ئەبرۆت بە جووت قەلەم كېشىن
زۆر نەترس و بىن ئەندىشىن
ئەو چاوانەي بە خومارەوە
مەمك سېيون، بە دارەوە
خودا، داوىيە مەيشارەوە
چاوت جوانە لەگەل بىرۇت
بەو خالانەي دەورى ليمۇت
داكت ماج كەم يان ھەر بۆ خۆت
چاوى رەشت بۇم ھەلىنى
مەردو مەرداڭە بەمدوينە
كرىي چاوت لېم بىستىنە

وا مەكە (۱)

چاوت شىينە پېرىت كال
ئەبرۆت پەپى رەشە دال
دەتبەم و دەتەفيتىم
ۋىنەي مايىنى شىيخە زال
رۆحى خىرت بىن لىتو ئال
ئەو دەلم بۆت بwoo، بەو عەبدال
قەدت لە بۆ كەمبەرە

شیواوه دهربا بابام
وهرگه‌ری بالات ببینم
با ده‌رچن گیانی شیرینم
یا ره‌بی قهت مه‌رگی تو نه‌بینم
چاوت چرای سه‌حرای چینه
کولمه‌ت گولی نیو په‌ریزینه
وهد من دیم کافر مه‌بینه
چون سویسنه‌ی باعی هه‌و شینه
وهرگه‌ری ئاویزانت بم
یاره‌بی ده‌س له ملانت بم
ریم بکه شه‌و به میوانت بم
یا ره‌بی من به جیرانت بم

وهرگه‌ری بالات ببینم
عاشقان دین له دوورپرا دیارن
ئه‌ری ره‌نگیان زه‌رد و لیو به‌بارن
مه‌نعيان مه‌کهن ساحه‌ب یارن
ئه‌ری به ده‌ردی دل گرفتارن
گیانه وهرگه‌ری بالات‌های ببینم
ئه‌ری باده‌رچیت گیانی شیرینم
جووتئ ساقی هات مه‌ی ده‌گیرن
ئه‌ری عاشقان له‌دین و مردگیرن
له‌سیله‌ی قه‌بران هاواره
حاکم بمندا له سیداره
ئه‌ری من نانیم مه‌یلی ئه‌ویاره
له‌سیله‌ی قه‌بران‌های ستایه
ئه‌ری حاکم بمکریت له و قه‌لایه
ئه‌ری نانیم من مه‌یلی له‌یلایه

ده‌وهره ده‌وهره تیکه‌ل بین
که‌وی خال دانه، دانه
چونکی فه‌سلی به‌هاره
وه‌ختن بچینه کویستانه
***

که‌ی دانیشین دوو به دوو که‌له‌گهت و خال له روو
سینگت به‌فری ئالله‌لوو - مه‌مکت خر کرد وهک هولوو
سینگ کارخانه‌ی قه‌نده - له سه‌ر چومی جه‌غه‌توو
وامه‌که، وامه‌که، دایکم دیاره لیم ده‌دا
له سه‌ر تو له ده‌ستم درچوو، سابلاغ و شتقو نه‌غه‌ده
چه‌ندی لئن جوانه لیو نه‌باتن، کیلکیله له گه‌ل شه‌ده
جوانی چی بلیم وايه، ئه و دلتم بؤی هه‌لودایه
به‌وهی بادی هه‌وايه، زولفی هه‌ودا هه‌ودایه
به رؤز قه‌ولم ده‌داتن، شه‌وی له ژوانم نایه

وهرگه‌ری ئاویزانت بم (سیله‌ی قه‌بران)

له سیله‌ی قه‌بران هاواره
حاکم بمندا له سیداره
قهت نانیم مه‌یلی ئه‌و یاره
قهت نانیم مه‌یلی ئه‌و نازداره
له سیله‌ی قه‌بران سزا‌یه
حاکم بمکوژی له و قه‌لایه
نانیم من مه‌یلی له‌یلایه
قهول ده‌دا شه‌و له ژوانم نایه
ته‌حا له و ریزه خالانه
بؤ من چاکن ئه‌و چاوانه
یاری خومه لیم نه‌بانه
خه‌بهر به‌رن بو خزمانم
ئاوری به‌ربوته خه‌رمانم

وهره قوربان (۳)

کۆخى نىيۇ قەرمەلۇوان
ھەتاکۇو بارام لووان
شىېتت كريم وەرە قوربان
سووتام بىرژام وەرە قوربان
دۇلارى نىيۇ لىرە
دەرمانى جوان و پىرە
دۇپى لە نىيۇ ئەلماسى
ماسى دەستى غەواسى

ھەنارى نىيۇ سنجووان
لىپراوه پېشىكەشت بىن
وەرە قوربان ئارامى دلان
عەقلەت بىرىم ھۆشت بىرىم
ھەنارى نىيۇ ھەنجىرە
عاشقى جوانى ئە و كچە بۇوم
كارگى لە نىيۇ رىۋاسى
وە چىڭى من بۆج ناكەۋى

وەرە وەرە بەر پەنجەرە (۱)
كراسى چىتى لە مسەيە
ئەو ڙۇنە جىبرانى مەيە
بۆ خۆى زۇر شۇقۇخ و شەنگە
مېردىھ گولەي دەلىيى سەيە
ئافرەت:

وەللا بۆ تۆ نەماوم
قەدبىارىك دەلىيى نەيە
وەرە وەرە بەر پەنجەرە كىڭكىتەدارى
بە سەر گەردى بالات بىم ئەي مەزەدارى

حەسەن:

بە كراسى چىتى رەشە
گەردىنى وىينەي وەنەوشە
عاشقى قەد و بالاي بۇوم
ھەر وەك زىپرى بىخەوشە
ئافرەت:

وەللا بۇتنۇ نەماوم
بە پارىز وەرە حەوشە

وەرە قوربان (۱)

زولفى وەك مارى رەشە
ئەك بە بارى زەممەت نەبىن
وەرە قوربان ئارامى دلان...
عەقلەت بىرىم، ھۆشت بىرىم،
زولفى دۇو مېترو نىيۇ
من لە دويىنیوھ نەم دىيۇھ
ئاوري لە دەلم بەرداوھ
لەبەر پەرچەمى جوانە
لەبەر كەزىيى چەند جوانە
نەخۆشى كردووم هاوار
زولفى ھەر وەك خەياتە
ئەگەر ماچىكىم بىداتى

بە جوانى خۆت بىم بە خشە
بۆم وەرە دەركى حەوشە
شىېتت كريم وەرە قوربان
سووتام، بىرژام وەرە قوربان
بىرىم بەفرە و بارىيۇھ
ئەو پېتىم دەلتىن ھەتىيۇھ
وەك سوورە گولى خەمللىيۇھ
لىتىو مىسلى قەيتانە
لىتىو مىسلى قەيتانە
پېتىم بلىتىن؟ لە كۆي مىوانە
ئەم كچە جىكەھى ئاواتە
بۇ من پىكەھى نەجاتە

وەرە قوربان (۲)

لەبەر پەرچى درېئىزى
شىېتىم بۇ پەرچى درېئىزى
ئاخ نەخۆشت كردووم دەمرەم
وەرە قوربان ئارامى دلان
شىېتت كريم عەقلەت بىرىم
دەچم دەبىمە مىوانى
چەند ناسك و مېھرەبانى
رۇحەم لەبۇي نەماوە
كوشتمى ئەو جووته چاوه
ئەمنم عەشقى جەمالى
كوشتمى دۇو لىتىو ئالى
شىېت و شەيداى كردووم چى بىكم
لەبەر ئەگرىجە و خالى
شىېت و شەيداى كردووم

لە بلندى و سەرە و لېڭى
لە بلندى و سەرەولىيەزى
ھەي دەبىن بۆ خۆت بەمعنېئى
شىېتت كريم وەرە قوربان
سووتام بىرژام وەرە قوربان
دەچم دەبىمە مىوانى
چەند ناسك و مېھرەبانى
رۇحەم لەبۇي نەماوە
كوشتمى ئەو جووته چاوه
ئەمنم عەشقى جەمالى
كوشتمى دۇو لىتىو ئالى
شىېت و شەيداى كردووم چى بىكم
لەبەر ئەگرىجە و خالى
شىېت و شەيداى كردووم

وەکوو عاشق بۆ دلخوازان
دەکیشم چەند جۆرە نازان

وەک قومرى سەربالىم شىنىھ (۲)

بىستوومە شىرىيپىت دەخورى لەسەر دالىم بۇو بە گرى
ئاھى من بەدكارمان بىرى
ئەي وەي وەي بارانە وەک قومرى سەربالىم شىنىھ
دەچرىكىيەن بەم ھاوينە ئەسمەران خوييپان شىرىيپىت
ئەي وەي وەي بارانە بىستوومە دەلىن تۇرداوى بە بەزىنەت وينەي لاو لاو
بەدكارمان رەش بېت ھەناوى
ئەي وەي وەي بارانە تەنيا گولە كەي سەحرای چىنە دەممەۋىت تاۋىك بتىپىن
جا دەرچىت كىيانى شىرىيپىت
ئەي وەي وەي بارانە تەنيا گولە كەي لە بۆكانى شۇخ و شەنگو مىھەبانى
ماشەللا شىرىپىن زوبانى
ئەي وەي وەي بارانە لىيۇم بە لىيۇھ ئالەكەت
چاوم بە چاوه كالەكەت بېبىنم خەت و خالەكەت
ئەي وەي وەي بارانە

وەي لە منو واي لە كىن؟

بە دەبان و كوشتهرى بەرن جەرگم هەلدىن
بەر پەنجەرەو دوودەرى چەند، جىڙوانىم دەگەل كرد
دەلىن براادر كويىنەرى ئەلحانە بۆ نامناسى
ھەر ئەتۇ تانجى سەرى دەردىت لە مالىم لىيۇ ئاڭ
راوه ستاوه، لە بەر دەركىن كەي لە چاوان ئەتكى

وەرە وەرە بەر پەنجەم وە (۲)

قەدى دەلىي شەشالە دەنەم بۆ تو بەتالە
كىلەكىلە دارى ئەي مەزە دارى
ئەو ۋەنە جىرانى مەيە مىردى گولەي دەلىي سەيە
كىلەكىلە دارى بۆم وەرە خوارى
ئەھەم وار بىزەنەرمەرمە سەرگەرداڭ كىزەنەرمەرمە
كەردىنى وەکوو وەنەوشە تۈپىن زېپى لە كەوشە
مەزەدار و بۇن خۇشە قەدى دەلىي بللۇرە
لە مجا بۆم وەرە ژۇورە لە گولەي مىردىت مەترىسە

وەک قومرى سەربالىم شىنىھ (۱)

لە سەر پىرىدى كەرتىيان سەنگەر دەستىك نىزامى خۇل بەسەر لەنگىان دامىن، دەستەو خەنچەر لەسەر دوو چاوى رەش ئەسمەر وەي، وەي، وەي بارانە ئەسمەران چاوابىيان جوانە وەک قومرى سەربالىم شىنىھ دەچرىكىيەن بەم ھاوينە لەسەر پىرىدى پىرىدە بازان بە ئىنتزاري چاوابازان

خانه و مانه	ئاورى له من بەردادو
چەند جوانى	پارم ئارامى دلآنە
چەند جوانى	ھەنەندى مالىم رەندى
چەند جوانى	سەنگت كارخانەي قەندى
خان و مانى	داواى ماچېكىم لېكىردى
چەند جوانى	دایمىن بەرەند و مەندى
چەند جوانى	شىرىيەن دەلىي كىشمىشە
چەند جوانى	مال لە ساروقامىشە
مېھرەبانە	لە بۆ يارى خۆم دەكرم
چەند جوانى	كراسى فەرمۇو دانىشە

لەبەر خۆفي خوا نەبى	بە گولەكەي دەكەم ئەتكىن
وەرن جەركەم ھەللىپن	دەبا گيائىم رىزگار بىن
سەرو ۋىر راخەرى من	ھەر قورۇ بەردو دار بىن
ئەمما هەر بەو شەرتەمى من	گەر چاوييكم لە يار بىن
حساب كە بە جەھەنەم	گەر خواردنەن ڙەھرى مار بىن
ھەى لە من و واى لە كى	لەبەر لەنچەي مەلەكى
لەبەر خۆفي خودا نەبى	بە گولەكەي دەكەم ئەتكىن

هات بە لەنچە (پەرچەم خەياتە)

دەردىت لە مالىم كالىن	چەند جوانى
كەزىيەت بەندى رەشمەلاتى	چەند جوانى
سەن كەز بە كەزى كوردى	خان و مانى
باسكم لە گەردىن ئالىن	چەند جوانى
ئاخ ھات بە لەنچە	رۆي بە پەنچە
زىير و گەنچە	

پەرچەم خەياتە
گيانەكەم دل بە تەماتە

رەبىي مالت وېران بىن	چەند جوانى
زوو پىرت كريم فەلەك	چەند جوانى
بە كوچەي داھاتنە خوار	خان و مانى
ئايىشى و مرىيەم و مەلەك	چەند جوانى
لە تارافنى بۆت دەكرم	چەند جوانى
عەتر و مىخەك و كرمەك	چەند جوانى
لە سابلاغى بۆت دېتىم	چەند جوانى
وە كول و لاجاوه و كرمەك	چەند جوانى
لىيو ئالىيم لە گوئى بكا	خان و مانى
هارەي بپوا حەوت گەرەك	چەند جوانى
ئەوشۇكە شەو زىستانە	چەند جوانى
بەفران گىرتى كۈلانە	چەند جوانى

ھاتەوە

ھاتەوە با بىتەوە ناسكى لە حەمامەوە
دەم وە پېكەنин و دەست وە سەتلىل و جامەوە
وەرن جىڭكاي بۆ داخەن دەبا خەو بىباتەوە
ئەرى، نەخودا دەمكۈزى، چاو جوان نە بۆ خۆم دەمرم
ئەرى، چونكە غەريبەم، جوانى گيان، كەس ناكىرى قەدرم
ھاتەوە با بىتەوە ناسكى لە ناو باغەوە
دەم وە پېكەنин و دەست وە گولە باغەوە
زووکەن، جىڭكاي بۆ داخەن بەشكىم خەو بىباتەوە
ئەرى، دەترسىم بەرم، جوانى گيان، لە كرماشانى
ئەرى، قەل و دال بەمخوا، هاوار، كەس پىنەزانى
ئەرى ھەى داد و بىداد، ئەى وەى، ھەى ئاوهدانى
ئەرى قەبرىم، ھەلکەنن، سووك بېق، لە رىڭكاي كانى
دەلىم بەشكىم يارم بىن، جوانى پىيم داپرۋانى
ئەرى ھەى داد و بىداد جوانى گيان خۆ من نەماوم
وەرە وەك جۆگەلەي ئاواچى بكم خوين دى لە چاوم

ئەرئ خانمی رىبوار ئەی وەی رېم لە بەر ناچى
داخى غەریبیم ئەی وەی لە دل دەرناجى
ھۆ کاکى جووتىيار هەی وەی جىڭاكەت بەرددە
گايەكت رەشە و خالق گايەكت زەردە
ئەويش وەكۈو من ھاوار ئالۇودەي دەردە
مەرد و مەردانە هەی وەی ھەلکەنە ئەو ھەردە

ھۆ لەيل و لەيل و لەيلانە

لە سلیمان كەندى خۆم دەم بە چۆمدا
بۇ ئايىشنى چاوجوان لە بەرددە زەرددە
ھۆ لەيلو لەيلو لەيلانە
كەر دەتبىنم جىڭىنى قوربانە
ناتبىنم مالىم وېرانە
لە سلیمان كەندى، بەشى بەگزادە
ئەي وەي مەزەدار رووبەندت لادە
لە سلیمان كەندى تاشارى بۆكان
بۇت مەرىم جوانى پەچەكت لادە
نەخودا دەمداتى مەركى بە ئاسان
نە دل لاي تۆي دەبىي هەراسان

نە خودا دەمداتى نە بە خۆم دەمرەم
چونكى غەریبیم كەس ناگىرىت قەدرەم
خانم كەل كەفتتە بانى عەمارت
وەبال مەشق ئەكەن وەجاو ئەشارەت
لە سلیمان كەندى بەشى موڭريان
تەنيا گولىيكم بۇوا بىرىدى زەريان
گشتى بە قوربان بالاڭەي چاوجوان
يان جوابى بە خىرپىان دەلىيام كە
بەس دەستە و دامىن شىيخ و مەلام كە
يا خودا هەر شەوبى رۆز نەبىتە وە

ھۆ کاکى جووتىyar (1)

ھۆ کاکى جووتىyar براڭەم جووتى شاگول بى
تۇوهەكت رازيانە، خەرمانت گول بى
ھۆ کاکى رىبوار، رېڭام كۆيستانە
دەچ بۇ بۆكان گول لە ئىرانە
وەي کاکى جووتىyar، براڭەم جوت بىكە بەتال
میوانتم دى ماندووم، با بېۋىن بەرەو مال
ھى خانمی رىبوار، رېڭا نازانم
رېم پى نىشان دە خەلکى ئىرانم
ھۆ کاکى جووتىyar براڭەم جووتى بەكاربىي
خەلە و خەرمانت يا رەب بەرەكت دار بى
ھى خانمی رىبوار، رېم كەوتە دۆلى
تۇوشىم بۇو بە تۇوش ھەورى لە كۆلى
ھۆ کاکى جووتىyar، برازا، گا كانت زەردە
با دى دەي كىلىي ھاوار ئەوكىي و ھەردە
وەي کاکى رىبوار رېڭا نازانم
رېم پى نىشان دە خەلکى بۆكانم

ھۆ کاکى جووتىyar (2)

ھۆ کاکى جووتىyar ئەي وەي رېم تۇولانىي
يارى ھاو دەردىم ئەي وەي موڭرييانىي
ئەرئ خالقى رىبوار ئەي وەي رېڭام كۆيستانە
دەچ بۇ لاي يار ئەي وەي خاوهەن بېستانە
ھۆ کاکى جووتىyar ئەي وەي جوت شەنگول بى
تۇوهەكت رازيانە كاڭم خەرمانت گول بى
ئەرئ کاکى رىبوار ئەي وەي رېم تۇولانىي
بۇ خۆم غەریبیم خالق يارم بۆكانىي
ھۆ خالقى جووتىyar ئەي وەي رېڭام يەمەنە
تۆزىك بەن سام ئەي وەي جىكەت چىمەنە

چاو ئەستىرەي عاسمانى - هۆ لەيلى
ھەلدىن ھەموو بەيانى - هۆ لەيلى
باسكم وەزۇور سەرى ده - هۆ لەيلى
سەرتۆپى كوردىستانى - هۆ لەيلى
ھاتووم لەلاي بۆكانى - هۆ لەيلى
كورتى خال دانە دانى - هۆ لەيلى
با كەوشەكت پىس نەبى - هۆ لەيلى
پىت لەسر چاوم دانى - هۆ لەيلى

ھۆ نازەنин

پەشم پۇشاوه رەشتەر لەبانى
عازىيەت بارى تۆم، نابى نېزانى
ئەرى، ھۆي نازەنин، ... نەشىۋى نازت
خۆم دەبم بە خولامى دوو چاوى بازت
بە ماشىنىن جىب دىئم بۆ پېشوازت
ئەگەر بەبىن تو شادىم لە دل بىن
شادى و نۇجوانىم ئاۋىتەي گل بىن
ئەگەر مەيلەكت فەرامۇشىم بىن
سفىدەي كفن بالا پۇشم بىن
پەشم پۇشاوه، گرييە و زارى مە
بۆ بالاي جوانى تو بىن قەرارىمە

ھەر تۆم دەھوئ تو (۱)

ئەورۇ بەهارە كىانە كۈل دەبىن پەيدا
كۈل لە عەشقى كۈل شىيت دەبن شەيدا
***

سەرتا بە پا زىپ بىن
پە دەشتى بازىپ بىن
ھەمووی چاو بىكىپ بىن

دەستم لە يەخى يار نەبىتەوە
لە سلیمان كەندى تا بەشى مىاندواو
گشتى بە قوربان شۆخى بەلەك چاو

ھۆ لەيلى

نەخوش و دەردە دارم - هۆ لەيلى
بۆ بالات بىن قەرام - هۆ لەيلى
رۆحى خىرت بىن لىپ ئال - هۆ لەيلى
رەنگ زەردو لىپ بەبارم - هۆ لەيلى
ھۆ لەيلى، لەيلى، لەيلى - چاو ئەستىرەي سوھىلى
دەرەق بەمن بىن مەيلى من مەجنۇن تو لەيلى
چاوت ئەستىرەي شوانان - هۆ لەيلى
ھەلدىن ھەموو بەيانان - هۆ لەيلى
دەدا لە كۆچەو كۆلان - هۆ لەيلى
بازىنت دەكەۋىن جوانان - هۆ لەيلى
نارنج، ليمۇو پۇتەقال - هۆ لەيلى
لۇمەم دەكەن كور و كاڭ - هۆ لەيلى
ئەستىرەي لە ئاسمانى - هۆ لەيلى
لە يارى خۆم بۇون بە خال - هۆ لەيلى
نەخۆشم بى دەرمانى - هۆ لەيلى
بە ملوپىنى ھەرزانى - هۆ لەيلى
بۆ چى رەنگى زەرد كەردووى - هۆ لەيلى
ھە خودا مالى و ئىران بى - هۆ لەيلى
چاوت ئەستىرەي شەۋى - هۆ لەيلى
كولمەت دەندۇوكى كەۋى - هۆ لەيلى
باسكم وەزۇور سەرى ده - هۆ لەيلى
مەركەم وەپېشىت كەۋى - هۆ لەيلى
چاوت ئەستىرەي رۇزى - هۆ لەيلى
ئەبرۇت لە خە دەمىننى - هۆ لەيلى
بەزىنت بە من بەمېننى - هۆ لەيلى
سوورە قورىنگى گەرمىننى - هۆ لەيلى

فهسلی به هاره دهشت و کیو خوش
له دهشتمن که نیره له دوّل و هنهوش
چ خودا بهرداره غهرقم کهی له غم
مهیلم بدھیه یان زور و یان کم
فهسلی به هاره، وختی گولزاره
کیو و چیا جوان، دنیا دیاره

همه روایه

ئەرئ یا سولتان هاوار ئەی وەی مال بە بەرزەوە
مهرق بەدکارمان بمرئ جوانی گیان بە دەم لەرزەوە
ھەروایه ھەروایه رووی پەنجھەری لە بايە
ھەروایه ھەروایه پەنجھەری بەرەو بايە
یارم چووهت سەفەری بیپاریزی خودایه
یارم چووه بۆ سەیران ئاگات لىپى بېخودایه
ئەرئ ئەو مالەی ھەمە جوانى نەزرى ئەللا بى
ئەرئ بەو شەرت كۆچەكەت هاوار بەرەو دووابىن
ئەرئ دەمەكەت ھەنگوين لە قوتۇي شىين دا
ئەرئ ناردەمە خوازبىنى باوان لىپم چوون بە قىندا
ھەروايە ھەروایه خالىك لە سەر گۇنايە
یارم دەچىتە سەفەر بیپارىزە خودایه
ئەرئ ھەر كەسىك نەيىن كاتى گیان دوو دۆست و يارى
ئەرئ سەر بگرى لە قور جوانى گیان سوبج و ئىوارى

ھەلاقە

پىيم مەگرە پەلپ و بىانوو	خوشە قسەئى گوئى بانوو
لىت رازى بى كەبىانوو	لە دەر و ژۇور دلت خوش بى
شىرنى دەچتە ھەلامە	ھەلام ھەلام ھەلامە
بەرم لەو دەسرەي دەستت	وەرە لەو دەسرەي دەستت

ھەر تۆم دەۋى، تو
باوانەكەئى بابى من مەپ دۆشى جاران
تو ناگۆرمەوە بە خانمى تاران
ئى وەي كەھى نزاران
باوانەكەئى بابم، هيپزۇ ھەنام
لە دوورى بالات، كۆپر بۇوم
نابىنى چاوم رەش بۇو ھەنام
بابچىنە سەپەرانگا فەسلی بەھاره
خونچە ناپشكۈئ - بۆيە - بولبۇل خوماره
گيانە دل ئىنتىزارە
با بچىنە سەپەرانگا، شىرىن وەنەوشە
گەر لە قەسر دابىن كن يارم بىن خوشە
كىن تۆم بىن خوشە
چ خودا ھەل دەگرى غەرقم كەي لە خەم
مهیلم بدھیه، یان زور و یان کم
گيانە ماج كەم خالى دەم

ھەر تۆم دەۋى تو (۲)

باوانەكەئى بابم بىنايى چاوم
لە دوورى بالات رەش بۇو ھەنام
سەرتا بە پاي زېر بى
پەدەشلى بازىز بى ھەموو چاو بىكىز بى
ھەر تۆم دەۋى تو
سەرتا بەپاي زېو بى
پە دەشت و پە كیو بى
ھەمۇوي خەندە لېو بى
ھەر تۆم دەۋى تو
فەسلی بەھاره، ئاوهنىا شىينە
عەشقى يارىكەم خويىنى شىرىنە

هم نارنج و هم بیشه (۲)

بُوچ منت نه برده و
بروی په یوهستن پیکه و
وهکوو سه در و پیشها و
وهک شیربه کی یه کشه و
یانا ره گه لام که و
مالیان له سه ر خریه
چاوی راستم خجه تیه
پوستی گوچکه ده ریه
دایکی به رؤکی گرت
توروان گورووی لیکرت

جوانه ده لی قاميشه
مال له سارو قاميشه
کراسی فرم و دانیشه
بُوکان کووچه به کووچه
ناکوو دلئی قور ووچا
له و بیوه زنه و له و کچه؟!
میردت کرد خاکم به سه ر
کچی بمشیله رهش ئه سمه ر
له سابلاخ بووم ده ربه ده ر

مالت ویران بن شه و
عهشقی چاوی توروان
با له سه ر تو بمکوژن
له بُوکان له دارم دهن
توران گیان یان بمکوژه
هم نارنج و هم بیشه
دوستی گهورم توران
به ده رکی مالتی توران
به ده رکی دا رابیوریم
خوشکی په لپی لئی گرت
بُو کراسی، دایدره مردم
به زنی شووش و یه ک تیشه
شیرینه وینه کشمیشه
توروان گرووی لئی گرت
سابلاخ کووچه به کووچه
هه مووی به قوربانی بن
نازانم کامیان ماج کم
ده سمال حه ریزی دووبه ر
ئه گهر حه ز ده کهی نه مردم
له سه ر بالای تویه گیان

هم واره

بُو خوم دوورم نایگه من
جووتی رهشی هیلالی
سه برو هوشی لئی بربیوم
کوشکی چادره که ت لاده
نه رم و نول و کرد و مرد

کوثری له سیله هی جاری

وهک کابرای ناو بازاری

بُو تو دل بوو سه ر گردان

کورتن گیان هه موو شه وان

به و خودایه هی بن مه کانه

ئنی گوله هی میردانه

تا سبه یعنی شه و ده مانه

که زیه ت بهندی ره شه مانی

باسکم له گه ردن ت ئالن

له بُوت بکم ماله و مالتی

سنگت کارخانی قهندی

گرت زور به دلبه ندی

له سه ر چیم لئی دلمه ندی؟

سنگت کارخانی قهندی

بُو تو نه ماوم ئامه

بازی يا نا شمقاری

با له سه ر تو بمکوژن

گوله ت پیکی کریم بوختان

مالی گوله ت بن ویران

ده لیم ده ستم ده ستو که

نه درؤیه و نه بوختانه

دوژمن مالتی ویرانه

ئاوری له من به رداوه

ده وره ده وره با جووت بین

هه مالتی بام کالتی

سین گهز به گه زی کوردى

پیم عه بیه و پیم ئیراده

هه رهندی مالتی رهندی

به بینه للا رهند و مهندی

شه وی گیانه تووشی بوم

پیم ووت گوله لی داوی؟

وره، وره با جووت بین

هم نارنج و هم بیشه (۱)

دووی هیناوه به یه کجار

یه کیکیان شیرینه بیغایه ت

هم نارنجه و هم بیشه

سینگوله ت باخی بیشه

به پیشکه شی بم دهیه

***

سینگوله ت با غی سیووه

ده وره بمدیه ماجچی

که س نی يه خه به ری ده می
که توونه ژیر په رچه می
خستو میه به حری غه می
با مانگ ده رچی له ته می
داوای دوو ماچم لئی کرد

هر که سیک بیکا ههوری لار مه نعی دلداری
په پو بچ ده رکا یاره بی وینه بی پاساری
ئه ری کلۇنجه، ری ری دەسماڭ قاقانی
کاری ئه من و تو ههوری لار دنیا پېتی زای
بمکه بە خاتر ههوری لار زەردەی خۇراوا
كچى سەرئ بینه دەر ههوری لار، لە توئى كەزاوه
ئاي کلۇنجه رېرى مەرق دەسماڭ قاقانی
کاری ئه من و تو خوپىن شىرىن پاڭ دنیا، زانى

ههورى لە كۆل

دەترىسم بىرم، نەتىيەمەوە
بە جوانەمەرگى سەر بىنیمەوە
ههورى لە كۆل، بازنه لە قول، سنگ نەرم و نۇل
وەختە لە سویت بىرم
ئەي بەرى بەيانان پېيم خۇشە، لە باوهشت بىرم
ئەي هەموو بەيانان زۆر خۇشە لە ئامىزت بىرم
خەلكى خەمم دەكىرى من هەممە خەلوار
پەنگىم زەرد بۇوە لە دوورى نازدار
ئەمن مەريزم من بچ تو، وەرە جاروبار
نەخۇشم، كەوتۈرم بىي قەرزدار
خەلكى خەمم دەكىرى، من دەفرۇشم خەمم
لوتىفىكت بىي يارەبى سايەت نەبى، كەم
بىمەدييە ماچىقىك، بوق مەرىم تو لە خالى دەم
عەمبارى خەمم ئەي هاوار بۇوە كالارېز
نەخۇشم، دەرىم گارانە، بۇوە دوور و درېز

ھەمى ئىرمان خۇشە (۱)

خۇزىكە لە دنیا يەدا حاصل بوايە مورايم
چەن جەقام لە دووتن كېشا عاقىبەت رەنج بە بادم

ئىيدايە خالى ورد ورد
من كفرى وام بچى كرد
يارم ھۆشى لە من برد
سبەي دەچەمە هەوارى
چىت بچ بىتىم بە دىاري
چاوابازى چاو ئەستىرى
پېيم بلى ئەورق بە خىرى
روومەت كولى كەنېرى
ئەو دەلمەن بەحرى غەمانە
سەرتقىپى كوردىستانە
تاسىبەينى ئەم دەمانە
فيىرى تەقلەو لەنگدانە
ھەلىاندا، لەو بىخىرى
بم شىئەلە شەنگە بىرى
مەغۇزى بەدەنى دىيارە
با بىدن لە سېدارە
«ھەولېر» بۆي حەكەدارە
دەستت ھەلەنگەرم لەو يارە
ھەلىاندا، لە كويىستانى
كولى لە كوردىستانى
بە ملۇيىنى ھەرزانى
ناسكۈل دەي با بۆكانى
كاڭ ئەحمدەد لە سلىمانى
خۇشەويسىتى ميوانى
باسكت وەزۈور سەرم نى

كولىمەي سېيىسى لاسوورە
دەرەبى مالىم وېيان بىن
ئاوارى لە من بەرداوه
ھەوارە بلىن ھەوارە
سەفەرم دوورو درېزە
غەربىم لە ھەولېرى
يارى خۆم، نەدىتەوە
ماچى كەم دوو كولمانەت
بە خودايەي بىن مەكانە
نەخۇش و دەرەدارم
پېيم گوت ئاۋىزانت بەم
وەكۈو ماينى خۇش تەعلمىم
ھەوارە، بلىن ھەوارە
من سەر كەمە سەر رانت
تەمەشى قەدو ئەندامى
لەسەر بالا ئەۋۇنە
جەھەندىم لە مەن مال وېيان
شەرتە تا نەمكۈن من دېسان
ھەوارە بلىن ھەوارە
ئاوارى لە من بەرداوه
بەزىن رىك و زۇر جوانى
لەبەر ئەو كۆزە دەمەرم، كورپ
ئاۋىزانى بالا بىم
باسكت وەزۈور سەرم نى

ھەورى كەر

ھەر كەسى بىكى، ھەورى لار بەيىنى ئەمن و تو
ھەي لە مالى بىرى بە ھەشت و بە نۇ
كۆلۇنجه، رېپى، ئامان دەسماڭ كويىشە
كارى ئەمن و تو ئەي هاوار كەوتۇتە كېشە

چهند جن ژوانم له گهله کرد بهر پهنجهره و دوودهري
ئەلعانه بچوچ نامناسى؟ پىيم دەللىن برادر كويىندرى
دەردت له مالىم لىيو ئاڭ هەر ئەتۇم تاجى سەرى
وەرن جەركم ھەلبىدىن، بە دەبانى پېچەوهەر
ئەوەل له بچوچ لىيو ئاڭنى دوھەم بچوچ چاوى دلبهر
لە سەر بالاى تۆيە كىيان له دنبا بۇوم دەربەدەر
لە ئاھى دالى من و نۇق، سوتاوه مەروئ و پىشەدر
ئاسمان تەبەق تەبەق، كەليمەمى زارم حەقە
چونكى ئەسلىھە حدودە، پانىيە دەلىيى مەززەقە
يا رەب، شەمال بە خىرەتى، ھەورى كەوال كەوالە
ئاۋرى لە من بەرداوه، دوو بۇوكى مامە خالە
ئامىن يان خۆش جەمالە، خۆرشىد يان چاوى كالە
نەخۆشم بچوچ لىيو ئاڭنى، قەدى وينەمى شەشالە

ھەى بىن دەبلىنى بىن

ھەى بىن دەبلىنى بىن، يارم لە نېبەھى شەھەدا
قەبرى مردۇوت لىيو ئاڭ، پىيم بلىنى مەيلت بە كىدا؟
ئەو دەردەمى من دەكۈزۈ تۆى لە باخەل گولە سەى دا
عەنتىكە و زىيەلاوه
عەنتىكە و زىيە جوانە
رەبى رانىيە ئاوا بىن
ئاۋەكەى سارد و سووکە
عاشقى مەريم چاۋ جوان بۇوم
ھەر دەلىيى تازە بۇوكە
قىيمەت گران و وەزن سووکە
وەك ئەشرەفى بچۇوكە
خزمىنە مەمکەن لۆمە
سافە دەلىيى مېتكۈوكە

چى بكم يارى دوور ولات ئەلغان كەوتۇتە يام
بەلكم شىخانى گەورە كەن تەكىپ بە فريام
ھەى ئىران خۆشە گەرمىن قەد قەد لېيىھەللىن پېشىتىن
لەو پەشىنەمى جوان تەرە، نارىم بۇت بىن لە گەرمىن
بە پېشىكەشى بالات بىن سابلاخ و برووسكە و لاۋىن
بە پېشوازى بالات بىن سەرەدەشت و بانە و پېنچۈن
سەنگت باغى شەققىيە كولەت كولى ليمۇيە
مەمكەت نارنجى خۆيە كوارەت لە كفتوكۆيە
لە كەل يارم دانىشىتىن تىير بۇوم لەو كفتوكۆيە
كەى دانىشىن دوو بە دوو كەلتەكت و خال لە روو
نە مەعنە و نە لۆمەيە بچوچ تاۋر تىيەر بۇو
خزمىنە مەمکەن لۆمە رۆيى و لە دەستم دەرچوو
سېنگى بەفرى ئالماڭلۇو مەمكى خې كرد وەك هوڭلۇو
چاوت ئەستىرەتى شەھۆئ كولەت دەندۇوکى كەۋى
باسكەم بچوچ بە سەرين با جووت خەومانلى بکەۋى
لە من و لە گولەكەمى مېرىدت كاممانىت زۇر خۆش دەھۆئ
لە خودا دەكەم تەمەنا مەركەم وەپېشىت كەۋى

ھەى ئىران خۆشە (۲)

وەرن جەركم ھەلبىدىن دەبا گىيانم رىزگار بىن
سەرەو ژىير راخەرى من، ھەر قور و بەرد و دار بىن
ئەمان ھەر بەو شەرتە من كەر چاۋىتىم لە يار بىن
ھەى ئىران خۆشە گەرمىن، قەد قەد لېيىھەللىن پېشىتىن
لەو پەشىنەمى جوان تەرە، نارىم بۇت بىن لە بېلىن
جا پېشىكەشى بالات بىن، سابلاخ و ترووسكە و لاۋىن
وەرن جەركم ھەلبىدىن، بىزانن چىم لە دل دايىھ
ھەمۇو خەمم و حەسرەتە من لە دوورى لەپىلايە
لەھەتە ئەو ژىنم دىيە قەت كەسم وەبىر نايە
وەرن جەركم ھەلبىدىن بە دەبان و كوشتنەرى

نه مدی رویی، چاو ئەستیری

دوینن رویی کۆچ و کۆچبار گەردنى زەردەت، بەملەگولە خەسار

ھەی نار (۲)

ھەی نار، ھەی نار، باوانم يار
ھات و رویی بە لانجه و لار
قوربانت بە ئەبای شەھوئ
خەو بىن لە چاوم ناكەھوئ
دل مەجنۇونە و لەيلاي دەھوئ
دەسان شەھەت بۆ حالتى من
عالەم سوتا لە نالەي من
زولفت بە رېز بەر دانەوە
بە باي عيشوھ دەخولانەوە
كۈنە بىرىنم دەكۈلانەوە
رۆز ئاوابوو، زەردەي ماپوو
شەمال كاغەزى هيتنابوو
ناوى لەيلى لى نۇوسراپوو

ھەی نار (۳)

دەسان شەھەت بۆ حالتى من
عالەم سوتا لە نالەي من
ھەي نار ھەي نار باوانم يار
لە دەست دەرچوو، سىيمىن عوزار
عەترم پىيە بۆ زولفى يار
خۆشم دەويت ناسكۇ نازدار لە دەست دەرچوو، دۆستى پېرار
دەسان شەھەت، لە بۆ زارم لە بۆ دالەكەي بىن قەرارام
رۆيى نەما دۆستى پېرارام
لە دەست دەرچوو كۆچ و كۆچبار عەترم پىيە بۆ زولفى يار
نامدوينى، ناسك و نازدار بۆ تۆ من بۇوم لىۋو بە بار
دەسان شەھەت با بكم نالە لە سوئى تۆ حالت بىن حالت
لەتۆ جوانە بەئن و بالا

ھەي بىيئە (دەسمال حەرير)

مېيدەت كەد خۆلەم وەسەر
تىئىر بەمشىلە رەش ئەسەر
ئەو گەردىنە زەردەت بىيئە
لىت جوانە بەرھەلېيىنە
رووبەندت بۆ من لادە
بە رووى خالانم دادە
دەستم لە بۆ مەمكى بىرە
تىيىدایە خالى ورد ورد
من كفرى وام بۆچى كەد
قەدى دەللىي بلوورە
ھەر دەللىي ساز و سەمتورە
كافرە و لە خودا بە دوورە
بە لەكى دەللىي توورە
دەتبەم كۆلان بە كۆلان
مالى بابت بىن وېران

ھەي نار (۱)

دەسان شەھەت بۆ حالتى من بۆ ئەو دالەي بۆ خەيالى من
عالەم سوتا لە سکالاي من
ھەي نار ھەي نار باوانم يار دوینن رابورد كۆچ و كۆچبار
قەسمم بەھو خالەي لە رووتە فنجانەي دەستت ياقوقوتە
دەدرەوشىن، دەللىي زەرۇوتە
چاوت ئەستىري بىست و دوو ھەلدى، لە كەلى، كەمەتتوو
موسۇلمانم مەمكە بە جوو
غەریب ماوم لە ھەولىرىنى كەسىنى يە، بلىن با غەریب، بەخىرى

ساحبی کوت و زنجیرن

ئەو چاوانى ھەلیان دېنى بە كە و دەرمان دەپەنگىنى
بۇ لېم زىزى، نامدوپىنى
ئەو گەپەكە سەرانسىرە تىيى دايىه، ناسكە دولبەرە
نەخۇشم بۇت ئەى نازدارە!

يارەكم دەلدارەكم

يارەبى كۆستيان شىپۇرى	بەدكاران مالىيان شىپۇرى
نەيان هىتشت بنووين دويشەۋى	يارەكم، دەلدارەكم
دۇستى پار و پىرارام	بۇ شىپواندت گولزارەكم
ئەى كۆترى دەشتى عەممانى	جوانى دەلىي تەرلانى
تۇ خاسەكەوى جەيرانى	ئاورت لەمن بەرداوه
يارەكم، دەلدارەكم گولزارەكم	يارەكم، دەلدارەكم گولزارەكم
چەركم ھەلا ھەلایە دەى وەرە تۆي چارەكم	چەند مەلا بۇون چەند فەقى
دەرپىن لە پېي شامى	ھەمووى عاشق بۇون كەوتىن
كىيان بە دەورەي گول ئەندامى	ئەمنىش يەكىك بۇوم لەوان
تۇ بۇ ماچىكت نەدامى	يارەكم، دەلدارەكم گولزارەكم
سەد ھەزار خۆزگەم بە تۇو بە پارەكم	بە بەھەلەوە لەو چاوه جوانە
لىۋى دەلىي قەيتانە	كەردىنی دەلىي گولدانە

خۇ ژنى گولەي مېرداňە
تۇ وەك كۆترى سەر بال شىپىنى
تۇ چەند خانم و چەند نەخشىنى
وھى بە دەقىقە و بە سەعات
من نەمزانى بۇچى نەھات
ئەو لەسەر پەردىكەي سېپرات

جا ئەو دەرددەي من دەكۈزى
چاو چراى سەحراي چىنى
ئاورت لەمن بەرداوه
شەو و پۇز بىست و چوارە
ئەمن چاوهرىي يارم
رەبى موشکلۇزمەم بىن ھەى

ھەي نايە نايە...

قەد بارىكى چاوهەلىق
تۇ خودا لە كەنم دانىشە
ھەي نايە و نايە و نايە
جوتىك كەوشى لېم دەۋى
دەلىي بەفرى كۆيىستانى
گەوهەرى دېتولە كانى
پىم گوت ئاوىزانت بەم
شەۋى دېتىم بەخەيال
دەلىم دەستىم دەستق كە
باڭىم وەزۇور سەرى دە
فەردا دەچەمە بىتوپىنى
عاشقى يارى لىو ئاڭم
لىم مەعلوم نىيە بىللا
دەچەمە ولاتى پىشەرى
ئەو سەگ بابەي پى دەگۈزىم
زىادەت لەو عەبدى خودا
ھەنارى دانە دانە
سېنگى دەزگا و دوكانە
پىم گوت ئاوىزانت بەم
رەبى مېردى گولەت بەمرى

بۇ تۇ من بۇوم رەنجلەرۇ
سەھات و نېۋېك مەرۇ
سەدای چاو كالان نايە
گرانە و بۇم لەكپىن نايە
سەدماشەللا چەند جوانى
كوشتمى گۈزى سەرسانى
لە شەورپاۋى دەزانى
قەد بارىكى مېردى مەندال
قەدت جوانە بق شەمشەل
مەمكەت وېنە پېتە قال
غۇوس لە منى نەستىنى
جەركم خوين دادەلىقنى
بەپۇرۇ و بەسبە و بەدۇپىنى
زىرت دەكمە خەنچەرى
سەد قەتلەم بېنە سەرى
ھەرمن دەبىمە موشىتەرى
ھەنگۈپىنى شافە شانە
بە ملۇپىنى ھەرزانە
تا سېبەينى ئەو دەمانە
بۇ خاترى ئەوقۇرغانە

يارەبى چى بۇو؟

سوپىندىم خواردوووه بە پەرچەمت تا دەم نەنېمە نېي دەمەت
نابم بە شەرىكى خەمت
يا رەبى چى بۇو چىت لى كىرىم؟ جىئۈنەش، رۇمى، خولقت نەكىرىم
تۇ بىتتوو سوورەمى وەلفەجرى فەسلەن دەمبەن بە گۆيى قەبرى
بىزانن لىۋى ئاڭ چۈن بۇم دەگىرى
چاو و ئەبرۇت لەيەك تىرن مىسلى شاھان بە تەگىرىن

يار يار

بولبولي له نىو گولزار

تاكەي دانيشين خومار

يارم، يارم، يار....

تۇ بۇ گول و من بۇ دل بچرىكىنин

ھەردووكمان، عاشقى گولىن، دل پې لە خويىنىن

بولبول بۆچى داماوى

يار يار يار يار يار

بۇ لە گولزار تۇراوى؟

ئەي بولبولي دل غەمگىن

دانيشين به كول بىرىن

يا عەبابەيلىق

يا عەبابەيلى مال بە بەرزەوه

ئەو كچە نەكۈزى بە دەم لەرزمەوه

خۆتۇ خوا نەبووی سوچىم بۇ بىرىدىت

خوا ئەوه بىرىن لە ملىمى كىرىدىت

بەركە بەملاوه بىيىم جەبىنت

لەسەر كام دىنى بىيىمە سەردىنت

رەبى رەسمىچى پەنجهەت نەنالى

رەسمى ئەو كچەم بۇ بىنە مالى

يا عەبابەيلى بەرە رووت هاتم

بىمكە بەخاودەن خالىكەي فاتم